

1. 30 859

59/15

(XX)

30 859

HARNAM SINGH SEHAN

ਸਭ ਹਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ ॥

ਹੀਰ ਲਾਹੌਰੀ

ਮੁਸਨਫਾ

ਉਸਤਾਦ ਲਾਹੌਰਾ ਸਿੰਘ ਮੁਸਵਰ

ਸੰ: ੧੯੩੧

॥ ਗੰਮਤ ਮੰਠ ਮਾਠੇ

Printed at the Capital Printing Press.

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ

ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਐਂਡ ਸਨਜ਼

ਪੁਸਤਕਾਂ ਛਾਪਨ ਤੇ ਵੇਚਨ ਵਾਲੇ ਲੁਹਾਰੀ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਲਾਹੌਰ

੧ ਓ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅੱਵਲ ਰੱਬ ਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਇਸ਼ਕ ਨਾਹੀਂ ਸੂਰਜ ਚੰਦ ਨ ਤਾਰੇ ਅਸਮਾਨ ਹੁੰਦੇ
 ਹੁੰਦੀ ਨਾ ਜ਼ਮੀਨ ਪਹਾੜ ਪੱਥਰ ਪੈਦਾ ਨ ਹੈਵਾਨ ਇਨਸਾਨ ਹੁੰਦੇ
 ਦਿਨ ਰਾਤ ਨਾਹੀਂ ਸੁਭਾ ਸ਼ਾਮ ਹੁੰਦੀ ਨ ਏ ਬੁਲਬੁਲਾਂ ਨ ਗੁਲਿਸਤਾਨ ਹੁੰਦੇ
 ਹੁੰਦਾ ਨ ਸਮੁੰਦਰ ਖੂਹ ਨਦੀ ਨਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਮੀਂਹ ਨ ਖੇਤ ਕਿਰਸਾਨ ਹੁੰਦੇ
 ਹੁੰਦੀ ਨ ਕਪਾਹ ਪੁਸ਼ਾਕ ਚਿਟੀ ਹੁੰਦਾ ਅੱਨ ਨ ਕੋਈ ਪਕਵਾਨ ਹੁੰਦੇ
 ਨ ਗਰੀਬ ਅਮੀਰ ਕੋਈ ਮੂਰਖ ਚਤਰ ਨ ਸੁਘੜ ਸੁਜਾਨ ਹੁੰਦੇ
 ਪਾਠ ਨਿਮਾਜ਼ ਨ ਵਰਤ ਰੋਜ਼ੇ ਫਿਰਕੇ ਨਾ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੁੰਦੇ
 ਹੁੰਦੇ ਨ ਬਹਿਸ਼ਤ ਤੇ ਨ ਦੋਸ਼ ਨੇਕ ਅਮਲ ਨਾਹੀਂ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਹੁੰਦੇ
 ਯਾ ਇਸ਼ਕ ਵਾਲਾ ਨੀਵਾਂ ਜਾਨਦ ਜੇ ਹਕੀਕਤ ਗਏ ਜੀ ਕਿਉਂ ਕੁਰਬਾਨ ਹੁੰਦੇ
 ਰੱਖਦੇ ਸੀਸ ਦੇ ਚੜ੍ਹੇ ਮਨਸੂਰ ਸੂਲੀ ਟੁਕੜੇ ਰੋਡੇ ਕਿਉਂ ਨਦੀ ਰਵਾਨ ਹੁੰਦੇ
 ਤੀ ਆਂਵਦਾ ਨ ਏਸ ਜਹਾਨ ਉਤੇ ਅਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਭੀ ਨਾ ਸਾਮਾਨ ਹੁੰਦੇ
 ਏ ਕੁਝ ਬੀ ਨਾ ਜੇ ਨ ਇਸ਼ਕ ਹੁੰਦਾ ਲਾਹੌਰੀ ਆਪ ਹੀ ਰੱਬ ਰੈਹਿਮਾਨ ਹੁੰਦੇ

ਮਹਾਰਾਜ ਅਗੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ

ਇੰਦੀਆਂ ਕਰਮ ਕਰ ਮੇਰੀ ਜ਼ਬਾਨ ਉਤੇ ਬਰਸੇ ਸੇ ਅਰਦਾ ਮੀਂਹ ਜਲ ਥੱਲ ਕਰਦੇ
 ਰਾ ਨਾਮ ਲੈ ਸੁਖਨ ਦਾ ਬੀਜ ਬੋਇਆ ਹਰੀਭਰੀ ਉਮੈਦ ਦੀ ਵੱਲ ਕਰਦੇ
 ਰਾ ਸੁਖਨ ਹੋਵੇ ਠੰਢੀ ਛਾਂਉ ਵਾਲਾ ਫੁਲਾਂ ਵਾਸਨਾ ਤੇ ਸ਼ੀਰੀਂ ਵੱਲ ਕਰਦੇ
 ਹੜੀ ਗਲ ਪਈ ਆਨ ਗਲ ਮੇਰੇ ਪੂਰੀ ਆਪ ਸਾਂਈਆਂ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ
 ਬੇਸਮਝ ਕੀ ਸੇਅਰ ਦੀ ਸਾਰ ਜਾਣਾ ਮੂਰਖ ਬੁਧ ਚਾਲਾਕ ਅਕੋਂ ਨ ਕਰਦੇ
 ਲਾਹੌਰੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਰਜ਼ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਵੇ ਮੇਰੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਸਾਹਿਬਾ ਹੱਲ ਕਰਦੇ

ਸ਼ੁਰੂ ਕਿਸਾ ਹੀਰ ਤੇ ਰਾਵਾ

ਠੰਢੀ ਝੰਗ ਸਯਾਲਾਂ ਦੀ ਹੀਰ ਜੱਟੀ ਆਸ਼ਕ ਰਾਂਝਣਾਂ ਤਖਤ ਹਜ਼ਾਰੇ ਹੋਯਾ
 ਮੌਜੂ ਚੌਧਰੀ ਦੇ ਘਰ ਛੇ ਪੁਤਰ ਸਤਵਾਂ ਨਾਮ ਧੀਦੇ ਬੁਢੇ ਵਾਰੇ ਹੋਯਾ
 ਪਲਿਆ ਲਾਡਲਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਾਹੀਂ ਤਬਾ ਤੇਜ਼ ਤੇ ਬੋਲ ਕਰਾਰੇ ਹੋਯਾ
 ਰਾਤੀਂ ਹੀਰ ਦੀ ਸਿਫਤ ਸੁਨ ਖਵਾਬ ਡਿੱਠੀ ਦਿਨੇ ਉਠਕੇ ਘਰੋਂ ਕਿਨਾਰੇ ਹੋਯਾ

ਭਾਈ ਭਾਬੀਆਂ ਤੇ ਬੇਲੀ ਵਰਜ ਬੱਕੇ ਬੇਕਰਾਰ ਰਾਂਝਾ ਵਾਂਗ ਪਾਰੇ ਹੋਯਾ
ਲਾਹੌਰੀ ਇਸ਼ਕ ਐਸੇ ਵਕਤ ਲੱਗਾ ਮੱਥੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਰਾਂਝਾ ਜੱਗ ਸਾਰੇ ਹੋਯਾ

ਰਾਂਝੇ ਦਾ ਮਸੀਤ ਦੇ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਣਾ

ਭਲਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਜ਼ਕ ਮੁਹਾਰ ਚਾਈ ਬੰਦਾਕੋਣ ਹੈ ਓਹਨੂੰ ਅਟਕਾਉਂਣ ਵਾਲਾ
ਨਾਲ ਸਿਦਕ ਯਕੀਨ ਜੋ ਆਸਕੀਤੀ ਮਦਦਗਾਰ ਉਹਰੱਬ ਮਿਲਾਉਂਣ ਵਾਲਾ
ਭਾਈ ਭਾਬੀਆਂ ਸੁਖ ਦੇ ਸਬ ਲਾਗੂ ਪਵੇ ਦੁਖ ਤੇ ਕੋਣ ਕਟਾਉਂਣ ਵਾਲਾ
ਪਹਿਲੀ ਰਾਤ ਮਸੀਤ ਵਿਚ ਰੜੇ ਆਈ ਰਾਂਝਾ ਮਖਮਲੀ ਛੇਜਤੇ ਸੋਣ ਵਾਲਾ
ਜਾ ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਮਾਰਯਾ ਪਿਯਾਲੰਮਾ ਮਗਰੋਂ ਆ ਗਿਆ ਮੁਲਾਂ ਖਪੋਉਂਣ ਵਾਲਾ
ਮੁਲਾਂ ਨਾਲ ਗੁਸੇ ਲਾਲੇ ਲਾਲ ਹੋਕੇ ਆਖੇ ਕੋਣ ਹੈਂ ਤੂੰ ਭੇਰਾ ਲੋਉਂਣ ਵਾਲਾ
ਬੰਦਾ ਰੱਬ ਰਸੂਲ ਦਾ ਨਾਮ ਧੀਦੋ ਸ਼ਹਿਰ ਝੰਗ ਸਿਆਲ ਨੂੰ ਜਾਉਂਣ ਵਾਲਾ
ਰਾਂਝੇ ਆਖਿਆ ਮੀਆਂ ਇਕਰਾਤ ਰਹਿਣਾ ਦੇਬੇਛਾਉਂਣੀ ਨਹੀਂ ਮੈਪਾਉਂਣ ਵਾਲਾ
ਬੀਤੀ ਰਾਤ ਸਾਰੀ ਦੋਵੇਂ ਝਗੜਦੇ ਸਨ ਤੀਜਾ ਹੋਲ ਨ ਕੋਈ ਸਮਝਾਉਂਣ ਵਾਲਾ
ਲਾਹੌਰੀ ਕੇਹਾ ਰਾਂਝੇ ਮੁਲਾ ਛੱਡ ਪਿਛਾ ਵੇਲਾ ਛਜਰ ਦਾ ਨਾਮ ਧਿਆਉਂਣ ਵਾਲਾ

ਜਵਾਬ ਰਾਂਝਾ

ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਕੇ ਰਾਂਝੇ ਨੇ ਆਖਿਆ ਦੇ ਐਹ ਲੈ ਝੁਗੜੇ ਰੱਖ ਮਸੀਤ ਮੀਆਂ
ਤੇਰੇ ਜੇਹਾ ਮੁਲਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੋਈ ਡਿਠਾ ਕਹੇਂ ਰਾਹੀਆਂ ਨਾਲ ਅਨੀਤ ਮੀਆਂ
ਅੰਦਰ ਤੁਧ ਦੇ ਲੱਖ ਪਲੀਤੀਆਂ ਨੇ ਮੈਂਨੂੰ ਕਹੇਂ ਪਲੀਤ ਪਲੀਤ ਮੀਆਂ
ਹੋਯੋਂ ਆਪ ਖਰਾਬ ਨ ਸੋਣ ਦਿਤੇ ਅਮਲਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਨਹੀਂ ਏਹ ਗੱਤ ਮੀਆਂ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੋਯਾ ਨ ਰੱਬ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਤੇ ਰੱਬ ਨਾਲ ਕੀ ਹੋਗ ਪਰੀਤ ਮੀਆਂ
ਲਾਹੌਰੀ ਹਾਰਮਨੀ ਛੱਡ ਖਿਆਲ ਮੁਲਾਂ ਬੱਸ ਵੱਸ ਪਯਾ ਤੁਹੇਂ ਜੀਤ ਮੀਆਂ

ਜਵਾਬ ਮੁਲਾਂ

ਮੁਲਾਂ ਆਖਿਆ ਜਾਹੁਣ ਛੱਡ ਪਿੱਛਾ ਸਾਡਾ ਮਗਰ ਨ ਪਿਆ ਖਪਾ ਮੀਆਂ
ਰਾਂਝੇ ਬਿਸਤਰਾ ਝਾੜਕੇ ਗੋਲ ਕੀਤਾ ਟੁਰਿਆ ਝੰਗ ਸਯਾਲਾਂ ਦੇ ਦਾ ਮੀਆਂ
ਚਿੜੀਯਾਂ ਕਾਂ ਬੋਲੇ ਪੈਂਛੀ ਜੰਗਲਾਂ ਦੇ ਰਹੇ ਰਬ ਦਾ ਨਾਮ ਧਿਆ ਮੀਆਂ
ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਜੋ ਹਾ ਿਆਂ ਹਲ ਜੋਏ ਜੋਗੀ ਬੱਕ ਪਏ ਜੋਤਰੇ ਲਾ ਮੀਆਂ

ਸਾਹਿਬ ਸ਼ੌਕ ਸਵਾਣੀਆਂ ਮਰਦ ਜੇਹੜੇ ਦੌੜੇ ਨ੍ਹਾਉਣ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦਰਯਾ ਮੀਆਂ
ਲੁਡਨ ਪੂਰ ਭਰਯਾ ਪਾਰ ਜਾਉਣੇ ਨੂੰ ਦੂਰੋਂ ਦੇਖਯੋ ਸੁ ਨਿਗਾਹ ਚਾ ਮੀਆਂ
ਕੂਕ ਮਾਰ ਕੇ ਜ਼ੋਰ ਦੀ ਆਖਿਓਸੂ ਝੱਬ ਆ ਮੀਆਂ ਝੱਬ ਆ ਮੀਆਂ
ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਦਾ ਸਾਥ ਤਯਾਰ ਹੋਇਆ ਕਦਮ ਰੱਖ ਨਾ ਨਾਲ ਅਦਾ ਮੀਆਂ
ਜਾਣਾ ਪਾਰ ਹੈ ਤੇ ਦੌੜ ਕੇ ਬੈਠ ਏੜੀ ਪੈਸਾ ਕੰਨੀਉ ਖੋਲ ਫੜਾ ਮੀਆਂ
ਲਾਹੌਰੀ ਕਿਹਾ ਰਾਂਝੇ ਚਾੜ੍ਹ ਰੱਬ ਲੇਖੇ ਖਾਲੀ ਪਲਿਓ ਮੈਂ ਸਫਾ ਮੀਆਂ

ਜਵਾਬ ਲੁਡਨ ਮਲਾਹ

ਲੁਡਨ ਖਾਲੀ ਦਾ ਨਾਮ ਸੁਣ ਝਿੜਕ ਦਿੱਤੀ ਵੰਝਮਾਰਕੇ ਖੋਪਰ ਉਡਾਂਗਾ ਓਏ
ਟੁਕਰ ਕਪੜਾ ਲੈ ਬਗੈਰ ਤੇਂਨੂੰ ਬੇੜੀ ਵਿਚ । ਕਦੀ ਬਠਾਂਗਾ ਓਏ
ਜੋਰਾ ਵਰੀ ਜੇ ਆਣਕੇ ਚੜ੍ਹੇ ਬੇੜੀ ਤੇਂਨੂੰ ਵਿਚ ਝਨਾਂ ਡੁਬਾਂਗਾ ਓਏ
ਲਾਹੌਰੀ ਕੰਨੀਯੋ ਖੋਲ ਜੇ ਦੇਏਂ ਪੈਸਾ ਖਾਤਰ ਨਾਲ ਮੈਂ ਪਾਰ ਪੁਚਾਂਗਾ ਓਏ

ਕਹਿਣਾ ਕਵੀਸ਼ਰ

ਪੈਸੇ ਬਾਝ ਨ ਮਾਂ ਤੇ ਬਾਪ ਸੱਜਨ ਪੈਸੇ ਬਿਨਾ ਰਾਜੀ ਘਰ ਦੀ ਨਾਰ ਨਾਹੀਂ
ਪੈਸੇ ਬਿਨਾਂ ਨ ਭਾਬੀਆਂ ਭਾਈ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਪੈਸਯੋਂ ਸੋਹਬਤੀ ਯਾਰ ਨਾਹੀਂ
ਬਿਨਾ ਪੈਸਯੋਂ ਮੈਹਿਲ ਤੇ ਮਾੜੀਆਂ ਨ ਬਿਨਾਂ ਪੈਸਯੋਂ ਵਣਜ ਬਪਾਰ ਨਾਹੀਂ
ਬਿਨਾਂ ਪੈਸਯੋਂ ਹੋਨ ਹਕੂਮਤਾਂ ਨ ਪੈਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਖਿਦਮਤਗਾਰ ਨਾਹੀਂ
ਪੈਸੇ ਬਿਨਾਂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪਈ ਭੰਗ ਭੁਜੇ ਬਿਨਾਂ ਪੈਸਯੋਂ ਐਸ਼ ਬਹਾਰ ਨਾਹੀਂ
ਪੈਸਾ ਲਾਲਾ ਖਾਨ ਨਵਾਬ ਪੈਸਾ ਪੈਸੇ ਜੇਹਾ ਕੋਈ ਸਰਦਾਰ ਨਾਹੀਂ
ਪੈਸਾ ਢਾਲ ਫੋਲਾਦ ਨੂੰ ਮੋਮ ਕਰਦਾ ਪੈਸੇ ਜੇਹਾ ਕੋਈ ਉਸਤਾਕਾਰ ਨਾਹੀਂ
ਪੈਸੇ ਵਾਲਯਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਪੈਸੇ ਵਾਲੇ ਕੋਈ ਲਵੇ ਗਰੀਬ ਦੀ ਸਾਰ ਨਾਹੀਂ
ਪੈਸੇ ਬਾਝ ਕੰਢੇ ਉਤੇ ਰਹੇ ਬੈਠਾ ਹੋਵੇਂ ਕਦੀ ਦਰਯਾ ਥੀਂ ਪਾਰ ਨਾਹੀਂ
ਲਾਹੌਰੀ ਕਹੇ ਨਕਾਸ਼ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਪੈਸੇ ਬਿਨਾਂ ਬੰਦਾ ਕਿਸੇ ਕਾਰ ਨਾਹੀਂ

ਅਰਜ਼ ਰਾਂਝਾ

ਆਜ਼ਜ਼ ਹੋਕੇ ਰਾਂਝੇ ਨੇ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਦੇ ਲੈ ਝਿੜਕ ਮੀਆਂ ਜ਼ੋਰ ਫੜਦਾ ਈ

ਮੈਂ ਮੁਸਾਫਰ ਗਰੀਬ ਮਸਕੀਨ ਤਾਈਂ ਕਰਦੇ ਪਾਰ ਤੂੰ ਵਾਸਤਾ ਰੱਬ ਦਾਈ
 ਐਵੇਂ ਨੀਰ ਦਰਯਾ ਦਾ ਸਦਾ ਵੈਹਸੀ ਰਾਹ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਮੇਲ ਸਬੱਬ ਦਾਈ
 ਕਰਨ ਫੈਜ਼ ਜੋ ਏਸ ਜਹਾਂਨ ਉਤੇ ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੁਜ ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭ ਦਾਈ
 ਕੱਟਨ ਹਾਰ ਹੈ ਕੁਲ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦਾ ਬੇੜਾ ਪਾਰ ਲਾਵਣ ਵਾਲਾ ਸੱਬ ਦਾਈ
 ਜਗ ਮੰਗਤਾ ਤੇ ਦਾਤਾ ਰੱਬ ਸਾਈਂ ਐਸਾ ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਮ ਅਦੱਬ ਦਾਈ
 ਜੋ ਹੈ ਜੀਵ ਜਹਾਂਨ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਲ ਦਾਣਿਆਂ ਦੇ ਵਾਂਗ ਚੱਬ ਦਾਈ
 ਲਾਹੌਰੀ ਗਾਫਲਾਂ ਨੂੰ ਰਬ ਦੂਰ ਜਾਪੇ ਜੇਹੜਾ ਚੁੰਡਾ ਓਸਨੂੰ ਲੱਭ ਦਾਈ

ਜਵਾਬ ਮੱਲਾਹ

ਉਸਦੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਜਾਨ ਕੁਰਬਾਨ ਮੇਰੀ ਮੈਂਨੂੰ ਵਾਸਤਾ ਜਿਸਦਾ ਪਾਯਾਈ
 ਕਿਸੇ ਕਾਮਲ ਉਸਤਾਦ ਦਾ ਚੰਡਿਆਂਦੇ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਚਾ ਜੀਅ ਭਰਮਾਯਾਈ
 ਆ ਆ ਹੁਨ ਬਹਿਦਿਆਂ ਢਿਲ ਨ ਕਰ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਵੱਕਤ ਗਵਾਯਾਈ
 ਭੋਲੀ ਭਾਲੜੀ ਸ਼ਕਲ ਅਮੀਰ ਦਿਸੇਂ ਤੇਰੇ ਹਾਲ ਉਤੇ ਰੈਹਿਮ ਆਯਾਈ
 ਮਾਰੀ ਛਾਲ ਰਾਂਝੇ ਬੇੜੀ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਦਿਲੋਂ ਰਬ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰ ਮਨਾਯਾਈ
 ਲਾਹੌਰੀ ਠੇਹਲ ਬੇੜਾ ਵੰਝ ਹੱਥ ਫੜਿਆ ਲੁਡਨ ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਮ ਧਿਆਯਾਈ

ਰਾਂਝੇ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ

ਬੇੜੀ ਹੋਈ ਰਵਾਨ ਤੇ ਸ਼ੌਕ ਸੇਤੀ ਰਾਂਝੇ ਵੰਝਲੀ ਪਕੜ ਵਜਾਈਓ ਸੂ
 ਸਾਰਾ ਪੂਰ ਬੇੜੀ ਵਿੱਚ ਮਸਤ ਕੀਤਾ ਸੁੰਦਰ ਰਾਗਨੀ ਭੈਰਵੀ ਗਾਈਓ ਸੂ
 ਮਨ ਮੋਹ ਲਿਆ ਨਾਲ ਆਵਾਜ਼ ਬਾਂਕੀ ਐਸੀ ਚੇਟਕ ਪਹੇਮ ਦੀ ਲਾਈਓ ਸੂ
 ਓਸ ਘੜੀ ਤੋਂ ਮੈਂ ਕੁਰਬਾਨ ਲਾਹੌਰੀ ਜੇਹੜੀ ਸ਼ੌਕ ਦੇ ਨਾਲ ਲੰਘਾਈਓ ਸੂ

ਰਾਂਝੇ ਦੀ ਮਲਾਹ ਅਗੇ ਅਰਜ਼ ਕਰਨੀ

ਸੁੰਦਰ ਸੇਜ ਪਈ ਨਜ਼ਰ ਰਾਂਝਣੇ ਦੀ ਲੁਡਨ ਮੇਂ ਥੀਂ ਹਾਲ ਪੁਛਾਯਾ ਏ
 ਐਡਾ ਕੋਨ ਸ਼ੌਕੀਨ ਹੈ ਦੱਸ ਮੈਂਨੂੰ ਬੇੜੀ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਪਲੰਘ ਵਿਛਾਯਾ ਏ
 ਓਸ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਤੋਂ ਮੈਂ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਵਾਂ ਜਿਸਨੇ ਨਾਲ ਤਰਕੀਬ ਬਨਾਇਆ ਏ
 ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨਵਾਬ ਯਾ ਹੋਗ ਰਾਜਾ ਰੇਸ਼ਮ ਨਾਲ ਜਿਸ ਪਲੰਘ ਉਨਾਇਆ ਏ
 ਜਰੀ ਬਾਫਤਾ ਮਖਮਲੀ ਛੇਜ ਉਤੇ ਤੱਕੀਏ ਅਜਬ ਉਛਾੜ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਏ

ਵਾਹਵਾਹ ਸੋਣਛਬੇ ਸੋਹਣ ਅਜਬ ਛੱਬੇ ਗਿਰਦੇ ਖੂਬ ਝਾਲਰ ਰੰਗ ਲਾਇਆ ਏ
ਆਵੇ ਕਦੋਂ ਸ਼ੋਕੀਨ ਓਹ ਸੋਣ ਵਾਲਾ ਜਿਸਨੇ ਨਾਲ ਪਰੀਤ ਬਨਵਾਇਆ ਏ
ਕੀ ਜਾਤਿ ਕਿਸ ਜਾਦੇ ਰਹਣ ਵਾਲਾ ਕੇਹੜਾ ਬਾਪ ਕਿਸ ਮਾਂ ਦਾ ਜਾਇਆ ਏ
ਰਾਜੇ ਇੰਦ੍ਰ ਦੇ ਬੈਹਿਣਦਾ ਤੱਖਤ ਜਾਪੇ ਕਿਧਰੋਂ ਪੱਰੀਆਂ ਨੇ ਆਨ ਟਕਾਇਆਏ
ਜਾਪੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਨਹਿਰੀ ਪਾਵਯਾਂ ਤੇ ਲਾਹੌਰਾ ਸਿੰਘ ਥੀਂ ਨਕਸ਼ ਕਰਾਇਆ ਏ

ਜਵਾਬ ਲੁਡਨ ਮਲਾਹ

ਲੁਡਨ ਆਖਿਆ ਜੱਟੀ ਕੇ ਪਰੀ ਆਖਾਂ ਨੱਢੀ ਹੀਰ ਦਾ ਪਲੰਘ ਸਦਾਈਦਾਏ
ਸ਼ਹਿਰ ਝੰਗ ਸਿਆਲ ਪੀਉ ਨਾਮ ਚੂਚਕ ਮਲਕੀ ਨਾਮ ਜਟੇਟੀ ਦੀ ਮਾਈਦਾਏ
ਸਈਆਂ ਨਾਲ ਲੈਕੇ ਖੇਡਨ ਆਂਵਦੀਏ ਰੋਜ਼ ਸੈਰ ਝਨਾਂ ਕਰਾਈਦਾਏ
ਏਸੇ ਪੱਤਨ ਉਤੇ ਮੇਰੀ ਨੌਕਰੀ ਏ ਸਦਾ ਚੂਚਕੇ ਦਾ ਨਿਮਕ ਖਾਈਦਾਏ
ਕੁੜੀਆਂ ਹਸਦੀਆਂ ਗਾਉਦੀਆਂ ਦੇਖਕੈਤੇ ਮੀਆਂ ਸ਼ਰਮ ਕਰਮੁਖਛਪਾਈਦਾਏ
ਲਾਹੌਰੀ ਜੇ ਜਾਪੇ ਮੈਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਾਲਾ ਬੇੜੀ ਵਿੱਚ ਨ ਕਦੀ ਬਠਾਈਦਾਏ

ਸਵਾਲ ਰਾਂਝਾ

ਰਾਂਝੇ ਆਖਿਆ ਲੁਡਨਾ ਘੱੜੀ ਮੇਲਾ ਕਿਥੋਂ ਫੇਰ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਆਂਵਨਾਈਂ
ਭਲਕੇ ਪਰਤ ਕੇ ਮੂਲ ਨਾਲੰਗਨਾਏਂ ਜੇਹੜਾ ਨੀਰ ਨੀਵੇਂ ਅੱਜ ਜਾਂਵਨਾਈਂ
ਨਦੀ ਨਾਂਵ ਸੰਜੋਗ ਹੈ ਲੱਗ ਬੰਨੇ ਅਪੋ ਅਪਨੀ ਘੱਰੀਂ ਸਭ ਧਾਂਵਣਾਈਂ
ਮੀਆਂ ਮੰਨ ਸਵਾਲ ਉਨੀਂਦਰਾ ਮੈਂ ਏਸ ਪਲੰਘ ਉਤੇ ਝਟ ਸੋਣਾਈਂ
ਦੂਰੋਂ ਦੇਖਦਾ ਰਹੀਂ ਜਦ ਹੀਰ ਆਵੇ ਮੈਂਨੂੰ ਝੂਣ ਕੇ ਚਾ ਜਗਾਵਣਾਈਂ
ਲਾਹੌਰੀ ਹੀਰਦਾਏ ਚਾਹੇ ਪੀਰਦਾਏ ਅਸਾਂ ਪਲੰਘ ਨੂੰ ਦਾਗ ਨ ਲਾਵਨਾਈਂ

ਜਵਾਬ ਲੁਡਨ

ਲੁਡਨ ਆਖਿਆ ਸੇਜ ਤੇ ਸੋਣ ਲੋੜੇਂ ਮੀਆਂ ਤਨ ਦੀ ਖੱਲ ਲੁਹਾਵਣੀ ਉਂ
ਸਈਆਂ ਸ਼ੋਖਤੇ ਅੱਥਰੀ ਹੀਰ ਕੋਲੋਂ ਖਿੰਡੀ ਸੀਸ ਦੀ ਝੰਢ ਬਹਾਵਣੀ ਉਂ
ਸੌਂਜਾ ਮੇਰਾ ਜ਼ਿੰਮਾ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਹੁਣੇ ਘੱੜੀ ਪਲ ਨੂੰ ਹੀਰ ਆਉਂਣੀ ਉਂ
ਜਾਪੇ ਅੱਜ ਤੇਰੇ ਬਾਬ ਬੁਰੀ ਹੋਸੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਤੁਧ ਨੂੰ ਜਾਨ ਛੁਡਾਉਂਣੀ ਉਂ
ਤੇਰੇ ਸਿਰ ਸਬ ਗਲ ਵਰ੍ਹਾਉਂਣੀ ਉਂ ਮੈਂ ਤੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਂਣੀ ਉਂ

ਲਾਹੌਰੀ ਨਾਲ ਮਿੰਨਤ ਰਾਂਝਾ ਸੇਜ ਸੁਤਾ ਹੋਸੀ ਸੋਈ ਜੋ ਰੱਬ ਨੂੰ ਭਾਉਂਦੀਉਂ

ਕਹਿਨਾ ਕਵੀਸਰ

ਇਕ ਦੋ ਘੱੜੀ ਅੰਦਰਬੇੜੀ ਪਾਰਪਹੁੰਚੀ ਨੀਂਦਰ ਰਾਂਝਣੇ ਜ਼ੋਰ ਘੱਨ ਘਟਆਈ
ਲੁਡਨ ਬੇਖਿਆਲ ਸੀ ਹੀਰ ਨੇੜੇ ਸਈਆਂ ਨਾਲ ਦੋੜੀ ਝਟਪੱਟ ਆਈ
ਹੱਥ ਪੱਟ ਰੁਖਸਾਰ ਤੇ ਪੱਟ ਸੀਨਾ ਹੀਰ ਪਹਿਨ ਗੁਲਬਦਨ ਤੇ ਪੱਟ ਆਈ
ਚਿੱਟਾ ਮੁਖੜਾ ਮਾਹ ਤੇ ਜੁਲਫ ਕਾਲੀ ਕਾਲੀ ਨਾਗਣੀ ਜਿਵੇਂ ਉਲੱਟ ਆਈ
ਦੇਖ ਸੇਜ ਵੱਲੇ ਬਿਜਲੀ ਵਾਂਗ ਕੜਕੀ ਗੜਾ ਬਰਸਨੇ ਨੂੰ ਕੈਰੀ ਘੱਟ ਆਈ
ਲਾਹੌਰੀ ਆਖ ਜੋ ਲੁਡਨ ਦੀ ਬਾਬ ਕੀਤੀ ਹੀਰ ਸ਼ੇਰਨੀ ਵਾਂਗ ਕਰ ਝੱਟ ਆਈ

ਮਲਾਹ ਦੀ ਦੁਰਗੱਤ

ਮਾਰੇ ਹੀਰ ਛੱਮਕਾਂ ਨਾਲੇ ਸਬ ਸਈਆਂ ਲੁਡਨ ਮੇਂ ਦਾ ਚੰਮ ਉਧੇੜਿਆ ਏ
ਮੇਰੀ ਸੇਜ ਉਤੇ ਅੱਜ ਸੌਣ ਵਾਲਾ ਦੱਸ ਲੁਡਨਾ ਕੌਨ ਸਹੇੜਿਆ ਏ
ਤੋਬਾ ਤੋਬ ਕਰਦਾ ਰੋ ਰੋ ਕਹੇ ਲੁਡਨ ਹੀਰੇ ਤੁਧ ਦਾ ਕੁਝ ਨ ਛੇੜਿਆ ਏ
ਲਾਹੌਰੀ ਹੀਰਸਈਆਂ ਲੁਡਨਪੇਸ਼ ਪਈਆਂ ਸੁਤਾ ਰਾਂਝਨਾ ਕਿਸੇ ਨ ਛੇੜਿਆਏ

ਜਵਾਬ ਰਾਂਝਾ ਬਾਦ ਬੇਦਾਰੀ

ਰੋਲਾ ਪਿਆ ਖੁਲੀ ਨੀਂਦਰ ਉਠ ਰਾਂਝੇ ਪੱਲਾ ਮੁਖ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹਟਾਯਾ ਏ
ਮੂਹੋਂ ਆਖਿਆ ਸੂ ਗੁਨਾਗਾਰ ਮੈਂ ਹੀ ਏਸ ਮਲਾਹ ਨ ਕੁਝ ਗਵਾਯਾ ਏ
ਬਖਸ਼ੋ ਏਸ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਜੋ ਕਹੋ ਮੈਂ ਨੂੰ ਜਿਸ ਨੇ ਸੇਜ ਉਤੇ ਪਾਸਾ ਲਾਯਾ ਏ
ਨੀਂਦਰ ਆਈ ਰਾਹੀ ਝੱਟ ਅੱਖ ਲਾਈ ਨਾਹੀਂ ਪਲੰਘ ਦਾ ਕੁਝ ਘਸਾਯਾ ਏ
ਤੁਸਾਂ ਕੀ ਐਵੇਂ ਬੋੜੀ ਗੱਲ ਪਿੱਛੇ ਮਾਰ ਮਾਰ ਮਲਾਹ ਉੜਾਯਾ ਏ
ਲਾਹੌਰੀ ਏਡ ਗੁਮਾਨ ਇਸ ਸੇਜ ਦਾਏ ਤੁਸਾਂ ਕਹਿਰ ਤੇ ਜੁਲਮ ਕਮਾਯਾ ਏ

ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਹੀਰ ਮਸਤ ਹੋਈ

ਨੈਣ ਰਾਂਝਣੇ ਦੇਹੁਸਨ ਹੀਰ ਵੇਖਣ ਹੱਸਕੇ ਅੱਖੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹੀਰ ਦੋਵੇਂ
ਸੀਨਾ ਚੀਰਕੇ ਜਿਗਰ ਥੀਂ ਪਾਰ ਹੋਏ ਐਸੇ ਨਿਗਾਹ ਵਾਲੇ ਚੱਲੇ ਤੀਰ ਦੋਵੇਂ
ਜਾਹਿਰ ਗੱਲ ਕਲਾਮ ਨ ਮੂਲ ਹੋਈ ਬਾਤਨ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਖੰਡ ਖੀਰ ਦੋਵੇਂ
ਲਾਹੌਰੀ ਉਠਕੇ ਰਹੇ ਨ ਜਾਣ ਜੋਗੇ ਐਸੇ ਇਸ਼ਕ ਕੀਤੇ ਦਾਮਨ ਗੀਰ ਦੋਵੇਂ

ਘੋਲੀ ਬੈਠ ਬੇੜੀ ਸੇਜ ਹੀਰ ਤੇਰੀ ਬੰਦੀ ਸਣੇ ਸਹੇਲੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਵੇ
 ਹੱਥ ਲਾ ਨਾਹੀਂ ਤੈਂਨੂੰ ਮਾਰ ਬੈਠੀ ਕੋਈ ਸੁਖਨ ਨ ਮੰਦੜਾ ਬੋਲੀਆਂ ਵੇ
 ਚੀਰੇ ਵਾਲਿਆ ਹੀਰ ਦਾ ਮਨ ਮੋਹਿਆ ਗੱਲਾਂ ਚਿੱਤ ਦੀਆਂ ਸੱਚ ਬੋਲੀਆਂ ਵੇ
 ਵੇ ਸ਼ਾਹਜ਼ਾਦਿਆ ਹੁਸਨ ਦੀ ਖੈਰ ਪਾਈਂ ਨੈਣਾਂ ਹੀਰ ਦੇ ਅੱਡੀਆਂ ਝੋਲੀਆਂ ਵੇ
 ਮੇਰੀ ਤੁਧ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤ ਕਦੀਮ ਦੀਏ ਪਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਨ ਕੋਈ ਵਿਚੋਲੀਆਂ ਵੇ
 ਮਨ ਤਨ ਰੱਤੀ ਰੰਗ ਇਸ਼ਕ ਤੇਰੇ ਸ਼ੌਕ ਪ੍ਰੇਮ ਖਡਾਈਆਂ ਹੋਲੀਆਂ ਵੇ
 ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਮੇਜਾਂ ਮਾਣ ਜਾਣ ਮੇਰੀ ਤੁਹੀਂ ਢੋਲ ਮੈਂ ਤੁਧ ਦੀ ਢੋਲੀਆਂ ਵੇ
 ਪਾਲੀਂ ਇਸ਼ਕ ਐਸਾ ਸਾਰੇ ਦੇਸ ਅੰਦਰ ਰਾਂਝੇ ਹੀਰ ਦੀਆਂ ਪੈਨ ਬੋਲੀਆਂ ਵੇ
 ਤੇਰੀ ਜਿਬ ਰਸੀਲੜੀ ਮਨਭਾਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮਿੱਠੀਆਂ ਭੋਲੀਆਂ ਭੋਲੀਆਂ ਵੇ
 ਲਾਹੌਰੀ ਕਹੇਂ ਜੋ ਸਬ ਕਬੂਲ ਮੈਂਨੂੰ ਨੇਣਾ ਤੇਰਿਆਂ ਦੀ ਬੰਦੀ ਰੋਲੀਆਂ ਵੇ

ਜਵਾਬ ਰਾਂਝਾ

ਹੀਰੇ ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਨਾਮ ਆਸਾਨ ਲੈਣਾ ਲੱਗੇ ਇਸ਼ਕ ਤੇ ਬਹੁਤ ਖਵਾਰ ਕਰਦਾ
 ਅੰਦਰ ਲਾਵੀਵੇ ਦੋਸਤੀ ਇਸ਼ਕ ਬਾਹਰ ਢੋਲ ਮਾਰਕੇ ਨਸ਼ਰ ਸੰਨਸਾਰ ਕਰਦਾ
 ਲੱਖਾਂ ਵੇਖ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਛੱਡ ਜਾਂਦੇ ਪੂਰਾ ਕੋਈ ਕੋਈ ਕੋਲ ਕਰਾਰ ਕਰਦਾ
 ਲਾਹੌਰੀ ਇਸ਼ਕ ਕਰਸਾਈਂ ਦਾ ਪਾਰ ਹੋਵੇਂ ਹੋਰ ਇਸ਼ਕ ਨਹੀਂ ਕਿਸੇਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਦਾ

ਮਿਨਤ ਹੀਰ

ਮੇਰਾ ਯਾਰ ਖਾਂਵਦ ਸੱਚਾ ਤੁਹੀਂ ਮਾਲਕ ਸ਼ਾਹਦ ਹਾਲ ਇਸ ਬਾਤਦਾ ਰੱਬ ਮੇਰਾ
 ਘਰ ਬੈਠਿਆਂ ਹੀਰ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤੀ ਆਪੈ ਜੋੜਿਓ ਆਣ ਸਬੱਬ ਮੇਰਾ
 ਲਹਿਰ ਇਸ਼ਕ ਝੱਨਾ ਵਿੱਚ ਜੀਵ ਡੁਲਾ ਬੇੜਾ ਪਾਰ ਚਾ ਲਾਉਂਣ ਝੱਬ ਮੇਰਾ
 ਹਰ ਵਕਤ ਹੀ ਤੇਰਾ ਦੀਦਾਰ ਹੋਵੇ ਹੋਰ ਚਿੱਤ ਨਾਹੀਂ ਕੋਈ ਲੱਬ ਮੇਰਾ
 ਮਾਪੈ ਲੋੜ ਦੇ ਨੇ ਚਾਰੂ ਮੱਝੀਆਂ ਦਾ ਘਰ ਬਣ ਗਯਾ ਢੰਗ ਅਜੱਬ ਮੇਰਾ
 ਲਾਹੌਰੀ ਕਹਾਂਗੀ ਮੈਂ ਜਿਵੇਂ ਤਿਵੇਂ ਹੋਸੀ ਕੇਹਾ ਮੰਨਸੀ ਮਾਈ ਤੇ ਬਬ ਮੇਰਾ

ਮਿਨਤ ਹੀਰ ਦੂਜੀ ਵੇਰ

ਤੁਹੀਂ ਜਾਨ ਤੇ ਮਾਲ ਈਮਾਨ ਮੇਰਾ ਹਰ ਦਮ ਸੁਖ ਤੇਰਾ ਬੰਦੀ ਚਾਹਨੀਆਂ ਵੇ
 ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਮੈਂ ਕੰਤ ਨ ਹੋਰ ਲੋੜਾਂ ਸੱਚੀ ਕਸਮ ਕੁਰਾਨ ਦੀ ਖਾਨੀਆਂ ਵੇ

ਤੂੰ ਵੀਂ ਰੱਬ ਰਸੂਲ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਪੱਕਾ ਕੋਲ ਦੇਹ ਦਿਲਬਰਾ ਜਾਨੀਆਂ ਵੇ
ਚੱਲ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਤੇਰੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਘਰ ਕੋਈ ਤਦਬੀਰ ਬਣਾਨੀਆਂ ਵੇ
ਚਾਰੂ ਮਹੀਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਭਾਲ ਲਯਾਂਦਾ ਮਾਂ ਬਾਪ ਨੂੰ ਏਹ ਸੁਣਾਨੀਆਂ ਵੇ
ਲਾਹੌਰੀ ਹੀਰ ਲਡਿੱਕੜੀ ਮਾਪਿਆਂ ਥੀਂ ਜੋ ਕਹਨੀਆਂ ਸੋਈ ਮਨਾਨੀਆਂ ਵੇ

ਹੀਰ ਦੀ ਮਿੰਨਤ ਮੰਨ ਕੇ ਰਾਂਝੇ ਦਾ ਜਵਾਬ

ਮੈਂ ਰੱਬ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰ ਕੋਲ ਦਿੱਤਾ ਮੱਝੀਂ ਚਾਰਸਾਂ ਜਾਨ ਕੁਰਬਾਨ ਹੀਰੇ
ਚੁੰਡਾ ਰੰਨ ਦਾਹੜੀ ਮੁਛ ਪੱਗ ਵਾਲੇ ਰਹੇ ਮਰਦ ਦੀ ਇਕ ਜ਼ਬਾਨ ਹੀਰੇ
ਅੱਖੀਂ ਲਾਈਆਂ ਦਾ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਰੱਖੀਂ ਜਾਈਂ ਛੱਡ ਨ ਦੀਨ ਈਮਾਨ ਹੀਰੇ
ਜੇਹੜਾ ਇਸ਼ਕ ਥੀਂ ਬਿੜਕਿਆ ਮੂੰਹ ਕਾਲਾ ਢੋਈ ਮਿਲੇ ਨਾਂ ਉਸ ਜਹਾਨ ਹੀਰੇ
ਜੇਹੜੇ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਰਮਜ਼ ਥੀਂ ਹੋਣ ਵਾਕਫ਼ ਦੇਵਨ ਸੀਸ ਤੇ ਭੇਤ ਛਪਾਨ ਹੀਰੇ
ਦੀਦ ਯਾਰਕਾਰਨ ਆਸ਼ਕ ਚੜ੍ਹਨ ਸੂਲੀ ਕੋਈ ਆਪਣੀ ਖੱਲ ਲੁਹਾਣ ਹੀਰੇ
ਆਸ਼ਕ ਨੈਣਾਂ ਦੇ ਮੋਰਚੇ ਲਾ ਬੈਠੇ ਇਸ਼ਕ ਰੱਬ ਦਾ ਇਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੀਰੇ
ਸਾਬਤ ਕਦਮ ਰਹੇ ਰਾਹੇ ਇਸ਼ਕ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇ ਰੱਬ ਜਿਸਤੇ ਮੇਹਰਬਾਨ ਹੀਰੇ
ਮੈਂ ਤਖਤ ਹਜ਼ਾਰਿਉਂ ਝੰਗ ਦੀ ਤੂੰ ਰੱਬ ਮੇਲ ਕੀਤਾ ਏਥੇ ਆਣ ਹੀਰੇ
ਲਾਹੌਰੀ ਕੇਹਾ ਅੱਛਾ ਰਲਕੇ ਕਟ ਲਈਏ ਕੋਈ ਘੜੀ ਦੀ ਹੈ ਗੁਜ਼ਰਾਨ ਹੀਰੇ

ਹੀਰ ਦਾ ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ਘਰ ਲੈ ਜਾਣਾ

ਗੱਲਾਂ ਮਿੱਠੀਆਂ ਨਾਲ ਪਰਚਾ ਰਾਂਝਾ ਘਰ ਨੂੰ ਨਾਲ ਈ ਹੀਰ ਲੈ ਆਈਏ ਜੀ
ਸੈਨਤ ਨਾਲ ਚਾ ਦਸਿੱਯਾ ਬਾਪ ਚੂਚਕ ਰਾਂਝੇ ਦੁਆ ਸਲਾਮ ਬੁਲਾਈਏ ਜੀ
ਸ਼ਕਲ ਦੇਖ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਦੀ ਚੂਚਕੇ ਨੇ ਮੂੰਹੋਂ ਆਖਿਆ ਏ ਬਹਿ ਜਾਈਏ ਜੀ
ਅੰਦਰ ਮਾਂ ਪਯਾਰੀ ਨੂੰ ਜਾਕੇ ਤੇ ਸਾਰੀ ਹੀਰ ਨੇ ਰੱਲ ਸਮਝਾਈਏ ਜੀ
ਮਲਕੀ ਬੈਠ ਚੂਚਕ ਦੇਹਾਂ ਪੁਛਿਆ ਏ ਤੈਂਡਾ ਵਤਨ ਕੀ ਜਾਤ ਫੁਰਮਾਈਏ ਜੀ
ਵਤਨ ਤਖਤ ਹਜ਼ਾਰਾ ਤੇ ਜਾਤ ਰਾਂਝਾ ਕਿਸਮਤ ਲਿਆਏ ਜਾ ਦਿਖਾਈਏ ਜੀ
ਕਰੋ ਮੇਹਰਬਾਨੀ ਕੋਈ ਕਾਰਦੱਸੋ ਕਰੀਏ ਹੀਲੜਾ ਤੇ ਟੁਕੜਾ ਖਾਈਏ ਜੀ
ਹੀਰ ਝੱਟ ਬੇਲੀ ਹੋਰ ਕਾਰਕੀਏ ਏਹਨੂੰ ਮੱਝੀਆਂ ਦੇ ਮਗਰ ਲਾਈਏ ਜੀ
ਚੂਚਕ ਆਖਿਆਏ ਤੈਂਨੂੰ ਕਾਰ ਦਿਤੀ ਮੰਗੂ ਅਸਾਂ ਦਾ ਨਿੱਤ ਚਰਾਈਏ ਜੀ

(੯)

ਲਾਹੌਰੀਨੇਕ ਨੀਯਤ ਹੋਕੇ ਉਮਰ ਕੱਟੇ ਕੋਈ ਖੱਟਣੀ ਨਹੀਂ ਬੁਰਿਆਈਏ ਜੀ

ਹੀਰ ਦਾ ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ

ਮਾਏ ਦੇਹ ਰੋਟੀ ਝੱਬ ਰਾਂਝਣੇ ਨੂੰ ਪਈ ਸ਼ਾਮ ਸਵੇਰ ਦਾ ਭੁੱਖੜਾ ਏ
ਮਲਕੀ ਆਖਿਆ ਏ ਲੈ ਖਾਹ ਬੀਬਾ ਹਾਜ਼ਰ ਜੇਹਾ ਪੱਕਾ ਮਿੱਸਾ ਰੁੱਖੜਾ ਏ
ਏਹ ਉਮਰ ਤੇ ਘਰੋਂ ਪਰਦੇਸ ਆਯਾ ਖਬਰੇ ਕੀ ਬਣਿਆ ਇਹਨੂੰ ਦੁੱਖੜਾ ਏ
ਲਾਹੌਰੀ ਮੰਜ਼ਲਾਂ ਮਾਰ ਹੈਰਾਨ ਕੀਤਾ ਸੁਕੇ ਹੋਠ ਕੁਮਲਾਗਿਆ ਮੁੱਖੜਾ ਏ

ਕਹਿਣਾ ਕਵੀਸ਼ਰ

ਬਿਨਾਂ ਰੋਟੀਓਂ ਰੱਬ ਨ ਯਾਦ ਆਵੇ ਬਿਨਾਂ ਰੋਟੀਓਂ ਬਾਤ ਨ ਭਾਉਂਦੀ ਏ
ਬਿਨਾਂ ਰੋਟੀਓਂ ਚੈਨ ਆਰਾਮ ਨਾਹੀਂ ਬਿਨਾਂ ਰੋਟੀਓਂ ਨੀਂਦ ਨ ਆਉਂਦੀ ਏ
ਬਿਨਾਂ ਰੋਟੀਓਂ ਧਰਮ ਈਮਾਨ ਨਾਹੀਂ ਭੁੱਖ ਸ਼ਰਮ ਹਯਾ ਗਵਾਉਂਦੀ ਏ
ਲਾਹੌਰੀ ਕੇਹਾ ਰੋਟੀ ਏਸ ਜਹਾਨ ਅੰਦਰ ਜੋ ਚਾਹੇ ਸਾਈਆਂ ਸੋ ਕਰਾਉਂਦੀ ਏ

ਕਹਿਣਾ ਕਵੀਸ਼ਰ ਹੋਰ

ਕਰਦਾ ਕਾਰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨ ਕੋਈ ਹੀਲਾ ਜੇਨਾਂ ਲਾਂਵਦਾ ਰਬ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਭੁੱਖ
ਪੈਦਾਵਾਰ ਜੋ ਜੀਵ ਜਹਾਨ ਉੱਤੇ ਕੀਤਾ ਜ਼ੇਰ ਇਨਸਾਨ ਹੈਵਾਨ ਨੂੰ ਭੁੱਖ
ਜਿੱਥੋਂ ਤੀਕ ਆਸਮਾਨ ਜ਼ਮੀਨ ਵਸੋਂ ਥਾਂ ਥਾਂ ਚਮੜੀ ਸਾਰੇ ਜਹਾਨ ਨੂੰ ਭੁੱਖ
ਭੱਠਝੋਕਿਆ ਲਿਖਿਆ ਵਿਚ ਕਿਸਮਤ ਹੋਯਾ ਤੰਗ ਲਗੀ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਭੁੱਖ
ਭਲਾ ਕਿਸੇ ਦੀ ਲਗੀ ਨੂੰ ਕੋਣ ਜਾਣੇ ਜਾਣੇ ਜਦੋਂ ਲੱਗੇ ਅਪਣੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਭੁੱਖ
ਸੁਤੇ ਰਾਤ ਖਾ ਕੇ ਦਿਨੇਫੇਰ ਹਾਜ਼ਰ ਲਾਹੌਰੀ ਆਗਈ ਬੁਰੀ ਸਤਾਨ ਨੂੰ ਭੁੱਖ

ਰਾਂਝੇ ਨੇ ਰੋਟੀ ਖਾਣੀ

ਰਾਂਝੇ ਬਿਸਮਿੱਲਾ ਕਹਿਕੇ ਪਕੜ ਰੋਟੀ ਜਿਤਨੀ ਤਲਬ ਹੈਸੀ ਪੇਟ ਪਾਈਓ ਸੂ
ਛੱਨਾ ਲੱਸੀ ਦਾ ਪੀਕੇ ਸੁਕਰ ਕੀਤਾ ਮੰਜੀ ਉਠ ਨਵੇਕਲੇ ਡਾਈਓ ਸੂ
ਐਸਾ ਨੀਂਦ ਦਾ ਮਾਰਿਆ ਪਿਆ ਲੰਮਾ ਬੀਤੀ ਰਾਤ ਪ੍ਰਭਾਤ ਚੜ੍ਹਾਈਓ ਸੂ
ਲਾਹੌਰੀ ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਮ ਨਾਘੜੀ ਲੀਤਾ ਗਾਫਲ ਸੁਤਿਆਂ ਉਮਰ ਵੰਞਾਈਓ ਸੂ

ਆਖਣਾ ਚੂਚਕ

ਚੂਚਕ ਆਖਿਆ ਉਠਕੇ ਜਾਹ ਬੇਲੇ ਮਹੀਂ ਸਾਰੀਆਂ ਛੇੜ ਸਮੂਲ ਮੀਆਂ

ਸੋਟਾ ਮਾਰਕੇ ਨਹੀਂ ਭਜੋਣੀਆਂ ਨੀ ਰਸਤੇ ਜਾਵਣਾ ਸਹਜ ਦੀ ਚਾਲ ਮੀਆਂ
 ਏਹਨਾਂ ਮੱਝੀਂ ਦੀ ਕਦਰ ਹੈ ਅਸਾਂ ਤਾਈਂ ਜੇਹੜੇ ਬਕ ਰਹੇ ਪਾਲ ਪਾਲ ਮੀਆਂ
 ਚੇਤਾ ਹੋਵੇਂ ਗਾਫਲ ਘਿੱਨ ਚੋਰ ਖੜਨੀਂ ਫੇਰ ਕੇਹੜਾ ਹੋਗ ਦਵਾਲ ਮੀਆਂ
 ਮਾਲੋਂ ਜਿੰਦਪਿਆਰੀ ਜਿੰਦੋਂ ਮਾਲ ਪਯਾਰਾ ਸਮਝ ਅਪਣਾ ਕਰੀਂ ਖਿਆਲ ਮੀਆਂ
 ਵਕਤ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਲਿਐਂ ਲਗਿਆਂ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰ ਮੇਲੀਂ ਦੂਢ ਭਾਲ ਮੀਆਂ
 ਵਾਟੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਖੇਤ ਨੂੰ ਪੈਣ ਨਾਹੀਂ ਪਿੱਛੇ ਆਪ ਆਵੀਂ ਨਾਲ ਨਾਲ ਮੀਆਂ
 ਆਉਂਣ ਜਾਉਂਣ ਗੀਆਂ ਆਪੇ ਨਾਲ ਤੇਰੇ ਹੈਨ ਇਕ ਦੋ ਰੋਜ਼ ਮੁਹਾਲ ਮੀਆਂ
 ਮੁੰਡੇ ਬਹੁਤ ਛੇੜੂ ਕਿਧਰੇ ਲੜੀਂ ਨਾਹੀਂ ਲੈਣੀ ਕਿਸੇ ਥੀਂ ਮੂਲ ਨਹੀਂ ਗਾਲ ਮੀਆਂ
 ਲਾਹੋਰੀ ਖੁਸ਼ੀ ਕਟਮਹੀਂ ਦੀ ਕਾਰ ਅੰਦਰ ਦਿਨ ਮਾਹ ਛੇ ਮਾਹੀਆਂ ਸਾਲ ਮੀਆਂ

ਕਹਿਣਾ ਕਵੀਸ਼ਰ ਮਝੀਆਂ ਦੀ ਸਿਫਤ ਉੱਤੇ

ਰਾਂਝੇ ਤਰਫ ਬੇਲੇ ਮੱਝੀ ਛੇੜੀਆਂ ਚਾ ਸੋਹਨ ਕਾਲੀਆਂ ਬੂਰੀਆਂ ਝੋਟੀਆਂ ਨੀ
 ਚਿੱਟ ਅਖੀਆਂ ਨੀਲੀਆਂ ਢੈਲਾਂ ਕਈ ਮੁੱਸੇਰੰਗ ਪਤੀਲੀਆਂ ਮੋਟੀਆਂ ਨੀ
 ਖਿੱਲਾਂ ਚੱਪੀਆਂ ਬਿੱਲੀਆਂ ਮੋਟ ਬਣੀਆਂ ਭਰਨ ਦੁਧ ਵੇਨਾਲ ਮੱਘੋਟੀਆਂ ਨੀ
 ਇਕ ਖੱਟਰਾਂ ਮੱਟਰਾਂ ਢਿੱਡਲਾਂ ਨੇ ਜਦੋਂ ਚੋਵੀਏ ਤੇ ਦੁੱਧੋਂ ਥੋਟੀਆਂ ਨੀ
 ਇੱਕ ਛੰਬ ਦੇ ਵਿਚ ਵੜਨੋਂ ਪਈਆਂ ਤਰਨ ਜਿਵੇਂ ਮੁਰਗਾਈਆਂ ਲੋਟੀਆਂ ਨੀ
 ਲਾਹੋਰੀ ਲਿਖਾਂ ਕੀ ਕੀ ਸਿਫਤਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮਸ਼ੂਘਾ ਖਾਰ ਜੋਟੀਆਂ ਨੀ

ਵਾਕ ਕਵੀਸ਼ਰ ਇਸ਼ਕ ਉੱਤੇ

ਰੋਡਾ ਇਸ਼ਕ ਟੋਟੇ ਕਰਕੇ ਨਦੀ ਪਾਯਾ ਰਾਂਝਣ ਪਾਲੀਆਂ ਕਾਲੀਆਂ ਬੂਰੀਆਂ ਨੀ
 ਮਾਲਕ ਤਖਤ ਹਜ਼ਾਰੇ ਦੇ ਹੀਰ ਪਿਛੇ ਆਸ਼ਕ ਕੀਤੀਆਂ ਆਣ ਮਜ਼ੂਰੀਆਂ ਨੀ
 ਲੇਲੀ ਨਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮਜ਼ਨੂੰ ਗੇੜ ਖੂਹਾ ਬਾਰਾਂ ਬਰਸਾਂ ਗੁਜ਼ਾਰੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨੀ
 ਹਜ਼ਰਤ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਕਸ਼ਮ ਏ ਦੇਖ ਲਾਹੋਰੀ ਸ਼ੇਖ ਸੱਨਾਂ ਨੇ ਚਾਰੀਆਂ ਸੂਰੀਆਂ ਨੀ

ਕਹਿਣਾ ਕਵੀਸ਼ਰ ਆਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਹਾਲ ਉੱਤੇ

ਚੰਦ ਆਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਨਾਮਾਲਿਖਿਆ ਮੈਂ ਹਜ਼ਰਤ ਇਸ਼ਕ ਨੇ ਜੋ ਵਰਤਾਇਆ ਏ
 ਪਿਛੇ ਇਸ਼ਕ ਲੇਲੀ ਮਜ਼ਨੂੰ ਵਿਚ ਜੰਗਲ ਖੜਿਆ ਅਪਣਾ ਆਪ ਸੁਕਾਇਆ ਏ

ਮਹੀਂ ਵਾਲ ਸੋਹਣੀ ਦਾ ਕੀ ਹਾਲ ਕੀਤਾ ਇਸ਼ਕ ਵਿਚ ਝਨਾਂ ਡੁਬਾਇਆ ਏ
 ਸੱਸੀ ਥਲਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਘਬਰਾ ਮੋਈ ਪੁੰਨੂ ਆਣ ਕੇ ਗੋਰ ਸਮਾਇਆ ਏ
 ਆਸ਼ਕ ਜਾ ਫਰਿਹਾਦ ਪਹਾੜ ਕੱਟੇ ਖਾਤਰ ਸ਼ੀਰੀਂ ਦੀ ਨਹਿਰ ਲਿਆਯਾ ਏ
 ਆਈ ਜਦੋਂ ਫਰਿਹਾਦ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਰੁੜਦੀ ਮਾਰੀ ਛਾਲ ਸ਼ੀਰੀਂ ਸਿਰ ਨਵਾਯਾ ਏ
 ਇਸ਼ਕ ਦਾਰ ਮਨਸੂਰ ਚੜਾਇਆ ਏ ਚਾ ਸਰਮਦ ਦਾ ਸੀਸ ਕਟਾਇਆ ਏ
 ਇਸ਼ਕ ਦੇਖ ਫਰੀਦ ਫਕੀਰ ਤਾਈਂ ਕੱਚੇ ਤੰਦ ਦੇ ਨਾਲ ਲਟਕਾਇਆ ਏ
 ਮਿਰਜ਼ੇ ਸਾਹਿਬਾਂ ਨਾਲਕੀ ਇਸ਼ਕ ਕੀਤੀ ਹੇਠਾਂ ਜੰਡ ਦੇ ਲਾਲ ਕੁਹਾਇਆ ਏ
 ਗਰਜ਼ ਇਸ਼ਕ ਕੋਲੋਂ ਖਾਲੀ ਕੋਈ ਨਾਹੀਂ ਬੰਦਾ ਜੋ ਜਹਾਨ ਤੇ ਆਇਆ ਏ
 ਝੰਡੇ ਆਸ਼ਕਾਂ ਝੁਲਨ ਜਹਾਨ ਉਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰੱਬ ਦਾ ਇਸ਼ਕ ਕਮਾਇਆ ਏ
 ਲਾਹੌਰੀ ਖਬਰ ਨਾਹੀਂ ਕੀ ਕੀ ਹੋਰ ਕਰਸੀ ਕਾਮਾਂ ਰਾਂਝਣਾ ਅਜੇ ਬਨਾਇਆ ਏ

ਤਾਰੀਫ ਹੁਸਨ ਹੀਰ

ਸੂਰਤ ਹੀਰ ਦੀ ਵਾਂਗ ਮਹਿਤਾਬ ਰੋਸ਼ਨ ਦੱਸਾਂ ਹੁਸਨ ਦੀ ਜੇਹੀ ਫਬਨ ਜਾਨੀ
 ਬਿਨਾ ਢਾਲ ਤਲ ਵਾਰ ਮੈਦਾਨ ਅੰਦਰ ਅਖੀਆਂ ਤਿਛੀਆਂ ਜੰਗ ਕਰਨ ਜਾਨੀ
 ਭੱਵਾਂ ਵਾਂਗ ਕਮਾਨ ਤੇ ਚਿੱਲਾ ਕਜਲਾ ਪਲਕਾਂ ਤੀਰਾਂ ਦੇ ਵਾਂਗ ਬਰਸਨ ਜਾਨੀ
 ਬੇਤਕਸੀਰ ਐਵੇਂ ਵੇਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਆਨ ਜਿਗਰ ਦੇ ਵਿਚ ਖੁਭਨ ਜਾਨੀ
 ਨੱਕ ਤੇਜ਼ ਤਲਵਾਰ ਦੀ ਧਾਰ ਕੋਲੋਂ ਮੱਥਾ ਚੋਧਵੀਂ ਰਾਤ ਦਾ ਚੰਨ ਜਾਨੀ
 ਜੁਲਫਾਂ ਨਾਰਾਨਾਂ ਪਾਲੀਆਂ ਕਾਲੀਆਂ ਦੇ ਐਵੇਂ ਛੇੜਿਆਂ ਬਾਜ ਡਸਨ ਜਾਨੀ
 ਸੁਟਾਂ ਵਾਰ ਗੁਲਾਬ ਰੁਖਸਾਰ ਉਤੋਂ ਠੰਡੀ ਸੇਬ ਤੇ ਚਾਹ ਜੁਕਨ ਜਾਨੀ
 ਪਾਈ ਡੰਡੀਆਂ ਡੰਡ ਜਹਾਨ ਅੰਦਰ ਹੀਰੋ ਹੀਰ ਹੀ ਲੋਗ ਕਰਨ ਜਾਨੀ
 ਵੇਖ ਲੱਬਾਂ ਦੀ ਲਾਲੀ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਜੋਹਰੀ ਵਾਰੇ ਏਸ ਤੋਂ ਲਾਲੇ ਯਮਨ ਜਾਨੀ
 ਹਾਰ ਮੋਤੀਆਂ ਨਾਮ ਗਲ ਵਿਚ ਸੋਹੇ ਹੀਰੇ ਲਾਲ ਜਵਾਹਰ ਰਤਨ ਜਾਨੀ
 ਬਾਹੀਂ ਗੋਰੀਆਂ ਉਂਗਲੀਆਂ ਮੂੰਗਫਲੀਆਂ ਕੋਲੇ ਪਿੰਨੀਆਂ ਕੂਂਜ ਗਰਦਨ ਜਾਨੀ
 ਪੁੰਨੀ ਸ਼ੋਹ ਝਨਾਂ ਵਿਚ ਪੈਨ ਘੁੰਮਰ ਆਸ਼ਕ ਕੰਢੜੀ ਖੜੇ ਡਰਨ ਜਾਨੀ
 ਆਸ਼ਕ ਦੇਖ ਫੱਟੇ ਅੱਖੀਂ ਤਿਛੀਆਂ ਦੇ ਮਿਰਗਾਂ ਵਾਂਗ ਫਿਰਦੇ ਬਨ ਬਨ ਜਾਨੀ

ਕਿਸਦਾ ਕਦਰ ਜੋ ਉਂਗਲੀ ਕਰੇਸੈਨਤਗੱਲਾਂ ਕਰਨਆਸ਼ਕਜੋੜਕੰਨ ਜਾਨੀ
 ਸਾਨੀਹੀਰ ਕੋਈਸੋਹਿਣੀ ਹੋਗਨਾਹੀਂ ਮੁਲਕ ਚੀਨ ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਦੋਨ ਜਾਨੀ
 ਸ਼ੱਮਾਂ ਤੇ ਜਿਵੇਂ ਪਤੰਗ ਡਿੱਗਨ ਹੁਸਨ ਹੀਰ ਤੇ ਲੋਰਾ ਜਲੋਨ ਜਾਨੀ
 ਰਸ ਭਰੀ ਛਾਤੀ ਕੌਣ ਹਥ ਲਾਵੇ ਰਾਖੇ ਹੈਨ ਪਿਸਤਾਨ ਸਰਦਾਰ ਦੋਵੇਂ
 ਯਾ ਏਹ ਖਾਸਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇਸੇਬ ਆਏ ਯਾ ਏਹ ਹੈਨ ਕੰਧਾਰ ਅਨਾਰ ਦੋਵੇਂ
 ਯਾ ਏਹ ਹੁਸਨ ਦੇ ਬੰਕ ਦੇ ਮਾਲ ਜ਼ਾਦੇ ਬੈਠੇ ਦੱਖਨੀ ਹੈਨ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਦੋਵੇਂ
 ਲਾਹੌਰੀ ਨਾਲ ਸੀਨੇ ਹੋਰ ਕੌਨ ਲੱਗੇ ਚੰਬਾ ਮੋਤੀਆ ਲਟਕ ਰਹੇ ਹਾਰ ਦੋਵੇਂ
 ਜੁਲਫਾਂਕਾਲੀਆਂਘਟਾਂਘੂਘੋਰਚੜ੍ਹੀਆਂਦਾਉਨੀਵਾਂਗਬਿਜਲੀਚਮਕਮਾਰਦੀਏ
 ਟਿੱਕਾ ਵਾਂਗ ਸੂਰਜ ਸੋਲਾ ਨੂਰ ਚਮਕੇ ਖਾਤਰਯਾਰ ਦੀ ਰੂਪ ਸੰਵਾਰਦੀ ਏ
 ਨੱਥਨਾਲ ਬੁਲਾਕ ਲਟਕ ਰਿਹਾ ਚੁਟਕੀ ਸੌਂਹਵਦੀ ਡੇਢ ਹਜ਼ਾਰਦੀ ਏ
 ਕਾਨ ਫੂਲਵਾਲੀ ਵਾਲੀਹੁਸਨ ਸਿਰਤੇਝੱਲੀਜਾਏ ਨ ਤਾਬਮੁਟਿਯਾਰ ਦੀ ਏ
 ਸੁੰਦਰ ਟੋਰਜਿਵੇਂ ਹੰਸਨੀਮੋਰਨੀ ਦੀ ਦਿਲ ਤਾਂਘ ਲਗੀ ਰਾਂਝੇ ਯਾਰ ਦੀ ਏ
 ਮਨ ਭਾਉਂਦੀਆਂਗੱਲਾਂਕਰਨਲੱਗੀਨੱਦੀ ਲਾਡਲੀ ਚੂਚਕ ਸਰਦਾਰ ਦੀ ਏ
 ਇਕਆਨਅੰਦਰਲੱਖਾਂਕਤਲਕਰਦੀਨਿਗਾਹ ਹੀਰ ਕੇ ਧਾਰਤਲਵਾਰਦੀ ਏ
 ਲਾਹੌਰੀਹੀਰਦੀ ਸ਼ਕਲ ਕਮਾਲ ਐਸੀ ਉਡਦੇ ਪੰਛੀਆਂ ਮਾਰ ਉਤਾਰਦੀ ਏ
 ਮੋਹਨ ਮਾਲਾ ਮੋਹੇ ਮਨ ਆਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਗੱਨੀ ਗੰਗਾ ਵਾਲੀ ਸੋਹੇ ਗੱਲ ਜਾਨੀ
 ਚੰਪਾ ਕਲੀ ਤੇ ਹਾਰਸ਼ਿੰਗਾਰਗਲਦਾਜਮਨਾ ਵਾਂਗ ਪੈਂਦੀ ਹੁਸਨ ਛੱਲ ਜਾਨੀ
 ਜ਼ੰਜੀਰੀਪਾਏਜ਼ੰਜੀਰਬੇਤਕਸੀਰਿਆਂਨੂੰਨੱਸ ਭੱਜ ਜਾਵਨ ਕੇਹੜੀ ਵੱਲ ਜਾਨੀ
 ਦਿਲ ਦੇਕੇਤੇ ਫਿਰ ਹਟਨ ਔਖਾ ਰਸਮ ਆਸ਼ਕਾਂ ਵਿਚ ਨ ਰੱਲ ਜਾਨੀ
 ਬਾਜ਼ੂਬੰਦਬੰਦਕੀਤਾਰਸਤਾ ਆਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਕੌਣ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੁਣੇ ਰੱਲ ਜਾਨੀ
 ਅਤਰਦਾਨਮਸਤਾਨਜਿਉ ਫਕਰਬੈਠਾਦਰਦਵੰਦਦਰਸ਼ਨਕਰਨਚੱਲ ਜਾਨੀ
 ਚੂੜੇ ਦੰਦ ਦੇ ਨੇ ਲੱਖਾਂ ਚੂਰ ਕੀਤੇ ਵਲੀ ਪੀਰ ਜਹਾਨ ਇਕਵੱਲ ਜਾਨੀ
 ਪਹੁੰਚੀ ਪਹੁੰਚ ਮਾਰੇਲਾਹੌਰੀ ਪੰਛੀਆਂ ਨੂੰਦੰਦੇਆਰਸੀਦੇਕਰਨ ਸੱਲ ਜਾਨੀ
 ਕੜੀਆਂਜੜੀਆਂਨੇਖਾਸਬੰਗਾਲੇਦੀਆਂਮਸ਼ਰਕਮਗਰਬਮੁਠਾ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਜਾਨੀ

(੧੩)

ਛੰਨਕਾਰ ਝਾਂਜਰਾਂ ਦੇ ਮਸਤ ਮਸਤ ਕੀਤੇ ਮਿਰਗ ਜੰਗਲੀ ਖੜੇ ਹੈਰਾਨਜਾਨੀ
ਤੋੜੇ ਤੋੜ ਸਟਨ ਦਿਲ ਆਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਵਾਂਗ ਵੈਹਸ਼ੀਆਂ ਫਿਰਨ ਵੈਰਾਨਜਾਨੀ
ਜੇਹੜੇ ਛੱਲੀਆਂ ਛੱਲੇ ਉਹ ਪੈਨਪੈਰੀਂ ਲਾਹੌਰੀ ਰੱਬਜਿਸਤੇਮੇਹਰਬਾਨਜਾਨੀ

ਹੀਰ ਦਾ ਰਾਂਝੇ ਦੇ ਸ਼ੌਂਕ ਵਿਚ ਬੇਲੇ ਨੂੰ ਜਾਣਾ

ਪਾਤਰ ਰਾਂਝੇ ਦੀ ਹੀਰ ਕੂਟ ਚੂਰੀ ਖੰਡ ਘੱਤ ਲਯਾ ਥਾਲ ਪੂਰ ਹੈ ਜੀ
ਲਾਕੇ ਹਾਰ ਸ਼ੰਗਾਰ ਦੇ ਨੀਤ ਕੀਤੀ ਬੇਲੇ ਜਾਉਣਾ ਅਜ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ ਜੀ
ਵਾਹ ਵਾਹ ਚਿੱਟੀ ਕਨਾਰੀ ਨੇਚਮਕਲਾਈ ਸਿਰਤੇਓੜੁਨੀਹੰਗਕਪੂਰ ਹੈ ਜੀ
ਵੰਦ ਖੰਦ ਪੁਤਲੀ ਹੀਰ ਸਰੂ ਕੱਦੀ ਬੋਲੀ ਮਿੱਠੜੀ ਕੰਦ ਖਜੂਰ ਹੈ ਜੀ
ਕੋਈ ਸੰਰਲਾ ਵੀਪ ਦੀ ਪਰੀ ਆਖੇ ਕੋਈ ਆਖਦਾ ਸੀ ਹੀਰ ਹੂਰ ਹੈ ਜੀ
ਧੁਮਾਂ ਹੀਰਜਟੇਟੀ ਦੇ ਹੁਸਨ ਦੀਆਂ ਪਈਆਂ ਦੇਸ ਮੁਲਕੀਂ ਦੂਰਦੂਰ ਹੈ ਜੀ
ਤਲਬਗਾਰ ਅਜ ਤੀਕਨੇਸੁਨਣ ਵਾਲੇ ਵੇਖਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਚੂਰ ਹੈ ਜੀ
ਲਾਹੌਰੀਬਿਠਾਂਬੁਲਾਇਆਂ ਨਾਮੁਲ ਬੋਲੇਮੱਤੀ ਹੁਸਨਮਿਜ਼ਾਜ ਮਗਦੂਰ ਹੈ ਜੀ
ਰਾਂਝੇ ਯਾਰ ਦਾ ਹੀਰ ਦੀਦਾਰ ਪਾਵਨ ਬੇਲੇ ਕਦਮ ਧਰਦੀ ਨਾਲ ਨਾਜ ਚੱਲੀ
ਕਿਸੇ ਤਰਫ ਨਾ ਵੇਖਿਆ ਚਾ ਅੱਖੀਂ ਐਸੀ ਇਸ਼ਕ ਦੇ ਵਿਚ ਗਦਾਜ ਚੱਲੀ
ਦਿਲਵਿਚਤਾਂਗਪਿਆਰੇਦੇਮਿਲਨਦੀਸੀ ਲਾਕੇਹਾਰ ਸ਼ੰਗਾਰ ਸਬ ਸਾਜ ਚੱਲੀ
ਐਸੀਰਾਂਝੇਦੇਇਸ਼ਕਨੇ ਕਸ਼ੱਸ਼ ਕੀਤੀ ਦੌੜੀ ਮੁਰਲੀ ਦੀ ਸੁਣਨ ਆਵਾਜ਼ ਚੱਲੀ
ਮਨ ਮਸੀਤ ਤੇਜਾਨ ਇਮਾਮ ਰਾਂਝਾ ਪਿੱਛੇਇਸ਼ਕ ਦੀ ਪੜਨ ਨਮਾਜ਼ ਚੱਲੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਹੋਰ ਖਿਆਲ ਵਿਸਾਰ ਕੇ ਤੇ ਰਾਂਝੇ ਯਾਰ ਦਾ ਪਾਵਨੇ ਰਾਜ ਚੱਲੀ

ਬੇਲੇ ਵਿਚ ਹੀਰ ਦਾ ਰਾਂਝੇ ਦੀ ਭਾਲ ਤੇ ਦਰਸ਼ਨ

ਬੇਲੇ ਜਾਕੇ ਹੀਰਨੇ ਭਾਲ ਕੀਤੀ ਢੂੰਢ ਰਾਂਝਣੇ ਦਾ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਇਆ ਏ
ਰਾਂਝਾ ਹੱਸਯਾ ਫੁੱਲਿਆ ਫੁੱਲ ਜੀਵੇਂ ਹੀਰ ਹੱਸ ਕੇ ਸੀਸ ਨਿਵਾਇਆ ਏ
ਇਕ ਉਮਰ ਜਵਾਨੀਤੇਦੂਜਾ ਜੇਵਰਠਾਠ ਹੁਸਨ ਦਾ ਅਜਬ ਦਿਖਾਇਆ ਏ
ਲਾਹੌਰੀ ਫੱਬਿਆ ਚਾਕ ਜਵਾਨ ਰਾਂਝਾ ਹੀਰ ਰੱਬ ਨੇ ਜੋੜ ਬਣਾਇਆ ਏ

ਹੀਰ ਦੀ ਰਾਂਝੇ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨਾ

ਰਾਂਝਾ ਮੁੱਖੜਾ ਦੇਖ ਨਿਹਾਲ ਹੋਯਾ ਹੀਰ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚੀ ਜਦੋਂ ਜਾਕੇ ਤੇ

(੧੪)

ਰਾਂਝੇ ਉੱਠਕੇ ਆਖਿਆ ਆ ਹੀਰੇ ਮਿਲੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੱਥ ਮਿਲਾਕੇ ਤੇ
ਬੋਲੀ ਹੀਰ ਵੇ ਸੱਜਣਾ ਖਾਹ ਚੁਰੀ ਪੀਓ ਦੁੱਧ ਛੰਨੇ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ ਤੇ
ਲੋੜੇ ਜੀਉ ਪਰਾਂਉਂਠੇ ਖਾਹ ਬੋਲੀ ਖੰਡ ਖੀਰ ਦੇ ਵਿਚ ਰਲਾਕੇ ਤੇ
ਰੋਟੀ ਜਵਾਰ ਦੀ ਸਰਯੋਂ ਦਾ ਸਾਗ ਨਾਲੇ ਮੈਂ ਲਯਾਈ ਹਾਂ ਆਪ ਪਕਾਕੇ ਤੇ
ਚੱਟਣੀ ਨਾਲੇ ਮੁਰੱਬਾ ਤੇ ਚਾਵਲ ਗੋਸ਼ਤ ਜੋ ਮਨ ਭਾਵੇ ਵੇਖੋ ਖਾਕੇ ਤੇ
ਦੱਸ ਪੁਛਕੇ ਜੀਉ ਦਾ ਹਾਲ ਸਾਰਾ ਮੁੜੀ ਘੱਰਾਂ ਨੂੰ ਤ੍ਰਾਮ ਖਵਾ ਕੇ ਤੇ
ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛੇਮਾਹੀਆਂ ਕਈ ਬਰਸਾਂ ਹੀਰ ਰੋਜ਼ ਮਿਲਦੀ ਰਹੀ ਜਾਕੇ ਤੇ
ਲੱਗੀ ਜੱਗ ਦੇ ਵਿਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋਵਨ ਨਾਲ ਰਾਂਝਣੇ ਦੇ ਅੱਖਾਂ ਲਾਕੇ ਤੇ
ਲਾਹੌਰੀ ਹੀਰ ਨੱਢੀ ਬੋਲੇ ਰਹੇ ਬੈਠੀ ਕੰਮ ਕਾਰ ਘਰ ਬਾਰ ਭੁਲਾਕੇ ਤੇ

ਰਾਂਝੇ ਨੇ ਹੀਰ ਨਾਲੋਂ ਵਿਛੋੜੇ ਦਾ ਉਲਾਂਭਾ ਦੇਣਾ

ਤੂੰ ਨਾਲ ਸਹੇਲੀਆਂ ਘਰੀਂ ਬੈਠੇਂ ਮੈਂਨੂੰ ਸੁੱਟਿਓ ਵਿੱਚ ਉਜਾੜ ਹੀਰੇ
ਬੋਲੇ ਵਿਚ ਹਜ਼ਾਰ ਬਲਾਈਆਂ ਨੀ ਸੱਪ ਚਿੱਤਰੇ ਸ਼ੇਰ ਬਘਿਆੜ ਹੀਰੇ
ਮੰਗੂ ਚਾਰਦਾ ਗਾਹਉਂਦਾ ਫਿਰਾਂ ਬੋਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵਕਤ ਜਾਸੀ ਕੋਈ ਪਾੜ ਹੀਰੇ
ਮਿਲੇ ਕਫਨ ਨਾ ਦਫਨ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਕਬਰ ਤੇ ਨਾ ਉਛਾੜ ਹੀਰੇ
ਰਾਤ ਪਾਸ ਤੇਰੇ ਘੜੀ ਜਾਪਦੀ ਏ ਬੋਲੇ ਕੱਟਣਾ ਦਿਨ ਪਹਾੜ ਹੀਰੇ
ਸਾਥੇ ਆਂਵਦੀ ਤੁਰਤ ਉਦਾਸ ਹੋਵੇਂ ਘਰ ਕੇਹੜਿਆਂ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਗਾੜੁ ਹੀਰੇ
ਤੁਸਾਂ ਕਿਤੇ ਰੈਹਣਾ ਅਸਾਂ ਕਿਤੇ ਰਹਿਣਾ ਅੱਸੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਪਵੇ ਧਾੜ ਹੀਰੇ
ਮੈਂਨੂੰ ਦਾ ਕਰਕੇ ਇਕ ਦਾ ਕੀਤੋ ਇਕ ਦਾ ਹੋ ਤੂੰ ਕਟ ਸਾੜ ਹੀਰੇ
ਚੇਤਾ ਮਹੀਂ ਚਰਵਾਏਂ ਤੇ ਦਗਾ ਦੇਕੇ ਖਾਲੀ ਹੋਰ ਦੇਵੇਂ ਪੱਲੇ ਝਾੜ ਹੀਰੇ
ਲਾਹੌਰੀ ਵਿੱਚ ਦਰਗਾਹ ਦੇ ਝੂਠਿਆਂ ਨੂੰ ਅੰਤ ਪੈਣ ਪੱਲੇ ਤਾੜ ਤਾੜ ਹੀਰੇ

ਹੀਰ ਦਾ ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਦੇਣਾ

ਮੀਆਂ ਰਾਂਝਣਾਂ ਸੱਚਿਆਂ ਆਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਹਾਥੀ ਸ਼ੇਰ ਵੀ ਸੀਸ ਨਿਵਾਂਣ ਮੀਆਂ
ਬਿਨਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਕੋਈ ਨ ਕੁਝ ਆਖੇ ਪਰੀ ਜਿੰਨ ਤੇ ਨ ਹੋਵਾਣ ਮੀਆਂ
ਬੰਦੀ ਮਾਰ ਕਮਲੀ ਕੀਤੀ ਇਸ਼ਕ ਤੇਰੇ ਭਾਵੇਂ ਜਾਣ ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਨ ਜਾਣ ਮੀਆਂ
ਮੇਰੇ ਜਿਹੀਆਂ ਨਕਾਰੀਆਂ ਲੱਖ ਤੈਂਨੂੰ ਮੈਂਨੂੰ ਕੋਈ ਨ ਦੁੱਧ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਮੀਆਂ

(੧੫)

ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਏਹ ਗੱਲ ਖਿਆਲ ਆਈ ਬੇਲੀ ਸੁਣੀ ਤੁਨਾਲ ਧਯਾਨ ਮੀਆਂ
ਕੱਕਾ ਕੈਰਾ ਬਿੱਲਾ ਅਤੇ ਡੇੜ ਚਿਸ਼ਮਾਂ ਖੋਟੇ ਆਦਮੀ ਏ ਨਿਸ਼ਾਨ ਮੀਆਂ
ਕੈਦੋ ਨਾਮ ਟੋਪੀ ਸਿਰ ਤੇ ਧੋਨ ਮਧਰੀ ਡੇੜ ਟੰਗ ਥੀਂ ਕਰੀਂ ਪਹਚਾਨ ਮੀਆਂ
ਮਤੇ ਹੋ ਮਚਲਾ ਤੈਥੀਂ ਭੇਦ ਪੁਛੇ ਸਾਡੀ ਹੋਵੇ ਨ ਗੱਲ ਵੇਰਾਨ ਮੀਆਂ
ਰਾਂਝਣ ਯਾਰ ਤੇਰੇ ਮੇਰੇ ਇਸ਼ਕ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਖਿੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਹਾਨ ਮੀਆਂ
ਕਦੀ ਪੁਛਿਆ ਨਹੀਂ ਮਾਂ ਬਾਪ ਮੈਂਨੂੰ ਅਜੇ ਹੈਨ ਹੈਰਾਨ ਹੈਰਾਨ ਮੀਆਂ
ਰਾਂਝੇ ਚਾਕ ਨੂੰ ਗੱਲ ਸਮਝਾ ਸਾਰੀ ਹੋਈ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਹੀਰ ਰਵਾਨ ਮੀਆਂ
ਰਖ ਯਾਦ ਕੈਦੋ ਨਹੀਂ ਖੈਰ ਹੱਥ ਲਾਹੌਰੀ ਕਸਮ ਹੈ ਦੀਨ ਈਮਾਨ ਮੀਆਂ

ਕੈਦੋ ਨੇ ਰਾਂਝੇ ਕੋਲੋਂ ਭਿਖਯਾ ਮੰਗਣੀ ਅਤੇ ਰਾਂਝੇ ਨੇ ਚੂਰੀ ਦੇਣੀ

ਕੈਦੋ ਜਾਇਕੇ ਆਖਿਆ ਰਾਂਝਣੇ ਨੂੰ ਪਾਓ ਖੈਰ ਅੱਲਾ ਕਰੇ ਖੈਰ ਮੀਆਂ
ਭੁਲ ਗਈ ਜੋ ਗੱਲ ਸੀ ਹੀਰ ਆਖੀ ਰਾਂਝੇ ਆਖਿਆ ਲੈ ਲੈ ਠਹਿਰ ਮੀਆਂ
ਚੁਰੀ ਬੁਕ ਭਰਕੇ ਰਾਂਝੇ ਚਾ ਦਿੱਤੀ ਕੈਦੋ ਪਰਤ ਭੰਨਾ ਓਸੇ ਪੈਰ ਮੀਆਂ
ਮਿਲੀ ਹੀਰ ਵਾਟੇ ਪਿਛੇ ਮੁੜੀ ਜਾਂਦੀ ਵੇਖ ਨਜ਼ਰ ਭਰੀ ਨਾਲ ਕਹਿਰ ਮੀਆਂ
ਹੀਰ ਲੰਛੇ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਕੇ ਫਾਟ ਕੀਤੀ ਉਠੀ ਦਿੱਤ ਕਰੋਧ ਦੀ ਲਹਿਰ ਮੀਆਂ
ਜਾਕੇ ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ਹੀਰ ਨੇ ਆਖਿਆ ਏ ਚੂਰੀ ਦੇ ਸਹੇੜਿਆ ਵੈਰ ਮੀਆਂ
ਫਲ ਖਾਂਏਂਗਾ ਤੂੰ ਯਾਂ ਹੀਰ ਕਮਲੀ ਕਾਹਨੂੰ ਬੀਜਿਆ ਏ ਬੀ ਜ਼ਹਿਰ ਮੀਆਂ
ਲਾਹੌਰੀ ਸੁਝਦੀਏ ਸਾਡੇ ਐਸ਼ ਵਾਲੀ ਹੈ ਤੁਨ ਯਾਦ ਕੋਈ ਘੜੀ ਪਹਿਰ ਮੀਆਂ

ਹੀਰ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਕੋਲ ਕੈਦੋ ਨੇ ਜਾਕੇ ਦੁਗਲੀ ਕਰਵਾਈ

ਕੈਦੋ ਜਾ ਘਰ ਮਹਿਰਦੇ ਪਾਸ ਮਲਕੀ ਮੱਤੀਂ ਦੇਕਹਿੰਦਾ ਵਾਹ ਵਾਹ ਮੀਆਂ
ਤੇਰੀ ਹਾਰ ਨੱਢੀ ਮਾਰ ਮਾਰ ਮੈਂਨੂੰ ਕਰ ਸੁਟਿਆ ਅੱਜ ਤਬਾਹ ਮੀਆਂ
ਬੇਲੇ ਚਾਕ ਪਿੱਛੇ ਰੋਜ਼ ਫਿਰੇ ਭੰਨੀ ਚਾਦਰ ਸ਼ਰਮ ਵਾਲੀ ਦਿੱਤੀ ਲਾਹ ਮੀਆਂ
ਅਸਾਂ ਆਪ ਡਿੱਠਾ ਅੱਖੀਂ ਨਾਲ ਰਾਂਝਾ ਖੜਾ ਦੇਖਦਾ ਹੀਰ ਦਾ ਰਾਹ ਮੀਆਂ
ਲੀਕ ਲਾਵਸੀ ਚਾਕ ਲੈ ਹੀਰ ਜਾਸੀ ਮੰਨ ਅਸਾਂ ਦੀ ਨੇਕ ਸਲਾਹ ਮੀਆਂ
ਸਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੇਖੋ ਕੋਈ ਸਾਕ ਚੰਗਾ ਝਬਦੇ ਹੀਰ ਦਾ ਕਰੋ ਵਯਾਹ ਮੀਆਂ
ਏਸ ਲੁੰਡ ਕੁਪੱਤੜੇ ਮੁੰਡੜੇ ਨੂੰ ਘਰੋਂ ਕੱਢ ਮਗਰੋਂ ਚਾਕ ਲਾਹ ਮੀਆਂ

(੧੬)

ਲਾਈ ਦੋਸਤੀ ਹੀਰ ਨੇ ਨਾਲ ਰਾਂਝੇ ਹੋਈ ਹੋਰ ਦੀ ਹੋਰ ਨਿਗਾਹ ਮੀਆਂ
ਚਾਕ ਨਾਲ ਕੀ ਜਾਨ ਪਹਚਾਨ ਤੇਹੀ ਐਵੇਂ ਰਖਿਓ ਖਾਹ ਮੁਖਾਹ ਮੀਆਂ
ਲਾਹੌਰੀ ਰੱਬ ਬੀ ਮੰਗਇਹ ਵਿਚ ਦੁਨੀਆਂ ਇਜ਼ਤ ਨਾਲ ਦੇਹਉਂ ਮਰਨ ਬਾਹ ਮੀਆਂ

ਹੀਰ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਕੈਦੋ ਨੂੰ ਜਵਾਬ

ਮਲਕੀ ਚੂਚਕ ਨੂੰ ਕੈਦੋ ਦੀ ਗਲ ਦੱਸੀ ਜੇਹੜਾ ਜੀ ਅਸਾਡੜੇ ਸ਼ੱਕ ਮੀਆਂ
ਘਰ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਜ਼ਰਾ ਸੰਗਦੀ ਨਹੀਂ ਜਿਹਾ ਹੀਰ ਦਾਲੱਥੜਾ ਝੱਕ ਮੀਆਂ
ਕਦੀ ਪਲ ਨਹੀਂ ਅੰਗਨੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠੀ ਹੀਰ ਫਿਰਨ ਨੂੰ ਹੋਈ ਅਨਬੱਕ ਮੀਆਂ
ਭਲਾ ਕੀਤੇ ਜੇ ਅਸਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਓ ਏ ਕਰੀਂ ਹੋਰਥੇ ਨਾ ਬੱਕ ਬੱਕ ਮੀਆਂ
ਤੇਰੀ ਅਸਾਂ ਦੀ ਇਕ ਹੀ ਹੈ ਇਜ਼ਤ ਭਾਈ ਭਾਈਆਂ ਦਾ ਪਰਦਾ ਢੱਕ ਮੀਆਂ
ਮੈਂ ਬਾਪ ਚਾਚਾ ਸਕਾ ਹੀਰ ਦਾ ਤੂੰ ਇਜ਼ਤ ਇਕ ਜਾਣੀ ਗੱਲ ਪੱਕ ਮੀਆਂ
ਅਜੂ ਚੋਧਰੀ ਦਾ ਪੁਤਰ ਨਾਮ ਸੈਦਾ ਵਿੱਚ ਖੇੜਿਆਂ ਦੇ ਮੇਰੀ ਤੱਕ ਮੀਆਂ
ਅਜ ਚਾਕ ਜੇਹੜੇ ਵੇਲੇ ਮਹੀਂ ਲਿਆਵੇ ਮੈਂ ਆਖਸਾਂ ਬਿਸਤਰਾ ਚੱਕ ਮੀਆਂ
ਆਈ ਹੀਰ ਤੇ ਮਾਰ ਉਡਾਵਨੀ ਏਂ ਮੰਜੀ ਪਾ ਦੇਸਾਂ ਤੋੜ ਲੱਕ ਮੀਆਂ
ਲਾਹੌਰੀ ਦੋਜ਼ਖ ਹੈ ਨਿਮਕ ਹਰਾ ਮੀਆਂ ਨੂੰ ਜੇਹੜੇ ਨਹੀਂ ਪੈਹਚਾਨ ਦੇਹੱਕ ਮੀਆਂ

ਕੈਦੋ ਨੇ ਹੀਰ ਦੀ ਬਦਨਾਮੀ ਕਰਨੀ

ਗਲਪਚੀ ਨਾ ਕੈਦੋ ਦੇ ਪੇਟ ਅੰਦਰ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਫਿਰਯਾ ਡੋਂਡੀ ਮਾਰ ਦਿਤੀ
ਇਜ਼ਤ ਅਪਣੀ ਤੱਕੀ ਨਾ ਚੂਚਕੇ ਦੀ ਫੂਕ ਮਾਰਕੇ ਖਾਕ ਉਡਾਰ ਦਿਤੀ
ਹੀਰ ਦੋਸਤੀ ਚਾਕ ਦੇ ਨਾਲ ਲਾਈ ਲੋਕਾਂ ਘਰੇ ਘਰ ਪਾ ਵਿਚਾਰ ਦਿਤੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਗਲ ਸਮੇਟ ਕੇ ਰਖਨੀ ਸੀ ਸਗੋਂ ਵਿੱਚ ਸੰਸਾਰ ਖਲਾਰ ਦਿਤੀ

ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਹੀਰ ਦੀ ਵਿਚਾਰ

ਮੂੰਹ ਜੋੜ ਗਲਾਂ ਕਰਨ ਲੋਗ ਸਾਰੇ ਰਾਂਝੇ ਨਾਲ ਹੋਗਈ ਹੀਰ ਦੀ ਲੱਗ ਹੈ ਜੀ
ਹੋਵੇ ਖੋਟ ਜਾਹਰ ਅੰਤ ਖੋਟਿਆਂ ਦਾ ਛੁਪੇ ਰਿਵੇਂ ਬਨਾਰਸੀ ਠੱਗ ਹੈ ਜੀ
ਅੰਬਰ ਚੰਦ ਚੜ੍ਹਿਆ ਗੁੜਾ ਰਹੇ ਕਿਥੋਂ ਦਾਰੂ ਵਿਚ ਨ ਛਪਦੀ ਅਗ ਹੈ ਜੀ
ਲਾਹੌਰ ਓਸ ਜਹਾਨ ਤ ਮਿਲਨ ਬਦਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਾਪ ਕੀਤੇ ਏਸ ਜੱਗ ਹੈ ਜੀ

ਹੀਰ ਵਲੋਂ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਮਲਕੀ ਨੂੰ ਅਫਸੋਸ

ਰੋਨਾਂ ਕੈਂਹਦੀਆਂ ਮਲਕੀ ਨੂੰ ਆਂਨਕੇਤੇ ਤੋਬਾ ਹਾਏ ਕੀ ਪਿਆ ਅੰਧੇਰ ਹੈ ਨੀ

ਭੇਲਾ ਭਾਲਾ ਗਰੀਬੜਾ ਜਾਪਦਾ ਸੀ ਚਾਕ ਨਿਕਲਿਯਾ ਕੇਹਾ ਦਲੇਰ ਹੈ ਨੀ
ਮਰੇ ਚਾਕ ਨਲਾਇਕ ਜਿਸ ਖੰਡ ਤੋਲੀ ਢਾਈ ਪਾ ਦਾ ਵਰਤਯਾ ਸੇਰ ਹੈਨੀ
ਇਸਤ ਝੰਗ ਸਯਾਲਾਂ ਦੀ ਦੂਰ ਹੋਈ ਪਿਆ ਕਿਹਾ ਤਕਦੀਰ ਦਾ ਫੇਰ ਹੈਨੀ
ਪਹਿਲਾਂ ਸੋਚਿਆ ਨਾ ਹੁਣਕੀ ਝੂਰਨੀਏਂ ਬੱਧੋ ਬੱਕਰੀ ਪਾਸ ਕਿਉਂ ਸੇਰ ਹੈਨੀ
ਏਸ ਚਾਕ ਨਲਾਇਕ ਮੁਸਟੰਡੜੇ ਨੂੰ ਘਰੋਂ ਕੱਢ ਲਾਈ ਕਾਹਨੂੰ ਦੇਰ ਹੈਨੀ
ਕੰਡ ਹੀਰ ਲੱਗੇ ਪੱਗਾਂ ਲਹੁਨ ਲੱਗੀ ਬਣੀ ਬੋਹਰ ਕਿੱਕਰ ਭੈੜੀ ਬੋਰ ਹੈਨੀ
ਝੱਬ ਹੀਰ ਦਾ ਕਰੋ ਵਯਾਹ ਮਲਕੀ ਤੱਕੋ ਨ ਹੁਣ ਸੰਝ ਸਵੇਰ ਹੈ ਨੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਚਾਕ ਦਾਨਹੀਂ ਵਿਸਾਹਕਰਣਾ ਸਾਡਾ ਸੁਖਨ ਏਹ ਜਾਂਦੜੀਵੇਰ ਹੈ ਨੀ

(ਵਾਕ ਕਵੀਸ਼ਰ)

ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹੇ ਅਸਮਾਨ ਜਹਾਂਨ ਰੋਸ਼ਨ ਅੱਗ ਜਿਮੀਂ ਤੇ ਧੂਆਂ ਅਕਾਸ ਹੈਜੀ
ਉਲ ਹਵਾ ਤੇ ਖਿੰਡੇ ਸੰਸਾਰ ਅੰਦਰ ਛੁਪੀ ਰਹੇ ਨ ਅਤਰ ਦੀ ਬਾਸ ਹੈਜੀ
ਦੰਘ ਖੁਰਕ ਪੀਤੀ ਮਦ ਖੂਨ ਕੀਤਾ ਖਾਧਾ ਪਾਨ ਨ ਛੁਪੇ ਏਹ ਰਾਸ ਹੈਜੀ
ਛੁਪੇਨਹੀਂ ਬੁਲਬੁਲ ਆਸ਼ਕ ਛੁੱਲ ਦੀ ਏ ਜਿਸਦਾ ਕੰਡਯਾਂਦੇ ਵਿੱਚ ਵਾਸ ਹੈਜੀ
ਕਦੀ ਇਸ਼ਕ ਛੁਪਾਇਆਂ ਛੁਪੇ ਨਾਹੀਂ ਧੁੰਮਾਂ ਘੱਤ ਦੇਂਦਾ ਆਸ ਪਾਸ ਹੈਜੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਛੁਪੇ ਨ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨੂਰ ਦੀਏ ਜਦੋਂ ਤੀਕ ਪੁੱਤਲੇ ਵਿਚ ਸਾਸ ਹੈਜੀ

(ਚੂਚਕ ਦਾ ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ਘਰੋਂ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ)

ਰਾਂਝੇ ਅੰਦੀਆਂ ਮਹੀਂ ਤੇ ਕਹਿਆ ਚੂਚਕ ਨਿਕਲ ਮਾਰਦੇਸਾ ਗਰਦਨ ਘੁਟਕੇਤੇ
ਖਬਰਦਾਰ ਜੇ ਪੌੜੀ ਤੇ ਲੱਤ ਰੱਖੇ ਭੰਨਾਂ ਟੰਗ ਬਾਂਹ ਕੋਠਿਓਂ ਸੁੱਟ ਕੇਤੇ
ਸਾਨੂੰ ਵਿੱਚ ਜਹਾਂਨ ਦੇ ਤੰਗ ਕੀਤੋ ਦੌਲਤ ਹੀਰ ਖਜਾਨਿਓਂ ਲੁੱਟ ਕੇਤੇ
ਰਾਂਝੇ ਜਾਂਨ ਛੁਡਾਉਂਨੀ ਹੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਲਾਹੌਰੀ ਪਯਾ ਚੂਚਕ ਜੇਹਾ ਟੁਟਕੇਤੇ

—o—

ਜਾਹ ਝੱਬ ਤੂੰ ਦੂਰ ਹੋ ਔਖੀਆਂ ਤੋਂ ਚੂਚਕ ਅਖਿਆ ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ਰੱਜ ਮੀਆਂ
ਨਹੀਂ ਸੀ ਖਬਰ ਕੇਹੜੇ ਥਾਂ ਦੀ ਜੂਠ ਆਇਓਂ ਤੈਨੂੰ ਸ਼ਰਮਹਯਾ ਨ ਲੱਜਮੀਆਂ
ਗੁਸਾ ਆਉਂਦਾ ਏ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰ ਸੁੱਟਾਂ ਭੱਜ ਜਾਹ ਏਥੋਂ ਸਿਰ ਕੱਜ ਮੀਆਂ
ਵਾਹਵਾਹ ਪੂਰੀਆਂ ਪਾਈਆਂ ਨਾਲਸ ਡੇ ਤੇਰੀਆਂ ਮੇਹਨਤਾਂ ਤੋਂ ਗਏ ਰੱਜਮੀਆਂ

ਮੀਆਂ ਮੀਣਿਆਂ ਧਰਤਿ ਨੂੰ ਛੇਕਪਾਇਓ ਬੜਬੋਲਿਆਂਦੇ ਐਵੇਂ ਵੱਜਮੀਆਂ
 ਖਾਕੇ ਲੂਣ ਹਰਾਮ ਕਰ ਛੱਡਿਓਈ ਬੇਲੇ ਚੋਨ ਲਗੋਂ ਨੱਢੀ ਮੱਜ ਮੀਆਂ
 ਜੋਟਾਂ ਅਸਾਂ ਸਯਾਲਾਂ ਦੀ ਜ਼ਾਤ ਉਚੀ ਤੁਧ ਲੀਕ ਲਾਈ ਪਾਈਕੱਜ ਮੀਆਂ
 ਲਾਹੌਰੀ ਜੇਹਿਆਂ ਕੁਪੱਤਯਾਂ ਦੇਹੀਂ ਥਾਈਂ ਸਿਰਪੈਣ ਸੁਵਾਹ ਦੇ ਛੱਜ ਮੀਆਂ

ਤੇਨੂੰ ਜਾਨ ਅਸ਼ਰਾਫ਼ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਜ਼ਾਦਾ ਮਗਰ ਮੱਝੀਆਂ ਲਯਾਸੀ ਰੱਖ ਮੀਆਂ
 ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੋ ਗਈ ਸਭ ਕਰਤੂਤ ਤੇਰੀ ਦੇਖੀ ਬੇਹੱਯਾਈ ਦੀ ਅੱਖ ਮੀਆਂ
 ਤੇਰੇ ਕੰਮ ਦੀ ਲੋੜ ਨ ਕੋਈ ਸਾਨੂੰ ਹੋਸੀ ਲੋੜ ਕਾਂਮੇ ਹੋਰ ਲੱਖ ਮੀਆਂ
 ਚਾਲ ਬਾਜ਼ ਕਮਾਲ ਦਿਲ ਖੋਟ ਤੇਰਾ ਲਿਆ ਹੀਲ ਪਯਾਜ਼ ਸਬ ਲੱਖ ਮੀਆਂ
 ਲੇਖਾ ਅੰਤ ਨੂੰ ਓਸ ਦਰਗਾ ਹੋਸੀ ਜਿੱਥੇ ਰੋ ਰਿਆਇਤ ਨ ਪੱਖ ਮੀਆਂ
 ਖਾਲੀ ਆਇਆ ਲਾਹੌਰੀਆ ਰਾਜਾਖਾਲੀ ਰਾਂਝੇਚੁਕਿਆ ਨਾਂ ਘਰੋਂਕੱਖ ਮੀਆਂ

(ਜਵਾਬ ਰਾਂਝਾ)

ਮਾਲਕ ਓਸ ਕਰਤਾਰਨੇਸਾਜਿਆਏ ਪਾਣੀਧਰਤੀਤੇ ਉਤੇ ਆਕਾਸ਼ ਮੀਆਂ
 ਮਲਕ ਜਿੰਨ ਪਰਿੰਦੇ ਚਰਿੰਦੇ ਆਦਮ ਜਗ ਹੁਕਮ ਹਜੂਰ ਥੀਂ ਵਾਸ ਮੀਆਂ
 ਹੱਡ ਮਾਸ ਤੇ ਨਾੜਾਂ ਦਾ ਪਿੰਜਰਾ ਏ ਪੈਂਛੀ ਘੱਤਿਆ ਰੂਹ ਉਦਾਸ ਮੀਆਂ
 ਸਿਰਸਿਰਰਿਜਕਸਾਈਂਦੇਵਨਹਾਰਦੇਵੇਚਿੜੀਆਂਚੋਗਤੇਗਉਆਂਨੂੰ ਘਾਸਮੀਆਂ
 ਦੂਧਾ ਧਾਰੀਆਂ ਦੁਧ ਪਿਲਾਉਂਦਾਏ ਬਾਜਾਂ ਚੀਤਿਆਂ ਸ਼ੇਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਸ ਮੀਆਂ
 ਲਾਹੌਰੀ ਪ੍ਰਿੰਗ ਹੈ ਓਨਾਂਦੇ ਜੀਵਨੇ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਜੋ ਬਗਾਨੜੀ ਆਸ ਮੀਆਂ

(ਵਾਕ ਕਵੀਸ਼ਰ)

ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਜਿਆ ਜਗ ਜਹਾਨ ਸਾਨੂੰ ਅਸੀਂ ਓਸਦੇ ਵਾਰਨੇ ਜਾਉਨ ਹਾਂ
 ਹੱਥ ਕਾਰ ਦਿਤੇ ਪੇਰ ਸੈਰ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤਾ ਮੁਖ ਨੇਹਮਤ ਮੇਵੇ ਖਾਉਨੇ ਹਾਂ
 ਜੀਭ ਜ਼ਿਕਰ ਕਾਰਨ ਨੱਕ ਵਾਸ਼ਨਾਂਨੂੰਦਿਤੇ ਕੰਨ ਤੇ ਸੁਣਦੇ ਸੁਣਾਉਂਨੇ ਹਾਂ
 ਅੱਖੀ ਅਸਾਂ ਸੂਰਜਚੰਦ ਅੱਖੀਆਂਨੂੰਦਰਸ਼ਨ ਦੇਂਦੇ ਤੇ ਦਰਸ਼ਨਪਾਉਂਨੇਹਾਂ
 ਅਕਲਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦਿਤੀ ਲਖ ਨੇਹਮਤ ਪਾਣੀਬਖਸ਼ਾ ਪੀਵਨੇ ਨਾਉਂਨੇ ਹਾਂ
 ਕੀਤੇ ਅਸਾਂ ਤੇ ਦੇਡ ਅਹਸਾਨਜਿਸਨੇ ਲਾਹੌਰੀ ਪ੍ਰਿੰਗਜੇ ਓਸ ਭੁਲਾਉਂਨੇਹਾਂ

(੧੯)

(ਵਾਕ ਰਾਂਝਾ ਨਾਲ ਚੂਚਕ)

ਮੀਆਂ ਮਹੀਂ ਚਰਵਾਕੇ ਬਰਸ ਬਾਰਾਂ ਰੱਖ ਲੀਤੀਆਂ ਸਬ ਮਜ਼ਦੂਰੀਆਂ ਨੀ
ਤੇਰੀ ਹੀਰ ਦਾਕੁਝ ਵਿਗਾੜਿਆ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਚੁਰਾਈਆਂ ਅਸਾਂ ਕਸਤੂਰੀਆਂ ਨੀ
ਖੂਨੀ ਅੱਖੀਆਂ ਫੋਹ ਦੇ ਨਾਲ ਭਰਿਉਂ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਬੇਦਸਤੂਰੀਆਂ ਨੀ
ਹੋਵੇ ਮੂੰਹ ਕਾਲਾ ਦੋ ਜਹਾਨ ਅੰਦਰ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਜੋ ਫਿਤਰ ਫਤੂਰੀਆਂ ਨੀ
ਪਿੱਛੋਂ ਸਭਸਾਂਝਾਂ ਲਾਝਾਂ ਤੋੜ ਆਇਆਂ ਏਥੇ ਪਈਆਂ ਨਾਂ ਮੇਰੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਓਸ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਲੈਣ ਲੇਖਾ ਕੱਢਣ ਅੱਖੀਆਂ ਜੋ ਪਾਵਣ ਘੁਰੀਆਂ ਨੀ

(ਰਾਂਝੇ ਦਾ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲ ਜਾਣਾ)

ਰਾਂਝਾ ਹੋ ਹੈਰਾਨ ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈਦਰ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਤੱਕੀਏ ਜਾ ਬੈਠਾ
ਉਭਾ ਸਾਹ ਭਰ ਆਖਿਆ ਯਾ ਹੈਦਰ ਸੱਟ ਬਿਸਤਰਾ ਖੋਲ੍ਹ ਵਛਾ ਬੈਠਾ
ਲੋਕਾ ਆਖਿਆ ਰਾਂਝਿਆ ਕੀ ਬਨੀਆਂ ਸਾਰਾ ਖੋਲਕੇ ਹਾਲ ਸੁਣਾ ਬੈਠਾ
ਲੋਕੋ ਲੁਟਿਆ ਗਿਆ ਅਨਜਾਣ ਰਾਹੀ ਬਾਰਾਂ ਬਰਸ ਮੈਂ ਮਹੀਂ ਚਰਾ ਬੈਠਾ
ਦਿਤਾ ਚੂਚਕ ਨੇ ਅਜ ਜਵਾਬ ਸੁਕਾ ਮੇਰੀਆਂ ਮੇਹਨਤਾਂ ਸਬ ਦਬਾ ਬੈਠਾ
ਕੁੰਜੀ ਰਹੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੀ ਹਥ ਮੇਰੇ ਮੋਹਰਾਂ ਬੈਲੀਆਂ ਨਹੀਂ ਚੁਰਾ ਬੈਠਾ
ਨਹੀਂ ਤੇ ਹੋਣਾਂ ਸੀ ਕੰਮ ਖਰਾਬ ਇਸਥੀਂ ਹੱਥ ਹੀਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਾਂ ਪਾ ਬੈਠਾ
ਨਾਲ ਹੀਰ ਦੇ ਜਾਣ ਪੈਚਾਨ ਕਰਕੇ ਆਪਨਾ ਦੇਸ ਘਰ ਬਾਰ ਭੁਲਾ ਬੈਠਾ
ਟੁਟੀ ਆਸ ਉਮੈਦ ਨ ਰਹੀ ਕੋਈ ਜਿਸਦੇ ਵਾਸਤੇ ਬਦੀ ਸਿਰ ਚਾ ਬੈਠਾ
ਤੱਕੀਆ ਜਾਨ ਹੈਦਰ ਸ਼ਾਹੀ ਫਕਰ ਦਾ ਏ ਲਾਹੌਰੀ ਮੈਂ ਗਰੀਬ ਵੀ ਆ ਬੈਠਾ

(ਰਾਂਝੇ ਦੀ ਜੁਦਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਮਹੀਆਂ ਦਾ ਉਦਾਸ ਹੋਣਾਂ)

ਕਾਮੇ ਹੋਰ ਜਾ ਛੇੜੀਆਂ ਮਹੀਂ ਬੇਲੇ ਬਿਨਾ ਰਾਂਝਣੇ ਦੇ ਪਠਾ ਖਾਉਂਨ ਨਾਹੀਂ
ਕਈ ਵਿੱਚ ਬੇਲੇ ਭੁਲ ਗੁਮ ਹੋਵਨ ਕੋਈ ਆਉਂਨ ਘਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਆਉਂਨ ਨਾਹੀਂ
ਪੰਜ ਸਤ ਝਨਾ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ ਡੁਬਣ ਚਿਤ ਚੂਚਕੇ ਨੂੰ ਸੁਖ ਸਾਉਂਨ ਨਾਹੀਂ
ਪੈਗਈ ਆਹ ਰੰਝੇਟੇ ਦੀ ਮਾਲ ਉਤੇ ਲਾਹੌਰੀ ਭਲਾ ਗਰੀਬ ਸਤਾਉਂਨ ਨਾਹੀਂ

(ਹੀਰ ਪਾਸੋਂ ਰੰਝੇਟੇ ਦੀ ਬਾਬਤ ਸਹੇਲੀਆਂ ਦਾ ਪੁਛਨਾ)

ਹਸ ਹਸ ਸਹੇਲੀਆਂ ਕਹਿਣ ਸੱਭੇ ਹੀਰੇ ਦੱਸ ਰਾਂਝਣ ਕਿਵੇਂ ਪਾਈਦਾ ਏ

ਆਖੇ ਹੀਰ ਪਯਾਰੀ ਏਹ ਹੈ ਗਲ ਮੁਸ਼ਕਲ ਲੂੰ ਲੂੰ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਕ ਰਚਾਈਦਾ ਏ
 ਕੁਲ ਜਾਤ ਸਫਾਤ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਪੱਲਾ ਨੰਗ ਨਾਮੂਸ ਦਾ ਲਾਹੀਦਾ ਏ
 ਖਾਣਾਂ ਖੁਦੀ ਗੁਮਾਨ ਦਾ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਸਈਓ ਜਿਉਂ ਦਿਆਈ ਮਰ ਜਾਈਦਾ ਏ
 ਫੇਰ ਯਾਰ ਦੇ ਮਿ ਤਨ ਦੀ ਆਸ ਕਰੀਏ ਪਹਿਲੇ ਆਪਣਾ ਆਪ ਗਵਾਈਦਾ ਏ
 ਸੱਸੀ ਵਾਂਗ ਪਯਾਰੇ ਦੇ ਇਸ਼ਕ ਅੰਦਰ ਬਲਿਆਂ ਹੋਕੇ ਝੱਲਾਂ ਨੂੰ ਧਾਈਦਾ ਏ
 ਲੱਗੇ ਪਯਾਸ ਤੇ ਪੀਵਨਾ ਖੂਨ ਸਈਓ ਲੱਗੇ ਭੁਖ ਤੇ ਜਿਗਰ ਨੂੰ ਖਾਈਦਾ ਏ
 ਮੱਥਾ ਇਸ਼ਕ ਆਫ਼ਾਤ ਦੇ ਨਾਲ ਲਾਕੇ ਤਨ ਕੈਸ ਦੇ ਵਾਂਗ ਸੁਕਾਈਦਾ ਏ
 ਬਾਬਲ ਪਿੱਟੀਓ ਨੀ ਪੁੱਛੋ ਮਾਪਿਆਂ ਥੀਂ ਦੱਸੋ ਕਿਸਤਰਹ ਇਸ਼ਕ ਕਮਾਈਦਾ ਏ
 ਲਾਹੌਰੀ ਹੀਰ ਆਖੇ ਮੈਂ ਕੀ ਹਾਲ ਦੱਸਾਂ ਮੈਂ ਤੇ ਆਪ ਕੱਲੀ ਰਾਂਝਨ ਚਾਹੀਦਾ ਏ

(ਹੀਰ ਦਾ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਰਾਂਝੇ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਦੱਸਣਾ)

ਮਾਏਂ ਚਾਕ ਨੂੰ ਕਢਿਆ ਕਹੇ ਲੋਕਾਂ ਸੋਚੋ ਤੁਸਾਂ ਦਾ ਕੀ ਗਵਾਂਵਦਾ ਸੀ
 ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਸਾਡਾ ਸਾਂਭਕੇ ਮਾਲ ਲੈ ਆਂਵਦਾ ਸੀ
 ਆਪੇ ਚਾਰਦਾ ਤੇ ਆਪੇ ਚੋਣ ਬੈਠੇ ਆਪੇ ਮੱਝੀਆਂ ਨੂੰ ਵੰਡ ਪਾਂਵਦਾ ਸੀ
 ਸਾਰੇ ਘਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਮਾਂਵਦਾ ਸੀ ਸਾਡੇ ਬਿਸਤਰੇ ਝਾੜ ਵਛਾਂਵਦਾ ਸੀ
 ਮੇਰੇ ਮਨ ਰਾਂਝਾ ਬੜਾ ਭਾਂਵਦਾ ਸੀ ਸੁੰਦਰ ਵੰਜਲੀ ਚਾਕ ਵਜਾਂਵਦਾ ਸੀ
 ਲਾਹੌਰੀ ਚਾਕ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਲੋਕੀ ਲੱਖ ਜੇ ਲੂਤੀਆਂ ਲਾਂਵਦਾ ਸੀ

{ ਮਲਕੀ ਨੇ ਚੂਚਕ ਨੂੰ ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ਦੋਬਾਰਾ ਘਰ
 ਲਿਆਵਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦੇਨੀ }

ਮਲਕੀ ਆਖਿਆ ਆਂਵਦੇ ਚੂਚਕੇ ਨੂੰ ਸਾਡਾ ਨਿੱਤ ਹੋਵੇ ਨੁਕਸਾਨ ਮੀਆਂ
 ਆਖੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਚਾਕ ਨੂੰ ਕਢਿਓਈ ਬੇਲੇ ਮੱਝੀਆਂ ਹੋਨ ਵੈਰਾਨ ਮੀਆਂ
 ਦੁੰਡ ਭਾਲਕੇ ਚਾਕ ਨੂੰ ਲਿਆ ਰਖੋ ਐਵੇਂ ਮਾਰਦਾ ਝੱਖਾਂ ਜਹਾਨ ਮੀਆਂ
 ਓਸੇ ਰੋਜ਼ ਦੀ ਪਈ ਬਿਮਾਰ ਮੰਜੀ ਕੋਈ ਦਮ ਦੀ ਹੀਰ ਮਹਿਮਾਨ ਮੀਆਂ
 ਸਾਡੇ ਹੋਣਗੇ ਕੰਮ ਆਸਾਨ ਸਾਰੇ ਜ਼ਰਾ ਆਪਣਾ ਸਮਾਂ ਪਹਿਚਾਨ ਮੀਆਂ
 ਲਾਹੌਰੀ ਚਾਕ ਨੂੰ ਫੇਰ ਮੁੜ ਰੱਖਦਿਆਂ ਸਾਡੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਘਟਦੀ ਸ਼ਾਨ ਮੀਆਂ

(੨੧)

(ਚੂਚਕ ਨੇ ਮਲਕੀ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ)

ਚੂਚਕ ਕਿਹਾ ਮਲਕੀ ਸੱਚ ਆਖਿਓ ਈ ਜਾਹ ਲਿਆ ਜੇ ਚਾਕ ਨੂੰ ਲਿਆਵਨਾਂ ਏਂ
ਤੇਰੇ ਗਿਆਂ ਰਾਂਝਾ ਝਟ ਪਟ ਆਸੀ ਮੇਰੇ ਗਿਆਂ ਨ ਓਸਨੇ ਆਵਨਾਂ ਏਂ
ਦਾਣੇ ਪਾਣੀ ਤਕਦੀਰ ਦੇ ਵੱਸ ਹੈ ਏ ਵਿਛੜ ਗਏ ਨੂੰ ਆਣ ਰਲਾਵਨਾਂ ਏਂ
ਸਾਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੇਹਣਿਆਂ ਨਾਲ ਕੀਏ ਅਸਾਂ ਆਪਣਾ ਝੱਟ ਲੰਘਾਵਨਾਂ ਏਂ
ਨੇੜੇ ਹੀਰ ਦਾ ਕਾਜ ਰਚਾਵਨਾ ਏਂ ਅਸਾਂ ਵਯਾਹ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਾਵਨਾਂ ਏਂ
ਲਾਹੌਰੀ ਜਾ ਰੰਝੇਟੇ ਦੀ ਕਰੀਂ ਮਿੰਨਤ ਮਤਲਬ ਵਾਸਤੇ ਜਾ ਬੁਲਾਵਨਾਂ ਏਂ

(ਮਲਕੀ ਦਾ ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ਲੈਣ ਜਾਣਾਂ)

ਮਲਕੀ ਭਾਲ ਕੇ ਆਖਿਆ ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ਆਹੁਣ ਮਲੀਓ ਈ ਕੇਹੜੀ ਥਾਂ ਵਾਰੀ
ਚੱਲ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਉਠਕੇ ਛੱਡ ਗੁੱਸਾ ਜੀਵੇਂ ਘੋਲ ਘੱਤੀ ਸਦਕੇ ਜਾਂ ਵਾਰੀ
ਕੇਹਾ ਚੂਚਕੇ ਦਾ ਚਿਤ ਰੱਖ ਨਾਹੀਂ ਉਹ ਹੈ ਬਾਪ ਮੈਂ ਤੁਧ ਦੀ ਮਾਂ ਵਾਰੀ
ਗਿਆ ਅੱਜ ਵੇਲਾ ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਫੜੀ ਸੀ ਤੁਧ ਦੀ ਬਾਂਹ ਵਾਰੀ
ਹੱਸ ਖੇਡ ਗਜ਼ਾਰ ਲੈ ਦੰਮ ਕੋਈ ਦੁਨੀਆਂ ਜਾਣ ਏ ਵਾਂਗ ਸਰਾਂ ਵਾਰੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਹੀਰ ਤੈਨੂੰ ਰੋਜ਼ ਯਾਦ ਕਰਦੀ ਹਰ ਹਰ ਸਾਹ ਲੈਂਦੀ ਤੇਰਾ ਨਾਂ ਵਾਰੀ

(ਰਾਂਝੇ ਦਾ ਮਲਕੀ ਦੇ ਨਾਲ ਘਰ ਆਉਣਾ)

ਗੁੱਸਾ ਗਿਲਾ ਭੁਲਾ ਕੇ ਉਠ ਰਾਂਝਾ ਮਲਕੀ ਨਾਲ ਘਰਨੂੰ ਚਲਾ ਆਇਆ ਏ
ਚੂਚਕ ਦੇਖਕੇ ਬੋਲਿਆ ਆ ਮੀਆਂ ਰਾਂਝਾ ਹੱਸਿਆ ਤੇ ਮੁਸਕਰਾਇਆ ਏ
ਅੰਦਰ ਹੀਰ ਬੀਮਾਰ ਪਈ ਪਲੰਘ ਉਤੇ ਰਾਂਝੇ ਹੱਸ ਜਾ ਮੁਖ ਵਖਾਇਆ ਏ
ਰਾਂਝੇ ਆਖਿਆ ਏ ਬੋੜੇ ਦਿਨਾਂ ਅੰਦਰ ਹੀਰੇ ਏਹ ਕੀ ਹਾਲ ਬਣਾਇਆ ਏ
ਬੋਲੀ ਹੀਰ ਸੱਜਨ ਪੁਛ ਜੀ ਕੋਲੋਂ ਤੇਰੇ ਹਿਜਰ ਨੇ ਮਾਰ ਮੁਕਾਇਆ ਏ
ਲਾਹੌਰੀ ਹੀਰ ਦੇ ਦੁਖੜੇ ਦੂਰ ਹੋਏ ਗਿਆ ਚਾਕ ਸੀ ਰਬ ਮਲਾਇਆ ਏ

(ਚੂਚਕ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਰਾਂਝੇ ਦਾ ਮਹੀਆਂ ਛੇੜਨਾ)

ਮੀਆਂ ਮੱਝੀਆਂ ਸੱਭ ਲੈ ਜਾਹ ਬੇਲੇ ਚੂਚਕ ਮੁਖ ਥੀਂ ਹੁਕਮ ਫੁਰਮਾਇਆ ਏ
ਰਾਂਝੇ ਬਿਸਮਿੱਲਾ ਕਹਿਕੇ ਪਕੜ ਖੁੰਡੀ ਭੂਰਾ ਪਕੜ ਮੋਢੇ ਉਤੇ ਪਾਇਆ ਏ
ਆਸ਼ਕ ਹੂੰਗਰਾਂ ਮਾਰਦਾ ਜਾਏ ਪਿੱਛੇ ਅੱਗੇ ਮੱਝੀਆਂ ਦਾ ਕਟਕ ਲਾਇਆ ਏ

ਲਾਹੌਰੀ ਮਹੀਂ ਚਾ ਵਾੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬੇਲੇ ਭੂਰਾ ਆਪ ਛਾਵੇਂ ਚਾ ਵਛਾਇਆ ਏ
(ਹੀਰ ਦਾ ਫੇਰ ਬੇਲੇ ਜਾਨਾ)

ਹੀਰ ਛਾਹ ਵੇਲਾ ਲੈ ਕੇ ਗਈ ਬੇਲੇ ਕੂਕਾਂ ਮਾਰਕੇ ਰਾਂਝਣਾ ਭਾਲਿਆ ਏ
ਮਿਲੇ ਹਸਕੇ ਹਾਲ ਜੁਦਾਈ ਵਾਲਾ ਦੋਹਾਂ ਸੱਜਣਾਂ ਫੋਲਿਆ ਫਾਲਿਆ ਏ
ਮਾਰੇ ਹਿਜਰ ਜੁਦਾਈ ਦੇ ਰੋਣ ਲੱਗੇ ਦੋਹਾਂ ਨੈਨਾਂ ਦਾ ਨੀਰ ਉਛਾਲਿਆ ਏ
ਜੋ ਕੁਝ ਹੀਰ ਲੈ ਗਈ ਸੀ ਚਾ ਖਾਣਾ ਲਾਹੌਰੀ ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ਬੈਠ ਖੁਵਾਲਿਆ ਏ
(ਰਾਂਝੇ ਦਾ ਹੀਰ ਦੇ ਅਗੇ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮਤ ਦਾ ਸ਼ਿਕਵਾ)

ਕੀਕਰ ਮੇਲ ਹੋਵੇ ਨਿਤ ਨਾਲ ਤੇਰੇ ਸੱਜਣ ਕੋਈ ਕੋਈ ਵੈਰੀ ਢੇਰ ਹੋ ਗਏ
ਤੇਰੀ ਵਿੱਚ ਜੁਦਾਈ ਦੇ ਦੇਖ ਹੀਰੇ ਦੁਖ ਜ਼ਬਰ ਹੋਏ ਸੁਖ ਜ਼ੋਰ ਹੋ ਗਏ
ਜ਼ਾਲਮ ਏਸ ਜੁਦਾਈ ਦੇ ਜ਼ਖਮ ਦਿਲ ਤੇ ਜਾਰੀ ਮਿਸਲ ਫੁਹਾਰਿਆਂ ਫੇਰ ਹੋ ਗਏ
ਲਾਹੌਰੀ ਵੇਖ ਅੰਗੂਰਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਪਾਇਆ ਮੇਰੀ ਵਾਹ ਕਿਸਮਤ ਕੱਚੇ ਬੇਰ ਹੋ ਗਏ
(ਹੀਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੱਚੇ ਮਨ ਨਾਲ ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਦੇਣੀ)

ਤੇਰੀ ਅਸਾਂ ਨੇ ਦੋਸਤੀ ਰਾਂਝਣਾ ਵੇ ਨਾਂ ਤੋੜਨੀ ਤੇ ਨਾਂ ਟੁਟਨੀ ਏਂ
ਦੁਨੀਆਂ ਤੂਤੀਆਂ ਕੂੜ ਵਜਾਏ ਲੱਖਾਂ ਨੌਬਤ ਆਸ਼ਕਾਂ ਸੱਚ ਦੀ ਕੁਟਨੀ ਏਂ
ਮੇਰੇ ਨਿੱਤ ਵਰਜੇ ਦੁਖ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਮੈਂ ਮਾਰ ਮਲਕੀ ਗਰਦਨ ਘੁਟਨੀ ਏਂ
ਲਾਹੌਰੀ ਮਾਪਿਆਂ ਸਦਾ ਨਹੀਂ ਨਾਲ ਨਿਭਣਾ ਮੈਂ ਤੇ ਤੂੰ ਓੜਕ ਮੌਜ ਲੁਟਨੀ ਏਂ
(ਹੀਰ ਦਾ ਚਿਰ ਲਾਕੇ ਬੇਲੇ ਵਿਚੋਂ ਆਉਣ ਦਾ)

ਸਬੱਬ ਮਲਕੀ ਨੇ ਪੁਛਣਾ

ਰਾਂਝੇ ਨਾਲ ਪਯਾਰ ਕਰ ਚਾਰ ਗੱਲਾਂ ਜਲਦੀ ਨਾਲ ਘਰ ਹੀਰ ਰਵਾਨ ਗਈ
ਮਲਕੀ ਆਖਿਆ ਮੁਨਸ ਨੂੰ ਖਾਣੀਏ ਨੀਂ ਕੇਹੜੀ ਥਾਂ ਦੁਪਹਿਰ ਬਤਾਨ ਗਈ
ਮਾਏ ਮੇਰੀਏ ਨੀਂ ਸਈਆਂ ਨਾਲ ਰਲਕੇ ਮੈਂ ਸਾਂ ਨਦੀ ਝਨਾਂ ਤੇ ਨਹਾਂਨ ਗਈ
ਸਾਡੇ ਖੂਹ ਤੇ ਰੱਬ ਨੇ ਮੌਜ ਲਾਈ ਫਲੀਆਂ ਬੇਰੀਆਂ ਮੈਂ ਬੇਰ ਖਾਣ ਗਈ
ਗੱਲੀਂ ਲਗ ਰਹੀ ਨਾਲ ਸਹੇਲੀਆਂ ਦੇ ਤੇਰਾ ਕੁਝ ਨ ਮਾਏ ਗਵਾਣ ਗਈ
ਕੇਹੜੀ ਗੱਲ ਤੋਂ ਐਡ ਖਫਾ ਹੋਵੇਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਣਕ ਤੋਂ ਜੌਂ ਵਟਾਣ ਗਈ
ਤੇਰੀ ਕਣਕ ਤੇ ਜੌਂ ਸਬ ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੋਸਨ ਮਲਕੀ ਕਿਹਾ ਮੈਂ ਗਲ ਪਛਾਨ ਗਈ

ਲਾਕੇ ਹਾਰ ਸੰਗਾਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੀ ਬੇਲੇ ਯਾਰ ਨੂੰ ਦੱਸਨੇ ਸ਼ਾਨ ਗਈ
 ਪਿਛਲੀ ਗਲ ਅਜੇ ਦਫਾ ਹੋਈ ਨਾਹੀਂ ਬਲਦੀ ਅੱਗ ਉਤੇ ਤੇਲ ਪਾਣ ਗਈ
 ਮੁਰਲੀ ਚਾਕ ਵਜਾਵਦਾ ਵਿੱਚ ਬੇਲੇ ਬਾਰਾਂ ਤਾਲੀਏ ਨਾਲ ਤੂੰ ਗਾਨ ਗਈ
 ਹੀਰੇ ਪਤ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੜੀ ਏਹਨੀਗੱਲੀਂ ਸਾਡੀ ਇਜ਼ਤ ਹੈ ਵਿੱਚ ਜਹਾਨ ਗਈ
 ਲਾਹੌਰੀ ਆਖਸਾਂਗੀ ਅੱਜ ਚੂਚਕੇ ਨੂੰ ਯਾ ਤੂੰ ਸੋਰੀਓਂ ਯਾਂ ਤੇਰੀ ਜਾਨ ਗਈ

(ਹੀਰ ਦਾ ਜਵਾਬ ਮਾਂ ਨੂੰ)

ਕਵਾਰੀ ਧੀਨੂੰ ਸ਼ਾਨ ਦੁਪੈਹਿਰਦਸੇਂ ਗੱਲਕਹਿੰਦਿਆਂ ਆਈਨਾਂ ਹਾਂਨ ਮਾਏ
 ਜੇਹਾ ਚਾਕ ਦਾ ਮੇਹਣਾ ਲਾਇਓਈ ਲੱਗਾ ਵਿੱਚ ਕਲੇਜੜੇ ਬਾਣ ਮਾਏ
 ਬੁਰੀ ਹੀਰ ਕਮਾਨ ਤੇ ਤੀਰ ਰਾਂਝਾ ਸੀਨੇ ਤੁਸਾਂ ਦੇ ਨਿਤ ਨਸ਼ਾਨ ਮਾਏ
 ਜੇ ਤੈਂ ਝੂਠ ਕੇਹਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਚ ਕਰਸਾਂ ਮੰਨਾਂ ਚਾਕ ਨੂੰ ਦੀਨ ਈਮਾਨ ਮਾਏ
 ਪੱਲਾ ਰਾਂਝਣੇ ਦਾ ਬੰਦੀ ਛੱਡਸਾਂ ਨਾਂ ਜਦੋਂ ਤੀਕਹੈਜਿਸਮ ਵਿੱਚ ਜਾਨ ਮਾਏ
 ਲਾਹੌਰੀ ਵੇਖਿਆ ਕੀ ਏਡੀ ਖਫਾ ਹੋਵੇਂ ਮੰਦੇ ਬੋਲ ਨ ਬੋਲ ਜ਼ਬਾਨ ਮਾਏ

(ਹੀਰ ਨੂੰ ਮਲਕੀ ਨੇ ਮਤ ਦੇਨੀ)

ਸੁਣੀ ਕਵਾਰੀਏ ਡਾਰਾਏਨੱਢੀਏ ਨੀਂ ਸਿੱਖ ਕ੍ਹਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਮਤ ਕੁੜੇ
 ਕੇਹਾ ਚਾਕ ਦੇ ਨਾਂਮ ਤੋਂ ਮੱਚੀਉਂ ਨੀ ਕੱਢਾਂ ਘੂਰ ਤੇਰਾ ਮਾਰ ਲੱਤ ਕੁੜੇ
 ਬੇਲੇ ਚਾਕ ਪਿੱਛੇ ਰੋਜ਼ ਜਾਏਂ ਭੰਨੀ ਪਾਇਆ ਤੁਧ ਨੇ ਕੇਹਾ ਕੁਪੱਤ ਕੁੜੇ
 ਕੰਧਾਂ ਰੇਤਦੀਆਂਨਾਲਖੈਨੀਏਂ ਕਿਉਂ ਅਜਲ ਢੋਣ ਵਾਲੀਸਿਰਤੇ ਛੱਤਕੁੜੇ
 ਭਲਕੇ ਸਾਹੁਰੇ ਜਾਵਨਾ ਦਾਜ ਲੋੜੇਂ ਚਰਖਾ ਡਾਹ ਐਸੇ ਵੇਲੇ ਕੱਤ ਕੁੜੇ
 ਸੋਹਣੀ ਤੰਦ ਪਾ ਸ਼ੋਹ ਦੇ ਨ ਮ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਲਾਹ ਛੱਲੀ ਪੱਛੀ ਘੱਤ ਕੁੜੇ
 ਕਰ ਸੂਸਨੀ ਜ਼ਰਦ ਕੁਈਸੂਹਾ ਸਾਵਾ ਹਰ ਰੰਗ ਸਾਈਂ ਰੰਗਰੱਤ ਕੁੜੇ
 ਨੀ ਤੂੰ ਸ਼ਰਮ ਹਯਾਦੀ ਦੀਦਚਾਈ ਏਹਨੀ ਗੱਲੀਂਨਾਂ ਪੈਂਦੜੀ ਪੱਤਕੁੜੇ
 ਪਛੋਤਾਇੰਗੀ ਵਕਤ ਵਿਹਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਏਡੀ ਦੱਬ ਨੂੰ ਭਾਏ ਨਾਅੱਤ ਕੁੜੇ
 ਲਾਹੌਰੀਸਾਹੁਰੇਜਾਏਂ ਤੇਯਾਦਕਰਸੇਂ ਪੈਕੈਲਿਐਂਣਾਈਂ ਨਹੀਂ ਕਿਸੇਵੱਤ ਕੁੜੇ

[ਜਵਾਬ ਹੀਰ]

ਮਾਏ ਅਸਾਂ ਰੰਝੇਟੇ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣਾਂ ਕਾਹਨੂੰ ਦੇਸਤੇਰੇ ਮੁੜਕੇ ਆਵਣਾਂਨੀਂ

ਸਦਾ ਰਾਂਝੇ ਦਾ ਤਖਤ ਹਜ਼ਾਰਾ ਵੱਸੇ ਤੇਰੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਅਸਾਂ ਨੇ ਢਾਵਨਾਂ ਨੀਂ
ਮੁੜਕੇ ਬਾਬਲੇ ਨੂੰ ਅਸਾਂ ਵੇਖਣਾਂ ਨਾ ਤੈਨੂੰ ਮਾਂ ਨ ਆਂਣ ਬੁਲਾਵਨਾਂ ਨੀਂ
ਤੇਰੇ ਦਾਜ ਦੀ ਨਹੀਂ ਪਰਵਾਹ ਅਸਾਂ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਚਰਖੜਾ ਡਾਵਨਾਂ ਨੀਂ
ਮੀਟੀ ਮੁਠ ਨੂੰ ਰਹਿਣ ਦੇ ਖੋਲ ਨਾਹੀਂ ਮਾਏ ਚਾਨ ਇਤਨਾ ਚਾਵਨਾਂ ਨੀਂ
ਲਾਹੌਰੀ ਮੁੜੀ ਨ ਰਹਾਂ ਗੀ ਰਾਂਝਣੇ ਤੋਂ ਲਾਓ ਜ਼ੋਰ ਤੁਸੀਂ ਜੇਹੜਾ ਲਾਵਣਾ ਨੀਂ

(ਮਲਕੀ ਦਾ ਚੁਪ ਹੋਕੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਸੋਚਣਾਂ)

ਸੁਣਿਆਂ ਹੀਰ ਬੀਂ ਬੋਲ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਨਿਮੋਂ ਝਾਨ ਹੋਈ ਨੀਵੇਂ ਧਿਆਨ ਮਲਕੀ
ਇਜ਼ਤ ਜੱਗ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬਰਬਾਦ ਹੋਸੀ ਐਸੇ ਖਯਾਲ ਕੀਤੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਮਲਕੀ
ਬੋਲ ਹੀਰ ਦੇ ਇਸ਼ਕ ਨੇ ਤੋੜ ਦਿਤਾ ਜੇਹੜਾ ਰੱਖਦੀ ਸੀ ਮਾਨ ਤਾਨ ਮਲਕੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਰਹੀ ਨ ਕਹਿਣ ਜੋਗੀ ਹੋਸੀ ਝੰਗ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪਰਧਾਨ ਮਲਕੀ

(ਹੀਰ ਨੂੰ ਆਵਾਰਾ ਦੇਖਕੇ ਮਲਕੀ ਦਾ ਚੂਚਕ ਨੂੰ ਓਸ ਦੇ

ਬੰਦੋ ਬਸਤ ਲਈ ਕਹਿਣਾ)

ਮਲਕੀ ਆਖਿਆ ਆਂਵਦੇ ਚੂਚਕੇ ਨੂੰ ਰੱਖ ਧੀ ਨੂੰ ਘੱਤ ਜੰਜੀਰ ਮੀਆਂ
ਚੰਗੀ ਬਣੀ ਸੀ ਵਿੱਚ ਜਹਾਂਨ ਸਾਡੀ ਇਜ਼ਤ ਵਿਗੜ ਗਈ ਆਣ ਅਖੀਰ ਮੀਆਂ
ਕੀਕੀ ਖੋਲ੍ਹਕੇ ਤੁਧ ਨੂੰ ਹਾਲ ਦੱਸਾਂ ਬੋਲ ਹੀਰ ਦੇ ਰੜਕਦੇ ਤੀਰ ਮੀਆਂ
ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ਼ੀ ਦੋਵੇਂ ਹੋ ਬੈਠੇ ਰਾਂਝਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹੀਰ ਵਜੀਰ ਮੀਆਂ
ਯਾਤੇ ਚਾਕ ਤੇ ਹੀਰ ਦੇ ਕਰੋ ਟੋਟੇ ਦੋਵੇਂ ਰੋਹੜ ਦੇਵੇ ਵੈਹਿੰਦੇ ਨੀਰ ਮੀਆਂ
ਯਾਤੇ ਹੀਰ ਕੁਲੀਕ ਦੇ ਵਿਯਾਹੁਨੇ ਦੀ ਝਬਦੇ ਕਰੋ ਚਾ ਕੋਈ ਤਦਬੀਰ ਮੀਆਂ
ਬਾਹਿਰ ਜਾਂਵਦੀ ਹੋਸਦੀ ਸ਼ੋਖ ਦੀਦਾ ਘਰ ਆਂਵਦੀ ਬਹੁ ਦਲਰੀਰ ਮੀਆਂ
ਮੱਤੀ ਦਿਤਿਆਂ ਮੂਲ ਨ ਸਮਝਦੀਏ ਗੱਲਾਂ ਪੁਠੀਆਂ ਚਾਈਆਂ ਹੀਰ ਮੀਆਂ
ਨਾ ਕਰ ਦੇਰ ਨੱਢੀ ਉਧਲ ਜਾਵਣਾ ਈਂ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝ ਲਕੀਰ ਮੀਆਂ
ਲਾਹੌਰੀ ਛਿਪੇ ਕਿਵੇਂ ਜੱਗ ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੋਈ ਬਾਤ ਲਿਖੀ ਜੋ ਵਿੱਚ ਤਕਦੀਰ ਮੀਆਂ

(ਚੂਚਕ ਦਾ ਹੀਰ ਨੂੰ ਨਸੀਹਤ ਕਰਨਾ)

ਚੂਚਕ ਗੱਲ ਸੁਣਕੇ ਕਹਿਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਐਸਾ ਜੋਸ਼ ਆਇਆ ਜਿਗਰ ਹਲਿਆ ਦੇ
ਮਾਰ ਹੀਰ ਦੀ ਜਿੰਦ ਮੁਕੋਨ ਲੱਗਾ ਮਲਕੀ ਵਰਜਿਆ ਪਕੜਿਆ ਠੱਲਿਆ ਦੇ

ਚੁਚਕ ਆਖਿਆਏ ਅਜੇ ਸਮਝ ਹੀਰੇ ਗਲਾਂ ਤੇਰੀਆਂ ਤੋਂ ਜੀਓਜਲਿਆਏ
ਬੋਲੀ ਹੀਰ ਹੋਸੀ ਸੋ ਜੋ ਰਬ ਕਰਸੀਲਾ ਹੋਰੀ ਲਿਖਿਆ ਲੇਖਨ ਟਲਿਆ ਏ

ਕਹਿਣਾ ਕਵੀਸ਼ਰ

ਚੁਚਕ ਚੌਧਰੀ ਪਿੰਡ ਦਾ ਕੋਣ ਹੈਸੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੀ ਇਜ਼ਤ ਗਵਾਨ ਧੀਆਂ
ਦੇਵੇ ਰਬ ਹਦਾਇਤ ਹੱਥ ਜੋੜ ਮੰਗੋ ਬੁਰੀਆਂ ਟੋਣਨ ਵਿੱਚ ਜਹਾਨ ਧੀਆਂ
ਤਕਣ ਸ਼ੁਮਓ ਹਸਾਹੁਰਿਆਂ ਪੇਕਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਈ ਭਲੀਆਂ ਖਾਨਦਾਨ ਧੀਆਂ
ਪੁਤ੍ਰ ਜੇਡ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆਂ ਬੋੜੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਾਂਹੜ ਬਨਾਨ ਧੀਆਂ
ਉਹ ਭੀ ਧੀਆਂ ਜੋ ਸਤ੍ਰ ਦੀਆਂ ਬੀਵੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਥਾਂ ਥਾਂ ਖਾਕ ਉਛਾਣ ਧੀਆਂ
ਲਾਹੌਰੀ ਸਦਾ ਸਮਾਨ ਨਾ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਪੰਜ ਰੋਜ਼ ਦੀਆਂ ਨੇ ਮੋਹਿਮਾਨ ਧੀਆਂ

ਚੁਚਕ ਦਾ ਹੀਰ ਦੀ ਸ਼ਾਦੀ ਦੀ ਬਾਬਤ ਭਾਈਆਂ

ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰਨੀ

ਚੁਚਕ ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਦ ਸਲਾਹ ਪੁਛੀ ਸੋ ਹਰੇ ਹੀਰ ਦੇ ਕਿਤੇ ਸਦੇੜੀਏ ਜੀ
ਇਕੇ ਕਹੋ ਪੁਨਾਯੋ ਨਾਲ ਰਾਂਝੇ ਝਗੜਾ ਨਿਤ ਦਾ ਚਾ ਨਦੇੜੀਏ ਜੀ
ਇਜ਼ਤ ਵਾਲਿਓ ਭਲੀ ਸਲਾਹ ਦਸੋ ਐਰ ਗੈਰ ਗਲਾਂ ਨਾ ਛੇੜੀਏ ਜੀ
ਪਤਨਾਲ ਬੀਤੇ ਲਾਹੌਰੀ ਉਮ੍ਹ ਦੁਨੀਆਂ ਭਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਕਾ ਹਥ ਭੇੜੀਏ ਜੀ

ਭਾਈਆਂ ਨੇ ਚੁਚਕ ਨੂੰ ਸ਼ਾਦੀ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦੇਣੀ

ਭਾਈਆਂ ਸੋਚਕੇ ਕਹਿਆ ਸਲਾਹ ਸੁਣ ਲੈ ਖੇਵੇ ਸਾਕ ਸ਼ਰੀਫ ਸਦਾ ਉਂਠ ਮੀਆਂ
ਸਾਡਾ ਚਿਤ ਚਾਹੇ ਉਥੇ ਸਾਕ ਕਰਤੂ ਬੂਹੇ ਨਿਤ ਐਣ ਫੇਰੇ ਪਾਉਂਠ ਮੀਆਂ
ਪਿਛਾ ਮੂਲ ਨਾ ਜਾਨੀਏ ਰਾਂਝਨੇ ਦਾ ਕੀ ਖਬਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ੜਾ ਕੋਣ ਮੀਆਂ
ਲਾਹੌਰੀ ਸੋਚ ਤੂੰ ਭੀ ਦਾਨਾ ਹੋ ਸਿਆਣਾ ਸਾਡੇ ਜੀਓ ਖੇਵੇ ਭਲੇ ਭਾਉਂਠ ਮੀਆਂ

ਚੁਚਕ ਨੇ ਭਾਈਆਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਮੰਨ ਲਈ

ਭਾਈਆਂ ਕਿਹਾ ਜੇ ਮੰਨਿਆ ਚੁਚਕ ਨੇ ਅਜੂ ਚੌਧਰੀ ਕੁੜਮ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ
ਸੈਦਾ ਨਾਮ ਦਾ ਮਾਦ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਕੇ ਦਿਲੋਂ ਨੌਢ ਹੜੀ ਹੀਰ ਦਾ ਦਾਨ ਕੀਤਾ
ਦਿਨ ਵਿਆਹ ਦਾ ਥਾਪਿਆ ਸਗਣ ਦੇ ਕੇ ਲਾਗੀ ਖੇੜਿਆਂ ਵਲ ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ
ਲਾਹੌਰੀ ਖੇੜਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਖੁਸ਼ੀ ਖੇਰਾਂ ਰਾਂਝੇ ਹੀਰ ਦਾ ਚਿਤ ਹੈਰਾਨ ਕੀਤਾ

ਅਗੇ ਚਾਕ ਬਣਾਕੇ ਤਾਰਿਓਈ ਚਾਕੋਂ ਵੇਰ ਕਰਕੇ ਹੁਣ ਫੜਾ ਹੀਰੇ
 ਦੌੜ ਮਿਲਨ ਸਯਾਲ ਚਾ ਕਰਨ ਟੋਟੇ ਜਾਨੋਂ ਵੇਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਮੁਕਾਹੀਰੇ
 ਚੋਰੀ ਦੇਸ ਤੇ ਭੀਖ ਪ੍ਰਦੇਸ ਮੰਗੇ ਦਿਤਾ ਦਾਨਿਆਂ ਮੁਖਨ ਫੁਰਮਾ ਹੀਰੇ
 ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ ਅਖੀਆਂ ਲਾਈਆਂ ਦਾ ਚਲੀ ਕੋਲ ਕਰਾਰ ਭੁਲਾ ਹੀਰੇ
 ਆਂਦਾ ਜਿਵੇਂ ਰੋਸੀ ਘਰੋਂ ਕੱਢ ਮੈਂਨੂੰ ਮੇਰੀਆਂ ਮੇਹਨਤਾਂ ਸਭ ਚੁਕਾਹੀਰੇ
 ਅਸਾਂ ਸਭ ਹਕੀਕਤਾਂ ਜਾਣ ਲਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਨ ਪਈ ਪ੍ਰਚਾਹੀਰੇ
 ਅਛਾ ਜਾਹ ਪ੍ਰਦੇਸੀਆਂ ਜ਼ੋਰ ਕੀਏ ਜੋ ਕੀਤਾ ਈ ਹੱਥ ਥੀਂ ਪਾ ਹੀਰੇ
 ਰਾਂਝਾ ਸਮਝ ਅਸੀਲ ਜੇ ਰਿਹਾ ਜੀਉਂਦਾ ਖੇੜੀਂ ਮਿਲਾਂਗਾ ਤੁਧਨੂੰ ਆਹੀਰੇ
 ਲਾਹੌਰੀ ਨੇਕ ਬੰਦੇ ਅਤੇ ਖੋਟਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰ ਤੇ ਵੇਖਦਾ ਸਦਾ ਖੁਦਾ ਹੀਰੇ
 ਸਹੇਲੀਆਂ ਨੇ ਹੀਰ ਨੂੰ ਬੇਵਛਾ ਸਮਝ ਕੇ ਤਾਹਨੇ

ਨਾਲ ਫਿਟਕਾਰਨਾ

ਕੁੜੀਆਂ ਕਿਹਾਹੀਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਂਝੇ ਤੋਂ ਜਾਨਮਾਲ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਵਾਰਿਆ ਨੀਂ
 ਸੱਚ ਕਹਿਣ ਲਾਰੇ ਕੱਚ ਕੁਵਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨੱਢੀ ਕੱਚੀਏ ਹੱਚ ਖਲਾਰੀਏ ਨੀਂ
 ਪਹਿਲਾਂ ਤਖਤ ਤੇ ਚਾ ਬਹਾਲਿਆਈ ਹੁਣ ਜ਼ਿੰਮੀਂ ਤੋਂ ਕਿਉਂ ਪਟਕਾਰਿਆ ਨੀਂ
 ਚਲ ਝੂਠੀਏ ਪੂਠੀਏ ਹੋਟੀਏ ਨੀਂ ਕੀਤਾ ਕੋਲ ਕਰਾਰ ਚਾ ਹਾਰਿਆ ਨੀਂ
 ਰਾਂਝੇ ਚਾਕ ਨੂੰ ਖਾਕ ਰੁਲਾ ਦਿਤੇ ਹੀਰੇ ਅਪਣਾ ਆਪ ਮੰਗਾਰਿਆ ਨੀਂ
 ਸੈਦੇ ਸਮਸ ਦੀ ਛੇਜ ਤੇ ਚੜ੍ਹਨ ਲਗੀ ਰਾਂਝਾ ਯਾਰ ਕਦੀ ਮਵਿਸਾਰਿਆ ਨੀਂ
 ਦਗੇ ਬਾਜ਼ਨੇ ਦੇ ਜਵਾਬ ਚਲੀ ਬਾਰਾਂ ਬਰਸ ਮੰਗੂ ਜਿਸਨੇ ਚਾਰਿਆ ਨੀਂ
 ਹੀਰੇ ਦੱਸ ਰਾਂਝ ਉਠ ਜਾਏ ਕਿੱਥੇ ਪਿਛੇ ਤੁਧਦੇ ਜੁੱਗ ਗੁਜ਼ਾਰਿਆ ਨੀਂ
 ਬਦਲੇ ਲਾਏਗਾ ਓਸ ਜਹਾਨ ਤੇਥੋਂ ਜਿਸਨੇ ਸਬਰ ਕਰ ਆਪਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਨੀਂ
 ਲਾਹੌਰੀ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨ ਹੋਗ ਓਥੇ ਜਦੋਂ ਸੱਚ ਤੇ ਝੂਠ ਨਿਤਾਰਿਆ ਨੀਂ

ਹੀਰ ਨੇ ਸਹੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪਤਾ ਨਿਸਚਾ ਦਸਣਾ

ਬੋਲੀ ਹੀਰ ਸੀਓ ਦੱਸਾਂ ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ਼ਕ ਰਾਂਝੇ ਦੇ ਜਿੰਦ ਮੁਕਾਈਏ ਨੀ
 ਗੱਲਾਂ ਬਹੁਤ ਸਮਝਾਈਆਂ ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਓਸ ਨ ਮੰਨੀਏ ਕਾਈਏ ਨੀ
 ਏਧਰ ਯਾਰ ਰਾਂਝਾ ਐਧਰ ਬਾਪ ਮਾਈ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਅਜ਼ਾਬ ਵਿੱਚ ਆਈਏ ਨੀ

ਆਖੇ ਰਾਂਝਣੇ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਆਸ ਰੱਖੇ ਹੀਰ ਦਿਲੋਂ ਨ ਆਸ ਚਕਾਈਏਨੀ
ਸੋਹਰੇ ਗਈ ਤਾਂ ਭੀ ਹੀਰ ਰਾਂਝਣੇ ਦੀ ਮਾਲਾਂ ਪ੍ਰੀਤ ਗਲ ਵਿਚ ਮੈਂ ਪਾਈਏਨੀ
ਕੀ ਕਰਾਂ ਜਾਂਦੀ ਕੋਈ ਪੇਸ਼ਨ ਹੀਂ ਜੇਸਈਓ ਲਿਖਤ ਨ ਕਿਸੇ ਮਿਟਾਈਏਨੀ
ਇਕ ਮੇਹਣਿਆਂ ਨੇ ਮੈਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਏ ਦੂਜੀ ਯਾਰ ਦੀ ਸਖਤ ਜੁਦਾਈਏਨੀ
ਰੱਖੇ ਰੱਬ ਨਿਮਾਣੀ ਮੈਂ ਬਕਤੀ ਹਾਂ ਸੇਵਾ ਸੁਣੀਦਾ ਸ਼ੇਰ ਕਸਾਈਏ ਨੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਹੋਵਣੀ ਏ ਏਥੇ ਬਾਤ ਸੋਭੀ ਧੁਰੇਂ ਜੋ ਤਰਦੀਰ ਲਿਖਾਈਏਨੀ

ਮਲਕੀ ਨੇ ਹੀਰ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਣੀ

ਮਲਕੀ ਸਦੌੜ ਫੇਰਿਆ ਪਿੰਡ ਸਾਰੇ ਕੁੜੀਆਂ ਵਹੁਟੀਆਂ ਸਿਯਾਨੀਆਂ ਗਾਉਂ ਨ ਆਈਆਂ
ਸੁੰਦਰ ਪਹਿਨ ਲਿਬਾਸ ਤੇ ਜ਼ਰੀਜ਼ ਵਰਨ ਦੀ ਹੀਰ ਨੂੰ ਤੇਲ ਚੜ੍ਹਾਉਂ ਨ ਆਈਆਂ
ਪਯਾਰੇ ਗੀਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੇਸ ਵੇਨੇ ਰਲ ਕੇ ਲੰਮੀਆਂ ਹੋਕਰਾਂ ਲਾਉਂ ਨ ਆਈਆਂ
ਲਾਹੌਰੀ ਸਭ ਸਹੇਲੀਆਂ ਕੱਠ ਕਰਕੇ ਪਯਾਰੀ ਹੀਰ ਦਾ ਕਾਜ ਸੁਹਾਉਂ ਨ ਆਈਆਂ

ਹੀਰ ਨੂੰ ਤੇਲ ਚੜ੍ਹਾਨਾ

ਕੁੜੀਆਂ ਵਹੁਟੀਆਂ ਸਿਯਾਨੀਆਂ ਅਕੱਠੀਆਂ ਹੋਨ ਦੀ ਹੀਰ ਨੂੰ ਵਟਨਾ ਲਾਇਓ ਨੇ
ਅਗੇ ਹੀਰ ਗੋਰੀ ਮਲਮਲ ਹੋਰ ਕੀਤੀ ਨਵਾਂ ਰੂਪ ਤੇ ਰੂਪ ਚੜ੍ਹਾਇਓ ਨੇ
ਸਾਲੂ ਸਰਨ ਵਾਲਾ ਉਤੇ ਤਾਣਕ ਤੇ ਖਾਰੇ ਹੀਰ ਨੂੰ ਪਕੜ ਬਹਾਇਓ ਨੇ
ਰਲਕੇ ਮਾਸੀਆਂ ਫੁੱਫੀਆਂ ਤਾਈਆਂ ਨੇ ਗਿਰਦੇ ਵਾਂਗ ਚਿੜੀਆਂ ਝਰਮਟ ਪਾਇਓ ਨੇ
ਧੋਨ ਹੀਰ ਦੇ ਬਾਬਲਾ ਕਰਣ ਸੋਭਾ ਸੋਹਿਣਾ ਗੀਤ ਸੁਹਾਗ ਦਾ ਗਾਇਓ ਨੇ
ਹੱਥ ਮੋਹਰਾਂ ਰੁਪੇ ਅਠੱਠੀਆਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਹੀਰ ਦੇ ਮਿਠੜਾ ਲਾਇਓ ਨੇ
ਬਾਹੋਂ ਪਕੜਕੇ ਆਖਿਆ ਬਿਸਮਿੱਲਾ ਨੱਢੀ ਹੀਰ ਨੂੰ ਖਾਰਿਓ ਲਾਹਿਓ ਨੇ
ਲਾਯਾ ਅਤਰ ਫੁਲੇਲ ਤੇ ਸਦ ਨਾਇਣ ਪੜੀ ਲਾਕੇ ਸੀਸ ਗੁੰਦਾਇਓ ਨੇ
ਦਿਤਾ ਨੈਣ ਨੂੰ ਲਾਹ ਉਤਾਰ ਪਹਿਲਾ ਜੋੜਾ ਸੁਚੜਾ ਨਵਾਂ ਪਹਨਾਇਓ ਨੇ
ਲਾਹੌਰੀ ਖੇੜਿਆਂ ਦੇ ਤਯਾਰੀ ਜੰਵਦੀਏ ਰਾਂਝੇ ਹੀਰ ਦਾ ਚਿੱਤ ਦੁਖਾਇਓ ਨੇ

ਹੀਰ ਨੂੰ ਮਹਿੰਦੀ ਲਾਉਣੀ

ਰਲਕੇ ਮਾਸੀਆਂ ਫੁੱਫੀਆਂ ਤਾਈਆਂ ਨੇ ਮਹਿੰਦੀ ਘੋਲ ਪਰਾਤ ਟਿਕਾਈਓ ਨੇ
ਮਹਿੰਦੀ ਹੀਰ ਹੱਥਾਂ ਪੈਰਾਂ ਲਾਕੇ ਤੇ ਕੜੀਓ ਵਹੁਟੜੀ ਚਾਬਨਾਈਓ ਨੇ

ਚਾ ਨਾਲ ਸਹੇਲੀਆਂ ਗੀਤ ਗਾਏ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਰਾਤ ਬਿਤਾਈਓ ਨੇ
ਲਾਹੌਰੀਪਲਕਨਰਾਤਨੂੰ ਅੱਖਲਾਈ ਹੋਈ ਫਜ਼ਰਜਦੋਂ ਨੀਂਦਰਆਈਓਨੇ
ਸੈਦੇ ਨੂੰ ਤੇਲ ਲਾਉਂਣਾ

ਓਧਰ ਖੇੜਿਆਂ ਨੇਇਕੱਠਾ ਮੇਲ ਕਰਕੇਸੈਦੇ ਬੱਠੇ ਨੂੰ ਤੇਲਚੜ੍ਹਾਇਓਨੇ
ਮਹਿੰਦੀਲਾਹੱਥੀਂ ਪੈਰੀਂ ਸੋਹਣੇਦੇ ਗਾਨਾ ਸਗਨ ਦਾਹਬ ਬਨ੍ਹਾਇਓ ਨੇ
ਮਲ ਵੱਟਨਾ ਚਾਨੁਹਾ ਸੈਦਾ ਸਵਿਆ ਵਾਲੀ ਦਾ ਬਨੜਾ ਗਾਇਓ ਨੇ
ਲਾਹੌਰੀ ਸੁਰਖ ਪੁਸ਼ਾਕ ਪਹਿਨਾ ਕੇਤੇ ਸੈਦਾ ਬਨਰਾ ਚਾ ਬਨਾਇਓ ਨੇ
ਖੇੜਿਆਂ ਨੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਰੋਟੀ ਕਰਣੀ

ਰੋਟੀ ਜੰਝ ਦੇ ਲਈਤਯਾਰ ਕੀਤੀ ਫਿਰਨੀ ਚਟੋਨੀ ਅਚਾਰ ਬਨਾਇਓਨੇ
ਹਿਕਮਤਨਾਲਬਵਚੀਆਂਨਾਈਆਂਜੀਜ਼ਰਦਾ ਕਲੀਆਂਪੁਲਾਪਕਾਇਓਨੇ
ਖੁੱਲੀ ਥਾਂ ਤੇ ਚਾਨਣੀ ਤਾਣਕੇ ਤੇ ਹੋਠਾਂ ਅਜਬ ਕਲੀਨ ਵਿਛਾਇਓ ਨੇ
ਆਉਂਦੇ ਵੇਖਕੇ ਲੋਗ ਬਰਾਦਰੀ ਦੇ ਤੇ ਪਰਾਤ ਤੇ ਚੌਧਰ ਬਹਾਇਓ ਨੇ
ਭਰਨਾ ਨਾਲ ਖਯਾਲਦੇਥਾਲ ਸੱਭੇਮਾਲਕਸੋਚ ਏਹਮੁਖਨਸੁਨਾਇਓਨੇ
ਜੇ ਜੇ ਪਕਾ ਵਰਤਾਇਆ ਖਯਾਲ ਸੇਤੀ ਹਰਇਕਦੇ ਅਗੋਟਕਾਇਓਨੇ
ਕਰਕੇ ਬਿਸਮਿੱਲਾ ਰੋਟੀਖਾਣ ਲਗੇਪਾਣੀ ਠੰਡੜਾਨਾਲ ਪਿਲਾਇਓ ਨੇ
ਰੋਟੀ ਖਾਕੇ ਹੋਣ ਰਵਾਨ ਲੱਗੇ ਸੱਦਾ ਜੰਝ ਦਾ ਵਕਤ ਫੁਰਮਾਇਓ ਨੇ
ਵੇਲੇ ਜੰਝ ਦੇ ਆਉਣਾ ਸਭ ਭਾਈਆਂ ਹੱਥ ਜੋੜਕੇ ਸੀਸ ਨਿਵਾਇਓਨੇ
ਲਾਹੌਰੀ ਵਕਤ ਆਇਆਸੱਭੇ ਹੋਏਅਕੱਠੇ ਸੈਦੇਏਨੇਨੂੰ ਤੁਰਤਨੁਹਾਇਓਨੇ
ਜੰਝ ਦੀ ਤਿਆਗੀ

ਬਣ ਤਣਕੇ ਜੰਝ ਤਯਾਰ ਹੋਈ ਸਭਨਾਂ ਅਪਣਾ ਆਪ ਸਜਾਇਆ ਏ
ਲਾਚੇ ਲੁੰਡੀਆਂਪਟਕਿਆਂਮੋਜਲਾਈਸਾਫਾ ਕੇਸਰੀ ਕਿਸੇ ਰੰਗਾਇਆ ਏ
ਕਿਸੇ ਸਬਜ਼ ਬਦਾਮੀ ਤੇ ਗੁਲਾਨਾਰੀ ਕਿਸੇ ਰੰਗ ਕੁਸੁੰਡਾ ਕਰਾਇਆ ਏ
ਪੱਲੇ ਲਟਕਦੇ ਝਾਲਰਾਂਦਾਰ ਸਮਲੇਕੜੇ ਕੋਠਿਆਂ ਵਕਤਫੁਬਾਇਆਏ
ਜਵਾਨਾਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਰੰਗਬਰੰਗਪਹਿਣੇਚਿੱਟਾਕੱਪੜਾਦਾਨਿਆਂਭਾਇਆਏ
ਅਜੁ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਸਭ ਬਰੋ ਤਯਾਰੀਸੈਦਾਚੌਕੀਤੇਚਾਨੁਹਾਇਆ ਏ

ਜੋੜਾ ਕੋਸਰੀ ਅਤਰ ਫੁਲੇਲ ਵਾਲਾ ਮੈਦੇ ਬੰਨੇ ਨੂੰ ਚਾ ਪਹਿਨਾਇਆਏ
ਮੇਹਰਾ ਸਗਨਦਾ ਗੰਦਕੇ ਲਿਯਾਈ ਮਾਲ ਨਨੋਸੇ ਦੇਸੀਸ ਬਨ੍ਹਾਇਆਏ
ਧਰਿਆ ਥਾਲਜੇਰਸਮਕਦੀਮ ਦੀਏ ਪਹਿਲੋਂ ਘਰੋਂ ਰੁਪਯਾਟਿਕਾਇ ਆਏ
ਜੋ ਜੋ ਪਾਇਆ ਨਿਉਂਦਰਾ ਲਿਖਾਨੇ ਇਕ ਇਕ ਦਾ ਚਾਹੁਕਾਇਓਨੇ
ਘੋੜੀ ਚਾੜ੍ਹੀ ਆਭੈਣਨੇਵਾਗ ਪਗੜੀ ਰਲਭਾਬੀਆਂਨੇਸੁਰਮਾਪਾਇਆਏ
ਲਾਹੌਰੀਦੇਖਕਿਆਖੁਸ਼ੀਦਾਸਮਾਂਬਣਿਆਵਾਜੇਤੂਤੀਆਂਦੇਲਖੜਕਾਇਓਨੇ

ਸੈਦੇ ਦਾ ਘੋੜੀ ਚੜ੍ਹਨਾ

ਘੜੀ ਨੇਕ ਸੁਲੱਖਨੀ ਚੜ੍ਹਿਓਂ ਘੋੜੀ ਭੈਣ ਪਕੜਖਲੈਤੜੀ ਵਾਗਵੀਰਾ
ਪੰਜ ਸੱਤ ਮੋਹਰਾਂ ਇਕ ਮੱਝ ਭੂਹੀ ਵਾਰੀ ਦੇਹ ਤੂੰ ਭੈਣ ਦਾ ਲਾਗਵੀਰਾ
ਲਯਾਵੀਂ ਵਹੁਟਰੀ ਸੁੱਖਦੇ ਨਾਲ ਵਸੇਂ ਵੱਧੇਵੇਲਸਾਈਂ ਲਾਵੇਭਾਗਵੀਰਾ
ਲਾਹੌਰੀ ਉਮਰ ਵਡੀਪਾਏਂ ਰੱਬਵਲੋਂ ਚਿਹੋਜਗਸ਼ਾਲਾਜੀਓਜਾਗਵੀਰਾ

ਸੈਦੇ ਨੇ ਭੈਣ ਨੂੰ ਵਾਗ ਫੜਨ ਦਾ ਲਾਗ ਦੇਣਾ

ਸੈਦੇ ਪੰਜ ਮੋਹਰਾਂ ਇਕ ਮੱਝ ਦਿੱਤੀ ਕਿਹਾ ਖੂਹ ਦਿਤਾ ਇਕਬਾਗਭੈਣਾਂ
ਜਿਚਰ ਜਿਉਣਾ ਅਸਾਂ ਨੇ ਦੇਵਣਾ ਏਂ ਤੇਰਾ ਰਹੇ ਅਟੱਲ ਸੁਹਾਗਭੈਣਾਂ
ਕੀ ਮੈਂ ਗਰੀਬ ਹਾਂ ਦੇਣ ਜੋਗਾ ਤਿਲ ਫਲਏਹ ਸਮਝ ਲੈ ਲਾਗਭੈਣਾਂ
ਲਾਹੌਰੀ ਆਖਿਆਏ ਪੰਧਦੂਰਜਾਣਾ ਹੱਥੋਂਛੱਡ ਹੁਣਘੋੜੀਦੀਵਾਗਭੈਣਾਂ

ਘੋੜੀ ਨੂੰ ਦਾਲ ਚਰਾਉਣ ਦੀ ਰੀਤੀ

ਤੇਜਣ ਘੋੜੀ ਨੂੰ ਭੈਣਾਂ ਦੇਭਾਬੀਆਂਨਬਾਲੀਪੀਲੜੀ ਦਾਲ ਚਰਾਈਓਨੇ
ਹੇਕਾਂ ਈਮੀਆਂਕੋਇਲਾਂ ਵਾਂਗ ਚੋਲਣ ਘੋੜੀਆਪਨੇਦੇਸ ਦੀਗਾਈਓਨੇ
ਲਾੜੇ ਮਗਰ ਸਰਬਾਲੇਨੂੰ ਚੜ੍ਹਕੇਤੇ ਜਾਲੀ ਸ਼ਾਲਦੁਹਾਂ ਉਤੇਪਾਈਓਨੇ
ਘਰ ਸਾਹੁਰੇ ਚੜ੍ਹੇਗਾ ਚੋਲ ਲਾਹੌਰੀ ਸ਼ਕਲ ਬਦਲੀ ਹੇਠ ਛੁਪਾਈਓਨੇ

ਸੈਦੇ ਦੀ ਜੰਦ ਤੀ ਤਿਆਰੀ

ਮੂੰਡੇ ਸੋਹਿਣੇ ਮਰਦ ਜਵਾਨ ਬਾਂਕੇ ਚੁਣ ਚੁਣ ਗਬਰੂ ਜੰਦ ਚੜ੍ਹਾਈਓਨੇ
ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਣਾ ਅਸਵਾਰ ਕੀਤਾ ਫੌਜ ਜਾਂਵੀਆਂ ਦੀ ਅੱਗੇ ਲਾਈਓਨੇ
ਚੱਲੇ ਝੰਗ ਸਯਾਲ ਨੂੰ ਫਤਹ ਕਰਨੇ ਸੈਦੇ ਹਥ ਤਲਵਾਰ ਫੜਾਈਓਨੇ

ਦੇਸ ਦੇਸ ਤੇ ਤਾਇਫੇ ਨਾਲ ਵੱਲੇ ਲਾਹੌਰੀ ਧੁੰਮ ਬੇਹੱਦ ਮਚਾਈਓ ਨ
ਸੈਦੇ ਦੀ ਜੰਦ ਦਾ ਟੁਰਣਾ

ਗਹਿਣੇ ਕੱਪੜੇ ਤਿਆਰ ਜੋ ਜ਼ਰੀ ਜ਼ਵਰ ਰਿਣਕੇ ਵਿੱਚ ਸੰਦੂਕ ਵੇਪਾਵੱਲੇ
ਮੋਹਰਾਂ ਰੋਕ ਰੂਪੇ ਤੇ ਟਕੇ ਹੋਸੇ ਜਿਤਨੀ ਲੋੜ ਸੀ ਭਾਂਨ ਭਨਾ ਚੱਲੇ
ਆਤਸ਼ ਬਾਜ਼ੀਨੂੰ ਗਡਿਆਂ ਨਾਲ ਏਧਾਲਾੜੇ ਸੀਸ ਸਰਗਸ਼ਤ ਝੁਲਾਵੱਲੇ
ਕਰਕੇ ਟੱਬ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰਵਾਂਨ ਫੌਜੀ ਜਿਵੇਂ ਲੁਟ ਉਤੇ ਦੌੜ ਧਾ ਵੱਲੇ
ਕੋਈ ਘੋੜਿਆਂ ਤੇ ਅਸਵਾਰ ਹੋਏ ਬਹਿਲਾ ਗਡਿਆਂ ਕਈ ਦੁੜਾ ਚੱਲੇ
ਹੁੰਦੇ ਜ਼ੋਰ ਨਿਤਾਣਿਆਂ ਕੋਣ ਹੋਵੇ ਆਪੋ ਆਪਣਾ ਜ਼ੋਰ ਸਭ ਲਾ ਚੱਲੇ
ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਅਬਰੂ ਦੇਘਰੀਂ ਲਿਆਵੀਂ ਸਭੇ ਮੰਗਦੇ ਨੇਕਦੁਆ ਚੱਲੇ
ਨਗਰ ਏਝਿਆਂ ਤੋਂ ਜੰਦ ਰਵਾਂ ਹੋਈ ਇਕਦੋ ਘੜੀ ਦੀ ਧੁੰਮ ਮਚਾ ਵੱਲੇ
ਕੋਈ ਡਾਚੀਆਂ ਤੇ ਅਸਵਾਰ ਹੋਏ ਨਾਲ ਨਾਜ਼ ਦੇ ਕਦਮ ਉਠਾ ਚੱਲੇ
ਲਾਹੌਰੀ ਓਸ ਜਹਾਂਨ ਤੇ ਹੋਣ ਸੋਖੇ ਏਥੇ ਨੇਕ ਜੋ ਅਮਲ ਕਮਾ ਚੱਲੇ

ਸੈਦੇ ਦੀ ਜੰਦ ਦਾ ਝੰਗ ਸਯਾਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚਨਾ

ਬੰਝਾ ਦਿਨ ਹੈਸੀ ਜ਼ੋਰਾ ਜ਼ੋਰ ਪਹੁੰਚੇ ਜੂਹ ਝੰਗ ਸਯਾਲਾਂ ਦੀ ਜਾ ਬੈਠੇ
ਅਗੇ ਪਿਛੇ ਜੋ ਗਏ ਸਭ ਹੋਏ ਇਕਠੇ ਖੂਹ ਤੇਨਹਾ ਪੁਸ਼ਾਕੀਆਂ ਲਾ ਵੈਠੇ
ਜਾ ਝੰਗ ਸਯਾਲਾਂ ਨੂੰ ਖਬਰ ਪਹੁੰਚੀ ਵਾਜਾ ਵਜਿਆ ਢੋਲ ਖੜਕਾ ਬੈਠੇ
ਪੇਕੇ ਸਾਹੁਰੇ ਖੁਸ਼ੀ ਕਮਾਲ ਲਾਹੌਰੀ ਰਾਂਝਾ ਹੀਰ ਦੋਵੇਂ ਨੀਵੀਂ ਪਾ ਵੈਠੇ

ਸਿਯਾਲਾਂ ਨੇ ਜੰਦ ਵਾਸਤੇ ਰੋਟੀ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਣੀ

ਆਈ ਜੰਦ ਸਿਆਲਾਂ ਨੇ ਨਾਮ ਸਣਕੇ ਬੱਕੇ ਛਤਰੇ ਕੋਹ ਕੁਰਬਾਨਕੀ ਤੇ
ਕੀਤਾ ਜ਼ਰਦਾਪੁਲਾਤੇ ਹਲਵਾ ਮੰਡਾਰੋਸ਼ਤ ਕੋਰਮਾਂ ਨਾਲ ਪਕਵਾਂਨਕੀ ਤੇ
ਹੋਠੇ ਸਾਫ਼ ਹਵੇਲੀਆਂ ਸਹੈਨ ਖਲੇ ਚੌਬਾਂ ਗਡੀਆਂ ਤੇ ਸਾਏਬਾਨ ਕੀਤੇ
ਦਰੀਆਂ ਝਾੜ ਵਿਛਾਈਆਂ ਭਾਈਆਂ ਨੇ ਥਾਂ ਥਾਂ ਹੋਸ਼ਨ ਸ਼ਮਾਦਾਨ ਕੀਤੇ
ਹੋਈ ਰਾਤ ਸਿਯਾਲਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਏ ਜੰਦ ਲਿਆਉਂਟ ਨੂੰ ਭਾਈ ਰਵਾਂਨ ਕੀਤਾ
ਮਿੱਠੀ ਨਾਲ ਜੁਬਾਨ ਜਾ ਆਖਿਆ ਏ ਆਈਏ ਆਈਏ ਜੀਵਡੇਮਾਨ ਕੀਤੇ
ਕਰਕੇ ਹਾਰ ਸਿੰਗਾਰ ਸਭ ਜਾਈਆਂ ਨੇ ਝਬਦੇ ਟਰਨ ਦੇ ਸਭ ਸਾਮਾਨਕੀ ਤੇ

ਅੱਗੇ ਅੱਗੇ ਮੂੰਡੇ ਦਾਨੇ ਵਿੱਚ ਸਯਾਣੇ ਘੋੜੀ ਨਾਲ ਜੁਵਾਨ ਜੁਵਾਨਕੀਤੇ
ਵਾਜਾ ਵੱਜੇ ਕਰਦੇ ਸ਼ੇਰ ਸ਼ੇਰ ਚੱਲੇ ਗੋਲੇ ਪਾਟਵੇਂ ਤਰਫ਼ ਅਸਮਾਨ ਕੀਤੇ
ਗਾਉਂਨ ਤਾਇਫ਼ੇਬਾਹ ਉਲਾਰ ਬਾਂਕੇਤੇ ਮਰਾਸੀਆਂ ਤਾਨਿਆਂ ਤਾਨਕੀਤੇ
ਰੰਨਾਂ ਮਰਦ ਸਿਆਲਾਂ ਵੇਹੋਏ ਇਕਠੇ ਮੁਜਰੇਰਾਗ ਹਰ ਚੋਕ ਮੈਦਾਨਕੀਤੇ
ਲਾਹੌਰੀ ਚੁਚਕੇ ਦੇ ਘਰਜੇਵ ਦੁੱਕੀ ਸੋਟਿਵੇਂ ਮਸਾਈਂ ਮੇਹਰਬਾਨ ਕੀਤੇ

ਜੰਵ ਦਾ ਨਜ਼ਾਰਾ ਤੇ ਆਤਸ਼ਬਾਜ਼ੀ

ਵੇਹੜੇ ਚੁਚਕੇ ਦੇ ਆਤਸ਼ਬਾਜ਼ ਨੇ ਜੀ ਆਤਸ਼ਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਸ਼ੇਰਦਲਾਈਏ ਜੀ
ਮੁੰਡਾ ਰੰਨ ਸਯਾਲਾਂ ਵੀਜੇ ਹੈਸੀਕਾਰਨ ਦੀਦ ਦੁਨੀਆਂ ਵੇੜੀਆਈਏ ਜੀ
ਗੁਲ ਵੇਪਹਰ ਮਤਾਬੀਆਂ ਚਰਖ ਚੱਲੇ ਸਾਵਣਭਾਦਰੋਂ ਨੇਝੜੀਲਾਈਏ ਜੀ
ਲਾਟੂ ਫਿਰਨ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਸ਼ੇਰ ਕਰਦੇਤੇ ਅਨਾਰ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਦਖਾਈਏ ਜੀ
ਵਾਹ ਵਾਹ ਖੇੜਿਆਂ ਦੀ ਧੌਨ ਧੌਨ ਹੋਗਈ ਹਰ ਥਾਂ ਤੇ ਵੇਲਤ ਵੰਡਾਈਏ ਜੀ
ਕਰਕੇ ਮਿਲਨੀ ਸਲਾਮੀ ਜੋਰਸਮ ਹੈਸੀਖਾਤਰਨਾਲਚਾ ਜੰਵ ਬਹਾਈਏ ਜੀ
ਖਾਣੇ ਜੋ ਤਿਆਰ ਸਨ ਧਰੇ ਅੱਗੇ ਰੋਟੀ ਅਦਬ ਦੇ ਨਾਲ ਖੁਵਾਈਏ ਜੀ
ਕਰਾਂਕੀਬਿਆਨ ਖੰਡ ਚਾਓਲਾਂ ਤੇ ਜੇਹੀ ਖੇੜਿਆਂ ਨੇ ਲੁੱਟ ਪਾਈਏ ਜੀ
ਬੋੜਾ ਖਾਓਵੇ ਜਾਂਵੀਓਗਾਉਂਨ ਰੰਨਾਂ ਏਹ ਭੁਖਿਆਂ ਦੀ ਜੰਵਆਈਏ ਜੀ
ਲਾੜਾ ਲੈਣਆਇਆ ਜੱਮਜੱਮ ਆਵੇ ਜੋ ਸਰਬਾਲੇ ਦੇਬਾਪਦੀਜਾਈਏ ਜੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਪਯਾ ਮਖੌਲ ਪਰਵਾਰ ਹੋਸੇ ਰਾਂਝੇ ਹੀਰ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ੀਨ ਕਾਈਏ ਜੀ

ਜੰਵ ਨੂੰ ਸਿੱਠਣੀਆਂ

ਧੌਨ ਧੌਨ ਰਾਤ ਏਹਘੜੀ ਸੁਲੱਖਣੀਏਂ ਸੱਜਨ ਵੇਹਵੇਂ ਸਾਂਵੇ ਅੱਜਆਏ
ਲੀੜੇ ਹੱਟ ਬਜ਼ ਜਾਂ ਦੇ ਲੁਟਪਾਏ ਗਏ ਮਾਂਗਵੇਂ ਪਹਿਨਕੇ ਸੱਜਆਏ
ਏਥੇਲਿਆਸਿਆਲਾਂ ਨੂੰ ਰੋਣੀਆਂ ਸਨਕਾਹਨੂੰ ਮਾਂਵਾਭੈਣਾਂ ਘਰੀਂ ਤੱਜਆਏ
ਸੱਦੇ ਦੁਪ ਦਪਾਤੜੇ ਅਸਾਂ ਹੈਸੀ ਮੋਹਦੇ ਪਾਓਂਦੇ ਸ਼ੇਰ ਗੜਗੱਜ ਆਏ
ਸੱਦੇ ਦਿਨੇਂ ਸਵੇਲੜੇ ਆਣ ਪਹੁੰਚੇ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਅਧਿਰੇ ਮੂੰਹ ਸਿਰਕੱਜਆਏ
ਲਾਹੌਰੀ ਢਿੱਡਖਾਤੇ ਪਿਆਸੇ ਜਰਮਦੇ ਵੇਹਭੁਖੇ ਵੇਸਦੇ ਕਹੇ ਅਨਰੱਜ ਆਏ

ਕਾਜੀ ਦਾ ਨਕਾਹ ਕਰਾਨ ਲਈ ਆਉਣਾ ਤੇ ਹੀਰ ਦਾ
ਜ਼ਿਦ ਕਰਣਾ ਤੇ ਮਾਰ ਖਾਣੀ

ਕਾਜੀਆਇਆਨਕਾਹਦਾਵਕਤਹੋਇਆਅੰਦਰਹੀਰਏਹਰੋਸੜਾਲਾ ਬੈਠੀ
ਮੈਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਘਰ ਖੇੜਿਆਂ ਦੇ, ਕੀਤਾ ਹਾਲ ਬੂ ਬੂ ਸ਼ੋਰ ਪਾਵੈਠੀ
ਜੁਲਫਾਂ ਖਿਡੀਆਂ ਤੇ ਹੰਝੂਢਲ ਰਹੀਆਂ ਰੋ ਰੋ ਹਿਜਰਦੀ ਨਹਿਰਵਗਾ ਬੈਠੀ
ਭਾਈਆਂ ਵੇਹਾਂ ਨੇ ਹੀਰ ਨੂੰ ਫਾਟ ਕੀਤੀ ਲੱਤਾਂ ਮੁੱਕੀਆਂ ਦੀ ਮਾਰ ਖਾ ਬੈਠੀ
ਮਲਕੀਆਖਦੀ ਹੀਰੇ ਮੈਂ ਘੋਲਘੱਤੀ ਵੇਵ ਸਾਹੁਰੇ ਨਾ ਸਤਾ ਵੈਠੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਵੇਖਣਾ ਨਹੀਂ ਅਸਾਂ ਜਾ ਖੇੜੀਂ ਜੋ ਜੀ ਚਾਹੇ ਸੋ ਕਮਾ ਵੈਠੀ

ਮਲਕੀ ਦਾ ਹੀਰ ਨੂੰ ਪਯਾਰ ਨਾਲ ਸਮਝਾਣਾ

ਅੰਮ੍ਹਾ ਘੋਲੀਆਂ ਸਮਝਨਾ ਦਾ ਨਹੀਰੇ ਚਾਈ ਅੱਤ ਕਾਹਨੂੰ ਬੱਧੀ ਅੜੀ ਹੈਨੀ
ਗਹਿਨਾ ਖੇੜਿਆਂ ਵੇਇਆ ਸਿਰਪੈਰਤਾਈਂ ਝਾਂਜਰਨਾਲ ਪਾਜ਼ੇਬਤੇਕੜੀ ਹੈਨੀ
ਬੁਮਕੇ ਵਾਲੀਆਂ ਢੇਡੂ ਤੇ ਹਾਰ ਚੰਨਣ ਸੁੱਚੇ ਮੋਤੀਆਂ ਮਾਲ ਦੁਲੜੀ ਹੈਨੀ
ਟਿੱਕਾ ਦਾਉਂਟੀ ਮਾਪਿਆਂ ਲਾਲ ਚੂੜਾ ਨੱਥਨਾਲ ਚੁਟਕੀ ਹੀਰੇਜੜੀ ਹੈਨੀ
ਰਾਂਝੇਚਾਕ ਪੱਲੇ ਨਹੀਖਾਕ ਹੀਰੇ ਸਾਹੁਰੇ ਮਾਲਕੀ ਖੇੜਿਆਂ ਬੜੀ ਹੈਨੀ
ਝਾੜਾਕੁੱਟਦਾਪਵੇ ਤੇ ਸਿਰੋਂ ਜਾਸੀ ਜੇਹੜੀ ਰਾਂਝਣੇਨੇ ਪਾਈਜੜੀ ਹੈ ਨੀ
ਮਨਡਾਰੀਏ ਕਹਿਰਕਰਾ ਨਾਹੀਂ ਮੱਥੇ ਬਾਬਲੇਦੇ ਤੀਉੜੀਚੜੀ ਹੈ ਨੀ
ਸਈਆਂ ਖੁਸ਼ੀ ਹੀਰੇ ਨੈਨਾਂ ਤੇਰਿਆਂਨੇ ਰੋ ਰੋ ਲਾਈ ਕਾਹਨੂੰ ਬੜੀ ਹੈ ਨੀ
ਆ ਸਮਝ ਆਖੇ ਮੇਰੇ ਲਗ ਮੋਈਏਨਹੀ ਤੇਹੁਣੇ ਹੋਸੀ ਫੜੋਫੜੀ ਹੈਨੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਖੇੜਿਆਂਦੇ ਅੰਤਵੱਸ ਪੈਣਾ ਵੇਖੇ ਰਹਿਣਤੇਰਾ ਪਲਘੜੀ ਹੈਨੀ

ਹੀਰ ਦਾ ਮਲਕੀ ਨੂੰ ਰੰਝੇਟੇ ਦੇ ਇਸ਼ਕ ਤੋਂ ਡੇਗਨਾ

ਕੁੜੀ ਮਾਲਕੀ ਖੇੜਿਆਂ ਭਾ ਲਾਵਾਂ ਮੇਨੂੰ ਰਾਂਝਨਾਂ ਭਲਾ ਮਲੰਗ ਮਾਏ
ਚਾਂਦੀਸੋਣ ਗਹਿਣੇ ਨਹੀਂ ਨਾਲ ਰਹਿਣੇ ਕੱਚਨਜ਼ਰ ਆਵਨ ਹੀਰੇਸੰਗਮਾਏ
ਸੁੱਚਾ ਹੀਰਨੂੰ ਰਾਂਝੇਦਾ ਮੁੱਖ ਹੀਰਾ ਦਿੱਸੇ ਸਦਾਏਹ ਦਿਲ ਉਮੰਗ ਮਾਏ
ਚੂੜਾਮਾਰ ਬਾਹੀ ਮਹਿਲ ਨਾਲ ਤੇੜਾਂ ਪਹਿਣਾਂ ਚਾਕਰੇ ਜੇਟੇਦੀ ਵੰਝਮਾਏ

ਉਚੇਨਾਲਹੈਅਸਾਂ ਦਾ ਪੇਚ ਲੱਗਾ ਰਾਂਝਾ ਡੋਰ ਤੇ ਹੀਰ ਪਤੰਗ ਮਾਏ
 ਸੱਰ ਚਾਕਦਾ ਜ਼ਰੀ ਤੇ ਬਾਫਤਾਏ ਪਲੰਗ ਖੇੜਿਆਂ ਸ਼ੇਰ ਪਲੰਗ ਮਾਏ
 ਮਨਤਨਚੋਲੀ ਲਾਲੋਲਾਲਹੋਈ ਲਾਇਆਇਸ਼ਕਲਿਲਾਰੀਨੇ ਰੰਗਮਾਏ
 ਕੋਣਓਸਲਿਲਾਰੀਦੇਰੰਗਜਾਣੇ ਜਿਸਦਾਨਵੇਂ ਤੋਂ ਨਵਾਂਹੈ ਢੰਗ ਮਾਏ
 ਮੇਰਾ ਸੈਦੇ ਦਾ ਜੋੜ ਨਾ ਜੋੜ ਹੋਸੀ ਖੇੜੀਂ ਰੋਜ਼ ਮਚਾਵਸਾਂ ਜੰਗ ਮਾਏ
 ਡੰਡਾ ਦੌਰ ਚਾਈ ਫਿਰਾਂ ਰਾਂਝਣੇਦਾ ਜਿੱਥੇ ਹੁਕਮਕਰਸੀ ਘੋਟਾਂ ਭੰਗ ਮਾਏ
 ਲਾਹੌਰੀ ਹੀਰ ਬੰਦੀਦੇ ਜਹਾਂਨ ਅੰਦਰਰਹੀ ਸੁੱਖਰੰਝੇਟੇਦੀ ਮੰਗ ਮਾਏ

ਕਾਜ਼ੀ ਨੇ ਹੀਰ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣਾ

ਛੱਡ ਇਸ਼ਕ ਕਹਾਣੀਆਂ ਲਮੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਤਰ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਨਦਾਨ ਹੀਰੇ
 ਜੋ ਕੁਜ ਮੂਲਹੈ ਮੋਮਨਾਂ ਮੰਨ ਸੋਈ ਜਿਵੇਂ ਲਿਖਿਆ ਵਿੱਚ ਕੁਰਾਨ ਹੀਰੇ
 ਮੰਨ ਹੱਕਤੇ ਛੱਡ ਹਰਾਮ ਨੂੰ ਤੂੰ ਕਰ ਸ਼ਰਮ ਨ ਖੋਲ ਜ਼ੁਬਾਨ ਹੀਰੇ
 ਸੁਣਲੈਓਹਣਾ ਦਾਤੁੰਕੀ ਕੀਹਾਲਹੋਇਆਜੇਹੜੇਸ਼ਰਾਦੇਬੇਫ਼ਰਮਾਨ ਹੀਰੇ
 ਹੋਇਆ ਵਾਰ ਸਵਾਰ ਤੇ ਸੀਸਦਿਤਾ ਖੱਲਾਂ ਲੱਥੀਆਂ ਤੇ ਦੁਖਪਾਣਹੀਰੇ
 ਆ ਮੰਨ ਕੇਹਾ ਸ਼ਰਮ ਰੱਖ ਸਾਡੀ ਖਿੰਡੇ ਗੱਲ ਨ ਵਿੱਚ ਜਹਾਂਨ ਹੀਰੇ
 ਤੇਰੇ ਜੇਹੀਆਂ ਕੁਪੱਤੀਆਂ ਸ਼ੋਹਦੀਆਂਨੂੰ ਮਾਪੇ ਵੱਢਕੇਨਦੀ ਰੁੜ੍ਹਾਨ ਹੀਰੇ
 ਆਖੇ ਲਗ ਨਕਾਹੀਏ ਨਾਲ ਸੈਦੇ ਰੱਫੜ ਪਾਨਾ ਰੋਹ ਰੁਹਾਂਨ ਹੀਰੇ
 ਜੇਹੀਕੁੱਟਕਰਸਾਂ ਉਮਰਯਾਵਰੱਖੇ ਮਾਂਪਿਉਲਾਡਨਕਰੀਂ ਗੁਮਾਨ ਹੀਰੇ
 ਲਾਹੌਰੀ ਵਾਂਗਜੇ ਕਰੇਂਕਰਤੱਬ ਭੈੜੇਕਾਜ਼ੀ ਦੂਰਿਆਂਨਾਲ ਉਡਾਣਹੀਰੇ
 ਹੀਰ ਦਾ ਕਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ

ਕਾਜ਼ੀ ਠੱਪਹਕਾਇਤਾਂ ਸਾਰੀਆਂਨੂੰ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲਕੀ ਜੀਉੜਾ ਸਾੜਿਆਏ
 ਫਤਵਾਲਾਇਆਕਾਜ਼ੀਆਂਹੁਕਮਦਿੱਤਾ ਸ਼ਰਾਦਾਰਮਨਸੂਰਨੂੰਚਾੜਿਆਏ
 ਭਲਾਰੋਇਆਮੁਰਸ਼ਦਇਸ਼ਕਬਾਂਹਪਗੜੀਓਹਨੂੰਯਾਰਦੇਣੂਹੇ ਚਾਵਾਜ਼ਿਆਏ
 ਲਾਹੌਰੀਇਸ਼ਕਬਹਾਲਿਆਪਾਸਪਯਾਰੇਸ਼ਰਾਸੀਸਸਰਮਦਦਾੜਾੜਿਆਏ

ਕਾਜ਼ੀਦਾ ਸ਼ਰਾ ਮੁਜਬ ਹੀਰਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣਾ।

ਕਾਜ਼ੀਕਿਹਕਿਉਂ ਸ਼ਰਾਨੂੰ ਨਿੰਦਨੀਏਂ ਦੇਖਖਜਾਣੀਏਂ ਨੀਂ ਨਾ ਮਾਕੂਲ ਹੀਰੇ
ਅੱਗੇ ਮਾਪਿਆ ਧੀਆਂ ਨ ਉਜਰਕੋਈ ਤੇਰਾ ਬੋਲਣਾ ਹੈ ਫ਼ਜ਼ੂਲ ਹੀਰੇ
ਆ ਮੰਨ ਕੇਹਨਾ ਜੇ ਤੂੰ ਸੁੱਖ ਲੈਣਾ ਗੱਲਾਂਫੋਲ ਨਾਂਹੀਂ ਅਰਜ਼ ਤੂਲਹੀਰੇ
ਅੱਖੇ ਹੋਣ ਸਜ਼ਾਈਆਂ ਪੈਨ ਓਥੇ ਜੇਹੜੇਨਹੀਂ ਪਹਿਚਾਨਦੇ ਮੂਲ ਹੀਰੇ
ਮੇਵੇ ਖਾਨ ਬਹਿਸ਼ਤਦੇ ਓਹ ਬੰਦੇ ਮੰਨਣ ਸ਼ਰਾ ਜੋ ਦੱਬ ਰਸੂਲ ਹੀਰੇ
ਛੱਡ ਚਾਕ ਤੱਕੀਂ ਲੱਜ ਮਾਪਿਆਂਦੀ ਸੈਦੇ ਨਾਲ ਨਿਕਾਹ ਕਬੂਲ ਹੀਰੇ
ਸੀਨਾ ਸਾਫ਼ਕਰ ਹਕ ਨੂੰ ਹਕ ਸਮਝੀਂ ਜੋ ਜੋਲੋੜ ਸੋਹੋਗ ਵਸੂਲ ਹੀਰੇ
ਕਿਨ੍ਹੇ ਪੱਟੀਆਂ ਇਸ਼ਕ ਪੜਾਈਆਂ ਨੇ ਮਸਜਿਦ ਬੈਠੀਓਂ ਕਿਸਸਕੂਲ ਹੀਰੇ
ਹੋਨੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਸੇਰੂ ਪਾਵੇ ਵਖ ਹੋਸਨ ਜੇਹੜੀ ਰਾਬਣੇਨੇ ਠੱਕੀ ਦੂਲ ਹੀਰੇ
ਲਾਹੌਰੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਏਹ ਗਾਜਰਾਂ ਖਾਧੀਆਂ ਨੀ ਮਰਨ ਅੰਤ ਓਹ ਪੋਟਦੇ ਮੂਲ ਹੀਰੇ

ਹੀਰ ਦਾ ਕਾਜ਼ੀਨੂੰ ਇਸ਼ਕ ਵਿਚ ਪਕਿਆਂ ਰਹਿਣ ਦਾ ਉਤਰ
ਕਾਜ਼ੀ ਸ਼ਰਾ ਦਾ ਲਫ਼ਜ਼ ਸੁਣਾਕੇ ਤੇ ਬੁਰਾ ਇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਪਿਆ ਬਣਾਓਣਾਏਂ
ਦੇਖੀਂ ਸ਼ਰਾ ਤੇਰੇ ਜਿਹੇ ਕਾਫ਼ਰਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਸਰਾਤਤੇਂ ਕਿਵੇਂ ਲੰਘਾਓਣਾਏਂ
ਸੱਚੇ ਆਸ਼ਕਾਂ ਸਾਦਕਾਂ ਹੋਰ ਰਸਤਾ ਅਸਾਂ ਹਸਦਿਆਂ ਨੇ ਲੰਗਜਾਓਣਾਏਂ
ਆਖੇ ਸ਼ਰਾ ਪਾਬੰਦ ਜੋ ਰਹਿਣ ਮੇਰੇ ਮੇਵਾ ਉਹਨਾ ਬਹਿਸ਼ਤਦਾ ਖਾਓਣਾਏਂ
ਆਖੇ ਇਸ਼ਕ ਅਸਾਡੇ ਹੱਥ ਹੋਸੀ ਚਾਹੀਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂਨੂੰ ਆਪ ਵਰਤਾਓਣਾਏਂ
ਆਖੇ ਸ਼ਰਾ ਪੰਜਵਕਤਨ ਮਾਜ਼ ਪੜ੍ਹਨੀ ਆਖੇ ਇਸ਼ਕ ਹਰਦ ਮਸਿਰ ਝੁਕਾਓਣਾਏਂ
ਆਖੇ ਸ਼ਰਾ ਹਯਾਦੀ ਪਹਿਨ ਚਾਦਰ ਇਸ਼ਕ ਆਖਦਾ ਘੁੰਗਟ ਹਟਾਓਣਾਏਂ
ਦੱਸ ਸ਼ਰਾ ਹੈ ਆਬੇ ਹਯਾਤ ਓਥੇ ਆਖੇ ਇਸ਼ਕ ਭਰ ਭਰ ਮੈਂ ਪਲਾਓਣਾਏਂ
ਅੱਗੇ ਆਸ਼ਕਾਂ ਵਿਚ ਦਰਬਾਰ ਬਹਿਣਾ ਸ਼ਰਾ ਵਾਲਿਆਂ ਖੜੇ ਘਬਰਾਓਣਾਏਂ
ਲਾਹੌਰੀ ਸ਼ਾਹ ਦਰਬਾਰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਪਾਸਾ ਆਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਫ਼ਤਹ ਪਾਓਣਾਏਂ

ਕਾਜ਼ੀਦਾ ਹੀਰਨੂੰ ਸ਼ਰਾ ਵਿਦਨਾ ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ ਫਿਟਕਾਰਣਾ
ਕਾਜ਼ੀ ਆਖਿਆ ਅਜਤੀਕ ਹੀਰੇ ਪਾਸਾ ਸ਼ਰਾ ਦਾ ਕਿੰਨ ਉਥੱਲਿਆ ਏ

ਏਸਸਰਾ ਅੰਦਰ ਵਲੀਪੀਰ ਘਿਰੇ ਕੋਈ ਏਸਥੀ' ਬਾਹਰ ਨ ਹੋਲਿਆਏ
ਪਿਛੇਕਈ ਹੋਈਆਂ ਅੱਗੇ ਹੋਣਗੀਆਂ ਤੁਕੀ ਇਸ਼ਕ ਅਨੋਖੜਾ ਮਲਿਆਏ
ਲਾਹੌਰੀ ਵਾਂਗ ਬੇਦਰਦਾਂ ਦੇ ਕੁਟਕੀਤੀ ਹੀਰ ਰੋਂਦਿਆਂ ਨੀਰ ਨ ਠਲਿਆਏ

ਹੀਰ ਦਾ ਅਪਣੇ ਆਪਨੂੰ ਸ਼ਰਾ ਵਿੱਚ ਪਕਿਆ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ
ਕਾਜ਼ੀ ਬੜਾ ਮਗਰੂਰ ਹੈ ਸਮਝਿਆ ਮੇ' ਮੁੜ ਮੁੜ ਸ਼ਰਾ ਦੇ ਲਫੜ ਸੁਣਾਓ ਨਾਏ'
ਕਦੋਂ ਆਖਿਆ ਬੁਰਾ ਮੇ' ਸ਼ਰਾ ਤਾਈ' ਪਿਆ ਕਾਸਨੂੰ ਸੋਰ ਮਚਾਓ ਨਾਏ'
ਵਾਕਫ਼ ਨਹੀਂ ਤੂੰ ਇਸ਼ਕ ਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਦਾ ਤੇਰੇ ਜਿਹਾਂ ਕੀ ਇਸ਼ਕ ਕ ਮਾਰਿਆਏ'
ਆਸ਼ਕ ਹੋਵਣਾ ਜੀ ' ਦੀ ਜਾਨ ਮਰਣਾ ਤਦੋਂ ਭੇਦ ਮਹਿਬੂਬ ਦਾ ਪਾਓ ਨਾਏ'
ਕੋਈ ਅਮਲ ਨ ਸ਼ਰਾ ਤੇ ਕਦੀ ਕੀਤੀ ਜੁੱਬੇ ਪਹਿਨ ਕੇ ਪਯਾ ਵਖਾਓ ਨਾਏ'
ਦਰਜੇ ਆਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਵੇਖੀ ਹਸ਼ਰ ਅੰਦਰ ਜੇਹੜਾ ਏਹਨਾ ਮਰਾਤਬਾ ਪਾਓ ਨਾਏ'
ਜੇ ਤੂੰ ਸ਼ਰਾ ਸ਼ਰੀਫ ਨੂੰ ਸੱਚ ਜਾਣੇਂ ਸਾਡਾ ਕਾਸਨੂੰ ਜੀ ' ਦੁਖਾਓ ਨਾਏ'
ਲਾਹੌਰੀ ਨਿੱਤਲਾਵੇਂ ਲੋਕਾਂ ਐਬ ਕਾਜ਼ੀ ਹੁਕਮ ਸ਼ਰਾ ਦਾ ਐਬ ਛੁਪਾਓ ਨਾਏ'

ਕਾਜ਼ੀ ਨੇ ਹੀਰ ਦਾ ਬਦੋਬਦੀ ਨਿਕਾਹ ਪੜ੍ਹਨਾ

ਹਾਏ ਹਾਏ ਕਰਦੀ ਖਾਰੇ ਚਾੜ੍ਹ ਦਿਤੀ ਪੁਛਿਆ ਖੇੜਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਮਾਂਦੜੀਏ
ਕਾਜ਼ੀ ਆਖਿਆ ਆਖਕ ਬੁਲ ਸੇਵਾ ਹੀਰ ਨਾਮ ਰੰਝੇਟੇਦਾ ਗਾਂਦੜੀਏ
ਪੁਛਿਆ ਖੇੜਿਆਂ ਏਹ ਕੀ ਆਖਿਆ ਏਮਲ ਕੀ ਕੇਹਾ ਜੂਝਾਨ ਬਥਲਾਂ ਦੜੀਏ
ਲਾਹੌਰੀ ਸੈਦੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਕਾਹ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੀਰ ਰੋਂਦੜੀ ਪੇਸ਼ ਨ ਜਾਂਦੜੀਏ

ਹੀਰ ਦਾ ਅਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਅਫਸੋਸ ਕਰਨਾ

ਹੈਸਾਂ ਲਾਡਲੀ ਪਲੀ ਘਰਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਪੰਜਰੇਜ਼ ਲਈਆਂ ਮੇਜਾਂ ਮਾਣ ਮੇ' ਭੀ
ਬੂਹੇ ਜੇਵ ਬੈਠੀ ਲਾਗੀ ਲੈਣ ਆਗਏ ਛੱਡ ਚੱਲੀਆਂ ਸਾਜ਼ ਸਾਮਾਨ ਮੇ' ਭੀ
ਸਈਆਂ ਹਾਣ ਦੀਆਂ ਸਾਹੁਰੇਵੰਦ ਗਈਆਂ ਕੋਈ ਘੜੀ ਦੀ ਹਾਂ ਮੇਹਿਮਾਨ ਮੇ' ਭੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮੰਜ਼ਲਾਂ ਭਾਰੀਆਂ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹੀ ਰਾਹੀਂ ਹੋਣਾ ਹੈ ਰਵਾਨ ਮੇ' ਭੀ

ਹੀਰ ਦਾ ਸਹੇਲੀਆਂ ਨਾਲ ਮੇਲਜੋਲ ਰਾਂਝੇਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ
ਲੁਕਵੀ ਗਲ ਬਾਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਕਰਨੀ ਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ

ਰਲੇ ਮਿਲੇ ਸਹੇਲੀਹਿਹਾਣਦੀਓ ਜਾਂਦੀਹੀਰਨੂੰ ਅੰਜ ਨੁਹਾਂਣਾ ਸਈਓ
 ਮੈਂ ਪਰਦੇਸਨਬੰਦੀਦੁਖਾਂਵਾਲੜੀਦੇ ਗਲੇ ਲਗਨਾਂਮੁੱਖ ਵਖਾਣਾ ਸਈਓ
 ਮੇਰੀਰਾਂਝਣੇਦੀਜੋੜੀਭੰਗ ਪਾਇਆਕੀਤਾ ਮਾਪਿਆਂਚੋਰਧਗਾਣਾਸਈਓ
 ਹੁਣਨਾਲ ਰਾਂਝੇਹੋਵੇ ਗੱਲਕੀਵੇਂ ਬੁਹੇ ਖੇੜਿਆਂ ਘੱਤਿਆ ਥਾਂਣਾਸਈਓ
 ਬੁਰਕਾ ਪਾ ਲਯਾਵੇਕੀਵੇਂ ਰਾਂਝਨੇਨੂੰ ਵੇਲਾਵੇਖਕੇ ਮੇਲਮਿਲਾਣਾਸਈਓ
 ਕਹਿਨਾਹੀਰਤੈਨੂੰਅੰਦਰਸਰਿਆਏ ਹੱਥਜੋੜ ਪੈਗਾਮ ਸੁਣਾਂਨਾ ਸਈਓ
 ਤੜਕੇਕੰਧਪਛੱਵਾੜਿਓਂ ਪਾੜੀਓਨੀਂ ਅੰਦਰਰਾਂਝਣਾਲਿਆਬਹਾਣਾਸਈਓ
 ਸੁਣੇ ਆਣ ਮੇਰੇ ਦੁਖਸੁਖਦੀਆਂ ਅਜੱਤੀਕ ਜੋ ਹਾਲ ਵਿਹਾਣਾ ਸਈਓ
 ਜਾਂਵੀ ਨਾਈਰਾਜੀਕਾਜੀਲਾਗਲੈਣੇਹੋਗਰਾਂਝਣਾਮੁੱਖਕੁਮਲਾਣਾਸਈਓ
 ਚਾ ਸੈਦੇਨੂੰ ਸੇਜਦਾ ਲਾਹਦੇਸਾਂਖੇੜੀ ਫੂਰਸਾਂ ਪਲੰਰ ਸਰ੍ਹਾਣਾ ਸਈਓ
 ਰਹਿਣ ਘੜੀਮੁਹਾਲਘਰਮਾਪਿਆਂਦੇਪੁੰਨੇਸਾਹਮੁਕਾਦਾਣਾਪਾਣੀਸਈਓ
 ਐਵੇਂ ਸਦਾਵੇਸੇਂਗਲੀ ਬਾਬਲੇਦੀਅਸਾਂਵੱਤ ਨ ਕਦਮਟਿਕਾਣਾਸਈਓ
 ਲਿਖਿਆਲੇਖਮੇਰੇਵਿਛੋੜਡਾਰਵਿਚੋਂਜਾਪੇਕੂੰਜਦੇਵਾਂਗਕੁਰਲਾਣਾਸਈਓ
 ਜਿਧੌਰਜੀਚਾਮੇਮਾਪੇ ਬੰਨ੍ਹਟੋਰਣ ਗਊਆਂਧੀਆਂਨੇਤਨਨਿਮਾਣਾ ਸਈਓ
 ਭਾਗਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇਸੁਖਅੰਗੇ ਸੁਝੇ ਨਿਤਦਾਮੈਂਨੂੰ ਖਪਾਣਾਸਈਓ
 ਗੱਲਾਂਚਿਤਦੀਆਂਦਿੱਤਵਿੱਚਰਹੀਆਂਹੋਇਆ ਮੋਈਜੋਰੱਬਦਾਭਾਣਾਸਈਓ
 ਪਿੱਛੇ ਰੈਂਵਣਾਨਾਕਿਸੇਯਾਦਕਰਕਰ ਮੇਰਾਦਿਲੋਂਪਯਾਰਭੁਲਾਣਾਸਈਓ
 ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਚੱਲੀ ਇਵੇਂ ਤੁਸਾਂ ਭਲਕੇ ਵਾਰੋਵਾਰਹੈ ਸਾਹੁਰੇਜਾਣਾਸਈਓ
 ਕਹਿਣਾ ਭੇਸ ਵਟਾ ਆਜਾਏਖੇੜੀਂਰਾਂਝਾਂਹੀਰਦਾਪੁੱਛ ਟਿਕਾਣਾਸਈਓ
 ਲੱਭਾਂ ਸੈਆਂਵਿੱਚੋਂਚਾਲਰਾਂਝਨੇਦੀ ਲੱਖਾਂਵਿੱਚੋਂ ਆਵਾਜਪਛਾਂਣਾਸਈਓ
 ਅਸਾਂਜਦਕਦਰਾਂਝਨੇ ਪਾਸਜਾਣਾਂ ਘੱਟਾਖੇੜਿਆਂਦੇ ਸਿਰੀਪਾਣਾਸਈਓ
 ਇਥੇ ਉਥੇਸੁਣੋਦੋ ਜਹਾਂਨ ਅੰਦਰਨੀਂਮੈਂਰਾਂਝਨੇਦਾਗੀਤਗਾਂਣਾ ਸਈਓ
 ਸੱਭੇਕਰੋ ਦੁਆ ਜੋ ਸੁਣੇਂਸਾਂਈ ਨੀਂਮੈਂਨਾਲ ਰਾਂਝੇ ਮੇਂਜਾਂ ਮਾਂਣਾਸਈਓ
 ਲਾਹੋਰੀ ਅੰਬੜੀ ਐਬਹਜ਼ਾਰ ਕੱਜੇ ਸੱਸਇਕ ਕੱਜੇਤੇ ਮੈਂ ਜਾਣਾਸਈਓ

ਹੀਰ ਦਾ ਕਾਵਾਂ ਰੋਲੀ ਪਾਣਾ

ਇਧੋਰਨਾਲਰਾਂਬਣਅੱਖੀ'ਲੱਗਰਹੀਆਂਖੇੜੇਆਣਬੇਠੇਓਧਰਲੈਣਸਈਓ
 ਓਧਰ ਖੁਸ਼ੀ ਰੰਗਰਾਂਗਤੇਵੱਜੇ ਵਾਜਾਏਧਰ ਭਰਭਰ ਢਲਦੇਨੈਣਸਈਓ
 ਏਧਰ ਪਯਾਰਦਿਲਾਸੜਾ ਅੰਮੜੀਦਾਅੱਗੇਸੁਝਦੀ ਸੱਸ ਕਸੈਣਸਈਓ
 ਏਧਰ ਰਾਂਝਣੇਦਾ ਸਬਰਚਿੱਤਵੱਸੇਓਧਰਸੇਜਸੇਦੇ ਵਾਲੀ ਡੈਂਣ ਸਈਓ
 ਕਮਲੀ ਰਾਂਝਣੇਦੀ ਦਮਦੇਨਾਲ ਹੰਢੇ ਭੱਠ ਖੇੜਿਆਂਦੇਪੈਣਗੈਣਸਈਓ
 ਏਧਰ ਮਿਲਣਸਹੇਲੀਆਂਵਾਰੋਵਾਰੀਓਧਰ ਰਾਂਝਣੇਨੂੰ ਗਸ਼ਾਪੈਣ ਸਈਓ
 ਸੁਣੇ ਦੁਖ ਕੇਹੜਾ ਦਰਦਵੰਡੇਜਿਸਦੇ ਪਾਸ ਨਾਹੀਭਾਈ ਭੈਣਸਈਓ
 ਮੋਹਣਾਘੋਲਦੇਵੈਨੀਮੈਂਤੱਤੜੀਨੂੰਨਿਕਲੇਜਾਨਖੇੜੇਮਗਰੋ'ਲਹਿਣਸਈਓ
 ਕੂੰਜ ਡਾਰ ਥੀਂ ਤਕਦੀਰਕੀਤੀ ਸਬਰ ਕਰੇ ਰੋ ਰੋ ਨਾਹੀ'ਵੈਣ ਸਈਓ
 ਲਾਹੌਰੀਲੇਖਜ਼ੋਰਾਂਵਰਾਂਵੱਸਪਈਆਂ ਮੈਨੂੰਪਲ ਨ ਦੇ'ਦੜੇਰਹਿਣਸਈਓ

ਹੀਰਦਾਮਾਪਿਆਂ ਅਗੇ ਜਮਾਨੇਦਾ ਹਾਲ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨਾ

ਉੱਚੀਹੀਰਪੁਕਾਰਕਰਸ਼ੋਰ ਆਖੇਬਰਸਣ ਨੈਣਜਿਵੇਂ ਸਾਵਣਫੁਹਾਰਚੱਲੇ
 ਤੇਰਾ ਆਖਿਆ ਬਾਬਲਾ ਮੁੜੇਨਾਹੀ' ਰਾਂਝੇ ਯਾਰਵੱਲੋ'ਅਸੀ'ਹਾਰਚੱਲੇ
 ਸੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਵੱਸੇ ਬਾਬਲ ਦੇਸ ਤੇਰਾ ਜਿੱਥੇ ਐਸ਼ਦੇਦਿਨ ਗੁਜਾਰ ਚੱਲੇ
 ਰੱਖ ਬਾਬਲਾ ਅੱਜਦੀ ਰਾਤ ਮੈਂਨੂੰ ਮੇਰੀ ਡੋਲੜੀ ਚਾ ਕਹਾਰ ਚੱਲੇ
 ਮੁੱਕਾਅਜ ਸਿਆਲਾਂਥੀ' ਰਿਜ਼ਕ ਸਾਡਾਹੋ ਖੇੜਿਆਂਦੇ ਅਖਤਿਆਰਚੱਲੇ
 ਐਗਣਹਾਰੀ ਨਿਕਾਰੀਹੋਰਾਂਝਣੇਥੀ'ਵੇਹੜਾ ਖੇੜਿਆਂਵਾਲੜਾਤਾਰਚੱਲੇ
 ਲੈਵੇ ਰਾਂਝਣਾ ਦਰਦ ਗਮਸੂਲਤੇਰੇ ਅਸੀ' ਜ਼ਿੰਦਗੀਨਾਲ ਸਹਾਰਚੱਲੇ
 ਏਸ ਪਿਆਰਿਆਏਹਆਖੀਰ ਮੇਲਾ ਅਸੀਂ ਲੰਮੜੇ ਪੈਰ ਪਸਾਰ ਚੱਲੇ
 ਸਿੰਧ ਹਿੰਦ ਪੰਜਾਬਬਿਆਸ ਰਾਵੀ ਲੰਕਾਬਾਗ ਸਮੁੰਦਰੋਂ ਪਾਰ ਚੱਲੇ
 ਭਲਕੇਭਾਲਿਆਂਨਜ਼ਰਨਆਂਵਣਾਂਈ' ਅਸੀਂਕਹਿਕਾਦੀਟਪਦੀਵਾਰਚੱਲੇ
 ਰੋਵਣ ਅੰਬੜੀ ਬਾਬਲਤੇ ਵੀਰ ਭੈਣਾਂਨੀਰਨੈਣਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਾਹੇਜ਼ਾਰਚੱਲੇ
 ਚਰਖੇ ਚਾ ਸਹੇਲੀਆਂਮਾਰਬੂਹੇ ਟੁਰੀਆਂਨਾਲਜਿਓ' ਕੂੰਜਾਂਦੀਡਾਰਚੱਲੇ

ਨੇਕਅਮਲ ਕਮਾਇਆ ਨ ਦੁਨੀ ਉਤੇ ਸਿਰਤੇ ਚਾ ਗੁਨਾਹਾਂ ਦਾ ਭਾਰ ਚੱਲੇ
ਬੁਲਬੁਲਗੁਲਦੀ ਦੀ ਦੁਨੀ ਹੀਰ ਸਿੱਕ ਦੀ ਸੀ ਨੇ ਹਿਜਰ ਦੇ ਚੁਭ ਦੇ ਮਾਰ ਚੱਲੇ
ਛਾਨੀ ਇਹ ਜਹਾਂ ਨ ਜਿਓ ਰਾਤ ਸੁਫਨਾਂ ਮੋਹਮਾਯਾ ਏਹ ਛੱਡ ਸੰਸਾਰ ਚੱਲੇ
ਸਾਡਾ ਕੋਣ ਸਾਈ ਬਿਨਾ ਅਸੀਂ ਕਿਸ ਦੇ ਲਾਹੈ ਰਾਸਿੰਘ ਏਹ ਸੱਚ ਪੁਕਾਰ ਚੱਲੇ

ਸਹੇਲੀਓ' ਦਾ ਰਾਂਝੇ ਵੱਲੋਂ ਹੀਰ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਕਰਣਾ

ਡੋਲੀ ਪਾ ਤਿਆਰ ਕਹਾਰ ਹੋਏ ਸਈਆਂ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਮੁਖਵਿਖਾਲ ਹੀਰੇ
ਨੀ ਤੂੰ ਖੇੜਿਆਂ ਨਾਲ ਰਵਾਨ ਹੋਈਓ' ਤੇਰੇ ਰਾਂਝੇ ਦਾ ਕੀ ਕੁਝ ਹਾਲ ਹੀਰੇ
ਅੱਛੀ ਵੈਸਤੀ ਪਾਲੀਓ ਨਾਲ ਓਹ ਦੇ ਮੱਝੀ' ਚਾਰੀਆਂ ਜਿਸ ਬਾਰਾਸਾਲ ਹੀਰੇ
ਅੱਜ ਬੇ ਉਮੇਦ ਹੈ ਤੁੱਧ ਵੱਲੋਂ' ਖੜਾ ਰੋਵਦਾ ਨੀਰ ਉਛਾਲ ਹੀਰੇ
ਕੋਲੋਂ' ਝੂਠੀਏ ਓਸ ਦਰਬਾਰ ਤੈ' ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਬਖਸ਼ ਸੀ ਜੱਲ ਜਲਾਲ ਹੀਰੇ
ਲਾਹੈ ਰੀਯਾ ਰਜਿਸਦਾ ਮੋਹਣਾ ਖੱਟੀਏ ਨੀ ਹੋਵੇ ਮਰਨ ਜੀਵਨ ਓਸੇ ਨਾਲ ਹੀਰੇ

ਚੂਚਕ ਨੇ ਜੰਜ ਨੂੰ ਟੋਰਣਾ

ਹੋਏ ਕਾਰ ਵਿਹਾਰ ਜਾਂ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਿਆ ਚੂਚਕ ਵੇਹੜੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿਤਾ
ਜੇਵਰ ਕੱਪੜਾ ਰੋਕ ਰੁਪਆ ਨਕਦੀ ਲੋਕੀ ਜੁੜੀਤੇ ਸਭ ਦਿਖਾ ਦਿਤਾ
ਨਾਲੇ ਸੈਦੇ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਪੁਸ਼ਾਕ ਦਿਤੀ ਹੱਥ ਮੁੰਦਰੀਤੇ ਸਿਰੋਪਾ ਦਿਤਾ
ਭਾਡੇ ਇੱਕੀ, ਰੁਪਯਾ ਇਕਸੌ ਉਤੇ ਪੀਹੜਾ ਪਲੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਟਿਕਾ ਦਿਤਾ
ਚੂਚਕ ਕਿਹਾ ਗ਼ਰੀਬ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸਰਿਆ ਹੱਥ ਬੰਨਕੇ ਸੀਸ ਨਿਵਾ ਦਿਤਾ
ਧੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੀ ਰੱਖਲੀਤਾ ਆਫਰੀਨ ਸਰਬਤ ਫਰਮਾ ਦਿਤਾ
ਅੰਦਰ ਸੀਸ ਸੁਹਾਗਦਾ ਗੁੰਦਕੇਤੇ ਗਹਿਣਾ ਕੱਪੜਾ ਹੀਰ ਨੂੰ ਪਾ ਦਿਤਾ
ਖਾਣਾ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਜਾਂਵੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਤਰ ਨਾਲ ਬਠਾਲ ਖਵਾ ਦਿਤਾ
ਚਲੋ ਚਲੀ ਤਿਆਰੀ ਝੱਟ ਪੱਟ ਹੋਈ ਹੀਰ ਰੋ' ਦੜੀ ਨੂੰ ਡੋਲੀ ਪਾ ਦਿਤਾ
ਲਾਗੀ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਪੰਜ ਸਤ ਕੀਤੇ ਸਾਰਾ ਸਾਂਭਕੇ ਦਾਜ ਬਨ੍ਹਾ ਦਿਤਾ
ਇਕ ਇਕ ਦੇ ਚੀਜ਼ ਸਪੁਰਦ ਕੀਤੀ ਪੀਹੜਾ ਪਲੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਚੁਕਾ ਦਿਤਾ
ਡੋਲੀ ਵੇਹੜਿਓ' ਚੁੱਕ ਰਵਾਨ ਹੋਏ ਚੂਚਕ ਭਾਈਆਂ ਨੇ ਮੋਡਾਲਾ ਦਿਤਾ

ਮੁੱਠਾ ਭਰ ਭਰ ਵਗਾਈਆਂ ਖੇੜਿਆਂਨੇ ਬੇਅੰਦਾਜ਼ ਰੁਪੜਾ ਲੁਟਾਇੰਤਾ
 ਚੁਚਕ ਬਾਂਹ ਪਕੜੀ ਅੱਜੂ ਚੋਧਰੀਦੀ ਬਸ ਬਸ ਕਿਹਾ ਤੇ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ
 ਕੁੜਮਾਂਦੋਹਾਂਨੇ ਸੁਕਰਦਾ ਕਿਹਾ ਕਲਮਾਂ ਸਾਡਾ ਕਾਜ ਸਵਾਰ ਖੁਦਾ ਦਿੱਤਾ
 ਲਾਹੌਰੀ ਨਗਰ ਬੀ' ਬਾਹਰ ਜਾਧਰੀ ਡੋਲੀ ਸਈਆਂ ਹੀਰ ਗਿਰਦੇ ਬੁਰਮਟ ਪਾਇੰਤਾ
 ਰਾਂਝੇਦਾ ਰੋਲਾ ਪਾਉਣਾ

ਸੁਣਿਆਂ ਹੀਰ ਨਿਕਾ ਹੀਰ ਕਾਈ ਚਾਰਾ ਨਾਹਰਾ ਮਾਰ ਰਾਂਝਾ ਹੋ ਬੇਹਾਲ ਉਠਿਆ
 ਖੇੜੇ ਵਿਚੋਂ ਜਦੋਂ ਹੋਇ ਵਰਿਆ ਜਿਗਰੇ 'ਤੇ ਜਤੂ ਫਾਨ ਜਵਾਲ ਉੱਠਿਆ
 ਲੁਟੀ ਹਫ਼ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਹਟਵਾਂ ਟੀਏ ਦੀ ਮੰਦੇ ਹਾਲ ਹੋ ਸਾਹ ਕੰਗਾਲ ਉੱਠਿਆ
 ਬਿਨਾ ਪਰ ਪੈ ਛੀ ਪਰ ਜਿਮੀਂ ਤੜਫੇ ਬਿਨਾ ਪਾਏ ਪਲੰਘ ਓਛਾਲ ਉੱਠਿਆ
 ਬੇੜਾ ਭੁਬਿਆ ਜਿਵੇਂ ਮਲਾਹ ਰੋਵੇ ਖੁਸਾ ਤਖਤ ਜੀਉ ਸਾਹੇ ਕਮਾਲ ਉੱਠਿਆ
 ਨਬੀਨੈ ਦਸਤ ਬੀ ਦਸਤ ਪਨਾਹ ਖੁਈ ਉਚੀ ਰੋਸਿ ਰਖੇ ਵਦਾ ਵਾਲ ਉੱਠਿਆ
 ਗਲੀਆਂ ਨਾਂ ਦੇ ਹਗਲੀਆਂ ਹਾਏ ਹੀਰ ਬਾਝੋਂ ਤਲੀਆਂ ਜਾਨ ਤਲੀਆਂ ਸੇਦਾ ਨਾਲ ਉੱਠਿਆ
 ਲੱਗਨ ਮਾੜੀਆਂ ਮਾੜੀਆਂ ਹੀਰ ਬਾਝੋਂ ਖਾਲੀ ਦੇਖ ਮਹੱਲ ਉਬਾਲ ਉੱਠਿਆ
 ਖੇੜੇ ਦੇ ਗਚੀ ਲੈ ਚੱਲੇ ਖੀਰ ਵਾਲੀ ਬਾਂਗਾ ਬਰਸ ਰਾਂਝਾ ਅੰਗ ਬਾਲ ਉੱਠਿਆ
 ਦੋਲਤ ਹੀਰ ਜਾਗੀਰ ਤੇ ਹੋਇਆ ਕਾਬਜ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋ ਸੇਦਾ ਮਾਲਾ ਮਾਲ ਉੱਠਿਆ
 ਸੇਦਾ ਜੀਤ ਰੰਝੇਟੇ ਦੀ ਹਰੀ ਬਾਜ਼ੀ ਨਰਦ ਹੀਰ ਫੁਟੀ ਹੋ ਬੇਚਾਲ ਉੱਠਿਆ
 ਲਾਹੌਰੀ ਹੀਰ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕ ਸਾਂਝ ਹੋਈ ਟੁੱਟੀ ਛੱਡ ਰਾਂਝਾ ਝੰਗ ਸਿਆਲ ਉੱਠਿਆ

ਹੀਰਦਾ ਸਹੇਲੀਆਂ ਦੇ ਪਾਸ ਅਫਸੋਸ ਕਰਣਾ

ਅੱਜ ਦੇਸ ਛੁੱਟਾ ਸਾਥੋਂ ਬਾਬਲੇਦਾ ਜਾਪੇ ਏਹ ਅਖੀਰ ਦੀ ਰਾਤ ਹੈ ਨੀ
 ਮੇਜਾਂ ਮਾਣੀਆਂ ਸੱਜਣ ਦੇ ਨਾਲ ਬਰਸਾਂ ਹੋਈ ਚਲਦਿਆਂ ਨ ਮੁਲਾਕਾਤ ਹੈ ਨੀ
 ਜ਼ੋਰਾ ਵਰਾਂਦੇ ਵੇਸ ਜਾ ਪਾਈਆਂ ਮੈਂ ਕੀਤਾ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਬੁਰਾ ਘਾਤ ਹੈ ਨੀ
 ਰਾਂਝਾ ਹੀਰ ਵਿਛੋੜ ਕੇ ਹੋਈ ਰਾਜ਼ੀ ਦੁਨੀਆਂ ਚੰਮੜੀ ਮਗਰ ਆਛਾਤ ਹੈ ਨੀ
 ਨੀ ਦਰਪਲੰਘ ਵਛਾਵਣਾ ਭਾਲ ਦੀ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛੇ ਇਸ਼ਕ ਨਜ਼ਾਤ ਕੁਜਾਤ ਹੈ ਨੀ
 ਹੋਈ ਯਾਰ ਬੀ' ਜੁਦਾ ਕਿਸ ਕੰਮ ਮੇਰੇ ਜੇਵਰ ਕੱਪੜਾ ਕੁੜਦੀ ਦਾਤ ਹੈ ਨੀ

ਰਾਂਝੇ ਹੀਰ ਦੇ ਕੇਹਰ ਦੇ ਚੜੇ ਬਦਲ ਨੈਨ ਵੱਦੇ ਵਾਂਗ ਬਰਸਾਤ ਹੈਨੀ
ਪਹਿਲੇ ਜੋੜਦਾ ਫੇਰ ਵਛੋੜਦਾਏ ਦੇਖੀ ਇਸ਼ਕਦੀਏ ਕਰਾਮਾਤ ਹੈ ਨੀ
ਦਿਨੇ ਵਿਚਦਿਤਾ ਰਾਤੀਂ ਗਿਣਾਂਤਾਰੇਮਿਲੀ ਇਸ਼ਕਬੀਏ ਮੁਗਾਤ ਹੈਨੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਅਪਣੇ ਸੁੱਖਦੇ ਮੀਤ ਸਾਰੇ ਪਵੇ ਦੁੱਖ ਨ ਪਿਤਾ ਨ ਮਾਤਹੈ ਨੀ

ਰਾਂਝੇਦਾ ਹੀਰ ਦੀ ਜੰਦ ਨਾਲ ਖੇੜੀ ਜਾਣਦਾ ਸਬੱਬ

ਰੋਂਦੀ ਹੀਰ ਸਹੇਲੀ ਨ ਦੇਖ ਸੱਕੀ ਰਾਂਝੇ ਯਾਰ ਨੂੰ ਜਾ ਬੁਲਾਇਆ ਏ
ਬਬਦੇ ਚਲ ਬੀਬਾ ਹੀਰਯਾਦ ਕਰਦੀ ਹੱਥ ਜੋੜ ਪੈਗਾਮ ਸੁਣਾਇਆ ਏ
ਡੋਲੀ ਪਾਸ ਟੰਬੇਟੜਾ ਆਣ ਖਲਾ ਹੋਰ ਹੱਥ ਕੇ ਮੁਖ ਵਿਖਾਇਆ ਏ
ਨਾਲ ਚਲ ਪਿੱਛੇ ਪਿੱਛੇ ਆ ਪਯਾਰੇਸੈਨਤ ਮਾਰਕੇ ਏਹ ਸਮਝਾਇਆ ਏ
ਜਾਤਾ ਖੇੜਿਆਂ ਨੇ ਖੜਾ ਏਹ ਲਾਗੀ ਰਾਂਝੇ ਸੀਸ ਪਟਾਰ ਚੁਕਾਇਆ ਏ
ਖੇੜੀ ਜਾਵਣੇ ਨੂੰ ਆਸ਼ਕ ਰਾਂਝਣੇ ਦਾ ਲਾਹੌਰੀ ਟੱਬ ਸਬੱਬ ਬਣਾਇਆ ਏ

ਹੀਰ ਦਾ ਅਫਸੋਸ ਕਰਣਾ

ਫਿਕਰ ਰਾਂਝਣੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੀਰ ਰੋਵੇ ਕੇਂਹਦੀ ਵਰਤ ਕੀ ਕਹਰ ਕਹੂਰ ਗਿਆ
ਮਾਲਕ ਤਖਤ ਹਜ਼ਾਰੇਦਾ ਹੀਰ ਪਿੱਛੇ ਕਾਰੇਇਸ਼ਕ ਦੇ ਹੋਮਜ਼ਦੂਰ ਗਿਆ
ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋਇਆ ਸਾਰੇ ਦੇਸ ਅੰਦਰ ਇੱਜ਼ਤ ਅਕਲ ਗਈਤੇ ਸ਼ੁਰੂਰ ਗਿਆ
ਦਿਨ ਰਾਤ ਸਦਾ ਸੀਨੇ ਸਿੱਮਦਾ ਏ ਡੰਗ ਜੁਲਫ਼ ਦਾਹੇ ਨਬੂਰ ਗਿਆ
ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲ ਮਣ ਮੋਜਾ ਅੱਜ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਹੋ ਰੰਜ਼ਰ ਗਿਆ
ਲਾਹੌਰੀ ਮਰਾਂ ਫਿਰਾਕ ਟੰਬੇਟੜੇ ਦੇ ਮੇਰਾ ਦਾਣਾ ਪਾਣੀ ਹੁਨ ਵੂਰ ਗਿਆ

ਖੇੜਿਆਂ ਦਾ ਹੀਰ ਦੀ ਡੋਲੀ ਲੈਕੇ ਟੁਰ ਜਾਣਾ

ਵੰਡਾਂ ਵੰਡ ਦੇ ਤੇ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਕਰਦੇ ਖੇੜੇ ਘਿੰਨ ਡੋਲੀ ਜ਼ੋਰਾ ਜ਼ੋਰ ਲੈ ਗਏ
ਘਰ ਚੁਚਕੇ ਦੇ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਵਰਤੀ ਦੌਲਤ ਹੀਰ ਜਿਉਂ ਲੁੱਟ ਲੈ ਚੋਰ ਗਏ
ਲੱਖਾਂ ਝੰਗ ਸਯਾਲ ਦੀ ਗਲੀ ਵਿਚੋਂ ਨਾਜ਼ਾਂ ਸੋਖੀਆਂ ਕਰ ਕਰਕੇ ਸ਼ੋਰ ਗਏ
ਲਾਹੌਰੀ ਇਸ਼ਕ ਮਾਰੇ ਰਾਂਝਣ ਯਾਰ ਖੇੜੀਂ ਹੀਰ ਮੋਰਣੀ ਦੇ ਮਗਰ ਮੋਰ ਗਏ
ਮਲਕੀ ਨੇ ਹੀਰ ਦੇ ਵਿਛੋੜੇ ਕਰਕੇ ਰੋਂਦਾ ਅਤੇ ਅਫਸੋਸ ਕਰਣਾ

ਡੋਲੀ ਵੇਂਹਦਿਆ ਵੇਂਹਦਿਆ ਗੁਮ ਹੋਈ ਮਲਕੀ ਰੋ ਰੋ ਨੀਰ ਨਿਖੁੱਟ ਗਈ
 ਕਿੱਥੋਂ ਹੀਰ ਸਿਆਲ ਫਿਰਾਂ ਵਣਾਏ ਦਿਲੋਂ ਆਸ ਉਮੈਦ ਸਬ ਟੁੱਟ ਗਈ
 ਸੱਜਣ ਨਾਲ ਸਿਆਲੀਂ ਘਰ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਪੰਜ ਰੋਜ਼ ਬਹਾਰ ਸੀ ਲੁੱਟ ਗਈ
 ਲਾਹੌਰੀ ਆਖਨਹੀਂ ਅਗੇਦੀ ਖਬਰ ਕੋਈ ਏਥੋਂ ਹੀਰ ਅਜ਼ਾਬ ਥੀਂ ਛੁੱਟ ਗਈ

ਹੀਰ ਦੀ ਡੋਲੀ ਦਾ ਖੇੜੇ ਪਹੁੰਚਣਾ

ਜਾ ਮੰਜਲੋ ਮੰਜਲੀ ਪਿੰਡ ਪਹੁੰਚੇ ਡੋਲਾ ਬੂਹੇ ਦੇ ਬਾਹਿਰ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ
 ਲੋਕੀ ਦੇਣ ਮੁਬਾਰਕਾਂ ਖੇੜਿਆਂ ਨੂੰ ਸੋਹਣਾ ਰੱਬ ਨੇ ਕਾਜ ਸਵਾਰ ਦਿੱਤਾ
 ਗਈ ਮੱਥੀ ਖਲੀਆਂ ਪਰਿਆਪਲੀ ਘਪੀੜਾ ਦਿੱਤਾ ਜਵਾਲਾ ਅੰਬਾਰ ਦਿੱਤਾ
 ਲੰਮਾ ਸਾਹ ਭਰਿਆ ਦਿਲੋਂ ਆਹ ਮਾਰੀ ਰਾਂਝੇ ਸੀਸ ਤੋਂ ਲਾਹ ਪਟਾਰ ਦਿੱਤਾ
 ਕਿੱਥ ਗੱਜਿਓਂ ਤੇ ਕਿੱਥੇ ਆਣ ਬਰਸਿਓਂ ਸੈਦਾ ਤਾਰਿਆ ਰਾਂਝਣਾ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ
 ਲਾਹੌਰੀ ਲਾਗੀਆਂ ਉਜਰ ਕੀ ਹੋਏ ਵਿਦਿਆਲਿਆਂ ਲਾਗ ਜੋ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਦਿੱਤਾ

ਖੇੜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜਨਾਨੀਆਂ ਨੇ ਹੀਰ ਨੂੰ ਡੋਲੀ ਵਿਚੋਂ ਕਢਨਾ

ਦੰਨਾ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਆਣ ਇਕੱਠ ਕੀਤਾ ਸਭਨਾ ਆਪਣਾ ਆਪਸਿੰਗਾਰਿਆਏ
 ਸੱਸ ਆਖਿਆ ਵਹੁਟੀਏ ਬਿੱਸਮਿੱਲਾ ਪਲਾ ਡੋਲੀ ਦਾ ਉਤਾ ਉਲ੍ਹਾਰਿਆਏ
 ਸ਼ਾਹ ਜ਼ੋਰ ਨਿਨਾਣ ਜਵਾਨ ਸਹਿਤੀ ਵਹੁਟੀ ਹੀਰ ਨੂੰ ਜਫ਼ੜਾ ਮਾਰਿਆਏ
 ਤੇਲ ਵਿਚ ਦਲੀਜ਼ ਦੇ ਡੋਲਿਓ ਨੇ ਮਾਂ ਸੈਦੇ ਦੀ ਨਪਾਣੀ ਵਾਰਿਆਏ
 ਅੰਦਰ ਲੈ ਗਈਆਂ ਬੰਨੀ ਬੰਨੜੇ ਨੂੰ ਜੇਤੂ ਆਂਦੜੀ ਗੀਤ ਉਚਾਰਿਆਏ
 ਲਾਹੌਰੀ ਹੀਰ ਦਿਲ ਗੀਰ ਥੀਂ ਕੋਣ ਪੁੱਛੇ ਹਿਜਰ ਯਾਰ ਜੋ ਦੁੱਖ ਸਹਾਰਿਆਏ

ਜਨਾਨੀਆਂ ਨੇ ਹੀਰ ਦਾ ਝੰਡ ਚੁਕਣਾ

ਦੇਵਨ ਮੂੰਹ ਵਿਖਾਲੀਆਂ ਘੁੰਡ ਚਾਇਆ ਕਿਹਾ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਵਹੁਟੀ ਚੰਗੀ ਏਨੀ
 ਭਾਬੀ ਸੱਸ ਤੇ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਤੋਂ ਨਾ ਦੇਵਰ ਦਰਾਣੀਓਂ ਸੰਗੀਏਨੀ
 ਚੁੰਨੀ ਸੀਸ ਜੇਵਰ ਸੱਭ ਜੜਤ ਜੜਿਆ ਗੋਟੇ ਦਾਰਫੱਬੀ ਸੋਹਣੀ ਅੰਗੀਏਨੀ
 ਸੈਦੇ ਹੀਰ ਸੰਦੀ ਜੇੜੀ ਬਣੀ ਸੋਹਣੀ ਅਸੀਰ ਹਿੰਦੇ ਵੀ ਸਿਆਲਾ ਦੇ ਮੰਗੀਏਨੀ
 ਕੋਠੀ ਪਲੰਘ ਵਿਛਾਇਆ ਵਹੁਟੜੀ ਦਾ ਕੰਧਾਂ ਨਕਸ਼ ਕੀਤੇ ਛੱਤ ਰੰਗੀਏਨੀ

ਲਾਹੌਰੀ ਹੀਰ ਸਾਮੋਸ਼ਨ ਮੂਲ ਏਲੀ ਕੋਣ ਜਾਣਦਾ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਡੰਗੀਏ ਨੀ
ਹੀਰ ਨੂੰ ਲਸੀ ਮੁੰਦਰੀ ਖਿਡਾਉਣਾ

ਲੱਸੀ ਮੁੰਦਰੀ ਖਡੋਨ ਤੇ ਕੋਣ ਖੇਡੇ ਹੈਸੀ ਹੀਰ ਫ਼ਿਰਾਕ ਦੀ ਮਾਰੀ ਹੋਈ
ਵਿੱਲ ਵਿੱਚ ਉਮੰਗ ਨ ਚਾਕੋਈ ਬਾਹੀਂ ਸਤ ਨਾਹੀਂ ਹਿੱਮਤ ਹਾਰੀ ਹੋਈ
ਸੂਰਤ ਰਾਝਣੇ ਦੀ ਅੱਖੀਂ ਵਿੱਚ ਵਸੇ ਸੀਨੇ ਫ਼ਿਰੀ ਵਿਛੋੜੇ ਦੀ ਆਰੀ ਹੋਈ
ਉਹਨੂੰ ਸਾਂਝ ਦੁਨਿਆਵੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਾਹੀਂ ਜਾਨ ਜਿਨੇ ਮਹਿਬੂਬਾਬੀ ਵਾਰੀ ਹੋਈ
ਘਰ ਖੇੜਿਆਂ ਖ਼ਾਬ ਖ਼ਿਆਲ ਵੱਸੇ ਦੁਨੀਆਂ ਰੱਬ ਨੇ ਖੇਡ ਖਿਲਾਰੀ ਹੋਈ
ਕੁੱਲੀ ਕੱਖਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਗੁਜ਼ਰਾਨ ਕੀਤੀ ਕੋਠੀ ਕੱਢੀ ਕਿਸੇ ਉਸਾਰੀ ਹੋਈ
ਕਿਸੇ ਜ਼ਿਮੀ ਤੇ ਲੇਟ ਕੇ ਰਾਤ ਕੱਟੀ ਉੱਚੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਬਣੀ ਅਟਾਰੀ ਹੋਈ
ਕਿਸੇ ਉਮਰ ਮਾਣੀ ਸੋਪਚਾ ਸਫ਼ਾ ਕੋਈ ਰਾਤ ਆਇਆ ਦਿਨੇ ਤਿਆਰੀ ਹੋਈ
ਨਜ਼ਰ ਹੀਰ ਲੋੜੇ ਦੀ ਦ ਰਾਝਣੇ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਹਿਰਸ ਹਵਾਸ ਵਿਸਾਰੀ ਹੋਈ
ਲਾਹੌਰੀ ਅਸਾਂ ਰੰਝੇ ਟੇ ਦੇ ਪਾਸ ਜਾਣਾ ਹਿਰਦੇ ਹੀਰ ਦੇ ਹ ਬਾਤ ਸੀ ਧਾਰੀ ਹੋਈ
ਹੀਰ ਨੇ ਰੱਬ ਅਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਣੀ

ਹੀਰ ਪੜ੍ਹੀ ਨਿਮਾਜ਼ ਦੁਆ ਮੰਗੀ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦੀ ਦਈਂ ਮੁਰਾਦ ਰੱਬਾ
ਤੈਂ ਬਿਨ ਕੋਣ ਨਿਮਾਣੀ ਦੀ ਲਾਜ ਰੱਖੇ ਅਗੇ ਤੁੱਧ ਦੇ ਹੈ ਫਰਿਯਾਦ ਰੱਬਾ
ਸੈਦੇ ਪਲੰਘ ਵਿਛਾਇਆ ਪਾਸ ਮੇਰੇ ਅੱਜ ਸੁੱਝਦਾ ਹੋਗ ਫਸਾਦ ਰੱਬਾ
ਸੱਚੀ ਹੀਰ ਜਾਗੀਰ ਹੈ ਰਾਝਣੇ ਦੀ ਲੁਟੀ ਜਾਏ ਨ ਹੋਵੇ ਬਰਕਾਦ ਰੱਬਾ
ਵੱਸੀ ਨਹੀਂ ਮੈਂ ਉੱਜੜੀ ਖੇੜਿਆਂ ਦੇ ਮੇਲੀਂ ਟਾਂਝਣਾ ਕਰੀਂ ਅਬਾਦ ਰੱਬਾ
ਲਾਹੌਰੀ ਮੋਜ਼ਮਾਣਾਂ ਵੱਸਾਂ ਨਾਲ ਮਾਹੀ ਦੱਮ ਦੱਮ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਯਾਦ ਰੱਬਾ

ਰੱਬ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਵਿੱਚ ਹੀਰ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਣੀ
ਨੇੜੇ ਰੱਬ ਜਾਣੇ ਸਿਦਕਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਸੇ ਗਾਫਲਾਂ ਨੂੰ ਰਬ ਦੂਰ ਹੈ ਜੀ
ਸੁਨੀ ਹੀਰ ਦੀ ਕੂਕ ਫਰਯਾਦ ਸਾਈਂ ਕਰ ਲਈ ਦੁਆ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ ਜੀ
ਕੰਮ ਆਜ਼ਜ਼ੀ ਵਾਲਿਆਂ ਰਾਸ ਹੋਵਣ ਵਿਗੜ ਜਾਣ ਜੋ ਕਰਣ ਗਰੂਰ ਹੈ ਜੀ
ਮੈਂਦਾ ਗੋਲ ਬੀਆਬਾਨੀ ਜਾਪਦਾਏ ਸ਼ਕਲ ਹੀਰ ਗੋਰੀ ਚਿੱਟੀ ਹੂਰ ਹੈ ਜੀ

ਸੈਦੇ ਹੀਰਦੀ ਸੇਜ ਤੇ ਛਾਲ ਮਾਰੀ ਟੱਟ ਗਿਆ ਪਹਾੜ ਲੈ ਗੁਰਹੋਜੀ
 ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਲੜਿਆ ਸੈਦੇ ਨਾਗ ਸ਼ੇਹਰੀ ਪਯਾਨ ਜ਼ਰਜੀਵੇਂ ਰੰਗ ਸੰਧੂਰਹੋਜੀ
 ਸੈਦੇ ਚੀਕ ਮਾਰੀ ਲੋਕੀਆ ਏਵੇਖਣ ਨਜ਼ਰੋਂ ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੰਗ ਚੁਰਹੈ ਜੀ
 ਓਸ ਰੱਬ ਦੇ ਰਾਜਨੂੰ ਫਰਕ ਸਪਸ਼ਟ ਲੋਕਾਂ ਗਾਫਲਾਂ ਕੀ ਸ਼ਾਉਰਹੈ ਜੀ
 ਰੱਬ ਹੀਰ ਨਿਮਾਣੀ ਦੀ ਲਾਜ ਰੱਖੀ ਸੀਨਾਂ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦੇਖਿਆ ਨੂਰਹੋਜੀ
 ਲਾਹੌਰੀ ਓਸ ਦੀ ਕੋਣ ਵਿਗਾੜ ਸੱਕੇ ਮਦਦ ਜਿਸ ਦੀ ਰੱਬ ਗਫ਼ੂਰ ਹੈ ਜੀ
 ਸੈਦੇ ਨੂੰ ਦਾਦ ਦਾ ਉਠਣਾ

ਰੱਬ ਰਾਂਝੇ ਦੀ ਹੀਰ ਅਮਾਨ ਰੱਖੀ ਉਠੀ ਸੈਦੇੜੇ ਦੇ ਪੇਟ ਪੀੜ ਹੈ ਜੀ
 ਸੱਦੇ ਖੇੜਿਆਂ ਵੇਦ ਹਕੀਮ ਕਈ ਦਿੱਤੇ ਲਣ ਜਵੇਣ ਹਰੀੜ ਹੈ ਜੀ
 ਜੇਹੀ ਨਾਲ ਤਕਦੀਰ ਦੇ ਦਰਦ ਹੋਈ ਖਾਧਾ ਹੋਛ ਡਿੱਗਾ ਭੱਜਾ ਬੀੜਹੋਜੀ
 ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਨ ਜਾਏਗਾ ਹੀਰ ਨੇੜੇ ਲਾਹੌਰੀ ਰਬ ਕੱਟੀ ਸ਼ਕਲ ਭੀੜ ਹੈ ਜੀ
 ਹੀਰ ਨੇ ਰੱਬ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰ ਕਰਣਾ

ਸੁਭਰ ਮੇਂ ਨਿਮਾਣੀ ਦੀ ਲਾਜ ਰੱਖੀ ਕੀਤਾ ਮੁੱਖ ਤੇ ਛਾਲ ਕਮਾਲ ਰੱਬਾ
 ਭਲਾ ਹੋਇਆ ਜੋ ਸੈਦੇ ਨੂੰ ਅਪਣੀ ਪਈ ਲਾਹਿਆ ਹੀਰ ਦੇ ਗਲੋਂ ਜੰਜਾਲ ਰੱਬਾ
 ਵੇਰੀ ਆਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਸੁਖ ਸਵੇਂ ਨਾਹੀ ਮੰਜੀਰ ਹੋ ਡਿੱਗਾ ਐਸੇ ਹਾਲ ਰੱਬਾ
 ਲੱਗੇ ਕੋਈ ਦਵਾ ਨ ਹੋਵੇ ਅੱਛਾ ਭਾਵੇਂ ਵੇਦ ਲਯਾਵਨ ਭਾਲੜ ਰੱਬਾ
 ਸਿਯਾਹੀ ਖੂਬ ਵਰਤੀ ਮੱਥੇ ਵੇਰੀਆਂ ਦੇ ਹੋਸੀ ਸੱਜਣਾਂ ਦਾ ਰੰਗ ਲਾਲ ਰੱਬਾ
 ਲਾਹੌਰੀ ਮੇਹਰ ਦੀ ਕਰੇਂ ਨਿਰਾ ਜਿਸ ਤੇ ਤਾਰੇ ਪਲਕ ਵਿੱਚ ਕਰੇਂ ਨਿਹਾਲ ਰੱਬਾ
 ਰਾਂਝੇ ਦਾ ਖੇੜਿਆਂ ਥੀਂ ਮੁੜਕੇ ਸਿਆਲੀਂ ਆਓਣਾ

ਰਾਂਝਾ ਸਬਰ ਕਰ ਹੀਰ ਥੀਂ ਹੋਇਆ ਵਿਦਯਾ ਪਰਤ ਭੰਗ ਸਿਆਲੀਂ ਮੁੜ ਆਇਆ ਏ
 ਮੱਥੇ ਲੱਗਾ ਨ ਜਾਕੇ ਚੁਚਕੇ ਦੇ ਡੇਰਾ ਵਿੱਚ ਮਸੀਤ ਜਾ ਲਾਇਆ ਏ
 ਲੋਕਾਂ ਆਖਿਆ ਰਾਂਝੇ ਆਂਬਰੀ ਹੋਈ ਲਿਖਿਆ ਲੇਖ ਤਕਦੀਰ ਜੋ ਪਾਇਆ ਏ
 ਮਲਕੀ ਵੇਖਿਆ ਤੇ ਮੱਥੇ ਵਟ ਪਾਇਆ ਚੁਚਕ ਜਾਨ ਮੂਲ ਲੁਲਾਇਆ ਏ
 ਸ਼ੁਕਰ ਰੱਬ ਦਾ ਸਹੁਰੇ ਗਈ ਨੱਚੀ ਗਲੋਂ ਚਾਕ ਨੂੰ ਰੱਬ ਨੇ ਲਾਹਿਆ ਏ

ਲਾਹੌਰੀ ਬਣੀ ਸਿਰ ਤੇ ਜੇ ਹੜੀ ਕੱਟ ਲੀਤੀ ਕੀਤਾ ਸਬਰ ਤੇ ਝੱਟਲੀ ਘਾਇਆ ਦੇ

ਰਾਝੇ ਨੂੰ ਭਾਈਆਂ ਦਾ ਖਤ ਆਉਨਾ

ਗੱਲ ਹੀਰ ਦੇ ਵਯਾਹ ਦੀ ਖਿੰਡੀ ਦੇ ਸੀ ਭਾਈ ਭਾਬੀ ਆਂ ਨੇ ਪਤਾ ਪਾਇਆ ਦੇ
ਕਿਹਾ ਭਾਬੀਆਂ ਭਾਈ ਨੂੰ ਖਤ ਲਿਖੇ ਦੇ ਵਰ ਅਸਾ ਦੀ ਸੱਸ ਦਾ ਜਾਇਆ ਦੇ
ਭਾਈਆਂ ਲਿਖਿਆ ਰਾਝਿਆ ਝਬਾ ਜਾਹ ਸਾਨੂੰ ਮੇਹਣਾ ਤੁਧ ਦਾ ਆਇਆ ਦੇ
ਫਿਰੇ ਹੀਰ ਦੇ ਮਗਰ ਖੁਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਕਾਹਨੂੰ ਇਤਨਾ ਦੁੱਖ ਉਠਾਇਆ ਦੇ
ਪਾਇਆ ਖਤ ਪਹੁੰਚਾ ਡਾਕੋ ਡਾਰਨਾ ਮਾ ਕਾਸ ਦ ਝੰਗ ਸਿਆਲ ਦਾ ਧਾਇਆ ਦੇ
ਲਾਹੌਰੀ ਭਾਲ ਕੇ ਲਭਿਆ ਰਾਝੇ ਨੇ ਕਾਸ ਦ ਹੱਸ ਕੇ ਖਤ ਫੜਾਇਆ ਦੇ

ਰਾਝੇ ਨੇ ਖਤ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਵਾਨਾ

ਖਤ ਵਾਚਿਆ ਲਿਖਿਆ ਭਾਬੀਆਂ ਦਾ ਮਾਲ ਕਾਨ ਬਣ ਅਪਣੀ ਥਾਂ ਦਾ ਵੇ
ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਪਿਆ ਅੰਧੇਰ ਮੱਖੀ ਮੰਨੀ ਆਖਿਆ ਪਯਾਰੜੀ ਮਾਂ ਦਾ ਵੇ
ਖਤ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਸਾਰ ਰਵਾਂ ਨ ਹੋਵੀਂ ਲੰਘ ਆ ਜਾ ਪੁੱਤ ਨ ਝਨਾਂ ਦਾ ਵੇ
ਰਲੀ ਤਖਤ ਹਜ਼ਾਰੇ ਦੀ ਪਾ ਫੇਰਾ ਕੱਛੇ ਵੰਝਲੀ ਬੀਨ ਵਜਾਂ ਦਾ ਵੇ
ਕੱਨੀਂ ਬੁੰਦਿਆਂ ਵਾਲਿਆ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਘਰ ਆਜਾ ਬਾਹਲ ਟਕਾਂ ਵਦਾ ਵੇ
ਦਗਾ ਹੀਰ ਦੇ ਗਈ ਅੰਤ ਖੇੜਿਆਂ ਦੇ ਜਿਦੀਆਂ ਮੱਝੀਆਂ ਰਿਹੋਂ ਚਰਾਂ ਵਦਾ ਵੇ
ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਅਨੋਖੀ ਨਹੀਂ ਇਸ਼ਕ ਕੀਤੀ ਭਲੇ ਭਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ਼ਕ ਸਤਾਂ ਦਾ ਵੇ
ਲੇਲਾ ਵਾਸਤੇ ਮਜਨੂੰ ਕਿਸ ਹਾਲ ਹੋਇਆ ਰਿਹਾ ਰੱਤ ਸਰੀਰ ਸੁਕਾਂ ਵਦਾ ਵੇ
ਸੁਨ ਲੈ ਸੋਹਿਣੀ ਤੇ ਮਹੀਂ ਵਾਲ ਤਾਈਂ ਇਸ਼ਕ ਵਿੱਚ ਝਨਾਂ ਝੁਬਾਂ ਦਾ ਵੇ
ਓੜਕ ਥਲਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਾ ਜਾਨ ਦਿੱਤੀ ਸੱਸੀ ਪੁੱਨੂੰ ਨੂੰ ਗੋਰ ਸਮਾਂ ਦਾ ਵੇ
ਰੇਡਾ ਵੱਡ ਜਲਾਲੀ ਦੇ ਭਾਈਆਂ ਨੇ ਇਸ਼ਕ ਵਿੱਚ ਦਰਯਾ ਰੁੜ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੇ
ਸ਼ੀਰੀ ਮੋਈ ਫਰਹਾਦ ਵੀ ਜਾਨ ਦਿੱਤੀ ਖ਼ਾਤਰ ਯਾਰ ਪਹਾੜ ਉਡਾਂ ਦਾ ਵੇ
ਸੁਲੀ ਚਾਹੜ ਦਾ ਤੇ ਸੀਸ ਕੱਟ ਦਾ ਦੇ ਖੱਲ ਪੁੱਠੀਆਂ ਇਸ਼ਕ ਲਹਾਂ ਦਾ ਵੇ
ਮੱਚੇ ਆਸ਼ਕਾਂ ਯਾਰ ਦੀਦਾਰ ਕਾਰਣ ਇਸ਼ਕ ਪਾ ਪਸ਼ਵਾਜ਼ ਨਚਾਂ ਦਾ ਵੇ
ਘਰੇ ਜਾਵਟੇ ਦਾ ਮਜ਼ਾ ਚੱਖਿਓਈ ਇਸ਼ਕ ਪਯਾ ਪਰਦੇਸ ਰੁਲਾਂ ਦਾ ਵੇ

ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਕੀ ਇਸ਼ਕ ਨੇ ਅਜੇ ਕੀਤੀ ਇਸ਼ਕ ਗਲੀਆਂ ਦੇ ਕੰਧ ਚੁਗਾਂਦਾ ਵੇ
 ੧ ਖ ਵੇਖਿਆ ਨਹੀਂ ਅਜੇ ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਤੁੰਵਾ ਕਫ਼ ਹੋਇਓ ਤੂੰ ਇਸ਼ਕ ਦੇ ਨਾਂ ਦਾ ਵੇ
 ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੈ ਅਸਾਂ ਦਾ ਸਾਕ ਵੱਡਾ ਕੋਣ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪਿਆ ਬੁਲਾਂਦਾ ਵੇ
 ਛੱਡ ਖਿਆਲ ਤੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਆ ਬੀਬਾ ਸਾਡੇ ਜਿਓ ਏਹੋ ਕੰਮ ਭਾਂਦਾ ਵੇ
 ਮੁਖ ਵੇਖ ਤੂੰ ਆਣਕੇ ਅੰਮੜੀ ਦਾ ਪੁੱਛੀਂ ਹਾਲ ਤੂੰ ਆਣ ਭਰਾਂਦਾ ਵੇ
 ਛੱਡ ਨਗਰ ਸਿਆਲ ਦੀ ਹੀਰ ਝੂਠੀ ਨ ਕਸ਼ਾ ਦੇਖਨ ਭੁਲ ਸਰਾਂਦਾ ਵੇ
 ਲਾਹੌਰੀ ਲਿਖੀ ਤਾਕੀ ਦਘਰ ਬੱਬ ਆ ਜਾ ਫਿਰੇਂ ਕਾਸ ਨੂੰ ਉਮਰ ਗਵਾਂਦਾ ਵੇ
 ਰਾਂਝੇ ਨੇ ਖਤ ਦਾ ਜਵਾਬ ਲਿਖਣਾ

ਪਹੁੰਚਾ ਖਤ ਤੁਸਾਡਾ ਮੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਲਿਖੀ ਦੁਆ ਸਲਾਮ ਅਰਦਾਸ ਭਾਬੀ
 ਕਾਹਦੀ ਥਾਂ ਹੈ ਅਸਾਂ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖੇ ਮਾਲਕੀ ਅਪਣੇ ਪਾਸ ਭਾਬੀ
 ਜਿਸਦਾ ਮੇਹਣਾ ਮਰਾਂਗਾ ਦੇਸ ਉਸਦੇ ਮੇਰੇ ਆਵਣ ਦੀ ਕਰੋਨ ਆਸ ਭਾਬੀ
 ਕਦੇ ਸੁਣਨ ਅਵਾਜ਼ ਓਹ ਚੱਕੀਆਂ ਦੇ ਜੋਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ਼ਕ ਮਰਾਸ ਭਾਬੀ
 ਸਾਰੇ ਸੁੱਖ ਸਮੇਟ ਕੇ ਹੀਰ ਲੈ ਗਈ ਹੋਇਆ ਵਿੱਚ ਦੁੱਖਾਂ ਮੇਰਾ ਵਾਸ ਭਾਬੀ
 ਤਲਖੀ ਟੁਰੀ ਜੁਦਾਈ ਦੀ ਇਸ਼ਕ ਅੰਦਰ ਬਿਨਾਂ ਵਸਲ ਦੇ ਲਹੇਨ ਪਿਆਸ ਭਾਬੀ
 ਮੇਰੇ ਹਾਲ ਨੂੰ ਵੇਖ ਹੈਰਾਨ ਲੋਕੀਂ ਤੋਬਾ ਕਰਨ ਤਰਾਸ ਤਰਾਸ ਭਾਬੀ
 ਕਦੇ ਭਤਿਆਂ ਦੇ ਉਤੇ ਆਂ ਵੇਦੇ ਨੇ ਆਸ਼ਕ ਬਾਜ਼ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਖਾਧੇ ਮਾਸ ਭਾਬੀ
 ਕਰਣ ਇਸ਼ਕ ਜੋਰ ਹਣ ਘਰਾਂ ਜੋਰੇ ਫਿਰ ਤੇਜੀ ਗਲੀਂ ਰਹਣ ਉਦਾਸ ਭਾਬੀ
 ਦੁਨੀਆਂ ਕੁੜਖਿਆਲ ਵਿਸਾਰ ਲਾਹੌਰੀ ਨਾਮ ਜਾਰ ਜਪਦੇ ਹਰ ਸਾਸ ਭਾਬੀ
 ਰਾਂਝੇ ਦੇ ਭਾਈਆਂ ਨੇ ਖਤ ਦਾ ਪੜ੍ਹਨਾ

ਮਿਲੀ ਹੀਰ ਬਗੋਰ ਨਹੀਂ ਆਂ ਵਣਾ ਮੈਂ ਭੇਜੇ ਖਤ ਨੰਗ ਬਰੰਗ ਭਾਬੀ
 ਪਾਇਆ ਖਤ ਭਰਿਆ ਨਾਲ ਮੇਹਣਿਆਂ ਦੇ ਮੇਰੇ ਕਾਲ ਜੇਨੂੰ ਵੱਜੇ ਡੰਗ ਭਾਬੀ
 ਮੇਹਣਾ ਜਿਸਦਾ ਲਿੱਖਕੇ ਘਲਿੱਆ ਜੇ ਮੇਰਾ ਸਾਥ ਹੈ ਉਸਦੇ ਮੰਗ ਭਾਬੀ
 ਦੁਨੀਆਂ ਓਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਪੇਹਿਚ ਨ ਸੱਕੇ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ਼ਕ ਬਦਰੰਗ ਭਾਬੀ
 ਮਾਰੇ ਬੋਲੀਆਂ ਘਰੀਂ ਨ ਆਵਣ ਆਸ਼ਕ ਹੋ ਜਾਣ ਨਿਹੰਗ ਮਲੰਗ ਭਾਬੀ

ਲਾਹੌਰੀ ਪਿਯਾਵ ਮੀਕਿਵੇ ਆਸ ਕੋ ਨੈਣ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਜਿਸਦਾ ਜੀਰ ਭਾਈ

ਸਹਿਤੀ ਨੇ ਹੀਰ ਦੀ ਹੋਰਾਨੀ ਦਾ ਕਾਰਣ ਪੁਛਣਾ

ਭਾਈ ਦੱਸਤੁ ਰਾਤਦੀ ਗੱਲ ਅੜੀਏ ਮੈਂ ਨੂੰ ਜਾਪਦੀ ਬਹੁਤ ਹੋਰਾਨ ਹੋਈ
ਖਾਵੇਂ ਰੱਜਕੇ ਤੁਆਮ ਨ ਪੀਏ ਪਾਣੀ ਕੇਹੜੇ ਸਿਆਲ ਅੰਦਰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਈ
ਦਿੱਤਾ ਹੀਰ ਜਵਾਬ ਨ ਮੂਲ ਕੋਈ ਉਂਝੀ ਘੱਤ ਬੈਠੀ ਨੀਵੇਂ ਧਿਆਨ ਹੋਈ
ਲਾਹੌਰੀ ਹੀਰ ਨੂੰ ਉਤਾਨੂੰ ਸੀਸ ਚੁੱਕੇ ਅੇ ਸੀ ਫਿਕਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਗਲਤਾਨ ਹੋਈ

ਸਹਿਤੀ ਨੇ ਚੁਪ ਕਰਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਪੁੱਛਣਾ

ਕੇਹੜੀ ਤਰਫ਼ ਖਿਆਲ ਹੈ ਏਲ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਵਾਂਗ ਦੀ ਵਾਰਤ ਸਦੀਰ ਭਾਈ
ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਦੱਸ ਮੈਂ ਨੂੰ ਮੂੰਹੋਂ ਆਖ ਲਯਾਵੇ ਮੇਰਾ ਵੀਰ ਭਾਈ
ਜਾਪੇ ਕਿਸਦੇ ਇਸ਼ਕ ਨੇ ਘੇਰੀਓਂ ਤੂੰ ਬੈਠੀ ਸੋਚਦੀ ਕੋਈ ਤਦਬੀਰ ਭਾਈ
ਖੁਹਾ ਗੇੜਿਆ ਕਿੱਦੇ ਫਿਰਾਕ ਅੰਦਰ ਛਮਾ ਛਮ ਵੱਗੇ ਨੈਣੀਂ ਨੀਰ ਭਾਈ
ਸੋਆਂ ਕੋਹਾਂ ਤੇ ਹੋਵੀਏ ਕਸ਼ਕ ਕਰਦੇ ਭਾਏ ਪਸਾਰਦੇ ਹੋਨ ਚੰਜੀਰ ਭਾਈ
ਅੱਖੇ ਇਸ਼ਕ ਦੇ ਮੁਆਮਲੇ ਪੁੱਛ ਮੈਥੋਂ ਹਾਲ ਏਲ ਦਸਿਆ ਸੀਨਾ ਚੀਰ ਭਾਈ
ਜਿਸਦੇ ਨਾਲ ਪਯਾਰ ਹੈ ਆਨ ਮਿਲ ਸੀ ਚਿੱਠੀ ਓਸ ਜੇ ਕਰੇ ਤਹਰੀਰ ਭਾਈ
ਲਾਹੌਰੀ ਬੈਠ ਨ ਜੇਹੀ ਦਲਰੀਰ ਹੋਕੇ ਹੋਗ ਸੋਈ ਜੋ ਲਿਖੀ ਤਕਦੀਰ ਭਾਈ

ਹੀਰ ਅਤੇ ਸਹਿਤੀ ਦੇ ਭੇਦ ਦੀ ਗੱਲ ਦਾ ਖੁਲਾਣਾ

ਹੀਰ ਹੋਸਕੇ ਆਖਿਆ ਬੁੱਝੀ ਬੀ ਮੇਰੀ ਜੀਓਂ ਦੀ ਗਲ ਤੇ ਜਾਣੀਏ ਨੀ
ਦੱਸ ਅਪਨਾ ਹਾਲ ਤੇ ਸੁਣੀ ਮੇਰਾ ਮੇਰੇ ਦੁੱਖ ਦੀ ਦਰਦ ਰੰਜਾਣੀਏ ਨੀ
ਸੁਣ ਲੈ ਨਾਲ ਬਲੋਚ ਮੁਰਾਦ ਭਾਈ ਮੇਰੀ ਲਗੜੀ ਪਰੀਤ ਪੁਰਾਣੀਏ ਨੀ
ਬੋਲੀ ਹੀਰ ਮੇਰਾ ਪਯਾਰ ਨਾਲ ਰਾਇ ਓਹਦੀ ਸ਼ਕਲ ਮੇਰੇ ਮਨ ਭਾਣੀਏ ਨੀ
ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਓਸਨੇ ਬਰਸ ਬਾਰਾਂ ਚਾਈਆਂ ਮੇਹਨਤਾਂ ਤੇ ਮਾਕ ਛਾਣੀਏ ਨੀ
ਮੇਰੇ ਵਾਂਗ ਹੀਰੇ ਸੱਭੇ ਹਾਲ ਤੇਰਾ ਗੱਲ ਜੀਉ ਦੇ ਵਿੱਚ ਛੁਪਾਣੀਏ ਨੀ
ਮੇਰੀ ਤੁੱਧ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਇਕ ਹੀਰੇ ਅਸਾਂ ਕਿਓਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸੁਨਾਣੀਏ ਨੀ
ਖਤ ਯਾਰ ਨੂੰ ਲਿਖ ਸੁਤਾਬ ਆਵੇ ਦਸਾਂ ਤੁਧ ਨੂੰ ਰਾਹ ਖਾਣੀਏ ਨੀ

ਲਾਈਏ ਦੋਸਤੀ ਕਿਸੇਦੇ ਨਾਲ ਨਾਹੀਂ ਹੋਵੇ ਜੇ ਨ ਤੋਰਨਭਾਈਏ ਨੀ
 ਰਾਝਾ ਤੁਧ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਮੁਰਾਦਮੇਨੂੰ ਇਕੋ ਹਾਣ ਦੋਵੇ ਮੋਜਾ ਮਾਣੀਏ ਨੀ
 ਸੋਖਾ ਜਾਪਦਾ ਇਸ਼ਕ ਕਮੋਣ ਮੋਖਾ ਗੱਲ ਸਮਝ ਲੈਹੀਰਸਿਆਣੀਏਨੀ
 ਹੋਵੇਦੁਧ ਦਾ ਵਹੀ ਨ ਜਾਗ ਬਾਝੇ ਲੱਗੇਜਾਗ ਅਛੇਕਰਮ ਜਾਣੀਏਨੀ
 ਚਾਟੀ ਪ੍ਰੀਤਤੇ ਵਹਦਤਦੀ ਘੱਤ ਡੋਰੀ ਰਾਝੇਨਾਮਦੀ ਪਾ ਮਧਾਣੀਏ ਨੀ
 ਮੱਖਨਯਾਰਦਾਨਾਮ ਹਥਮਾਰ ਹੀਰੇ ਹੋਵਣ ਭਾਗਤੇਮਿਲੇ ਸਵਾਣੀਏਨੀ
 ਆਣਮਿਲੇਗਾ ਰੱਖਉਮੇਦਹੀਟੇਕਾਹਨੂੰ ਹਿਜਰਵਿੱਚ ਜਾਨ ਸੁਕਾਣੀਏਨੀ
 ਲਾਹੌਰੀਕਿਸੇਨਾਮੁਲਮਿਟਾਵਨੀਏ ਚੱਲੀਹੋਈਜੋ ਕਲਮ ਰਬਾਣੀਏਨੀ
 ਹੀਰ ਨੇ ਰਾਝੇ ਨੂੰ ਖਤ ਲਿਖਣਾ

ਚਿੱਠੀ ਰਾਝੇਦੀ ਤਰਫ ਰਵਾਨਕੀਤੀ ਲਿੱਖੀ ਹੀਰਸਲਾਮਦੁਆ ਆਵੀਂ
 ਮੇਰੇਹਾਲਉਤੇ ਕਰੀਂ ਮੇਹਰਬਾਨੀ ਖਤ ਪੜਦਿਆਂ ਸਾਰ ਸਿਧਾ ਆਵੀਂ
 ਤੇਨੂੰ ਕੋਈ ਨ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਸੱਕੇ ਜੇਹਾ ਸੱਜਣਾ ਭੇਸ ਵਟਾ ਆਵੀਂ
 ਕਿਸੇ ਗੁਰੂ ਥੀਂ ਜੋਗਦਾ ਪਹਿਨ ਚੋਲਾ ਕੰਨ ਪਾੜਕੇ ਮੁੰਦਰਾਂਪਾਆਵੀਂ
 ਮੱਥੇਤਿਲਕ ਸੰਧੂਰ ਗਲਨਾਦ ਸੇਲੀ ਅੰਗ ਨਾਲ ਭਭੂਦਰਮਾ ਆਵੀਂ
 ਹੀਰਖੇਰ ਤੇਰੀ ਖੇਰ ਖੇਰ ਮਲਸੀ ਝੋਲੀ ਹੱਥਲੇ ਆਲਖ ਜਗਾ ਆਵੀਂ
 ਕਿਸੇ ਪਾਸਏਹ ਭੇਤਨਾ ਮੁਲਖੋਲੀਂ ਜਿਗਰ ਜੀਤਨੂੰ ਜੰਦਰਾਲਾਆਵੀਂ
 ਫਕਰ ਹੋਕੇ ਸਰਬਨੂੰ ਸਮਝ ਇਕੋ ਦਿਲੋਂ ਦੁਟੀਦਾ ਹਰਫਮਿਟਾਆਵੀਂ
 ਦੁੱਖ ਦਰਦ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਝਲਕੇ ਤੇ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਹਿਸਾਨ ਚੜ੍ਹਾ ਆਵੀਂ
 ਵੇਰਾਪਾ ਪਿਆਰਿਆ ਗਲੀ ਮੇਰੀ ਲਾਹੌਰੀ ਤਲੀਤੇਜਾਨ ਟਿਕਾ ਆਵੀਂ
 ਕਾਸਦ ਨੇ ਰਾਝੇ ਨੂੰ ਖਤ ਦੇਣਾ

ਕਾਸਦਜਾਕੇ ਹੀਰਦਾਖਤਦਿੱਤਾ ਰਾਝਾਦੁੱਮ ਅਖੀਂ ਨਾਲ ਲ ਉਂਟਲੱਗਾ
 ਖਤਖੋਲ ਪੜ੍ਹਆਜੋਸੀ ਹੀਰਲਿਖਿਆ ਰਾਝਾਹੱਸਮੱਥੇਹਥਲਾਉਂਟਲੱਗਾ
 ਚੜ੍ਹਹਿਆਦਿਲਦਰਯਾਓਛਾਲਹੋਇਆਰੋਰੋਨੈਣਾਂਥੀਂ ਨੀਰਵਹਾਨ ਲੱਗਾ
 ਛਾਲਦੇ ਤਸਲੀਆਂ ਜੀਉਂਦੀਆਂ ਕੀਤੀਸੋਚਤੇਅਕਲਦੜਾਉਂਟਲੱਗਾ

ਅੰਗੇਚਾਕਹੋਇਆਹੁਣਖਾਕ ਹੋਈਏਰਾਂਝਾ ਚਿੱਤਨੂੰ ਏਹਸਮਝਾਉਂਨਲੱਗਾ
 ਵਾਹਵਾਹਸੱਜਣਾਲਿਖਿਆਭਾਮੇਰੇਪੜ੍ਹ ਖਤਨੂੰਸੀਸ ਨਿਵਾਉਂਨਲੱਗਾ
 ਲਾਇਆਖਤਮਹਬੂਬਦਾਨਾਲਸੀਨੇਦੁਨੀਆਹਿਰਸਨੂੰਮਨੋ ਹਟਾਉਂਨਲੱਗਾ
 ਲਾਹੋਰੀਉਠਕੇਹੋਣਫਕੀਰਟੁਰਿਆਰਾਂਝਾਹੀਰਦਾਹੁਕਮ ਬਜਾਉਂਨਲੱਗਾ
 ਰਾਂਝੇਨੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਦੇਣਾ

ਭਾਲ ਜਾ ਕੋਈ ਗੁਰੂਪੂਰਾਕਾਮਲ ਮੰਨ ਲਿਖਿਆ ਭੇਜਿਆਹੀਰਦਾ ਓਏ
 ਸੀਨਾ ਢਾਲ ਬਣਾਕੇ ਰੋਕ ਮੀਆਂ ਵਾਰ ਝੱਲ ਪਰੀਤ ਸਮਸ਼ੀਰਦਾ ਓਏ
 ਫਕਰ ਚਾਹਨ ਜੋ ਕਰੇਗਾ ਰੱਬ ਸੱਚਾ ਚੋਲਾ ਜਾਹੋ ਕਿਸੇਫਕੀਰਦਾ ਓਏ
 ਜੋਗੀ ਹੋ ਆਲੱਖ ਜਗਾ ਖੇੜੀਂ ਏਹਵੀ ਦੇਖਲੈ ਕੰਮ ਤਕਦੀਰਦਾ ਓਏ
 ਕਿਧਰੇ ਜਾਵਣੇਦੀ ਹੋਰ ਥਾਂ ਨਾਹੀਂ ਕੈਦੀ ਹੈਂ ਤੂੰ ਜੁਲਫ ਜ਼ੀਜੀਰਦਾ ਓਏ
 ਟਿੱਲੇ ਜਾਕੇ ਜੋਗਦਾ ਪਾ ਬਖ਼ਰਾ ਪਾਪ ਕਟਿਆਜਾਏ ਸਰੀਰਦਾ ਓਏ
 ਜਾਗਣਭਾਗਜੇਸੁਣੇ ਉਪਦੇਸ਼ਗੁਰਦਾਖਿੜੀਕੋਲਏਹਦਿੱਲਦਿਲਗੀਰਦਾ ਓਏ
 ਸੇਵਾ ਕਰਣ ਚੇਲੇ ਓਥੇ ਕਈ ਬੈਠੇ ਬਾਲਾ ਨਾਥ ਗੁਰੁਕੰਨਚੀਰਦਾ ਓਏ
 ਬਾਲੀਹੀਰਪਰਸੀਜੇਕਰਮਿਲੇਤੈਨੂੰਧਾਮਾਤੁੱਧਪਾਇਆਜਾਣੀ ਖੀਰਦਾ ਓਏ
 ਲਾਹੋਰੀਮੰਗ ਮੁਦਾਬੀਂ ਮਿਲੇ ਤੈਨੂੰ ਤੇਰਾ ਚਿੱਤਤਾਲਬਨਿੱਤਹੀਰਦਾ ਓਏ
 ਰਾਂਝੇ ਦਾ ਟਿੱਲੇ ਜਾਣਾ

ਬਾਲੇਨਾਥਵਾਲੇ ਸਿੱਧੇ ਰਾਹ ਟੁਰਿਆ ਛੱਡੇ ਭੋਗਤੇਜੋਗਦਾਧਿਆਨਕੀਤਾ
 ਬਿਨਾਂ ਯਾਰ ਸੰਸਾਰ ਵੈਰਾਨ ਜਾਪੇ ਡਾਢਾ ਇਸ਼ਕਨੇਦਿਲੀਤੂਫਾਨਕੀਤਾ
 ਕੀਤੇਸ਼ਾਹਗਦਾਇਸਇਸ਼ਕ ਜ਼ਾਲਮਤਾਜਤਖਤ ਤੇ ਬਖ਼ਤ ਵੈਰਾਨਕੀਤਾ
 ਜਿਸਦੀਆਸਕਰਕਰਮੱਝੀਂ ਚਾਰੀਆਂਸੀਰੱਤੀਹੁਸਨ ਨ ਓਸਨੇਦਾਨਕੀਤਾ
 ਹੁਣਮਿਲਣਮੁਹਾਲਕਮਾਲਹੋਇਆਜ਼ਾਲਮਹਿਜਰਨੇਬਹੁਤਨੁਕਸਾਨਕੀਤਾ
 ਆਖਰਕਾਰ ਫਕੀਰਹੋਜਾਣਆਸ਼ਕ ਮੀਏਂ ਰਾਂਝਣੇਵੀਏਹੋਗਿਆਨਕੀਤਾ
 ਆਹੀਂ ਮਾਰਭੈਂਦਾਟਿੱਲੇਜਾਚੜ੍ਹਿਆ ਬਾਲੇਨਾਥਤਾਈਂਨਿਗੂਬਾਨ ਕੀਤਾ
 ਹੋ ਖਾਮੋਸ਼ਜਾਕੇਕਦਮਬੋਸ਼ਹੋਇਆ ਸਾਰੇ ਜਗਤਨੂੰ ਸੁਪਨ ਸਾਮਾਨ ਕੀਤਾ

ਤੁਸੀਂ ਰੂਪ ਖੁਦਾਇਦਾ ਪੀਰਮੇਰੇ ਮੁਰਸ਼ਦ ਬਣੋ ਮੇਂ ਦਿਲੋਂ ਇਮਾਨ ਕੀਤਾ
 ਸਾਦਕ ਸਿਦਕ ਸੇਤੀ ਜੇਹੜਾ ਪਾਸ ਆਵੇਰਾ ਹੀ ਏਓ ਸਦਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮਾਨ ਕੀਤਾ
 ਕਾਮ ਕੋਧ ਮੋਹ ਲੋਭ ਹੰਕਾਰ ਜੇਹੜੇ ਏਨ੍ਹਾਂ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਬੜਾ ਘਮਸਾਨ ਕੀਤਾ
 ਮੈਂ ਨੂੰ ਰੱਖ ਲਵੋ ਰੱਖਣ ਹਾਰ ਸੱਚੇ ਸਾਈਆਂ ਚਰਣਾਂ ਦਾ ਆਸਰਾ ਆਨ ਕੀਤਾ
 ਦੋਸੇ ਗਿਆਨ ਬਿਬੇਕ ਵੈਰਾਗ ਮੈਂ ਨੂੰ ਚਿੰਤਨ ਫਸਨੇ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨ ਕੀਤਾ
 ਦੁਨੀਆਂ ਕੂੜ ਕੁਸੰਗ ਦਾ ਮੀਂਹ ਬਰਸੇ ਤੁਸਾਂ ਜਗਤ ਉਤੇ ਸਾਏ ਬਾਨ ਕੀਤਾ
 ਭਾਸੇ ਜੀਉ ਝੀਦੇ ਵਿੱਚ ਸੱਪ ਮੈਂ ਨੂੰ ਹੋਵੇ ਗਿਆਨ ਤੇ ਜਾਏ ਪਹਿਚਾਨ ਕੀਤਾ
 ਲਾਹੌਰੀ ਭਾਗ ਹੋਇਆ ਗੁਰੂ ਦਾ ਹੋਇਆ ਦਰਸ਼ਨ ਪਿਛੇ ਮੋਤੀਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਦਾਨ ਕੀਤਾ

ਗੁਰੂ ਬਾਲਨਾਥ ਦੇ ਚੇਲੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ

ਚੇਲੇ ਆਖਿਆਏ ਜੋ ਅਸੀਂ ਹਿੰਦੂ ਤੂੰ ਜਾਪਣਾਏਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਮੀਆਂ
 ਤੇਰਾ ਅਸਾਂ ਦਾ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਚੰਗ ਬਣਦਾ ਪਾਸ ਬਹਿਣ ਨਾਹੀਂ ਪੀਂਨ ਖਾਣ ਮੀਆਂ
 ਤੈਥੋਂ ਗੁਰਾਂ ਕੀ ਸੇਵ ਕਰਾਉਂ ਠੀਏਂ ਤੱਕੀਆਂ ਭਾਲ ਕੋਈ ਜਾ ਮਸਤਾਨ ਮੀਆਂ
 ਲਾਹੌਰੀ ਕਿਹਾ ਚੇਲੇ ਕਿਉਂ ਫਕੀਰ ਹੋਵੇਂ ਏਸ ਉਮਰ ਸ਼ੋਕੀਨ ਜਵਾਨ ਮੀਆਂ

ਜਵਾਬ ਰਾਂਝਾ

ਜੇਹੜੇ ਰੱਬ ਨੇ ਤੁਧਨੂੰ ਸਾਜਿਆਏ ਓਸੇ ਰੱਬ ਨੇ ਮੋਮਨ ਬਣਾਇਆ ਏ
 ਮਿੱਟੀ ਇਕ ਥੀਂ ਘੜੇ ਅਨੇਕ ਪੁਤਲੇ ਇੱਕੋ ਜੇਹਾ ਰੂਹ ਰੱਬ ਨੇ ਪਾਇਆ ਏ
 ਲਹੁ ਮਾਸ ਤੇ ਹੱਡੀਆਂ ਜਿਸ ਮਸਾਡਾ ਤੈਂ ਨੂੰ ਲੋਹਾ ਨ ਰੱਬ ਨੇ ਲਾਇਆ ਏ
 ਹਿੰਦੂ ਅੰਬਰੋਂ ਆਂਵਦਾ ਵੇਖਿਆ ਨਹੀਂ ਬਾਹੋਂ ਪਕੜਨ ਰੱਬ ਲਮਕਾਇਆ ਏ
 ਕੀਕੀ ਕਹਾਂ ਜਹਾਂ ਨਹੈ ਮਜ਼ਹਬ ਜੋਜੋ ਨਰ ਨਾਰ ਸਬ ਨਾਰਦਾ ਜਾਇਆ ਏ
 ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੋਇਆ ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਧਰਮ ਤੇ ਦੀਨ ਚਲਾਇਆ ਏ
 ਕਿਸੇ ਧਰੀ ਬੋਦੀ ਕਿਸੇ ਕਰੀ ਸੁਨੱਤ ਬਾਨੀ ਮਜ਼ਹਬ ਜਿਉਂ ਹੁਕਮ ਫਰਮਾਇਆ ਏ
 ਉਹੋ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਤੇ ਰੱਬ ਇੱਕੋ ਤੈਂ ਜਹੇ ਮੂਰਖਾਂ ਸ਼ੋਰ ਮਚਾਇਆ ਏ
 ਮੇਰਾ ਬਣਦਿਆਂ ਕੰਮ ਵਗਾੜ ਨਾਹੀਂ ਬੰਦਾ ਆਸ ਕਰਕੇ ਚਲਾ ਆਇਆ ਏ
 ਬਾਲਨਾਥ ਰੰਝੇ ਦੇ ਸੁਖਨ ਸੁਣਕੇ ਲਾਹੌਰੀ ਹਸਿਆ ਤੇ ਮੁਸ਼ਕਰਾਇਏ

ਬਾਲਨਾਥ ਗੁਰੂ ਨੇ ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ਉਤਰ ਦੇਣਾ

ਕਿਹਾ ਨਾਥ ਰੰਝੇਟੇਦੀ ਦੇਖ ਸੂਰਤ ਤੁਧ ਕੀ ਕਮਾਵਣਾ ਜੋਗ ਮੀਆਂ
ਬੜਾ ਕਠਨਹੈ ਪਾਵਣਾ ਜੋਗ ਮਾਰਗ ਜਾਹ ਰੱਸ ਜਹਾਂਨਦੇ ਭੋਗ ਮੀਆਂ
ਜਾਹਮਾਣ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਘਰਮਾਪਿਆਂਦੇ ਅੱਛਾ ਖਾਉ ਪਹਿਨੋਂ ਵਾਹੋ ਜੋਗ ਮੀਆਂ
ਲਾਹੌਰੀ ਦੁੱਖ ਕੀ ਪਿਆਫ਼ਕੀਰ ਹੋਵੇਂ ਮਾਂ ਪਿਓ ਨਾਰਸੁਣ ਸੀਕਰਣ ਸੋਗ ਮੀਆਂ
ਬੇਨਤੀ ਰਾਂਝਾ

ਮਾਂ ਪਿਓ ਨਾਰਘਰ ਛੱਡਕੇ ਆਂਵਦਾ ਕਿਉਂ ਭਾਂਵਦੇ ਜੇ ਜਹਾਂਨਦੇ ਰਸ ਗੁਰ ਜੀ
ਲੱਗੀ ਜੋਗਵੇਰਾਗਦੀ ਚੋਟ ਦਿਲ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂਦਾਰੀ ਅੰਥੀ ਹੋਈ ਬੰਸ ਗੁਰਜੀ
ਦੇਵੇ ਜੋਗਦਾ ਖੈਰ ਗਰੀਬ ਤਾਈਂ ਤੈਂਡਾ ਮਲਿਆ ਆਣ ਦਰਸ ਗੁਰਜੀ
ਆਇਆ ਮੰਜ਼ਲਾਂ ਮਾਰਦਾ ਚੁਰਹੋਇਆ ਮੇਰੇ ਹਾਲ ਤੇ ਕਰੋ ਤਰਸ ਗੁਰਜੀ
ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ਜੀ ਜੋਗਦੀ ਚਾਹ ਅੰਦਰ ਗੁਜਰ ਗਏ ਨੇ ਕਈ ਬਰਸ ਗੁਰਜੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਜਾ ਮੈਹਬੂਬਦਾ ਕਰਾਂ ਦਰਸਨ ਮੈਂ ਨੂੰ ਰਾਹਕਰਤਾਰਦਾ ਦੱਸ ਗੁਰਜੀ
ਨਾਥ ਜੀ ਦੇ ਬਚਨ

ਨਾਥ ਆਖਿਆ ਜੋਗਤੁੰ ਲੇਣ ਆਇਉਂ ਕੀਹੈ ਨਾਮ ਤੇ ਹਿਸਦਾ ਜਾਇਓਂ ਏ
ਕੇਹੜੀ ਜਾ ਥੀਂ ਜੋਗਦੀ ਚਾਟ ਲੱਗੀ ਕੇਹੜਾ ਨਗਰਤੁੰ ਜਿਧਰੋਂ ਆਇਓਂ ਓਏ
ਭੱਜਾ ਮੇਹਨਤੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਲ ਲੜਿਉਂ ਇਕੋ ਕਿਸੇ ਦੇ ਇਸ਼ਕ ਸਤਾਇਓਂ ਓਏ
ਜੋਗਮਿਲੇ ਤੈਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰਾ ਹੋ ਨੰਡਾ ਤੱਤੇ ਤਾ ਕਿਉਂ ਏਡ ਘਬਰਾਇਓਂ ਓਏ
ਚਾਂਦੀ ਵਾਂਗ ਕਾਇਆਂ ਤੇਰੀ ਚਮਕਦੀ ਏਕਾਹ ਨੂੰ ਨਾ ਸਕਰਣ ਉਤੇ ਆਇਓਂ ੬੬
ਸੋਹਬਤ ਨੇ ਕਰਸੀਲ ਨੇ ਸੁਖਨ ਲਾਹੌਰੀ ਜਾ ਪੇਇਸ਼ਕ ਉਸਤਾਦ ਪੜ੍ਹਾਇਓਂ ਓਏ
ਬੇਨਤੀ ਰਾਂਝਾ

ਮੈਂ ਜੁਚੋਧਰੀਦਾ ਪੁਤਰ ਨਾਮਧੀਦੇ ਮੈਂਡਾ ਵਤਨਹੈ ਤਖਤ ਹਜ਼ਾਰ ਗੁਰਜੀ
ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਥੀਂ ਹੈ ਇਹ ਸ਼ੋਕ ਮੇਰਾ ਰਿਹਾ ਜੋਗੀਆਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਗੁਰਜੀ
ਸੱਚਾ ਦਵਾਰ ਤੇਰਾ ਆਣ ਮਲਿਆ ਮੈਂ ਬੁਠਾ ਦਿਸਿਆ ਏਹ ਸੰਸਾਰ ਗੁਰਜੀ
ਸੰਗਤ ਸਾਧ ਫਕੀਰ ਤੇ ਇਸ਼ਕ ਰੱਬੀ ਨਾਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚਾਰ ਗੁਰਜੀ

ਦਿਲ ਤੇ ਆਈ ਕੁਝ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਕਰੀਏ ਆਉਨਾਂ ਜੋਗਨਾਹੀਂ ਵੂ ਜੀਵਾਰ ਗੁਰਜੀ
 ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦੀਏ ਹਮੁਰਾਦ ਦੇਵੇ ਜੋਗ ਲੈਣ ਆਇਆ ਸਿਦਕ ਧਾਰ ਗੁਰ ਜੀ
 ਝਾੜੁ ਦਿਆਂ ਗਾਨਿ ਤਦਰਬਾਰ ਤੇ ਡੇਜਾਣੋ ਟਹਿਲੀਆ ਮੈਂ ਖਿਦਮਤ ਗਾਰ ਗੁਰਜੀ
 ਮਾਰੂ ਬਹਿਰ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚੋਂ ਜਾਨ ਮੇਰੀ ਟੁੱਟੀ ਹੋਈ ਕਿਸਤੀ ਕਰੋ ਪਾਰ ਗੁਰ ਜੀ
 ਕਰੋ ਮੇਹਰ ਤੇ ਗਿਆਨ ਦਾ ਪਾਓ ਪਾਣੀ ਹਿਰਦੇ ਹਿਰਸ ਦੇ ਭਖਨ ਅੰਗਿਆਰ ਗੁਰਜੀ
 ਦੁੱਖ ਦੂਰ ਜਾਵੇ ਭੁੱਖ ਜਰਮ ਵਾਲੀ ਬਖਸ਼ੋ ਨਾਮ ਦਾ ਜਿਹਾ ਅਧਾਰ ਗੁਰ ਜੀ
 ਦੁਨੀਆਂ ਨਾਲ ਨਾਹੀ ਕੋਈ ਸਾਂਝ ਮੇਰੀ ਤੇਰੇ ਦੁਆਰ ਆਇਆ ਹਾਰ ਹਾਰ ਗੁਰ ਜੀ
 ਦੇਵੇ ਜੋਗ ਗਰੀਬ ਦੇ ਪਾਪ ਕਟੇ ਔਗਣ ਹਾਰ ਲਾਹੇਰੀ ਬਖਸ਼ਣ ਹਾਰ ਗੁਰ ਜੀ

ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਬਚਨ

ਮੀਆਂ ਜੋਗਹੀ ਜੋਗ ਪੁਕਾਰਣਾਏ' ਏਸ ਜੋਗ ਦਾ ਚਿਲਾਕ ਮਾਣ ਮੁਸ਼ਕਲ
 ਔਖੇ ਬੰਗਲੇ ਰੰਗਲੇ ਦੇਸ ਛਡਨ ਰਹਿਣਾ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈਰਾਂ ਨ ਮੁਸ਼ਕਲ
 ਛੱਡ ਚੂਰੀਆਂ ਤੇ ਮਝੀਂ ਬੂਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰੁੱਖੇ ਟੁੱਕੜੇ ਮੰਗ ਦੇ ਖਾਨ ਮੁਸ਼ਕਲ
 ਮਾਰ ਖੁਦੀ ਗੁਮਾਨ ਨਿਤਾਣ ਹੋਣਾ ਖੱਪਰ ਹਥ ਲੈ ਅਲੱਖ ਜਗਾਂ ਨ ਮੁਸ਼ਕਲ
 ਚਾਂਦੀ ਵਾਂਗ ਕਾਇਆਂ ਜੇਹੜੀ ਚਮਕਦੀਏ ਹੁਣ ਖਾਕ ਦੇ ਨਾਲ ਰੁਲਾਨ ਮੁਸ਼ਕਲ
 ਬੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਨਹਿਰੀ ਸਜਣ ਬੰਦੇ ਪੀੜ ਝੱਲਣੀ ਮੁੰਦਰਾਂ ਪਾਣ ਮੁਸ਼ਕਲ
 ਜ਼ਾਲਮ ਨਾਗ ਜਿਉਂ ਸੱਪ ਕਰੂੰਡੀਏ ਦਾ ਡੰਗ ਚਟਣਾ ਨਾਲ ਜੁਬਾਨ ਮੁਸ਼ਕਲ
 ਸੁੱਖ ਦੁੱਖ ਨੂੰ ਇਕ ਸਾਮਾਨ ਕਰਣਾ ਜੀਉਂਦੀ ਜਾਨ ਜਾਣੋ ਮਰ ਜਾਨ ਮੁਸ਼ਕਲ
 ਟੁੱਕਰ ਮੰਗ ਖਾਇਆਂ ਕੀ ਫਾਇਦਾਏ ਸਾਧਨ ਜੋਗ ਹੈ ਸੰਤ ਸਦਾ ਨ ਮੁਸ਼ਕਲ
 ਲਾਹੇਰੀ ਛੱਡ ਘਰ ਬਾਰ ਫਕੀਰ ਹੋਣਾ ਫਿਰ ਵੀ ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਮ ਧਿਆਨ ਮੁਸ਼ਕਲ

ਬੇਨਤੀ ਰਾਂਝਾ

ਜਿਸਨੂੰ ਮੁੰਦਤਾ ਦਾ ਦਿਲੀ ਸੋਕ ਹੋਵੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਓਹਨੂੰ ਕੀ ਜੋਗ ਕਮਾਨ ਗੁਰਜੀ
 ਸੌਖਾ ਜੰਗਲਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਮੇਰਾ ਜੋਗੋਂ ਚਿਤ ਉਦਾਸ ਹੈਰਾਂ ਨ ਗੁਰਜੀ
 ਜਿਸਮਾਨ ਅਭਿਮਾਨ ਤੇ ਲਾਜ ਤਿਆਗੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਓਹਨੂੰ ਨ ਮੰਗ ਕੇ ਖਾਣ ਗੁਰਜੀ
 ਅੰਗੋਕਈ ਚੇਲੇ ਤੇਰੇ ਦੁਆਰ ਬੈਠੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਲੈ ਆਲੱਖ ਜਗਾਂ ਨ ਗੁਰ ਜੀ

ਕਰੋ ਮੇਹਰ ਗਰੀਬ ਦੁਰਬੈਠਾ ਦੇਹੋ ਮੁਝਨੂੰ ਜੋਗਦਾ ਦਾਨ ਗੁਰ ਜੀ
 ਕੋਈ ਸੁਖੀ ਨਾਹੀਂ ਜਿਨੂੰ ਪੁੱਛਿਓਂਠਾਏਹਜਹਾਂਨਹੈਦੁਖਾਂਦੀਕਾਣਗੁਰ ਜੀ
 ਲਏ ਜੋਗ ਬਗੈਰ ਮੈਂ ਜਾਵਣਾਨਹੀਂ ਤੇਰੇ ਦੁਰਤੇਦਿਆਂਪਰਾਣਗੁਰਜੀ
 ਖਾਣਾਖਾਵਣਾਤੇਪਾਣੀਪੀਵਣਾਨਹੀਂਜਿੱਚਰਹੋਨਾਹੀਂਮੇਹਰਬਾਨਗੁਰਜੀ
 ਚਾਹਜੋਗਦੀਸਾਸਦੇਨਾਲ ਰਹਿਸੀਜਿੱਚਰਵਿੱਚਹੈਜਿਸਮਦੇਜਾਨਗੁਰਜੀ
 ਲਾਹੌਰੀਆਂਣਡਿੱਗਾਦਰਬਾਰਤੇਰੇਜਦੋਂ ਤਰਸਆਵੇਕਰੋਧਿਆਨਗੁਰਜੀ

ਨਾਥ ਜੀ ਨੇ ਰੱਬ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨਾ

ਨਾਥਵਿੱਚ ਦਰਗਾਹਦੇ ਅਰਜ਼ਕੀਤੀ ਜੋਗ ਮੰਗਰਿਹਾ ਜੱਟ ਆਇਆਏ
 ਨਾਥ ਬਾਤਨੀ ਏਹ ਅਵਾਜ਼ਪਾਈ ਦੇਹੋ ਜੋਗ ਏਹ ਜੋਗ ਸਤਾਇਆ ਏ
 ਚਿੱਤ ਕਿਸੇਦਾ ਨਹੀਂ ਦੁਖਾਵਣਾਏਂ ਧੁਰੋਂਰੱਬਏਹ ਹੁਕਮਫੁਰਮਾਇਆਏ
 ਲਾਹੌਰੀ ਹੁਕਮਰੱਬੀਕੁਦਰਤਕਲਮਚੱਲੀਮੱਥੇਰਾਂਝਣੇ ਜੋਗ ਲਿਖਾਇਆਏ

ਕਹਿਣਾ ਕਵੀਸ਼ਰ ਦਾ ਇਜ਼ਤ ਨਾਲ

ਆਇਆਏਸਜਹਾਨਦੇਵਿੱਚਖੰਦਾਵਕਤਮਰਨਥੀਂਕੋਈਆਗਾਹ ਨਾਹੀਂ
 ਸਾਮਾਨਸੋਬਰਸਦੇ ਕੂੜਦਾਹਵੇਨਹੀਂਖਬਰਕਲਦੀਪਲਵਿਸਾਹਨਾਹੀਂ
 ਦਿਨਰਾਤ ਸੁਤਾ ਲਦੀ ਜਾਨਸਾਥੀਗਾਫਲਵੇਖਦਾਪਟ ਨਿਗਾਹਨਾਹੀਂ
 ਨਾਰਹਿਰਸ ਜਵਾਨਤੇ ਆਪਬੁੱਢਾਭੈਨਾਂ ਫਿਰੇਵਹਿਸੀ ਆਵੇਸਾਹਨਾਹੀਂ
 ਦੁਨੀਆਂਵਿਚਚਾਹੇ ਅਫਲਾਤੂਨਹੋਵਾਂਹਰਕੇਨਾਮਕੀਸੋਚਦਰਗ ਹਨਾਹੀਂ
 ਕਾਰੂਵਾਂਗ ਲੋੜੇਂ ਪੈਸਾ ਦੇਵੇ ਕੱਠਾ ਕਰਣਾਅੰਤਨੂੰ ਏਸ ਨਿਬਾਹ ਨਾਹੀਂ
 ਕੇਹੜੇ ਕੰਮਆਏਮਾਨਸ ਜਗ ਉਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜਾਣਿਆਰਬਦਾਰਾਹਨਾਹੀਂ
 ਓਥੇ ਓਨ੍ਹਾਂਦੀ ਚਾਹ ਨ ਰੱਬ ਕਰਸੀਏਥੇ ਬੰਦਗੀਦੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਾਹਨਾਹੀਂ
 ਨਦੀਪਾਪਕਿਸ਼ਤੀਤੇਰੀਜਾਏਡੁਬਦੀਪੁਣਗਿਆਨਗੁਰਹੋਰਮਲਾਹਨਾਹੀਂ
 ਕਰੇ ਅਰਜ਼ ਕਬੂਲ ਤੇ ਪਾਰ ਲਾਵੇ ਹੋਰ ਜ਼ੋਰ ਚਾਰਾ ਕੋਈ ਵਾਹਨਾਹੀਂ
 ਸਭ ਕੁਝ ਰਬਦੇ ਹਥਹੈ ਮੰਗ ਮੂੰਹੋਂਦੇਵਨਹਾਰਕਰਤਾਰਪਰਵਾਹਨਾਹੀਂ
 ਲਾਹੌਰੀਖੁਦੀਨੂੰਛਡ ਕਰਸੰਤ ਸੇਵਾਖੁਦੀਵਾਲਿਆਂਦੀਕਿਤੇਜਾਹਨਾਹੀਂ

ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ਜੋਗ ਦੇਨ ਦੇ ਵੇਲੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਹੁਕਮ

ਨਾਥ ਅੱਖੀਆਂ ਏਲੁਕੇਧਿਆਨ ਕੀਤਾ ਮੂੰਹੋਂ ਹੁਕਮ ਫੁਰਮਾਇਆ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ
ਦੇਣਾ ਜੋਗ ਹੈ ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ਕਰੋਤਿਆਰੀ ਨ ਵੰਜਾ ਵਣਾ ਜੇਏ ਹਣਾ ਵੇਲਿਆਂ ਨੂੰ
ਓਸੇ ਘੜੀ ਸੱਭੇ ਕੱਠੇ ਆਣ ਹੋਏ ਦੁੰਡ ਭਾਲ ਆਂਦੇ ਗਏ ਬੇਲਿਆਂ ਨੂੰ
ਲਾਹੋਰੀ ਆਣ ਰੰਝੇ ਟੇਏ ਗਿਰਦ ਹੋਏ ਅਜਬ ਕੰਮ ਲੱਭਾ ਸਾਧਾਂ ਵੇਹਲਿਆਂ ਨੂੰ
ਜੋਗੀ ਸ਼ਰਾਂ ਦਾ ਇਕੱਠਾ ਹੋਣਾ

ਨਾਥ ਸੱਦੜਾ ਫੇਰਿਆ ਜੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਜੋਗ ਪਹਿਲੇ ਗੇਰੂ ਵੇਸ ਆਏ
ਬੜੇ ਬੜੇ ਮਹੰਤ ਜਵਾਨ ਬੁੱਢੇ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਕੈਦੀ ਬਾਲ ਵਰੇਸ਼ ਆਏ
ਧੂਮਧਾਮ ਆਏ ਬਾਰਾਂ ਪੰਥ ਜੋਗੀ ਟਿੰਡ ਮੁੰਡ ਕਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਰੋਸ ਆਏ
ਆਦਪੁਰਖ ਆਏ ਸਕਹੇ ਨਾਥ ਬਾਲਾ ਲਾਹੋਰੀ ਆਖਦੇ ਜੋਗੀ ਆਵੇਸ ਆਏ
ਬਾਲ ਨਾਥ ਦੀ ਸਿੱਧਾਂ ਨਾਲ ਜੋਗ ਦੇਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਕਰਣੀ

ਨਾਥ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਅੱਗੇ ਜੋਗੀਆਂ ਦੇ ਰਲ ਮਿਲ ਏਹ ਬਾਤ ਵਿਚਾਰੀਏ ਜੀ
ਜੋਗ ਮੰਗਦਾ ਮੱਲ ਦਵਾਰ ਬੈਠਾ ਅਸੀਂ ਵਰਜ ਖੱਕੇ ਲੱਖ ਵਾਰੀਏ ਜੀ
ਪੁੱਤਰ ਤਖਤ ਹਜ਼ਾਰੇ ਦੇ ਦੋਧਰੀ ਦਾ ਛੱਡੇ ਪਿੰਡ ਜਾਗੀਰ ਸਰਦਾਰੀਏ ਜੀ
ਆਇਆ ਸੱਖਣਾ ਜਾਏਨ ਦਵਾਰ ਉਤੋਂ ਦੇਓ ਆਗਿਆ ਕਾਜ ਸੇਵਾਰੀਏ ਜੀ
ਸਭਨਾ ਜੋਗੀਆਂ ਨੇ ਏਹ ਹੁਕਮ ਦਿਤਾ ਲਾਓ ਦੇਰਨ ਕਰੋਤਿਆਰੀਏ ਜੀ
ਚਾਰੋਂ ਤਰਫ ਕਨਾਤ ਚਾਤਾ ਲੀਓਨੇ ਫੁਰੀ ਤੇਜ਼ ਕੀਰੀ ਦੇ ਧਾਰੀਏ ਜੀ
ਬਾਟੀ ਭੰਗਦੀ ਛਾਣ ਪਿਆਈਓਨੇ ਰਹਿੰਦੀ ਫਾਂਝਣੇ ਦੀ ਮਤ ਮਾਰੀਏ ਜੀ
ਲਾਹੋਰੀ ਕੁੱਝ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਆਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨ ਮਹਿਬੂਬ ਤੋਂ ਵਾਰੀਏ ਜੀ

ਨਾਥ ਜੀ ਨ ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ਟਿੰਡ ਮੁੰਡ ਕਰਨਾ

ਨਾਥ ਉਸਤਰਾ ਪਕੜ ਕੇ ਘੋਨ ਕੀਤਾ ਵਾਹ ਵਾਹ ਕੁਰਬਾਨ ਸਫ਼ ਦੀਆਂ ਦੇ
ਕਾਇਆ ਪਲਟ ਗਈ ਰੂਪ ਕਰੂਪ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਦੋਬ ਸਿਰ ਫਿਰੇ ਓਲਿਆਈਆਂ ਦੇ
ਕੰਨ ਪਾੜਨੇ ਨੂੰ ਜੋਗੀ ਗਿਰਦ ਬੈਠੇ ਜਿਵੇਂ ਖੱਕਟਾ ਵਿਚ ਕਸਾਈਆਂ ਦੇ
ਲਾਹੋਰੀ ਖੋਫ ਰੱਤੀ ਨਾਹੀਂ ਆਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਰਾਜੀ ਨੇਯਾਰ ਰਜ਼ਾ ਦੀਆਂ ਦੇ

ਜੋਗੀਆਂ ਨੇ ਮੁੰਦਰਾਂ ਤੇ ਗੋਰੂਵੇ ਕਪੜੇ ਤਿਆਰ ਕਰਣੇ
 ਪਾਣੀ ਗੰਗਾਦਾ ਪਾਕੇ ਗੋਮਿੱਟੀ ਸਾਧਾਂ ਮੁੰਦਰਾਂ ਝੱਬ ਬਣਾਈਆਂ ਨੇ
 ਮੰਤਰ ਪੜ੍ਹੇ ਗੁਰਬਚਨ ਆਲੱਖ ਵਾਲੇ ਧੁੱਪੇ ਰਖੀਆਂ ਬੁਝਾਈਆਂ ਨੇ
 ਗੋਰੀ ਨਾਲ ਅਲਫੀਤੁਰਤਰੰਗਦਿਤੀ ਮੁੰਦਰਾਂ ਧੂਣੀ ਦੇ ਵਿਚ ਪਕਾਈਆਂ ਨੇ
 ਲਾਹੌਰੀ ਸਿੱਕ ਦੇਨੂੰ ਜੋਗ ਮਿਲਨ ਲੱਗਾ ਘੜੀਆਂ ਨੇ ਕ ਰੰਝੇਟੇ ਤੇ ਆਈਆਂ ਨੇ

ਰਾਂਝੇ ਦੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਲਈ ਨਾਥ ਜੀ ਦਾ ਹੁਕਮ

ਨਾਥ ਹੁਕਮ ਦਿਤਾ ਮੂੰਹੋਂ ਨੁਹਾਂ ਵਣੇ ਢਾਓ ਸੇਵਕਤ ਰੰਝੇਟੇ ਅਸ਼ਨਾਨ ਕੀਤਾ
 ਮਲੀਖਾਕ ਜੋਗੀ ਜਾਪੇ ਮੁੰਦਰਾਂ ਦਾ ਨੀਵੀਂ ਨਜ਼ਰ ਗੁਰਚਰਨ ਧਿਆਨ ਕੀਤਾ
 ਬੈਠਾ ਵਾਂਗ ਗਰੀਬ ਨਿਮਾਣਿਆਂ ਦੇ ਦਿਲੋਂ ਦੂਰ ਚਾ ਖੁਦੀ ਗੁਮਾਨ ਕੀਤਾ
 ਲਾਹੌਰੀ ਰਾਂਝੇ ਨੇ ਹੀਰ ਦੀ ਦੀਦਕਾਰਨ ਜਾਨ ਮਾਲ ਤੇ ਸੀਸ ਕੁਰਬਾਨ ਕੀਤ

ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਰਾਂਝੇ ਦੇ ਕੰਨ ਪਾੜਕੇ ਮੁੰਦਰਾਂ ਪਾਣੀਆਂ

ਬਾਲ ਨਾਥ ਨੇ ਛੁਰੀ ਦੇ ਧਾਰ ਫੜਕੇ ਮੀਏਂ ਰਾਂਝਣੇ ਦੇ ਕੰਨ ਚੀਰ ਦਿੱਤੇ
 ਪਾਈਆਂ ਮੁੰਦਰਾਂ ਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈ ਕੇ ਗਲ ਸੇਹਲੀਆਂ ਘੱਤ ਜੰਜੀਰ ਦਿੱਤੇ
 ਦਿੱਤਾ ਕੰਨ 'ਤ੍ਰ ਮੁਕਤ ਜੁਕਤਿ ਵਾਲਾ ਦੁਨੀਆਂ ਭੀਖਨੂੰ ਦੇਸ ਜਾਗੀਰ ਦਿੱਤੇ
 ਕੀਤੀ ਨਿਗਾਹ ਤੇ ਕੰਗਲਾ ਸ਼ਾਹ ਕੀਤਾ ਕਰਤਾਬਿਆ ਪੀਰ ਅਮੀਰ ਦਿੱਤੇ
 ਨੈਨੀਂ ਨੀਰ ਤੇ ਕੰਨਾਂ ਥੀਂ ਲਹੂ ਵੱਗੇ ਅਜਬ ਇਸ਼ਕ ਨੇ ਰੰਗ ਅਖੀਰ ਦਿੱਤੇ
 ਲਾਹੌਰੀ ਪੀੜ ਰੰਝੇਟੇ ਦੀ ਕੌਨ ਜਾਨੇ ਜੋ ਜੋ ਲਿੱਖੇ ਸੋ ਦੁੱਖ ਤਕ ਦੀਰ ਦਿੱਤੇ

ਨਾਥ ਜੀ ਨੇ ਰੰਝੇਟੇ ਨੂੰ ਮੱਤ ਦੇਣੀ

ਏਸ ਜੋਗ ਦੇ ਰਾਹਨੂੰ ਪਾਉਂ 'ਨ ਐਖਾਜੀਵੇਂ ਸ਼ੇਰ ਦਾ ਕਰਨ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬੱਚਾ
 ਘੋੜਾ ਸਬਰ ਤੇ ਮੱਚ ਦੀ ਵਾਗ ਮੋੜੇ ਚਾਬਕ ਗਿਆਨ ਦਾ ਕੋਟਲਾ ਮਾਰ ਬੱਚਾ
 ਕਿਧਰੇ ਜੋਗਨੂੰ ਮੱਥੇ ਕਲੰਕ ਲੱਗੇ ਸੰਭਲ ਵੇਖਣਾ ਏਹ ਸੰਸਾਰ ਏਚਾ
 ਲਵੀਂ ਬਾਸ਼ਨਾ ਹੱਥ ਨ ਲਾਂਵਣਾ ਏ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਖਦਾ ਫਿਰੀਂ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਬੱਚਾ
 ਏਹੋ ਬੰਦਗੀ ਹੈ ਖਾਹਿਸ਼ਾਂ ਖੋਟੀਆਂ ਥੀਂ ਏਸ ਜੀਉ ਨੂੰ ਰੱਖ ਸੁਧਾਰ ਬੱਚਾ
 ਲਾਹੌਰੀ ਤੁਧਨੂੰ ਸੋਂ ਪਿਆ ਰੱਬ ਤਾਈਂ ਤੇਗ ਓਹਲਾਵੇ ਬੇੜਾ ਪਾਰ ਬੱਚਾ

(੫੬)

ਨਾਥ ਜੀ ਨੇ ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਸਮਝਾਣਾ।

ਸਰਬਜੀਆਂ ਅੰਦਰਤਾਗਾਇਕਸਾਈ ਦੁਨੀਆਂ ਮਣਕਿਆਂ ਵਾਂਗ ਬਣਾਈ ਹੋਈ
ਜਿਉਂ ਫੇਰੇ ਤੇ ਨੂੰ ਓਸਨੂੰ ਹੋਤਾ ਕਤਬਿਜਲੀ ਵਾਂਗ ਹਰ ਇਕ ਵਿੱਚ ਆਈ ਹੋਈ
ਉਸਦੇ ਨੂਰ ਦੀ ਰੇਜ਼ ਹਰ ਇਕ ਅੰਦਰ ਉਠੇ ਫਿਰੇ ਜਿਸਦੇ ਹਈ ਉਠਾਈ ਹੋਈ
ਏਹ ਜੋਗਹੀ ਰੱਬ ਦਾਰੂਪ ਲਾਹੌਰੀ ਨੁਕਤੇ ਦਾਰ ਗੌਰਬਾਤ ਸਮਝਾਈ ਹੋਈ

ਭਾਵੇਂ ਦੇਖ ਅੰਦਰ ਭਾਵੇਂ ਦੇਖ ਬਾਹਿਰ ਬਿਨਾਂ ਨੂਰਸਾਈ ਖਾਲੀ ਕੱਖ ਨਾਹੀ
ਆਵੇਨ ਜ਼ਰਕੀਵੇ ਤੇਰੀ ਜਦੋਂ ਤੀਕਰ ਵੇਖਣ ਵਾਲੜੀ ਬਨੇ ਏਹ ਅੱਖ ਨਾਹੀ
ਹੀਰਾਲਾਲ ਪੰਨਾ ਪਾਰਸ ਜਿਸਮ ਅੰਦਰ ਸੱਤ ਗੁਰ ਜੋਹਿਰੀ ਬਿਨਾ ਪਰੱਖ ਨਾਹੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਏਹ ਜਿਸ ਖਾਲਕ ਨੇ ਖਲਕ ਸਾਜੀ ਨੇ ਝੋਜਾ ਠਹਿਰਾ ਦੂਰ ਤੇ ਵੱਖ ਨਾਹੀ
ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ਨਾਥ ਜੀ ਨੇ ਚਿਲੇ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ।

ਚਾਲੀ ਰੋਜ ਚਿਲੇ ਪਾਇਆ ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ਸਤ ਗੁਰ ਅੰਦਰ ਹੀ ਖਾਣਾ ਖਵਾਲ ਦੇ ਰਹੇ
ਇਕ ਦੋ ਜੋਗੀਆਂ ਦੀ ਇਹੋ ਕਾਰ ਹੋਈ ਪਾਨੀ ਗਰਮ ਕਰ ਨਿੱਤ ਨੁਹਾਲ ਦੇ ਰਹੇ
ਓਹੋ ਤੇਲ ਲਾਵਣ ਕੰਨ ਚੀਰਿਆਂ ਤੇ ਮੰਗੇ ਪਾਣੀ ਤੇ ਦੁੱਧ ਪਿਆਲ ਦੇ ਰਹੇ
ਪਾਸ ਬੈਠ ਗੁਰ ਸਿਖਿਆ ਦਸੀ ਓਨੇ ਸਾਰੀ ਜੋਗ ਦੀ ਜੁਗਤ ਸਿਖਾਲ ਦੇ ਰਹੇ
ਮਾਤਾ ਜਿਸਤ੍ਰਾਂ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਖਬਰ ਰੱਖੇ ਬਾਲ ਨਾਥ ਰੰਝੇਟੇ ਨੂੰ ਪਾਲ ਦੇ ਰਹੇ
ਲਾਹੌਰੀ ਰੋਣ ਰੰਝੇਟੇ ਦੇ ਨੈਣ ਦੇਵੇਂ ਬਿਨਾਂ ਹੀਰ ਦੇ ਨੀਰ ਉਛਾਲ ਦੇ ਰਹੇ
ਗੁਰੂ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ।

ਅਸਾਂ ਜੋਗੀਆਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕੰਮ ਏਹੋ ਝੋਲੀ ਫੇਰ ਲਿਆਓ ਠਾਨ ਗਰਮੀ ਗਬੱਚਾ
ਕੋਈ ਕਹੇ ਮੰਦਾ ਕੋਈ ਦੇ ਗਾਲ੍ਹੀ ਕਰਣਾ ਸਬਰ ਹੈ ਜੋਗ ਦਾ ਵੰਗ ਬੱਚਾ
ਰੱਖੀ ਖਿਆਲ ਏਹ ਜੀਉ ਨਡੋਲ ਜਾਵੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਖਦਿਵਾਨੀ ਦੇ ਰੰਗ ਬੱਚਾ
ਮੁਖੋਂ ਸ਼ਬਦ ਆਲਖਰ ਕਹਿਣਾ ਲੋਕ ਲਾਜਤਿਆਗਣੀ ਸੰਗ ਬੱਚਾ
ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮੋਹ ਲੋਭ ਦੇ ਨਾਲ ਲੜਨਾ ਚਿਮਟਾ ਗਿਆਨ ਮਾਰੋ ਕਰੋ ਜੋਗ ਬੱਚਾ
ਲਾਹੌਰੀ ਖਾਕਰੁ ਮਾਕੇ ਖਾਕ ਹੋਣਾ ਐਖਾ ਹੈ ਸਦਾ ਉੱਠ ਮਲੰਗ ਬੱਚਾ

ਟੁਰਣਾ ਕਠਨਹੈ ਜੋਗਦੀਵਾ ਉ ਤੇ ਖਿੜਕ ਡਿੱਗਦੇ ਲੀਕ ਨ ਲਾਵਣੀ ਓਏ
 ਮਾਤਾ ਆਖਣਾ ਜੋ ਤੈਥੀ ਵੱਡੀ ਹੋਵੇ ਆਪੋ ਵੋਟੜੀ ਭੇਣ ਬੁਲਾਵਣੀ ਓਏ
 ਦੇਵੇ ਆਪ ਸੋ ਦੁਧ ਸਮਾਨ ਜਾਣੀ ਅੜੀ ਬੰਨ੍ਹ ਨ ਭੀਖ ਲਿਆਵਣੀ ਓਏ
 ਐਸੇ ਤਰਹ ਗੁਜ਼ਾਰਣੇ ਬਰਸ ਬਾਰਾਂ ਲੰਗਰਤਾ ਬਿਆ ਟਹਿਲ ਕਮਾਵਣੀ ਓਏ
 ਦਿਨ ਦੁੰਦਿਆਂ ਆ ਅਸਥਾਨ ਅਪਣੇ ਨਾਲ ਫਿਕਰ ਦੇ ਜੋਤ ਜਗਾਵਣੀ ਓਏ
 ਸਰਦੀ ਦਿਨੇ ਜੇ ਧੁੱਪ ਦੇ ਘੜੀ ਸੇਕੇ ਧੁੰਨੀ ਬਾਲ ਕੇ ਰਾਤ ਨਿਭਾਵਣੀ ਓਏ
 ਮਾਰ ਚੌਕੜੀ ਤੇ ਕੰਨ ਬੰਦ ਕਰਣੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਵਣੀ ਨਜ਼ਰ ਟਿਕਾਵਣੀ ਓਏ
 ਤੂੰਹੀ ਤੂੰਹੀ ਪੁਕਾਰਣਾ ਦਿਨੇ ਰਾਤੀ ਦਿਲੋਂ ਹੂੰ ਮੈਂ ਮਾਰ ਮੁਕਾਵਣੀ ਓਏ
 ਉਂਚੇ ਭਾਗ ਜਾਣੀ ਜੇ ਹਰ ਹੋਗ ਦਰਸ਼ਨ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਮੇਂ ਜੋਤ ਰਲਾਵਣੀ ਓਏ
 ਅੰਠੋ ਪਹਿਰ ਖੁਦਾ ਦੀ ਯਾਦ ਕਰਣੀ ਲਾਹੌਰੀ ਉਮਰ ਨ ਐਵੇਂ ਗਵਾਣੀ ਓਏ
 ਏਸ ਜੋਗ ਦੇ ਭੇਤ ਨੂੰ ਪਾਓਣ ਐਖਾ ਸੋਖਾ ਨਾਮ ਹੈ ਜੋਗਦਾ ਲੈਣ ਬੱਚਾ
 ਘਰ ਘਰ ਐਰਤਾਂ ਬਿਜਲੀ ਆਲਿਸ਼ਕਰ ਹੀ ਆਂਏ ਹਸੇ ਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖ ਦੇ ਨੈਣ ਬੱਚਾ
 ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਜੋ ਮਾਤ ਸਮਾਨ ਜਾਣੀ ਅਤੇ ਛੋਟੜੀ ਜਾਨਣੀ ਭੇਣ ਬੱਚਾ
 ਬੋੜਾ ਖਾਵਣਾ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਕਰਣੀ ਗਾਫਲ ਹੋਣ ਲੰਮੜੇ ਪੈਣ ਬੱਚਾ
 ਝੰਡੇ ਓਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋ ਜਹਾਨ ਬੁਲੰਦ ਏਥੇ ਜਾਨ ਤੇ ਦੁੱਖ ਜੋ ਸਹਿਣ ਬੱਚਾ
 ਭੇਖ ਜੋਗਦਾ ਲਿਓ ਸਮਹਾਲ ਟੁਰਣਾ ਦੁਨੀਆਂ ਨਜ਼ਰ ਡਾਢੀ ਬੁਰੀ ਡੈਣ ਬੱਚਾ
 ਬੀਨ ਕਿੰਗ ਤੇ ਨਾਦਵ ਜਾਉਣਾ ਈ ਸਦਾ ਰਾਉਨੇ ਰੱਬ ਦੇ ਗੈਣ ਬੱਚਾ
 ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮੋਹ ਲੋਭ ਹੰਕਾਰ ਪੰਜੇ ਬੁਰਜ ਮਨ ਮਹਿਲ ਦੇ ਢੈਣ ਬੱਚਾ
 ਜੋਗੀ ਹੈ ਜੋ ਨਾਰੀਆਂ ਵੱਲ ਵੇਖਨ ਅੰਤ ਜਾ ਓਹ ਨਰਕ ਵਿਚ ਪੈਣ ਬੱਚਾ
 ਲਾਹੌਰੀ ਨਾਲ ਖਿਆਲ ਦੇ ਅਮਲ ਕਰਣਾ ਗੁਰੂ ਵਾਕ ਮੁਖੇ ਜੋ ਜੋਕਹਿਣ ਬੱਚਾ
 ਜਵਾਬ ਰਾਝਾ

ਕਾਨੂੰ ਕਾਇਦੇ ਏਡ ਕਵਾਇਦ ਦੱਸੇ ਮੈਥੋਂ ਹੋ ਨਹੀਂ ਸੱਕਨਾ ਜੋਗ ਗੁਰ ਜੀ
 ਕਿਸਥੀ ਏਡ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਨੇ ਮੈਂ ਤੇ ਅੰਤ ਜਾ ਵਾਹੋਣੀ ਜੋਗ ਗੁਰ ਜੀ
 ਮੇਰੇ ਨੈਣ ਨ ਦੇਖਨੋਂ ਰਹਿਣ ਦੋਵੇਂ ਲੱਗਾ ਉਮਰਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਜੋਗ ਗੁਰ ਜੀ

ਅਸਾ ਹਸਣੇ ਖੇਡਣੇ ਨਹੀਂ ਮੁੜਨਾ ਜਦੋਂ ਤੀਕ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਚੋਗਰੁਰਜੀ
ਨੱਢੀਹੀਰਪਿੱਛੇ ਮੈਂ ਫਕੀਰ ਹੋਇਆ ਪਯਾ ਵੁੱਖਜੋ ਲਿਆ ਸਿਰਭੋਗਰੁਰਜੀ
ਕਿਸਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਖਾਵਣੀ ਆਸ਼ਕਾਂਨੂੰ ਭਾਜਿਨੂੰ ਦੇ ਪਿਆ ਹੈ ਸੋਗਰੁਰਜੀ
ਰੱਬ ਮੇਲਸੀਤੇ ਐਵੇਂ ਜਾਮਿਲਸਾ ਧੁਰੇ ਲਿਖਿਆ ਜਿਵੇਂ ਸੰਜੋਗਰੁਰਜੀ
ਲਾਹੌਰੀਮੁੰਦਰਾਲਾਹਕਰਕੰਨਸਾਬਤਜੇਹੜੀਹੋਵਣੀਏਂ ਸੋਈਹੋਰੁਰਜੀ

ਨਾਥ ਜੀ ਨੇ ਹੋਰਾਨ ਹੋਕੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ

ਹੁੰਦੀ ਮੁਬਰ ਜੱਟਾ ਜੇਤੂ ਹੈ ਐਸਾ ਤੇ ਨੂੰ ਜੋਗਦੇਪੰਥ ਵਿੱਚ ਵਾੜਦਾਨਾ
ਨਾਮੇ ਪਾਸਬਹਾਉਂਦਾਆਉਂਦੇ ਨੂੰਤੇਰੇ ਛੱਤਿਆਨੂੰ ਕਦੀ ਝਾੜਦਾ ਨਾ
ਕਾਹਨੂੰਖਾਕ ਰੁਮਾਉਂਦਾ ਤਨ ਤੇਰੇਗਲ ਸੇਹਲੀਆਂ ਗੁੰਦਕੇ ਸਾੜਦਾਨਾ
ਲਾਹੌਰੀ ਜਾਣਦਾ ਅੰਤਜੇਜੇਹੀ ਕਰਣੀਛੁਰੀ ਪਕੜਤੇਰੇਕੰਨਪਾੜਦਾਨਾ

ਜਵਾਬ ਰਾਂਝਾ

ਸਤਗੁਰ ਸੇਵਲੰਗਰਬਾਰਾਂਬਰਸਦੇਸੋਏਥੇਥੇਠਕਿਸਨੇਉਮਰਗਾਲਣੀਏਂ
ਮੰਗ ਖਾਣਨੂੰਨਹੀਂਮੈਂ ਫਕਰਹੋਇਆਤੇਰੇਦੂੰਏਂਦੀਅੱਗਕਿਸਬਾਲਣੀਏਂ
ਹੱਸਨਬੋਲਣਬੰਦ ਨਸੀਹਤ ਤੇਰੀ ਚਿਨਗਵਿੱਚਬਰੂਦਜਿਉਂਡਾਲਣੀਏਂ
ਦੇਸਵਾਸਤੇ ਆਨਕੇ ਜੋਗਲਿਆ ਇਕਯਾਰਦੀ ਗੱਲ ਮੈਂ ਪਾਲਣੀ ਏਂ
ਹੋਣਾ ਜੋ ਹੈ ਹੋਰਿਹਾਹੁਕਮਰੱਬੀਵੇਲਾ ਘੜੀਤਕਦੀਰਕਿਸਟਾਲਣੀਏਂ
ਲਾਹੌਰੀਭੇਸਵਟਾਉਨਨੂੰਜੋਗਪਾਇਆਮੈਂ ਤੇਹੀਰਸਯਾਲ ਜਾ ਭਾਲਣੀਏਂ

ਰਾਂਝੇ ਦਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਅੱਗੇ ਅਪਣਾ ਅਸਲੀ ਮਨਸ਼ਾ ਦਸਣਾ

ਮਾਪੇਛੱਡਕੇਵਤਨਥੀਂਰਵਾਹੋਇਆਲਯਾਈਹੀਰਤਕਦੀਰਸਿਆਲਗੁਰਜੀ
ਦੇਵੇਂ ਨੇਣਮੁੱਠੇ ਹੀਰਹੁਸਨ ਪਿੱਛੇ ਮੱਝੀਂ ਚਾਰੀਆਂ ਮੈਂ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲ ਗੁਰਜੀ
ਸਾਡੇਇਸ਼ਕਦੀਆਂਧੁੰਮਾਂਜੋਗਪਈਆਂਓੜਕਹੀਰਵਿਆਹੀਸੈਦੇਨਾਲਗੁਰਜੀ
ਡੋਲੀ ਹੀਰਨੂੰ ਪਾਲੇਗਏ ਖੇੜੇ ਮੇਰਾ ਪੁਛਿਆ ਕਿਸੇ ਨ ਹਾਲ ਗੁਰ ਜੀ
ਓਧਰਹੀਰਗਈ ਏਧਰਮੈਂਆਇਆਤੇਰਾਦੁਰਲੱਭਾ ਭਾਲ ਭਾਲਗੁਰਜੀ
ਨਿਗੂਸਾਫ਼ਹੋਆਸ਼ਕਾਂਸਾਦਕਾਂਦੀਨ ਕੋਈ ਹੋਰਵਿਚਾਰਖਿਆਲਗੁਰਜੀ

ਕੀਤੀ ਮੇਹਰਗਰੀਬਦੇ ਹਾਲਉਤੇ ਮੇਰਾ ਮੰਨਿਆ ਤੁਸਾਂ ਸਵਾਲਗੁਰਜੀ
ਤੁਸੀਂ ਕਹੋ ਕਿ ਰਪਾ ਰੱਬ ਕਰਮ ਕਰਸੀ ਬਖਸ਼ੇ ਹੀਰ ਮੈਂ ਨੂੰ ਹੋਦਿਆਲਗੁਰਜੀ
ਆਇਆ ਜੋਦਾਰ ਨ ਗਿਆ ਖਾਲੀ ਤਾਰ ਜੱਟ ਨੂੰ ਕਰੋਨਿਹਾਲਗੁਰਜੀ
ਤੁਹੀਂ ਤੁਹੀਂ ਪੁਕਾਰਦਾ ਜਾਂਲਾਹੋਰੀਐਸਾਨਾਮਦਾਨਸ਼ਾਪਿਆਲਗੁਰਜੀ

ਕਹਿਨਾ ਕਵੀਸ਼ਰ

ਲੱਖਮਾਲ ਖਵਾਲੀਏਕੰਜਰੀਨੂੰ ਕਦੀ ਦਿਲੋਂ ਹੋਕੇ ਬਣੇ ਯਾਰ ਨਾਹੀਂ
ਜਿਸਦੇ ਪਾਸਹੋਵੇਓਹਦੀ ਸੁੱਖਮੰਗੇਸਜੋਣਜਾਣੀਏ ਰੰਨਤਲਵਾਰਨਾਹੀਂ
ਬਾਦਸ਼ਾਹਫਕੀਰ ਤੇ ਨਾਗ ਪਿਆਦਾਭੁਲੋ ਇਨ੍ਹਾਂਦਾਦੇਖਪਿਆਰਨਾਹੀਂ
ਚੋਟ ਮਾਰਣੀਤੇ ਚੰਗਾਨੱਸਜਾਣਾਫਸਕਲੜਨਮੰਦਾਖਾਣੀਏਮਾਰਨਾਹੀਂ
ਜੱਟ ਛੱਟ ਬੱਧੇ ਹੋਏ ਰਹਿਣ ਕਾਬੂ ਬਾਜ਼ ਰਜਿਆ ਫੜੇ ਸ਼ਕਾਰਨਾਹੀਂ
ਮਾਇਆਜਾਨਢਲਦੀਫਿਰਦੀਛਾਂਜਿਵੇਂਸੱਤਪੀਹੜੀਆਂਕੋਈਸਰਦਾਰਨਾਹੀਂ
ਖਾਣੋਂ ਪਹਿਨਣੋਂ ਉਮਰਤੇਐਸ਼ਕਰਣੋਂਜੋਗਰਜਿਆ ਕਦੀਸੰਸਾਰ ਨਾਹੀਂ
ਦੇਣੀ ਜ਼ਾਮਨੀ ਚਾਕਰੀ ਨਸ਼ੇ ਮੰਦੇ ਜੂਏ ਜੇਡ ਨਸੀਬ ਦੀ ਹਾਰਨਾਹੀਂ
ਰਾਂਝਾ ਹੀਰਦੇ ਮਗਰਹੈ ਧੁਰੋਂ ਲੱਗਾਭੋਰ ਛੱਡਦਾਜਿਵੇਂਗੁਲਜ਼ਾਰਨਾਹੀਂ
ਲਾਹੌਰੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂਸੱਬ ਅਸਾਨਹੋਵਨਸੱਚੇ ਰੱਬਨੂੰਦਿਲੋਂਵਿਸਾਰਨਾਹੀਂ

ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਅੰਤਰ ਧਿਆਨ ਹੋਣਾ

ਨਾਥ ਅੱਖੀਆਂ ਮੀਟਕੇ ਧਿਆਨਕੀਤਾਹੀਰਰਾਂਝਣੇਦੀ ਲੋੜੇਦੀਦਜਿਵੇਂ
ਮੁਖੋਂ ਨਾਮ ਰੱਝੇਟੇ ਦਾ ਪਈ ਗਾਵੇਂਕਦੇ ਚੰਦ ਦਿੱਸੇ ਮਾਹ ਈਦਜਿਵੇਂ
ਭਿੱਠਾ ਗੋਰਦੇਨਾਲ ਨਜ਼ਰ ਆਇਆ ਰਾਂਝਾ ਪੀਰਤੇਹੀਰਮੁਰੀਦਜਿਵੇਂ
ਲਾਹੌਰੀ ਜਾਣਿਆ ਨਾਥਨੇਰਾਂਝਣੇਦੀਜੱਟੀ ਹੀਰਜਾਗੀਰਖਰੀਦਜਿਵੇਂ

ਨਾਥ ਜੀ ਦਾ ਹੁਕਮ

ਅੱਖੀ ਖੋਲ੍ਹਕੇ ਨਾਥਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਹ ਕਾਜਸੰਵਾਰਿਆ ਰੱਬ ਤੇਰਾ
ਅੱਛੇ ਵਕਤਟਿੱਲੇਉਤੇਆਨਚੜ੍ਹਿਓਂਸੋਹਿਣਾਬਣਗਿਆਨੇਕਸਬਬਤੇਰਾ
ਧੁਰੋਂ ਰੱਬ ਸੱਚੇ ਤੈਨੂੰ ਹੀਰ ਬਖਸ਼ੀ ਪੂਰਾ ਹੋਰਿਆ ਜੋ ਸੀ ਲਬ ਤੇਰਾ

ਔਗੇ ਪਈ ਪਰੀਤ ਕਬੂਲ ਤੇਰੀ ਤਾਹੀਂ ਏਕੰਮਵੈਹ ਸੈਰਿਆ ਝੱਬ ਤੇਰਾ
 ਦਾਹਵੇ ਕੂੜਦੇ ਕਰੀਂ ਨ ਘੜੀ ਕੋਈ ਏਹ ਦੇਸ ਜਾਗੀਰ ਹੈ ਸੱਬ ਤੇਰਾ
 ਲਾਹੇਰੀ ਜਿਓਂ ਦਾ ਹਾਲਕੀ ਖਲਕ ਜਾਣੇ ਜੋਗ ਭੇਖਨੂੰ ਕਰੇ ਅਦਬ ਤੇਰਾ
 ਰਾਂਝੇ ਨੇ ਖੁਦਾ ਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਕਰਣਾ

ਤੇਰਾ ਕੀਤਾ ਮੈਂ ਜਾਣਿਆਂ ਇਕਨਾਹੀ ਜੋ ਜੋ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਮੇਹਰਬਾਨ ਕੀਤੇ
 ਪਾਣੀ ਖਾਕਥੀਂ ਸਾਜ ਅਚਰਜ ਪੁਤਲੀ ਪਾਇਓ ਰੂਹ ਤੇ ਨਾਮ ਇਨਸਾਨ ਕੀਤੇ
 ਜਦੋਂ ਦੇਹ ਨਹੀਂ ਸਨ ਤਦੋਂ ਦੁੱਧ ਦਿਤੇ ਦਿੱਤੇ ਦੇਂਦੇ ਅਨਾਜ ਪਕਵਾਨ ਕੀਤੇ
 ਲਈ ਸਾਰ ਪਲ ਪਲ ਪਾਲਨ ਹਾਰ ਤੂੰ ਹੋਂ ਬਾਲ ਕਉ ਮਰਨਾ ਦਾਨ ਜਵਾਨ ਕੀਤੇ
 ਸਾਂਈਆਂ ਆਜਜੀ ਮੇਰੀ ਕਬੂਲ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਔਗਣਾ ਵੱਲ ਨ ਧਿਆਨ ਕੀਤੇ
 ਭਲੇ ਕਰਮ ਦਿੱਤੇ ਬਖਸ਼ੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਤਗੁਰ ਮੇਲ ਕੇ ਮੇਰਾ ਕਲਿਆਨ ਕੀਤੇ
 ਮਿਟ ਗਿਆ ਅੰਧਰੇ ਉਜਿਆ ਰਹੋਇਆ ਗੁਰੂ ਗਿਆਨ ਪਰਗਟਸ਼ਾਹ ਦਾਨ ਕੀਤੇ
 ਸੱਜਨ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸਦਾ ਸੁਰਜੀਤ ਕੀਨੀ ਵੇਰੀ ਦੂਤੀਆਂ ਮਾਰ ਬੇਜਾਨ ਕੀਤੇ
 ਜੋ ਜੋ ਚੀਜ਼ ਰੂਹ ਸੀ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆਂ ਮੇਰਾ ਅਟਕਿਆ ਕੰਮ ਅਸਾਨ ਕੀਤੇ
 ਕੀ ਕੀ ਜੱਸ ਤੇਰੇ ਮੰਗਲ ਚਾਰ ਗਾਵਾਂ ਜੋ ਜੋ ਮੁਝ ਗਰੀਬ ਤੇ ਦਾਨ ਕੀਤੇ
 ਮੈਂ ਕੌਨ ਕੰਗਾਲ ਨਾ ਚੀਜ਼ ਉੱਤੇ ਅਪਣਾ ਧਿਆਨ ਕੀਤੇ ਮੇਰਾ ਮਾਨ ਕੀਤੇ
 ਲਾਹੇਰੀ ਜੇਹੇ ਨਾਲਾਇਕ ਨੇਨਾਂ ਮਉੱਤੇ ਜੀ ਉਜਾਨ ਨ ਘੜੀ ਕਰਬਾਨ ਕੀਤੇ
 ਕਹਨਾਂ ਕਵੀਸ਼ਰ

ਸੁਣੀਏ ਆਖਦੇ ਹੈਨ ਤਕਦੀਰ ਲੋਕੀ ਹੀਲਾ ਕਰੇ ਬਹੁ ਰੰਗ ਵਖਾਉਂਦਾ ਏ
 ਬਿਨਾ ਹੀਲਿਓਂ ਘਰੋਂ ਨ ਜਾਏ ਕੁੱਤਾ ਮਿੱਤ ਕਰੇ ਨ ਰਸ਼ੇਰ ਨੂੰ ਢਾਂਉਂਦਾ ਏ
 ਕੋਸ਼ਸ਼ਖਿਆਲ ਇਨਸਾਨ ਜੇ ਕਰੇ ਉਧਮ ਹਿੱਕ ਮਤ ਨਾਲ ਪਹਾੜ ਉੜਾਉਂਦਾ ਏ
 ਲਾਹੇਰੀ ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਏਸ ਜਗ ਉਤੇ ਜੇਹਾ ਕਰੇ ਕੋਈ ਤੇਹਾ ਪਾਉਂਦਾ ਏ
 ਰਾਂਝੇ ਦਾ ਗੁਰੂ ਤੇ ਟੁਰਣਾ

ਰਾਂਝੇ ਕਿਹਾ ਆਦੇਸ ਗੁਰੂ ਬਾਪਲਾਈ ਨਾਥ ਆਪ ਰਾਂਝਾ ਖੇੜੀ ਘਲਿੱਆਏ
 ਪਾਣੀ ਜਿਵੇਂ ਨਿਵਾਂਨ ਨੂੰ ਜਾ ਏਭੀ ਨਾ ਰਾਂਝਾ ਇਸਤਰਹ ਟਿਲਿਓਂ ਚਲਿੱਆਏ

ਕੋਈ ਵਾਰ ਮਹੂਰਤ ਨ ਸੋਚਿਓ ਸੁਲੱਮੇਂ ਰਾਹ ਟੁਰਿਆ ਦਿਨ ਢਲਿਆ ਏ
 ਦੇਖੀ ਸ਼ਾਮ ਨ ਰਾਤ ਫਜ਼ਰ ਹੋਈ ਲਾਹੌਰ। ਖੇੜਿਆਂ ਦਾ ਦੇਸ ਮਲਿਆ ਏ
 ਰਾਂਝੇ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼

ਰਾਂਝੇ ਚਲਦਿਆਂ ਏਹ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਪੰਜ ਸਤ ਚਾ ਬੂਟੀਆਂ ਪੱਟੀਆਂ ਨੇ
 ਇੱਟ ਸਿੱਟ ਖਟ ਕਲ ਤੇ ਕਵਾਰ ਗੀਦਲ ਕੋਈ ਕੋੜੀਆਂ ਤੇ ਕੋਈ ਖੱਟੀਆਂ ਨੇ
 ਜਾਣੇ ਅਲਫ਼ ਦਾਨਾ ਨ ਵੇਦ ਬਨਿਆਂ ਹਜ਼ਰਤ ਇਸ਼ਕ ਪੜ੍ਹਾਈਆਂ ਪੱਟੀਆਂ ਨੇ
 ਲਾਹੌਰੀ ਦੇਖ ਰਾਂਝੇ ਆਸ਼ਕ ਹੀਰ ਪਿੱਛੇ ਸਿਰ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਕੱਟੀਆਂ ਨੇ
 ਅਯਾਲੀ ਨੇ ਜੋਗੀ ਨੂੰ ਪਛਾਨਣਾ

ਵਾਹ ਲਧੜਕ ਜੋਗੀ ਜੋਰਾ ਜੋਰ ਜਾਵੇ ਛੁੱਟਾ ਤੀਰਜਿਉਂ ਸਖਤ ਕਮਾਨ ਦਾ ਏ
 ਜੂਹ ਖੇੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਯਾਲੀ ਮਿਲਿਆ ਨਜ਼ਰ ਬਾਜ਼ ਚਾਲਾਕ ਜਹਾਨ ਦਾ ਏ
 ਪਾਸ ਆਣਕੇ ਜੋਗੀ ਦੇ ਵੱਲ ਡਿੱਠਾ ਕੱਦ ਸ਼ਕਲ ਤੇ ਰੰਗ ਪਛਾਣਦਾ ਏ
 ਮੁਖੋਂ ਕਿਹਾ ਸਲਾਮ ਫਕੀਰ ਸਾਈਂ ਮੰਦਰ ਕੋਨ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਮਸਤਾਨ ਦਾ ਏ
 ਕਾਮਲ ਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ਭਲੀ ਸੇਵਕੀਤੀ ਵੱਲ ਸਿਖਿਆ ਭੇਸ ਵਟਾਨ ਦਾ ਏ
 ਭਾਵੇਂ ਜਾਣ ਨ ਜਾਣ ਤੂੰ ਜੋਗੀਆ ਓਏ ਏਹ ਦੇਸ ਤੈਂਨੂੰ ਸੱਭਾ ਜਾਣਦਾ ਏ
 ਜੋਗੀ ਹੋਭੀਨਾ ਆਇਓ ਖੇੜਿਆਂ ਤੇ ਅਜਬ ਢੰਗ ਇਹ ਹੀਰ ਖਿਸਕਾਣ ਦਾ ਏ
 ਬਾਰਾਂ ਬਰਸ ਮੋਜਾਂ ਮਾਣ ਰਜਿਓਂ ਨਾ ਗਿਓ ਸ਼ੌਕ ਨ ਅੱਖ ਲੜਾਨ ਦਾ ਏ
 ਮੰਗ ਖੇੜਿਆਂ ਦੇ ਬੁਹੇ ਖ਼ੈਰ ਜਾਕੇ ਰਸ ਚੋਵਸੀ ਮਿੱਠੀ ਜ਼ਬਾਨ ਦਾ ਏ
 ਦੇਸ ਵੈਰੀਆਂ ਦੇ ਕਾਹਨੂੰ ਆਣ ਵੜਿਓ ਲਾਹੌਰੀ ਖ਼ਯਾਲ ਰੱਖੀ ਸਿਰੋਂ ਜਾਨ ਦਾ ਏ

ਜੋਗੀ ਦਾ ਅਯਾਲੀ ਨੂੰ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ

ਅਰੇ ਜਾਣ ਚੀ ਵਾਰ ਕਿਆ ਖਬਰ ਤੁਮਕੋ ਬਾਲਾਨਾ ਬਗੁਰੂ ਹਮਾਰਾ ਪੀਰ ਹੋਰੇ
 ਗੋਰ ਖਨਾਬ ਟਿੱਲਾ ਗੁਰਦੁਆਰ ਹਮਰਾ ਸਦਾ ਬਰਤ ਪੂਜਾ ਦਾ ਨ ਖੀਰ ਹੈ ਰੇ
 ਆਏ ਘੁੰਮਤੇ ਘਾਮਤੇ ਯਹਾਂ ਰੁਜ਼ਰੇ ਚਲੇ ਦੇਖਣੇ ਮੁਲਕ ਕਸ਼ਮੀਰ ਹੈ ਰੇ
 ਕਬਕੀ ਬਾਤ ਸਾਲੇ ਕਿਸਨੇ ਭੇਸ ਬਦਲਾ ਦੈਬੀ ਸਾਲ ਕੇਹਮੀਂ ਫਕੀਰ ਹੈ ਰੇ
 ਹਮ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਬਾਵਰੇ ਕਿਸੀ ਕੋਭੀ ਸੁਸਰੇ ਕੋਨ ਖੇੜੇ ਕੋਟ ਹੀਰ ਹੈ ਰੇ

ਹਮਤੈ ਜਹਾ ਚਾਹੈ ਉਸੀਜਗੁ ਜਾਇ ਦੁਨੀਆਂ ਫੁ ਰਦੀਸਭੀਜਾਗੀਰਹੈ ਰੇ
ਨਾ ਹੈ ਕੋਈ ਵੇਰੀ ਹਮਰ ਸਭੀ ਸਾਜਨ ਦੇਖਾ ਦੁਈਕੀਮਾਰਲਕੀਰਹੈ ਰੇ
ਚੁਪਕਾ ਹੋ ਫਕੀਰ ਸੇ ਰਹੁ ਡਰਤਾ ਰਖਤੇ ਨਾਗਜਬਾਨ ਤਾਸੀਰ ਹੈ ਰੇ
ਸੋਈ ਝੜੇਗਾ ਅੜੇਗਾ ਫਕਰ ਸੇ ਜੋ ਜਾਨ ਲੈਹ ਤੂੰ ਏਰੀਤਕਦੀਰ ਹੈਰੇ
ਲਾਹੌਰੀਦੇਖਜਬਚਲੀਨ ਫਿਰੇਹਮਰੀਯੇਹਜਬਾਨ ਨ ਸਮਝਸਮਸੀਰਹੈਰੇ

ਜਵਾਬ ਅਯਾਲ ਦਾ

ਠੱਗਾ ਹੋ ਜੋਗੀ ਦਾਬੇ ਮਾਰਣਾਏ ਕਰਾਮਾਤ ਤੇਰੀ ਸੱਭੇ ਘੁਲੱਣੀ ਏ
ਵੇਖਣ ਸੁਣਨਖੇਵੇਜਹੀਛਾਟਕਰਸਨਮਿਉਂਦੀਜਾਨਨ ਤੁਧਨੂੰ ਭੁਲਣੀ ਏ
ਨਜ਼ਰ ਆਵਦੀਏਨਗਰਖੇੜਿਆਂ ਦੇਤੇਰੀਲਾਸਗਲੀਆਂਵਿਚਰੁਲਣੀ ਏ
ਮੜੀ ਗੋਰ ਨ ਜਲ ਪਰਵਾਹ ਹੋਣਾਮਿੱਟੀ ਪਈਨ ਕਿਸੇਉਥੱਲਣੀ ਏ
ਖਾਕ ਉੜੇਗੀ ਵਿਚ ਜਹਾਂਨ ਤੇਰੀ ਅੱਜ ਭਲਕ ਅੰਧੇਰੀ ਝੁਲਣੀ ਏ
ਲਾਹੌਰੀਦੇਖਲਈਂ ਵਕਤਅਖੀਰਤੇਰੀਨੇਕੀਬਦੀਦਰਗਾਹਵਿਚਤੁਲੱਣੀ ਏ

ਜੋਗੀ ਦੀ ਕਰਾਮਾਤ

ਤੰਗ ਹੋਕੇ ਜੋਗੀਨੇ ਅਰਜ਼ਕੀਤੀ ਹਿਰਦੇ ਗੁਰੂ ਤੇ ਰੱਬ ਧਿਆਣ ਲੱਗਾ
ਹੋਈ ਅਰਜ਼ ਕਬੂਲ ਫਕੀਰ ਸੰਦੀ ਮੋਲਾਅੰਬਰੋਂਮੀਂਹਬਰਸਾਣ ਲੱਗਾ
ਗੁਰੂਦੀ ਥਾਪਜੋਗੀ ਤਰਫਰੱਬਹੋਇਆਝੱਟ ਜਾਹਿਰੀਕਲਾਵਖਾਣ ਲੱਗਾ
ਬਿਜਲੀਕੋਹਰਤੂਫਾਨਤੇਗੜਾ ਵਸਿਆਭੇਡਾਮੋਈਆਂਤੇਕੁੜਰੁੜਾਣ ਲੱਗਾ
ਹੱਥਜੋੜਅਯਾਲਡਿੱਗਾਪਿਯਾਪੈਰੀਕੋਹਾਬਖਸ਼ਸਾਈਂਚਰਣੀਆਣ ਲੱਗਾ
ਲਾਹੌਰੀਦੇਖਅਯਾਲਨੂੰਦਿਆਲਹੋਇਆਮੁੱਖੋਂਸੀਸਵਿੱਤੀਜੋਗੀ ਜਾਨਲੱਗਾ

ਜੋਗੀ ਨੇ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਤੋਂ ਰਸਤਾ ਪੁੱਛਣਾ

ਜੋਗੀਪੁਛਿਆ ਮਿਲਦਿਆਂਗਾਹੀਆਂਨੂੰਰੰਗਪੁਰਾਖੇੜਾਕੇ ਜੜਾਖੇੜਿਆਂਦਾ
ਸਖੀਕੋਨਮਸਜਿਦਕੋਹੜੀਧਰਮਸਾਲਾਵੇਹੜਾਕੋਨਸਰਦਾਰਹੈਵੇਹੜਿਆਂਦਾ
ਹਾਕਮਕੋਨਆਹਲਾ ਨਾਮਨਿਯਾਵਾਲਾ ਵੱਡਾਚੰਦਰੀਕੋਨਨਿਬੇੜਿਆਂਦਾ
ਮਚਲੇਹੋ ਜੋਗੀਸੱਭੇ ਭੇਤਪੁੱਛੇ ਲਾਹੌਰੀ ਬਾਗੜੂ ਚਲਿਆ ਬੇੜਿਆਂਦਾ

ਜਵਾਬ ਮੁਸਾਫਰਾਂ

ਪਹੁੰਚੇ ਆਨ ਖੇੜੀ ਹੁਣਕੀ ਪੁੱਛਨਾਏ ਓਹਦੇਖ ਜੋ ਮਿਘਣੇ ਰੁੱਖਜੋਰੀ
 ਮੰਦਰਬਹੁਤ ਮਸੀਤਾਂਤੇਧਰਮਸਾਲੇਘਰਘਰਨਾਰੀਆਂਸੁਖੀ ਮਨੁੱਖ ਜੋਰੀ
 ਅੱਜੂ ਚੋਧਰੀ ਵੱਡਾ ਨਿਆਵਾਲਾ ਜਿਸਦੀ ਨੂੰਹਪਈ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਜੋਰੀ
 ਖਾਤਰ ਕਰਨਹੇਲੋਰ ਫੜਕਦਮਲਾਹੋਰੀਭਜਾਜਾਹਜੇਲਰੀਉੱਖ ਜੋਰੀ
 ਜੋਰੀ ਦਾ ਖੂਹ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਡੇਰਾ ਕਰਣਾ

ਨੇੜੇ ਜਾਜੋਰੀਆਸਣਲਾਬੈਠਾ ਧੋਕਾਂਠੰਡੀਆਂ ਲੰਮੀਆਂ ਟਾਹਲੀਆਂ ਨੀ
 ਦੇਖਜੋਰੀਦੀਸ਼ਕਲਨਿਹਾਲਹੋਈਆਂ ਖੂਹਡੇਭਰਣਪਾਣੀਸਾਧੂ ਵਾਲੀਆਂਨੀ
 ਤਿੱਖੇ ਨੈਣ ਕੰਦਾਰੀਆਂਵਿਆਹੀਆਂਦੇਗੋਰੇਮੁੱਖਤੇਜੁਲਫਾਂਕਾਲੀਆਂਨੀ
 ਗਲੀਹਸੀਆਂਤੇ ਹਥੀਂਛਾਪਛੱਲੇ ਕੰਨੀ ਫਬਣ ਸੁਨੈਰੀ ਵਾਲੀਆਂ ਨੀ
 ਪਾਣੀਭੁਲਗਿਆਛਡਘੜੇਆਈਆਂਗਿਰਦਜੋਰੀਦੇਲੈਣਭਵਾਲੀਆਂਨੀ
 ਗੱਲੀਂਲੱਗਰਹੀਆਂਨਾਲਜੋਗੜੇਦੇਜੀਜੇਪਾਸਜਿਉਂਦੈਠੀਆਂਸਾਲੀਆਂਨੀ
 ਕੋਈ ਆਖਦੀ ਏ ਕਿਸੇ ਕੈਹਰ ਕੀਤਾਕੰਨ ਪਾੜਕੇਮੁੰਦਰਾਂਡਾਲੀਆਂਨੀ
 ਕੋਈਆਖਦੀ ਕਿਸੇਦੇ ਇਸ਼ਕ ਪਿਛੇਜਨਮਜਾਤ ਤੁਟੀਆਂਗਾਲੀਆਂਨੀ
 ਕੋਈ ਆਖਦੀਏ ਐਵੇਂਹੋਵਣੀਸੀਦੁਹੋਲਿਖੀਆਂ ਕਿਸੇਨ ਟਾਲੀਆਂਨੀ
 ਕੋਈਆਖਦੀਏਕਿਸੇਦੇਕੋਣਆਵੇਦਾਣੇਪਾਣੀਦੀਆਂਏਹਉਛਾਲੀਆਂਨੀ
 ਕੋਈ ਕਹੇ ਹੋਈ ਦੇਰ ਚਲੋ ਭੈਣਾਂ ਮਾਵਾਂ ਦੇਣ ਸੱਸਾਂਘਰੋਂਗਾਲੀਆਂਨੀ
 ਲਾਹੋਰੀਘਰੋਂਜਾਪਰਤਦੋਚਾਰਲਿਆਈਆਖਾਤਰਜੋਗੜੇ ਦੇਖੀਰਥਾਲੀਆਂਨੀ

ਜੋਰੀ ਨੇ ਅਸੀਸ ਦੇਣੀ

ਮੁੱਖਾਂ ਅਸੀਸਵਿੱਤੀਭਲਾਕਰੇਸਾਈਂ ਜੋਰੀ ਖੱਪਰਾ ਪੂਰਿਆ ਖੀਰਦਾਏ
 ਖਾਧੀ ਖੀਰਪੀਤਾਪਾਣੀਸ਼ੁਕਰਕੇਹਾਖਾਤਰਖਾਹਛਿੱਠਾਨਗਰਹੀਰਦਾ ਏ
 ਡੇਰੇਵੇਠੀਆਂਨਿਆਮਤਾਂਲਿਆਉਣਲੋਕੀਬਾਣਾਜਾਣਕੇਭਲਾਫਕੀਰਦਾਏ
 ਦੇਵਣ ਹਾਰਕਰਤਾਰਨਭੁਲਦਾਏਲਾਹੋਰੀਲਿਖਿਆਜਿਵੇਂਤਕਦੀਰਦਾਏ

ਜੋਗੀ ਨੇ ਪੁੰਨੀ ਲਾਉਣੀ

ਦਿਨ ਹੁੰਦਿਆਈ ਜੋੜ ਮੇਲ ਬਾਲਣਪਈ ਸ਼ਾਮਲਈ ਪੁੰਨੀਲਾ ਜੋਗੀ
ਜੋ ਕੁਝ ਗੁਰੂਦਾ ਨਾਮ ਜਪ ਜਾਪ ਹੋਸੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਖੜੇ ਹੋਨਾਦ ਵਜਾ ਜੋਗੀ
ਬੈਠਾ ਜਹਾ ਉਸ ਰੱਬਦੀ ਯਾਦ ਅੰਦਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਗਦੇਰਾਤਲੰਘਾ ਜੋਗੀ
ਲਾਹੋਰੀ ਜਾਣਿਆਂ ਜਦੋਂ ਪਰਭਾਤ ਹੋਈ ਗੱਜਾ ਚਲਿਆ ਭਸਮਰੁਮਾ ਜੋਗੀ
ਜੋਗੀ ਦਾ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਭਿਛਿਆ ਵਾਸ ਤੇ ਜਾਣਾ

ਹਾਲਕਾਲ ਫਕੀਰੀ ਦਾ ਪਹਿਨ ਕੇ ਤੇ ਝੁਲਝਾਲ ਟੁਰਿਆ ਨਾਲ ਨਾਜ਼ ਜੋਗੀ
ਨਗਰ ਖੇੜਿਆਂ ਦੀਰ ਲੀਗਲੀ ਫਿਰਦਾ ਮੁੱਖੋਂ ਕਹੇ ਆਲਖ ਅਵਾਜ਼ ਜੋਗੀ
ਚਲਦੀ ਭਿਛਿਆਲ ਵੇਜੋੜ ਬਲਿਯਾ ਵਨਕ ਦਮਸਟ ਦਾਗਿਆ ਦਰਾਜ਼ ਜੋਗੀ
ਕਿਸੇ ਤਰਫ ਨ ਦੇਖਦਾ ਚਾਅੱਖੀ ਐਸਾ ਇਸ਼ਕ ਦੇ ਵਿੱਚ ਗੁਦਾਜ਼ ਜੋਗੀ
ਫੜਨ ਬਾਲਕੁੜੀਆਂ ਤੇ ਪਰਸਾਦ ਦੇਵੇ ਮਿੱਠੇ ਵੇਲੇ ਤੇ ਨੇਕ ਮਜ਼ਾਜ਼ ਜੋਗੀ
ਲਾਹੋਰੀ ਭੀਖਦਾ ਇਕ ਬਹਾਨਾ ਸੀ ਲੈਣ ਹੀਰਦਾ ਗਿਯਾ ਸੀਰਾਜ਼ ਜੋਗੀ

ਬੋੜਾ ਮੰਗ ਕੇ ਜੋਗੀ ਦਾ ਅੰਸਨ ਪਰ ਆ ਬੈਠਣਾ

ਪੰਜਸੱਤ ਗਲੀਆਂ ਮੰਗ ਪਤ ਹੋਇਆ ਲੱਗੀ ਖੁਦਿਆ ਤੇ ਡੇਰੇ ਆਣ ਬੈਠਾ
ਪੁੰਨੀ ਬਾਲ ਜ਼ਿਮੀਨ ਤਪਾਈਓ ਸੂ ਆਟਾ ਗੋਕੇ ਹੋਟ ਪਕਾਣ ਬੈਠਾ
ਪਲਿਆ ਦੁੱਧ ਮਲਾਈ ਪਰਾਉਂ ਠਿਆਂਦਾ ਰੁੱਖਾ ਮਿਸੜਾ ਟੁੱਕੜਾ ਖਾਣ ਬੈਠਾ
ਕਦਰਖੀਰਦੀ ਪਈ ਜਵ ਮਿਲੀ ਮਿੱਸੀ ਪਾਣੀ ਘੁੱਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲੰਘੇਨ ਬੈਠਾ
ਹਰੀ ਤੋੜ ਲਿਆਇਆ ਬੂਟੀ ਜੰਗਲੇ ਦੀ ਖੂਬ ਰਗੜਿਓ ਸੂ ਬਿਜਿਆ ਛਾਣ ਬੈਠਾ
ਪੀਤੀ ਭੰਗ ਮਲੰਗ ਤੇ ਮੈਹਵ ਹੋਇਆ ਇਕ ਯਾਰ ਦਾ ਰੱਖ ਧਿਆਨ ਬੈਠਾ
ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਗੱਲ ਕਲਾਮ ਕਰਦਾ ਯਾਦ ਰੱਬ ਦੀ ਵਿਚਗਲ ਤਾਨ ਬੈਠਾ
ਤਾੜੀ ਲਾਕੇ ਨਾਬਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰਿਆ ਜੋਰੀ ਝੁਕ ਕੇ ਵਾਂਗ ਕਮਾਨ ਬੈਠਾ
ਲੋਕੀ ਸੀਸ ਨਿਵਾਵਦੇ ਲੱਗ ਚਰਣੀ ਜੋਗੀ ਜਾਣਕੇ ਫੈਜ਼ ਰਸਾਨ ਬੈਠਾ
ਲਾਹੋਰੀ ਕੋਣਾ ਖੇਜਾ ਕੇ ਹੀਰਤਾਈਂ ਵੇਰਾ ਰਾਂਝਣਾ ਬਾਹਿਰ ਮਹਿਮਾਨ ਬੈਠਾ

(ਜਨਾਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜੋਗੀ ਦੀ ਬਾਬਤ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਗੱਲਾਂ)

ਸਬ ਗਲੀ ਕੂਚੇ ਰੰਨਾਂ ਕਰਨ ਗੱਲਾਂ ਭੈਣਾਂ ਇੱਕ ਜੋਗੀ ਤੜਕੇ ਆਗਿਆ ਨੀ
 ਆਲਖ ਆਲਖ ਆਵਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਸਾਡੇ ਸੁੱਤੜੇ ਬਾਲ ਜਗਾ ਗਿਆ ਨੀ
 ਜਟਾਂ ਕਾਲੀਆਂ ਘਟਾਂ ਦੇ ਵਾਂਗ ਸਿਰ ਤੇ ਮੁੱਖ ਚੰਦ ਦੇ ਵਾਂਗ ਦਿਖਾ ਗਿਆ ਨੀ
 ਖੈਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥੀਂ ਲਿਆ ਜੋ ਬੱਬ ਲਿਆਈਆਂ ਨ ਉਡੀਕਿਆ ਕਦਮ ਉਠਾ ਗਿਆ ਨੀ
 ਡਿੱਠਾ ਆਂਵਦਾ ਜਾਂਦੜਾ ਇਸਿਆ ਨ ਜੋਗੀ ਘਰੋ ਘਰ ਨਾਵ ਵਜਾ ਗਿਆ ਨੀ
 ਲਾਹੌਰੀ ਜੀਉਚਾਹੇ ਹੋਵੇ ਨਿਤ ਦਰਸ਼ਨ ਐਸੀ ਚਿਟਕਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਲਾਗਿਆ ਨੀ

(ਸਹਿਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕ੍ਰਿਮਤਾਂ ਦਾ ਜੋਗੀ ਦੇ ਛੇਰੇ ਪਉਂਦਣਾ)

ਪੰਜ ਸੱਤ ਮੁਟਿਆਰੀਆਂ ਆਖਿਆਏ ਅਸਾਂ ਦੇਖਿਆ ਰੂਪ ਅਪਾਰ ਜੋਗੀ
 ਪਾਣੀ ਭਰਣ ਸਹੇਲੀਆਂ ਕਲ ਗਈਆਂ ਹੋਯਾ ਨਾਲ ਸਬੱਬ ਦੀਦਾਰ ਜੋਗੀ
 ਖੂਹ ਦੇ ਪਾਸ ਆਸਤ ਧੂਣੀ ਲਾ ਬੈਠਾ ਵੇਖਣ ਖੜਿਆਂ ਦੇ ਮਰਦ ਨਾਰ ਜੋਗੀ
 ਵੇਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਸੀਨੇ ਜ਼ਖਮ ਲੱਗੇ ਨੈਣ ਤਿਖੜੇ ਵਾਂਗ ਕਟਾਰ ਜੋਗੀ
 ਘਰੋਂ ਘਰੀ ਸੁਆਨੀਆਂ ਮਾਰ ਬੂਹੇ ਵੇਖਣ ਚਲੀਆਂ ਹੋ ਤਿਆਰ ਜੋਗੀ
 ਸਹਿਤੀ ਮਿਲੀ ਵਾਟੇ ਕਿਹਾ ਕਿਧਰ ਭੈਣਾਂ ਸਭਨਾਂ ਆਖਿਆ ਚਲ ਦੁਬਾਰ ਜੋਗੀ
 ਕਿਸੇ ਲਾਚੀਆਂ ਤੇ ਵੁੱਲ ਫੁੱਲ ਲੀਤੇ ਦਿੱਤੇ ਜਕੇ ਨਜ਼ਰ ਗੁਜ਼ਾਰ ਜੋਗੀ
 ਬਹੁਤੀ ਗਲ ਕਲਾਮ ਨਾ ਮੂਲ ਕੀਤਾ ਲਾਹੌਰੀ ਸੁਖਣ ਕੀਤੇ ਦੋ ਚਾਰ ਜੋਗੀ

(ਹੀਰ ਨੇ ਸਹਿਤੀ ਨੂੰ ਦੇਰ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੁੱਛਣਾ)

ਕਿਧਰੋਂ ਇਨ ਗੁਜ਼ਾਰਕੇ ਆਨ ਵੜੀਓਂ ਘਰ ਬਾਹਰਦਾ ਨਹੀਂ ਫਿਕਰ ਸੈਹਤੀ
 ਲੱਤਾਂ ਤੇਰੀਆਂ ਵਾਂਗ ਅਸਥਾਤ ਦੇ ਨੇ ਤਾਂਹੀਏਂ ਬੱਕਦੀ ਨਹੀਂ ਫਿਰ ਫਿਰ ਸੈਹਤੀ
 ਸਚੇ ਸੱਚ ਹੀ ਗੱਲ ਸੁਨਾ ਅੜੀਏ ਕੇਹੜੀ ਥਾਂ ਲਾਇਆ ਇਤਨਾ ਚਿਰ ਸੈਹਤੀ
 ਗੱਲਾਂ ਮਾਰਦੀ ਮਾਰਦੀ ਸ਼ਾਮ ਹੋਈ ਧੰਨ ਬੱਕਿਆ ਨਾ ਤੇਰਾ ਸਿਰ ਸੈਹਤੀ
 ਮਹਿਰਮ ਹਾਲ ਨਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਦੇਸ ਹਾਂ ਮੈਂ ਦਸਾਂ ਫੋਲਕੇ ਕਿਨੂੰ ਜਿਗਰ ਸੈਹਤੀ
 ਲਾਹੌਰੀ ਮੈਂ ਕਲੀ ਰੋਂਦੀ ਰਹੀ ਅੰਗਨ ਗਏ ਭਾਗ ਨਿਮਾਨੀ ਦੇ ਹਰ ਸੈਹਤੀ

(ਸਹਿਤੀ ਨੇ ਹੀਰ ਨੂੰ ਉਤਰ ਦੇਣਾ)

ਭਾਬੀ ਸੱਚ ਦਾ ਸੁਖਨ ਸੁਣਾਉਨੀਆਂ ਹਾਲ ਅੱਜ ਦਾ ਸੁਣੀ ਵਰਤੰਤ ਹੀਰੇ
 ਰਲਕੇ ਨਾਲ ਸਹੇਲੀਆਂ ਦੇਖ ਆਈ ਆਇਆ ਖੂਹ ਉਤੇ ਇਕ ਸੰਤ ਹੀਰੇ

ਪਹਿਲੀ ਉਮਰ ਜਵਾਨ ਕਮਾਲ ਸੂਰਤ ਪਾਨੀ ਖਾਕਥੀਂ ਘੜੀ ਭਗਵੰਤ ਹੀਰੇ
 ਦੇਖੇ ਲੋਗ ਬੈਠੇ ਉਸਦੇ ਪੈਰ ਪੂਜਨ ਕੋਈ ਜਾਪਦਾ ਬੜਾ ਮਹੰਤ ਹੀਰੇ
 ਦਾਨੇ ਛੱਡ ਚਤ੍ਰਾਈਆਂ ਹਾਰ ਥੱਕੇ ਪਾਯਾ ਰੱਬ ਦਾ ਕਿਸੇ ਨ ਅੰਤ ਹੀਰੇ
 ਲਾਹੌਰੀ ਜਾਹਿਰਾ ਭੇਸ ਫਕੀਰ ਦਾਏ ਵਿੱਚੋਂ ਖਬਰ ਨ ਸੰਤ ਦੇਦੰਤ ਹੀਰੇ

(ਸਹੇਲੀਆਂ ਨੇ ਹੀਰ ਨੂੰ ਜੋਗੀ ਦਾ ਹਾਲ ਦੱਸਣਾ)

ਪਿੱਛੋਂ ਹੋਰ ਆਈਆਂ ਪੰਜ ਸੱਤ ਕੁੜੀਆਂ ਕਿਹਾ ਰੱਲ ਸੁਣ ਨਾਲ ਧਿਆਨ ਹੀਰੇ
 ਬਾਹਰ ਖੂਹ ਉਤੇ ਇਕ ਸਾਧ ਆਯਾ ਹੋਈਆਂ ਦੇਖਕੇ ਅਸੀਂ ਹੈਰਾਨ ਹੀਰੇ
 ਅੱਜ ਤੀਕ ਸੋਹਣਾ ਜੇਹਾ ਦੇਖਿਆ ਨਹੀਂ ਵੇਖੇਹੈਨ ਫਕੀਰ ਕਿਤਾਨ ਹੀਰੇ
 ਦਿੱਤੀ ਹੁਸਨ ਦੀਰੱਬ ਨੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਦਿੱਤਾ ਮੋਤੀਆਂ ਦਾ ਹੋਸੀ ਦਾਨ ਹੀਰੇ
 ਨਿਗਾਹ ਤੀਰ ਤੇ ਅੱਖੀਆਂ ਮਸਤ ਦੋਵੇਂ ਭਵਾਂ ਡਿੰਗੀਆਂ ਵਾਂਗ ਕਮਾਨ ਹੀਰੇ
 ਮੱਥਾ ਚੰਦ ਅਸਮਾਨ ਜਿਉਂ ਤਿਲਕਤਾਰਾ ਕੰਨੀਂ ਮੁੰਦਰਾਂ ਅਜਬ ਸੁਹਾਨ ਹੀਰੇ
 ਡਿੰਗਾ ਮੁੰਦਰਾ ਅਸਾਂਨੂੰ ਜਾਪਦਾਏ ਪਤੀਆਂ ਛੱਡ ਗਈਆਂ ਸੁਲੇਮਾਨ ਹੀਰੇ
 ਕਦੀ ਹੱਸਦਾ ਹੱਸਦਾ ਹੋ ਪੈਂਦਾ ਕਦੀ ਹੋ ਬਹਿੰਦਾ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੀਰੇ
 ਓਹਦੀ ਤੱਬਾ ਅਮੀਰਾਂ ਦੇ ਵਾਂਗ ਜਾਪੇ ਆਯਾ ਛੱਡਕੇ ਰਾਜ ਸਮਾਨ ਹੀਰੇ
 ਕੋਈ ਭਲਾ ਆਖੇ ਕੋਈ ਬੁਰਾ ਆਖੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਨ ਖੁਦੀ ਗੁਮਾਨ ਹੀਰੇ
 ਕਦੇ ਪੋਥੀਆਂ ਪੜ੍ਹੇ ਗਿਆਨ ਗੀਤਾ ਕਦੇ ਖੋਲ੍ਹਕੇ ਪੜ੍ਹੇ ਕੁਰਾਨ ਹੀਰੇ
 ਕਦੇ ਫੋਲ ਬਹਿੰਦਾ ਨਾਲ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੇ ਲਾਹੌਰੀ ਆਸ਼ਕਾਂਦੀ ਦਾਸਤਾਨ ਹੀਰੇ

(ਹੀਰ ਦਾ ਆਪਣੇ ਵਿਯੋਗ ਨੂੰ ਪਗਟ ਕਰਨਾ)

ਕੀਤਾ ਰੱਬ ਜੋ ਹੋਗਿਆ ਹੋਵਣਾ ਸੀ ਅੱਵਲ ਰੋਜ਼ ਜੋ ਲਿਖਿਆ ਮੱਥ ਹੈ ਨੀ
 ਜਿਸ ਦਾ ਪੁੱਤ ਜੋਗੀ ਮਾਂ ਦੁੱਖ ਜੋਗੀ ਰੋਂਦੀਹੋਗ ਵਹਾਵਦੀ ਅੱਥ ਹੈ ਨੀ
 ਜਿਸ ਦਾ ਕੰਤ ਜੋਗੀ ਸਾਰੀ ਉਮਰਸੋਗੀ ਟੁੱਟ ਗਈ ਸੁਹਾਗ ਦੀ ਨੱਥ ਹੈ ਨੀ
 ਜਿਸਦਾ ਯਾਰ ਜੋਗੀ ਕਿਸ ਕਾਰ ਜੋਗੀ ਬੈਠੀ ਹੋਗ ਮਲੰਦੜੀ ਹੱਥ ਹੈ ਨੀ
 ਕੋਣ ਆਖਦਾ ਖਾਕ ਲਾ ਖਾਕ ਹੋਵਾਂ ਗਲੀ ਗਲੀ ਪਵੇ ਮੇਰੀ ਸੱਥ ਹੈ ਨੀ
 ਕੀ ਵੱਸ ਹੈ ਕਿਸੇ ਤੇ ਹੋਈ ਤਿਵੇਂ ਭਵਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਤਕਦੀਰ ਦਾ ਰੱਥ ਹੈ ਨੀ
 ਨੀਂ ਮੈਂ ਕਿਵੇਂ ਦੇਖਾਂ ਉਸ ਜੋਗੜੇ ਨੂੰ ਗੱਲੀਂ ਲਾ ਲਿਆਓ ਕਰੋ ਜੱਥ ਹੈ ਨੀ

ਲਾਹੌਰੀ ਕੇਹੜੇ ਦੁੱਖ ਥੀਂ ਫਕੀਰ ਹੋਯਾ ਹਾਲ ਪੁੱਛ ਸੁਣੀਏ ਰੱਲ ਕੱਥ ਹੈਨੀ

(ਹੀਰ ਨੇ ਜੋਗੀ ਦੇ ਬੁਲਾਣ ਵਾਸਤੇ ਸਹੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ)

ਰਲ ਜਾਓ ਸਹੇਲੀਓ ਕਰੋ ਹੀਲਾ ਓਸ ਜੋਗੀ ਨੂੰ ਸੌਂਦ ਲਿਆਵਿਓ ਨੀ
ਆਸ਼ਕ ਫਕਰ ਨਾ ਜ਼ੋਰ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇਨੀ ਨਾਲ ਆਜ਼ਜ਼ੀ ਅਰਜ਼ ਸੁਣਾਵਿਓਨੀ
ਤੁਸਾਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਜੇ ਹੋਗ ਸੁੱਤਾ ਭਰ ਮੁੱਠੀਆਂ ਬੈਠ ਜਗਾਵਿਓ ਨੀ
ਕੋਈ ਗੀਤ ਝਨਾ ਦਾ ਗਾਵਿਓਨੀ ਰੱਲਾਂ ਮਿੱਠੀਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਚਾਵਿਓ ਨੀ
ਬੜੇ ਬੜੇ ਹੋਏ ਵੱਸ ਨਾਰੀਆਂ ਦੇ ਜ਼ਰਾ ਹੱਸ ਕੇ ਮੁੱਖ ਵਿਖਾਵਿਓ ਨੀ
ਰੰਨਾਂ ਛੱਤਰੇ ਕਰਦੀਆਂ ਮਾਨਸਾਂਨੂੰ ਵੱਡਾ ਨੈਣਾਂ ਦਾ ਜਾਦੂੜਾ ਪਾਵਿਓਨੀ

(ਸਹੇਲੀਆਂ ਦਾ ਜੋਗੀ ਦੇ ਪਾਸ ਜਾਣਾ)

ਨਹੀਂ ਖਬਰ ਰੀਝੇ ਕਿਸਦੇ ਹੁਸਨ ਉਤੇ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਨਾਜ਼ ਵਿਖਾਵਿਓ ਨੀ
ਬੋੜੀ ਆਖਣੀ ਨਾਥ ਜੇ ਅਰਜ਼ ਮੰਨੇ ਬਾਰਬਾਰ ਨਾ ਓਹਨੂੰ ਅਕਾਵਿਓਨੀ
ਹੋਵੇ ਖੈਰ ਫਕੀਰ ਆਵੇ ਦਾਰੂ ਰੋਗਨ ਹੀਰ ਦਾ ਰੋਗ ਹਟਾਵਿਓ ਨੀ
ਇਕਵਾਰ ਮੈਂ ਨਾਥਦਾ ਕਰਾਂ ਦਰਸ਼ਨ ਲਾਹੌਰੀ ਫੰਧ ਲਗੇ ਜੇੜ੍ਹਾ ਲਾਵਿਓਨੀ
ਕੁੜੀਆਂ ਹੱਸ ਕੇ ਆਖਿਆ ਜੋਗੜੇ ਨੂੰ ਤੈਥੋਂ ਵਾਰੀਆਂ ਵੇਦੰਨ ਪੰਨ ਜੋਗੀ
ਪੰਨ ਮਾਂ ਜਨੇਂਦਰੀ ਹੋਗ ਰੋਂਦੀ ਪੰਨ ਛੱਡ ਆਇਓ ਜੇਹੜੀ ਰੰਨ ਜੋਗੀ
ਪੰਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਥੀਂ ਜੋਗ ਦੀ ਚਾਟ ਲੱਗੀ ਗੁਰੂ ਪੰਨ ਜਿਸ ਨੇ ਪਾੜੇ ਕੰਨ ਜੋਗੀ
ਪੰਨ ਹੋਸਲਾ ਦੁਨੀਆਂਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਤੇ ਕਲੇ ਹੋਰਹਿਣਾ ਵਿੱਚ ਬੰਨ ਜੋਗੀ
ਜੋੜੇ ਹੱਥ ਵੇਖੀਂ ਰਲੀਂ ਪੱਲੇ ਇਕ ਅਰਜ਼ ਅਸਾਡੜੀ ਮੰਨ ਜੋਗੀ
ਵੇਹੜੇ ਚਲ ਸਰਦਾਰ ਦੇ ਕਦਮ ਪਾਵੇ ਘਰ ਹੀਰ ਦੇ ਖਾਵਣਾ ਅੰਨ ਜੋਗੀ
ਚਲ ਨਾਲ ਅਸਾਡੜੀ ਲਾਜ਼ ਰੱਖੀਂ ਅਸੀਂ ਆਈਆਂ ਤੇਰੀ ਸਰੰਨ ਜੋਗੀ
ਘੇਰਾ ਘੋਤਿਆ ਵਾਂਗ ਪ੍ਰਵਾਰ ਕੁੜੀਆਂ ਅਜਬ ਵਿੱਚ ਸੋਹੇਜਿਵੇਂ ਚੰਨਜੋਗੀ
ਤੇਰਾ ਅਸਾਂ ਮੇਲ ਪਲ ਛਿਨ ਦਾਏ ਮੁੜ ਨਹੀਂ ਆਵਣਾ ਐਸ ਵਤੰਨ ਜੋਗੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਹੀਰ ਨੇ ਸੌਂਦਿਆ ਜਾਣ ਲਿਆ ਉਸਤਾਕਾਰ ਹੈਸੀ ਹਰ ਫੰਨ ਜੋਗੀ

(ਜਵਾਬ ਜੋਗੀ)

ਪਿੱਛੇ ਹਟੋ ਨਜ਼ਦੀਕ ਮਤ ਆਵੇ ਹਮਰੇ ਏਕ ਏਕ ਡੰਡਾ ਸਬਕੇ ਲਾਏਂਗੇ ਰੀ

ਜੋਗੀ ਕਿਸੀ ਕੇ ਬਾਪ ਕੇ ਨਹੀਂ ਨੌਕਰ ਮੋਜਆਈ ਤੇ ਆਪ ਹੀ ਜਾਏਂਗੇ ਰੀ
ਵੇਖ ਲੇਂਗੇ ਕੌਣ ਸਰਦਾਰ ਵੇਹੜਾ ਐਰ ਅੰਨ ਭੀ ਹੀਰ ਕਾ ਖਾਏਂਗੇ ਰੀ
ਬਾਰ ਬਾਰ ਕਿਉਂ ਹਮੇਅਕਾਵਤੀ ਹੋ ਜਾਓ ਅੱਜ ਹਮਕਲ ਕੋ ਆਏਂਗੇ ਰੀ
ਪ੍ਰਤਾਕਾਲਇਸ਼ਨਾਨ ਧਿਆਨ ਧਰਕੇ ਬਾਨਾਂ ਫਕਰਕਾ ਸਭੀ ਸਜਾਏਂਗੇ ਰੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਯੂਮਤੇ ਆਮਤੇ ਗਜਾ ਕਰਤੇ ਵੇਹੜੇ ਹੀਰ ਕੇ ਕਦਮ ਟਕਾਏਂਗੇ ਰੀ

(ਸਹੇਲੀਆਂ ਦਾ ਹੀਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਆਕਰ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ)

ਬਚੀਆਂ ਮਾਰ ਕੋਲੋਂ ਪਾਈ ਝਾੜ ਜੋਗੀ ਗਾਲੀ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਹੀਰੇ
ਸਾਡੀ ਇਕ ਨਾ ਮੰਨੀਆਂ ਜੋਗੜੇ ਨੇ ਅਰਝਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਨੇ ਵਾਰੇ ਵਾਰ ਹੀਰੇ
ਓਹਦੀ ਤਬਾਨਵਾਬ ਦੇ ਵਾਂਗ ਹੈਨੀ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹ ਸਰਦਾਰ ਸਰਦਾਰ ਹੀਰੇ
ਚਾਤਰ ਕਿਸੇ ਰਜਵੰਸ਼ ਦਾ ਪੁੱਤ ਜਾਪੇ ਨਹੀਂ ਮੂਹੜ ਗਵਾਰ ਗਵਾਰ ਹੀਰੇ
ਹੱਸਕੇ ਆਖਿਓਸੂ ਮੇਰਾ ਆਉਣ ਭਲਕੇ ਕੀਤਾ ਅੱਜ ਇਨਕਾਰ ਇਨਕਾਰ ਹੀਰੇ
ਲਾਹੌਰੀ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਗੱਲ ਬਹੁਤੀ ਕਰੇ ਯਾਦ ਕਰਤਾਰ ਕਰਤਾਰ ਹੀਰੇ

(ਹੀਰ ਦਾ ਜੋਗੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿਚ ਅਪਣੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ)

ਜੇ ਕੁਝ ਕੁੜੀਆਂ ਨ ਆਖਿਆ ਹੀਰ ਸੁਣਕੇ ਮੂੰਹੋਂ ਠੰਢੜੀ ਆਹ ਚਾ ਮਾਫੀ ਬੁਰੀ
ਸੱਜਣ ਵੇਖਿਆ ਬਿਨਾਂ ਨਾ ਸੱਬਰ ਦਿਲਨੂੰ ਰੱਬਾ ਮਰਨਕੋਲੋਂ ਇੰਤਜ਼ਾਰੀ ਬੁਰੀ
ਕੌਣ ਜੀਵ ਦੇ ਹਾਲ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾਏ ਗੁੱਸੀ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਲੱਗੀ ਬੀਮਾਰੀ ਬੁਰੀ
ਨੈਨੀਂ ਵਗਦਾ ਨੀਰ ਝਲਾਰ ਜਿਵੇਂ ਲੱਗੀ ਸੀਨੇ ਜੁਦਾਈ ਦੀ ਆਰੀ ਬੁਰੀ
ਜੀਉ ਡੁੱਬਦਾ ਜਾਏ ਖਾਏ ਗੋਤੇ ਤਰਨੀ ਹਿਜਰ ਦੇ ਬਹਿਰ ਦੀ ਤਾਰੀ ਬੁਰੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਦਾ ਕੌਣ ਗੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਰੇ ਦਾਜੂ ਹੋ ਰਹੀ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਹੀਰ ਦੁਖਿਆਈ ਬੁਰੀ

(ਜੋਗੀ ਦਾ ਗਜਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣਾ)

ਅਗਲੀ ਹੋਈ ਸਵੇਰ ਤੇ ਉਠ ਜੋਗੀ ਸਚੇ ਨਾਥ ਦਾ ਨਾਮ ਤਿਹਾ ਚਲਿਆ
ਦਰ ਮਜ਼ਬ ਅਲਖ ਜਗਾਵਨੇ ਨੂੰ ਕਰ ਇਸ਼ਨਾਨ ਭਬੂਤ ਰਮਾ ਚਲਿਆ
ਹੱਥ ਪੜੜ ਖੱਪਰ ਮੋਢੇ ਪਾਝੋਲੀ ਮੱਥੇ ਤਿਲਕ ਸੰਧੂਰ ਦਾ ਲਾ ਚਲਿਆ
ਆਲਖ ਦੀ ਮੁਖੋਂ ਅਵਾਜ਼ ਕੀਤੀ ਝੂਲ ਝਾਲ ਕੇ ਨਾਲ ਅਦਾ ਚਲਿਆ
ਨਹੀਂ ਸੀ ਮੰਗ ਕੇ ਖਾਨ ਦੀ ਚਾਹ ਕੋਈ ਲੈਣ ਹੀਰ ਦੌਲਤ ਦੀ ਧਾ ਚਲਿਆ

ਲੱਗੀ ਸਿੱਕ ਸੀ ਯਾਰ ਦੇ ਦੇਖਨੇ ਨੂੰ ਦਿਲ ਦੌੜਿਆ ਕਦਮ ਉਠਾਚਲਿਆ
ਮੂੰਹੋਂ ਕਹਿਆ ਸਾਈਂ ਲਾਈਂ ਨੇਕ ਮੱਥੇ ਸੁਰ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਸਗਨ ਮਨਾ ਚਲਿਆ
ਲੇਖਾ ਹੋਗ ਲਾਹੌਰੀਆ ਅੰਤ ਉਥੇ ਇਥੇ ਪਾਪ ਜੋ ਪੁੰਨ ਕਮਾ ਚਲਿਆ

(ਜੋਗੀ ਦਾ ਭਿੱਛਿਆ ਲੈਣ ਲਈ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ)

ਸੱਚੇ ਨਾਥ ਅਲਖ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈਕੇ ਹੋਯਾ ਡੇਰਿਓ ਉਠ ਰਵਾਨ ਹੈ ਜੀ
ਖੇਹ ਲਾਕੇ ਖੇਹੁ ਦੇ ਨਾਲ ਰਲਿਆ ਦਿਲੋਂ ਛੱਡਿਆ ਖੁਦੀ ਰੁਮਾਨ ਹੈ ਜੀ
ਪਹਿਨ ਸੇਹਲੀਆਂ ਗਾਨੀਆਂ ਹੱਥ ਖੱਪਰਲੈਣ ਧਾਇਆ ਹੁਸਨ ਦਾ ਦਾਨ ਹੈ ਜੀ
ਨਗਰ ਖੇੜਿਆਂ ਅਲਖ ਜਗਾਇਓਸੁ ਲੋਕੀ ਵੇਖਕੇ ਹੋਏ ਹੈਰਾਨ ਹੈ ਜੀ
ਛੋਟੀ ਉਮਰਜਵਾਨ ਤੇ ਚੰਦ ਸੂਰਤ ਰੰਨਾਂ ਮੁੱਠੀਆਂ ਹੁਸਨ ਦੀ ਕਾਨ ਹੈ ਜੀ
ਰੂਪ ਜੋਗੀ ਤੋਂ ਵਾਰੀਆਂ ਕਵਾਰੀਆਂ ਕਈ ਅਤੇ ਵਿਆਹੀਆਂ ਹੋਣਕੁਰਬਾਨ ਹੈ ਜੀ
ਸਖੀ ਘਰਾਂ ਦੀ ਭਿੱਛਿਆ ਗਿਆ ਲੈ ਦਾ ਦੌੜਦੌੜ ਝੋਲੀ ਜੇਹੜੀਆਂ ਪਾਨ ਹੈ ਜੀ
ਨਜ਼ਰਬਾਜ਼ ਖੁਫੀਆ ਘਰਘਰ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੇ ਕਰਦਾ ਯਾਰ ਦੀ ਫਿਰੇ ਪਛਾਨ ਹੈ ਜੀ
ਮੂੰਡੇ ਬਹੁਤ ਲੱਗੇ ਮਗਰ ਜੋਗੜੇ ਦੇ ਹੂ ਹੂ ਕਰ ਸ਼ੋਰ ਮਚਾਨ ਹੈ ਜੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾ ਭਰੀ ਤੇ ਭਰੀ ਝੋਲੀ ਫਿਰੇ ਲੱਭਦਾ ਹੀਰ ਮਕਾਨ ਹੈ ਜੀ

(ਜੋਗੀ ਦਾ ਹੀਰ ਦੇ ਵੇਹੜੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ)

ਪਤਾ ਪੁੱਛ ਪੂਰਸਾਰਾ ਮੁੰਡਿਆਂ ਥੀਂ ਜੋਗੀ ਹੀਰ ਦੇ ਵੇਹੜੇ ਨੂੰ ਧਾਇਆਏ
ਮੋਢੇ ਪਈ ਝੋਲੀ ਹੱਥ ਸਜੇ ਖੱਪਰਚਿਮਟਾ ਚਾ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜਕਾਇਆਏ
ਵੇਹੜੇ ਖੇਹੜਿਆਂ ਦੇ ਅਲਖ ਅਲਖ ਕਰਦਾ ਲਾਲ ਲੱਖਨੇ ਨੂੰ ਫੇਰਾ ਪਾਇਆਏ
ਕੱਤਨ ਕੁਆਰੀਆਂ ਵਿਆਹੀਆਂ ਡਾਹ ਚਰਖੇ ਜੋਗੀ ਜਾਕੇ ਨਾਦ ਵਜਾਇਆਏ
ਆਈਆਂ ਦੌੜ ਗਵਾਂਢਨਾਂ ਵੇਖਨੇ ਨੂੰ ਕੁੜੀਆਂ ਕਿਹਾ ਹੀਰੇ ਜੋਗੀ ਆਇਆਏ
ਲਾਹੌਰੀ ਹੀਰ ਬੀਮਾਰ ਸੀ ਪਈ ਮੰਜੇ ਪਾਸਾ ਪਰਤਿਆ ਮੁੱਖ ਛੁਪਾਇਆਏ

(ਜੋਗੀ ਦੇ ਚੌਫਿਰਦੇ ਤੀਵੀਆਂ ਦਾ ਹੁਰਮਟ)

ਰੰਨਾਂ ਕੱਠ ਕੀਤਾ ਗਿਰਦੇ ਜੋਗੜੇ ਦੇ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਸੁਖਨ ਅਲਾਂਦੀਆਂ ਨੇ
ਕੋਈ ਆਖਦੀ ਕਦੋਂ ਦਾ ਜੋਗਲੀਤਾ ਪਕੜ ਸੇਹਲੀਆਂ ਛੇੜ ਛਿੜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ
ਕੋਈ ਆਖਦੀ ਜੋਗੀਆ ਚਲ ਮੇਰੇ ਕੋਈ ਬੈਠੀਏ ਮੂੰਹੋਂ ਫੁਰਮਾਂਦੀਆਂ ਨੇ

ਕੋਈ ਆਖਦੀਏ ਭੈਣਾਂ ਹਵਾ ਛੱਡੋ ਕੋਈ ਪੱਖੀਆ ਪਕੜ ਝੁਲਾਂਦੀਆਂ ਨੇ
ਕੋਈ ਦੇ ਆਟਾ ਕੋਈ ਘੱਤ ਮਿੱਠਾ ਛੰਨਾਂ ਪੂਰਿਆ ਦੁੱਧ ਪਲਾਂਦੀਆਂ ਨੇ
ਲਾਹੌਰੀ ਹੀਰ ਵਲੋਂ ਨਜ਼ਰ ਜੋਗੜੇ ਦੀ ਅੱਖੀਂ ਵੇਂ ਹਦਿਆਂ ਨਾ ਸ਼ਰਮਾਂਦੀਆਂ ਨੇ

ਜਵਾਬ ਜੋਗੀ

ਚੋਵੀ ਸਾਲ ਦੇ ਹਮੀਂ ਫ਼ਕੀਰ ਹੋਏ ਨਵਾਂ ਭੇਸ ਨ ਰੰਗਿਆ ਰੰਗਨਾਏਂ
ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣਾ ਅੰਦਰ ਮੂਲਨਾ ਕਿਸੇ ਦੇ ਲੰਘਨਾਏ
ਝੱਭ ਸਰੇ ਜੋ ਫ਼ਕੀਰ ਨੂੰ ਖੈਰ ਪਾਓ ਅਸਾਂ ਹੋਰ ਦਵਾਰ ਭੀ ਮੰਗਨਾਏਂ
ਲਾਹੌਰੀ ਭਾਗ ਮੱਥੇ ਹੋਏ ਭੇਖ ਜੋਗੇ ਹੱਥ ਬੰਨਕੇ ਜੋਗ ਦਾ ਕੰਗਨਾਏਂ

ਸਹਿਤੀ ਦਾ ਜੋਗੀ ਨਾਲ ਮਸਖਰੀ ਕਰਨਾ

ਸਹਿਤੀ ਚੋਲ ਛੜਦੀ ਨਾਲ ਨਾਜ਼ ਦੇ ਜੀ ਮੋਹਲਾ ਚਾ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਰੋਹੜਿਆਏ
ਕਿਹਾ ਕਿਧਰੋਂ ਸਾਧ ਏਹ ਲੁੰਡ ਜਾਪੇ ਖਿੱਚ ਸੇਹਲੀਆਂ ਜੋਗੀ ਨੂੰ ਛੇੜਿਆਏ
ਪਾਣੀ ਲੋੜਿਆ ਹੁਸਨ ਦੇ ਬਾਗ ਸੋਹਤੀ ਜੋਗੀ ਖੂਹ ਖਲੋਤੜਾ ਰੋੜਿਆਏ
ਲਾਹੌਰੀ ਇਕ ਬੀਮਾਰ ਘਰ ਹੀਰ ਸਹਿਤੀ ਦੂਜਾ ਝੰਗੜਾ ਹੋਰ ਸਹੇੜਿਆਏ

ਜਵਾਬ ਜੋਗੀ

ਨੀ ਕਮਜ਼ਾਤ ਕਪੱਤ ਤੇ ਲੱਕ ਬੱਧੋ ਆਏ ਫ਼ਕਰ ਨੂੰ ਕਹਿਨੀਏਂ ਲੁੱਚ ਹੈਨੀ
ਰੁੱਕ ਜਾਏਗੀ ਹੁਨੇ ਜ਼ਬਾਨ ਤੇਰੀ ਪੈਸ਼ਾਣ ਦੇ ਚਾਰ ਹੜਬੁੱਚ ਹੈਨੀ
ਦੌੜਦੌੜਕੇ ਸੇਹਲੀਆਂ ਪਕੜਨੀਏਂ ਖੱਲੀ ਲੱਤ ਨੀਂਵੀਂ ਨਾਂਹੀ ਖੁੱਚ ਹੈਨੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਅਥਰੀ ਜੇਹੀ ਤੂੰ ਪਵੇਂ ਮੰਜੀ ਸਜਣ ਕਾਰੀਆਂ ਕਰਨ ਵਗੁਚ ਹੈ ਨੀ

ਜਵਾਬ ਸਹਿਤੀ

ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਾਤ ਕੁਜ਼ਾਤ ਕਪੱਤ ਦਸੇਂ ਸੱਤ ਪੀੜੀਆਂ ਦਾਦੇ ਹਰਾਉਨਿਆਂ ਵੇ
ਕਦੀ ਉਸ ਵੇਹੜੇ ਕਦੀ ਐਸ ਵੇਹੜੇ ਘਰ ੨ ਕਾਂ ਦੇ ਵਾਂਗ ਕੁਰਲਾਉਨਿਆਂ ਵੇ
ਤੇਰੀ ਜੋਗੀਆਂਦੀ ਬੋਲ ਚਾਲ ਨਾਹੀਂ ਕੰਨ ਪਾਟਿਆ ਜੱਟਾਂ ਪੁੱਟਾਉਨਿਆਂ ਵੇ
ਭੰਨਾ ਕਾਰ ਤੋਂ ਹੱਡ ਹਰਾਮ ਰਚਿਓ ਦਰਦਰ ਟੁੱਕੜੇ ਮੰਗਕੇ ਖਾਉਂਨਿਆਂ ਵੇ
ਭਰ ਭਰ ਨਜ਼ਰ ਵੇਖੇਂ ਵਲ ਕੁਵਾਰੀਆਂਦੇ ਅੱਖੀਂ ਨਾਲ ਬੁਝਾਰਤਾਂ ਪਾਉਂਨਿਆਂ ਵੇ
ਬਾਂਦਰ ਮੋਏ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਨੂੰ ਜਾਪਦੇ ਨੇ ਘੋਲ ਘੁਲਨਿਆਂ ਰਿੱਛ ਨਚਾਉਨਿਆਂ ਵੇ

ਰੋਂਦੀ ਮਾਂ ਤੇ ਪਿੱਟਦੀ ਰੰਨ ਹੋਸੀ ਕੱਲੇ ਖਾਉਨਿਆਂ ਦਿੱਡ ਵਧਾਉਨਿਆਂ ਵੇ
ਮੰਗ ਪਿੰਨ ਕੇ ਦਿਨ ਗੁਜ਼ਾਰ ਦੇਵੇਂ ਰਾਤਾਂ ਸੌਂ ਸੌਂ ਨਿੱਤ ਰੁਆਉਨਿਆਂ ਵੇ
ਅੰਤ ਰੋਜ਼ ਹੋਸੀ ਗਰਦਨ ਹੋਰ ਭਾਰੀ ਸਿਰ ਤੇ ਕੂੜ ਦੀ ਪੰਡ ਉਠਾਉਨਿਆਂ ਵੇ
ਮੰਦਾ ਬੋਲ ਨਾ ਬੋਲੀਏ ਕਿਸੇ ਤਾਈਂ ਕੋਈ ਵਸ ਮਹਿਮਾਨ ਪਰਾਉਨਿਆਂ ਵੇ
ਮੱਥਾ ਨਾਲ ਜਟੋਟੀਆਂ ਲਾਇਆਈ ਐਵੇਂ ਏਸ ਜਹਾਨ ਤੋਂ ਜਾਉਨਿਆਂ ਵੇ
ਲਾਹੌਰੀ ਭਲਾ ਚਾਹੇਂ ਸਾਡਾ ਛੱਡ ਪਿਛਾ ਪਾਸੇ ਮੋਹਲ ਯਾਂ ਨਾਲ ਕੁਟਾਉਨਿਆਂ ਵੇ

(ਜਵਾਬ ਜੋਗੀ)

ਪਾਸੇ ਤੋੜ ਮੁਤੈਹਰ ਹੈ ਹੱਥ ਮੇਰੇ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰਸਾਂ ਕੇ ਮਾਰ ਖਾਂਗਾ ਨੀ
ਬਾਂਦਰ ਮੋਏ ਤੇ ਬਾਂਦਰੀ ਆਨ ਲੱਭੀ ਇਸੇ ਵੇਹੜੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਨਚਾਂਗਾ ਨੀ
ਜੇਹੀ ਫਾਟ ਕਰਸਾਂ ਉਮਰ ਯਾਦ ਰੱਖੇਂ ਕਈ ਮਾਹ ਮੰਜੇ ਤੈਨੂੰ ਪਾਂਗਾ ਨੀ
ਅਗੇ ਅੜੇਂਗੀ ਨਾ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਜੋਰੀ ਨੌਕ ਨਾਲ ਲਕੀਰ ਕਵਾਂਗਾ ਨੀ
ਕਮਲੀ ਹੋ ਭਨੀ ਫਿਰੇਂ ਮਗਰ ਜੋਰੀ ਪੜ੍ਹ ਸੈਫੀਆਂ ਫੂਕ ਚਲਾਂਗਾ ਨੀ
ਰਲੀ ਵੇਹੜਿਓ ਫਕਰ ਨੂੰ ਕੋਣ ਰੋਕੇ ਇਥੇ ਨਿਤ ਅਲਖ ਜਰਾਂਗਾ ਨੀ
ਕਰ ਕਰ ਕੈਰੀਆਂ ਔਖੀਆਂ ਦੇਖਨੀਏਂ ਤੈਥੋਂ ਦੂਨੀ ਦੇ ਗੋਹੇ ਦੁਵਾਂਗਾ ਨੀ
ਮੋਹਣਾ ਮੰਗਕੇ ਖਾਣ ਦਾ ਫਕਰ ਨੂੰ ਕੀ ਜਿਵੇਂ ਲਿਖਿਆ ਤਿਵੇਂ ਦੁਰਤਾਂਗਾ ਨੀ
ਹੁਕਮ ਰੱਬ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਂ ਇਕ ਬੂਟੀ ਐਸ ਵੇਹੜਿਓ ਪੱਟ ਲਜਾਂਗਾ ਨੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਜੱਟ ਫਕੀਰ ਨੂੰ ਜਾਣਦੀ ਨਹੀਂ ਇਕ ਆਖ ਹਜ਼ਾਰ ਸੁਨਾਂਗਾ ਨੀ

(ਜਵਾਬ ਸੈਹਤੀ)

ਸਾਨੂੰ ਦਸ ਮੁਤੈਹਰ ਡਰਾ ਨਾਹੀਂ ਜਾ ਜੰਨਦਿਆਂ ਦੇ ਪਾਸੇ ਤੋੜ ਜੋਗੀ
ਅਸਾਂ ਜੱਟੀਆਂ ਦੇ ਵਾਰੇ ਕੋਣ ਆਯਾ ਅੰਤ ਜਾਏਂਗਾ ਤੂੰ ਹੱਥ ਜੋੜ ਜੋਗੀ
ਭਲਾ ਸਾਧ ਕੋਈ ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਸੀ ਡਿੱਠੇ ਮਕਰੀਏ ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਜੋਗੀ
ਜੀਭ ਚੜਾ ਚੜ ਬੋਲਦੀ ਬੰਦ ਹੋਵੇ ਲੱਪੜ ਮਾਰ ਦੇਵਾਂ ਦੰਦ ਤੋੜ ਜੋਗੀ
ਵੱਧ ਘੱਟ ਤੇਰੇ ਸੁਖਨ ਸਹਿਨਰੀਆਂ ਹੋਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਧ ਦੀ ਲੋੜ ਜੋਗੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਜਾ ਏਥੇ ਨਹੀਂ ਤੇ ਮਾਰ ਖਾਸੇਂ ਆਖੇ ਲਗ ਕੋਲੀਕ ਅਨਮੋੜ ਜੋਗੀ

(ਜਵਾਬ ਜੋਗੀ)

ਕੂੜੇ ਹੁਸਨ ਤੇ ਹੋ ਮਗਰੂਰ ਬੋਲੇਂ ਏਥੇ ਚਾਰ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਚਾਨੀਣੀਏਂ
ਅੜੀ ਨਾਲ ਫਕੀਰ ਦੇ ਬੰਨ ਨਾਹੀਂ ਕੋਈ ਰੋਜ਼ ਜੁਵਾਨੀ ਜੇ ਮਾਨਣੀਏਂ
ਰਬ ਦੇ ਬਦਲਾ ਤੈਂਨੂੰ ਹੱਥ ਉਤੇ ਤਾਂ ਤੂੰ ਕਦਰ ਫਕੀਰ ਦੀ ਜਾਨਣੀਏਂ
ਲਾਹੌਰੀ ਛੇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਬੁਰਾਈਆਂ ਦੇ ਬੋਲੇ ਛੱਜ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀ ਛਾਨਣੀਏਂ

(ਜਵਾਬ ਸੇਹਤੀ)

ਅੰਮਾਂ ਛਾਨਣੀ ਤੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਛੱਜ ਆਯੋਂ ਵੇ ਬੇ ਸ਼ਰਮ ਲੁੱਚਿਆ ਮੂੰਹ ਕੱਜ ਜੋਗੀ
ਯਾ ਤੂੰ ਤੁਖਮ ਮਿਰਾਸੀ ਯਾ ਅਸਲ ਚੂਹੜਾ ਆਯੋਂ ਜੋਗ ਦੀ ਬੰਨ ਕੇ ਪੱਜ ਜੋਗੀ
ਹੋਯਾ ਪਹਿਰ ਖਲੋਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੇਹੜੇ ਏਹ ਤਾਂ ਜੋਗੀਆਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਚੱਜ ਜੋਗੀ
ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਨਹੀਂ ਝੱਟ ਉਲੱਟ ਸੱਟੇਂ ਸਿੰਗ ਮਾਰ ਮਾਰੇ ਬੂਰੀ ਮੱਝ ਜੋਗੀ
ਮੇਰੀ ਭਾਬੀ ਨੂੰ ਸੈਂਨਤਾਂ ਮਾਰਨਾਏਂ ਤੈਂਨੂੰ ਸ਼ਰਮ ਹਯਾ ਨਾ ਲੱਜ ਜੋਗੀ
ਭੈੜੀ ਸ਼ਕਲ ਤੇ ਮੰਦੜਾ ਬੋਲ ਤੇਰਾ ਖੈਰ ਮੰਗਨੇ ਦਾ ਐਵੇਂ ਪੱਜ ਜੋਗੀ
ਦਿਲ ਭਰਮਾਂਵਦਾ ਵੇਖਦਾ ਫਿਰੇਂ ਰੇਨਾਂ ਪੰਥ ਜੋਗ ਦੇ ਨੂੰ ਲਾਏਓ ਬੱਜ ਜੋਗੀ
ਸਾਉਂਣ ਘਟਾਂ ਵਾਂਗਰ ਸਿਰਤੇ ਝੰਡ ਉਡੇ ਬੋਲ ਵਾਂਗ ਬੱਦਲ ਆਯੋਂ ਗੱਜ ਜੋਗੀ
ਪੇਕੇ ਗਈਆਂ ਦੇ ਖੈਰ ਤੂੰ ਭਾਲਨਾਏਂ ਭੁੱਖਾ ਜਰਮ ਦਾ ਕਿਹਾ ਅਨਰੱਜ ਜੋਗੀ
ਖਾਵੇਂ ਫਾਟ ਲਾਹੌਰੀਆ ਯਾਦ ਰਖੀਂ ਆਈਆਂ ਸ਼ਾਮਤਾਂ ਤੇਰੀਆਂ ਅੱਜ ਜੋਗੀ

(ਜਵਾਬ ਜੋਗੀ)

ਤੇਰੇ ਜਹੀਆਂ ਕੁਪੱਤੀਆਂ ਜੱਟੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਨਜ਼ਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਜਾਣੀਏਂ ਨੀ
ਤੇਰੀ ਭਾਬੀ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਮੈਂ ਰਮਜ਼ ਮਾਰੀ ਵਾਕਫ ਨਾਮ ਨਾ ਸ਼ਕਲ ਪਛਾਣੀਏਂ ਨੀ
ਜਾਤਾ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਅਕਲ ਸ਼ਹੂਰ ਤੈਂਨੂੰ ਭਾਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਬੜੀ ਸਿਆਣੀਏਂ ਨੀ
ਗੁੰਡੀ ਨਾਰ ਦੇ ਨੈਨ ਨਾ ਰੈਹਣ ਗੁੱਝੇ ਨੀਂ ਕੰਵਾਰੀਏ ਯਾਰ ਹੰਢਾਣੀਏਂ ਨੀ
ਹੋਂਠ ਹੱਸਦੇ ਤੇ ਨੈਨ ਦਸਦੇ ਨੇ ਮੁੰਡੇ ਮੋਹਣੀਏਂ ਰੂਪ ਲੁਟਾਣੀਏਂ ਨੀ
ਜਾਪੇਂ ਕੰਜਰੀ ਭੂਮਨੀ ਨਟਨੀਏਂ ਯਾ ਤੂੰ ਭੱਟਨੀ ਮਗਜ਼ ਖਪਾਣੀਏਂ ਨੀ
ਫਕਰ ਜਾਨ ਜਬਾਨ ਦੇ ਨਾਗ ਕਾਲੇ ਮੱਥਾਲਾ ਨਹੀਂ ਔਤਰ ਜਾਣੀਏਂ ਨੀ
ਘਰ ਆਏ ਫਕੀਰ ਨੂੰ ਨਾਮ ਸਾਈਂ ਹੱਥੋਂ ਪਾ ਜੇ ਭਿੱਛਿਆ ਪਾਣੀਏਂ ਨੀ

ਤੂੰ ਭੀ ਬੋਲ ਮੂੰਹੋਂ ਅੰਗਣ ਪਈ ਲੰਮੀ ਨਵੀਂ ਵਹੁਟੀਏ ਛੇਜ ਵਛਾਣੀਏ ਨੀ
ਪੰਜ ਰੋਜ਼ ਮੋਜਾਂ ਘਰ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਅੰਤ ਨਿਵਾਣ ਨਿਵਾਣੀਏ ਨੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਫੇਰ ਇਹ ਵਕਤ ਨ ਹਥਆਸੀ ਖੱਟ ਨੇਕੀਆਂ ਬਦੀਆਂ ਕਮਾਣੀਏ ਨੀ

(ਹੀਰ ਦਾ ਸੋਚ ਕਰਨਾ)

ਹੀਰ ਉਠ ਬੈਠੀ ਦਿਲੋਂ ਸੋਚ ਕੀਤੀ ਵਾਕਫ ਕੌਣ ਨਿਮਾਣੀ ਦੇ ਨਾਂ ਦਾ ਏ
ਮੱਥਾ ਆਣ ਸੈਹਤੀ ਨਾਲ ਲਾਇਓ ਸੂ ਬੋਲ ਬੋਲਦਾ ਝਗੜ ਝਗੜਾਂਦਾਏ
ਰਾਂਝਾ ਹੋਵੇ ਮੇਰਾ ਸੁਣੀਂ ਹਾਲ ਦਿਲਦਾ ਕਿਧਰੋਂ ਰੱਬਜੇ ਜੇ ਘੇਰ ਲੈਆਂਦਾ ਏ
ਓਹੋ ਬੋਲ ਜਾਪੇ ਮੈਂਨੂੰ ਰਾਂਝਣੇ ਦਾ ਆਯਾ ਹੀਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਬਜਾਂਦਾ ਏ
ਲੋਭੀ ਖੈਰ ਦਾ ਨਹੀਂ ਮਾਲੂਮ ਹੁੰਦਾ ਗਲਾਂ ਹੋਰ ਹੀ ਹੋਰ ਬਨਾਂਦਾ ਏ
ਲਾਹੌਰੀ ਦੁਖ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦੂਰ ਹੋਵਨ ਅਜ ਰੱਬ ਜੇ ਯਾਰ ਮਲਾਂਦਾ ਏ

(ਹੀਰ ਨੇ ਸੈਹਤੀ ਨੂੰ ਫਜ਼ੂਲ ਝਗੜੇ ਤੋਂ ਮਨਾ ਕਰਨਾ)

ਪਾਯਾ ਸ਼ੌਰ ਕਾਹਨੂੰ ਐਡਾ ਬੋਲਨੀਏਂ ਚਾਇਆ ਨਾਲ ਫਕੀਰ ਕੀ ਵੈਰ ਸੈਹਤੀ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਜ਼ਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਝਗੜਨਾਂ ਕੀ ਹੋਯਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਰੱਬਦਾ ਕੈਹਰ ਸੈਹਤੀ
ਸਿਰ ਮੁੰਨਿਆਂ ਤੇ ਘਰ ਸਾਕ ਛੱਡੇ ਦਰ ਦਰ ਮੰਗਦਾ ਫਿਰੇ ਬੇਸ਼ੋਹਰ ਸੈਹਤੀ
ਰਖ ਰੱਬ ਤੇ ਆਸਰਾ ਫਕਰ ਪੂਰੇ ਚਾਰੋਂ ਕੁੰਟ ਫਿਰਦੇ ਕਰਦੇ ਸੈਰ ਸੈਹਤੀ
ਗਲਾਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਵਿਚ ਕੀ ਫਾਇਦਾ ਏ ਆਯਾ ਦੁਆਰ ਮੰਗਣ ਪਾ ਖੈਰ ਸੈਹਤੀ
ਡਰਦੀ ਰੱਬਥੀਂ ਰਹੇ ਗੁਮਾਨ ਨਾ ਕਰ ਲਾਹੌਰੀ ਪੂਜ ਫਕੀਰ ਦੇ ਪੈਰ ਸੈਹਤੀ

(ਸੈਹਤੀ ਦਾ ਹੀਰ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ)

ਭਾਬੀ ਇਹ ਬੇਰੂਪੀਆ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇ ਜਾਪੇ ਤੁਧ ਨੂੰ ਇਹ ਫਕੀਰ ਹੈ ਨੀ
ਸਿਰ ਸੁਆਹ ਪਾਈ ਹੱਥ ਫੜੀ ਝੋਲੀ ਗੋਰੀ ਨਾਲ ਫੰਗੀ ਬਧੀ ਲੀਰ ਹੈ ਨੀ
ਆਨ ਲੱਭਿਆ ਤੁਧ ਨੂੰ ਅਸਾਂ ਜਾਤਾ ਜਿਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਖਤ ਤਹਿਰੀਰ ਹੈ ਨੀ
ਸਜਣ ਚਿਰੀ ਵਿਛੁੰਨੜਾ ਆਨ ਮਿਲਿਆ ਪਈ ਜਿਸਨੂੰ ਬੁਲਫ ਚੰਜੀਰ ਹੈ ਨੀ
ਕਦੀ ਖੈਰ ਮੰਗੇ ਕਦੀ ਹਸਦਾ ਏ ਕਦੀ ਰੋ ਵਹਾਂਵਦਾ ਨੀਰ ਹੈ ਨੀ
ਕੀਲ ਘੱਤਿਆ ਰਿਹਾ ਨਾ ਜਾਣ ਜੋਗਾ ਹੋਯਾ ਹਿਰਸ ਦੇ ਵਿਚ ਅਸੀਰ ਹੈ ਨੀ
ਜਲੇ ਜੀਭ ਮੰਦਾ ਕਿਹਾ ਫਕਰ ਨੂੰ ਜੇ ਮੇਰੀ ਨੱਕ ਦੇ ਨਾਲ ਲਕੀਰ ਹੈ ਨੀ

ਘਰ ਖੇੜਿਆਂ ਵੈਰੀਆਂ ਆਨ ਵੜਿਆ ਲਾਹੌਰੀ ਏਸ ਦੀ ਅਜ ਅਖੀਰ ਹੈਨੀ

(ਜਵਾਬ ਗੀਰ)

ਰਾਂਝਾ ਹੋਵੇ ਤੇ ਸੈਹਤੀਏ ਲੋੜੀਏ ਕੀ ਉਹਦੀ ਚਾਲ ਆਵਾਜ਼ ਨਾ ਗਲ ਹੈ ਨੀ
ਮੰਦਾ ਆਖਣਾ ਫਕਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਆਯਾ ਬਾਣਾ ਫਕਰ ਦਾ ਸ਼ੇਰ ਦਾ ਝੱਲ ਹੈ ਨੀ
ਘਾਹੀ ਸ਼ਾਹ ਤੇ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਕਰੇ ਮਾਂਗਤ ਲੋੜੇ ਰੱਬ ਕਰਦੇ ਥਲੀਂ ਜਲ ਹੈ ਨੀ
ਝਗੜਾ ਨਾਲ ਫਕੀਰ ਦੇ ਲਾਇਓਈ ਜੇਹੀ ਨੀਯਤ ਤੇਰੀ ਤਿਹਾ ਫਲ ਹੈ ਨੀ
ਪਾ ਖੈਰ ਫਕੀਰ ਨੂੰ ਜਾਏ ਏਥੋਂ ਪਾਈ ਪੈਹਰ ਦੀ ਕੀ ਕਲ ਕਲ ਹੈ ਨੀ
ਮੇਰੇ ਮੇਲ ਮਿਲਾਪ ਦੀ ਸਾਰ ਤੈਨੂੰ ਜਗੋਂ ਬਾਹਰੀ ਸੋਚ ਅਕਲ ਹੈ ਨੀ
ਦੀਦੇ ਸ਼ੋਖ ਤੇ ਸ਼ੋਖੀਆਂ ਕਰੇਂ ਗਲਾਂ ਤੈਨੂੰ ਵਡਾ ਜੁਵਾਨੀ ਦਾ ਬਲ ਹੈ ਨੀ
ਕਾਹਨੂੰ ਨਾਲ ਫਕੀਰ ਦੇ ਬੋਲਨੀਏਂ ਦੁਖ ਕੇਹੜੀ ਗਲ ਦਾ ਸੱਲ ਹੈ ਨੀ
ਦਾਵੇ ਕੂੜ ਦੇ ਬਨ ਨਾ ਕਵਾਰੀਏਨੀਂ ਇਥੇ ਰਹਿਨ ਤੇਰਾ ਪਲ ਝਲ ਹੈ ਨੀ
ਤੇਰੇ ਬੁਰੇ ਬਨਾਇਆਂ ਨਾ ਬਣੇ ਜੋਗੀ ਲਾਹੌਰੀ ਰੱਬ ਜੇ ਉਸਦੀ ਵਲ ਹੈ ਨੀ

(ਸੈਹਤੀ ਨੇ ਖੈਰ ਪਾਨਾ)

ਸੈਹਤੀ ਨਾਲ ਗੁਸੇ ਦੇੜੀ ਗਈ ਅੰਦਰ ਬੁਕ ਚੀਣੇ ਦਾ ਤੁਰਤ ਲਿਆਂਦੜਾਏ
ਵਾਹ ਵਾਹ ਕਾਦਰਾ ਕੁਦਰਤਾਂ ਤੇਰੀਆਂ ਇਹ ਜੋਗੀ ਵੇਖਦਾ ਨਾਲ ਸ਼ਰਮਾਂਦੜਾਏ
ਮੁਖੋਂ ਆਖਿਆ ਸੈਹਤੀਏ ਆਨ ਪਹੁੰਚਾ ਤੇਰਾ ਖੈਰ ਨਾ ਜੀਉ ਨੂੰ ਭਾਂਦੜਾਏ
ਚੀਣਾ ਖਾਏ ਭਾਬੀ ਬਾਬਲ ਵੀਰ ਤੇਰਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬੀਜਿਆ ਵਡਿਆ ਆਂਦੜਾਏ
ਹਾਜ਼ਰ ਹਈ ਆਟਾ ਦਾਲਲਿਆ ਮਿੱਠਾ ਚਾਵਲ ਖੀਰ ਫਕੀਰ ਏਹ ਖਾਂਦੜਾਏ
ਲਾਹੌਰੀ ਬੋਲ ਸੁਣ ਹੋਈ ਹੈਰਾਨ ਸੈਹਤੀ ਨਹੀਂ ਖੈਰ ਲੈਂਦਾ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੜਾਏ

(ਜਵਾਬ ਸੈਹਤੀ)

ਕਾਹਨੂੰ ਚੋੜਾਂ ਪਿਆ ਵਖਾਉਨਾਏ ਪਾਵਾਂ ਖੈਰ ਨਾ ਤੁਧ ਪਸੰਦ ਹੈਵੇ
ਚੀਣਾਂ ਖਾਂਦਿਆਂ ਸੰਘ ਗਲ ਘੁਟ ਆਵੇਹਲ ਵਾ ਲੋੜਹਿਲੇ ਨਾਂਹੀਂ ਦੰਦ ਹੈ ਵੇ
ਬਿੱਲਾ ਹੋਕੇ ਰਹੇ ਹਲਵਾਈਆਂ ਦੇ ਖਾਂਵੇਂ ਨਿਤ ਬੈਠਾ ਕਲਾਕੰਧ ਹੈ ਵੇ
ਖਾਦੀ ਖੀਰ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਚਣੇ ਚੱਬੇ ਸੰਘੋਂ ਹੋਣ ਹੇਠਾਂ ਸਭਾ ਰੰਦ ਹੈ ਵੇ
ਜੇ ਕੁਝ ਰੱਬ ਨੇ ਸਾਜਿਆ ਸਭ ਚੰਗਾ ਇਹ ਕਰਤੂਤ ਤੇਰਾ ਸਭ ਥੀਂ ਮੰਦ ਹੈ ਵੇ

ਮੰਦਾ ਰਿਜ਼ਕ ਨੂੰ ਪਿਆ ਬਨਾਉਂਨਾਏਂ ਮਸਤੀ ਰੱਜਨੇ ਦੀ ਹੋਯੋਂ ਅੰਧ ਹੈ ਵੇ
ਫਕਰ ਸੋਈ ਜੇਹੜਾ ਰੱਸ ਕੱਸਤਯਾਰੇ ਢਾਵੇ ਖੁਦੀ ਗੁਮਾਨ ਦੀ ਕੰਧ ਹੈ ਵੇ
ਸੁਣ ਜਾ ਸਮਾਧ ਲਗਾ ਬੈਠੇ ਦਿਨ ਰਾਤ ਸੂਰਜ ਨਾਹੀਂ ਚੰਦ ਹੈ ਵੇ
ਲਲਚੇ ਜੀਉ ਨਾ ਵਾਸਨਾ ਫੁਰੇ ਤਾਹੀਏਂ ਸੱਚ ਚਿਤ ਸਰੂਪ ਅਨੰਦ ਹੈ ਵੇ
ਨੇਕੀ ਖੱਟਨਾ ਬਦੀ ਦੇ ਬੀਜ ਕੰਡੇ ਅਜ ਭਲਕ ਪੈਣਾਂ ਲਾਹੌਰੀ ਪੰਦ ਹੈ ਵੇ

(ਜਵਾਬ ਜੋਗੀ)

ਬੋੜੀ ਗਲ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਵਧਾਇਆ ਈ ਆਵੇਂ ਬਾਜ਼ ਤੂੰ ਕਲਾ ਦੀ ਕਿਲੀਏ ਨੀ
ਆਏ ਫਕਰ ਨੂੰ ਚੂਹੇ ਦੇ ਵਾਂਗ ਵੇਖੇਂ ਪੱਲੀ ਹੋਈ ਕਸਾਈਆਂ ਦੀ ਬਿੱਲੀਏ ਨੀ
ਕਾਲੀ ਅੰਦ੍ਰੇ ਖੁਦੀ ਦੀ ਮੈਲ ਸੀਨੇ ਪੰਡ ਧੋਬੀਆਂ ਬਧੀਏ ਚਿੱਲੀਏ ਨੀ
ਆਟਾ ਹੋਈ ਤੇ ਦੇ ਲਿਆ ਮੈਂਨੂੰ ਪਾ ਲੱਪ ਮਕਈ ਦੀ ਗਿੱਲੀਏ ਨੀ
ਚੱਬੇ ਰੱਜਕੇ ਫਕਰ ਦਿਨ ਰਾਤ ਕਟੇ ਭਾਗ ਭਰੀ ਭਠਿਆਰੀ ਨੂੰ ਮਿਲੀਏ ਨੀ
ਵਰਤੇ ਸੁਖਨ ਪਰਵਾਰ ਬਲਾ ਜਾਵੇ ਖੈਰ ਪਾਂਦਿਆਂ ਹੋ ਨਾ ਢਿੱਲੀਏ ਨੀ
ਮੁੱਢੇਂ ਅਸਾਂ ਦੇ ਪੰਥ ਦੀ ਰੀਤ ਏਹੋ ਖੈਰ ਲੈ ਬਗੈਰ ਨਾ ਹਿਲੀਏ ਨੀ
ਇਹ ਨਹੀਂ ਕੰਗਲਾ ਸ਼ਾਹ ਫਕੀਰ ਹੋਯਾ ਲਾਹੌਰੀ ਦਿਲ ਦੀ ਲੁਟੀਏ ਦਿਲੀਏ ਨੀ

(ਜਵਾਬ ਸਹਿਤੀ)

ਦੇ ਚਾਰ ਫਾਕ ਉਤੋਂ ਬੱਲੀ ਆਵਨ ਹੱਥ ਜੋੜ ਚੀਣਾਂ ਮੰਗ ਖਾਏਂਗਾ ਵੇ
ਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚ ਜੇ ਰੋਟੀਆਂ ਮਿੱਸੀਆਂ ਦੇ ਕਿੱਥੋਂ ਦੁਧ ਮਲਾਈਆਂ ਲਿਆਏਂਗਾ ਵੇ
ਮੇਂ ਨਾ ਜਾਣ ਕਲੀ ਵੇਹੜਾ ਜੱਟੀਆਂ ਦਾ ਪਾਸੇ ਮੋਹਲੀਆਂ ਨਾਲ ਕੁਟਾਏਂਗਾ ਵੇ
ਜਦੋਂ ਖੇੜਿਆਂ ਨੇ ਆਕੇ ਮਾਤ ਕੀਤੀ ਹੰਝੂ ਮੀਂਹ ਦੇ ਵਾਂਗ ਬਰਸਾਏਂਗਾ ਵੇ
ਹਾਲ ਕਾਲ ਸੰਭਾਲਣਾ ਹੋਗ ਮੁਸ਼ਕਲ ਝੋਲੀ ਛੱਡ ਨੂਠਾ ਨੱਸ ਜਾਏਂਗਾ ਵੇ
ਐਸੀ ਕਰਾਂਗੀ ਜੋਗੀਆਂ ਨਾਲ ਤੇਰੇ ਆਢਾ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾ ਲਾਏਂਗਾ ਵੇ
ਆਯਾ ਫਕਰ ਪਾਯਾ ਖੈਰ ਗਿਆ ਭਨਾਂ ਬਧੀ ਅੜੀ ਤੇ ਫਲ ਕੀ ਪਾਏਂਗਾ ਵੇ
ਏਸ ਜੋਗ ਨੂੰ ਲੀਕ ਲਵਾਏਂਗਾ ਵੇ ਜੇ ਨਾ ਆਪ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਕਾਏਂਗਾ ਵੇ
ਏਥੇ ਓਥੇ ਹੀ ਪਿਆ ਕੁਟੀਜੇਂਗਾ ਜੇ ਨਾ ਅਮਲ ਤੂੰ ਨੇਕ ਕਮਾਏਂਗਾ ਵੇ
ਲਾਹੌਰੀ ਸ਼ੁਕਰ ਕਰ ਖੈਰ ਜੇ ਮਿਲੇ ਲੈ ਲੈ ਵਿਹੜੇ ਏਸ ਤੂੰ ਵੇਰ ਨਾ ਆਏਂਗਾ ਵੇ

(੭੬)

(ਜਵਾਬ ਜੋਗੀ)

ਜਾਵੇ ਕਦੇ ਖਤਾ ਨਾ ਸਚ ਸਮਝੀਂ ਜੋ ਕੁਛ ਲਿਖਿਆ ਵਿੱਚ ਤਕਦੀਰ ਹੈ ਨੀ
ਫਾਕੇ ਮਿੱਸੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਸੀਬ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਖੀਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਖੀਰ ਹੈ ਨੀ
ਖਾਣ ਪੈਹਨਣ ਨੂੰ ਰੱਬ ਨੇ ਦੇਵਨਾਏਂ ਜਦੋਂ ਤੀਕ ਇਹ ਜਾਨ ਸਰੀਰ ਹੈ ਨੀ
ਪਾ ਖੈਰ ਫਕੀਰ ਨੂੰ ਜਾਏ ਦਵਾਰਿਓਂ ਜੀਵੀ ਹੀਰ ਨਾਲੇ ਤੇਰਾ ਵੀਰ ਹੈ ਨੀ
ਤੈਥੋਂ ਮਾਰ ਨਾ ਖਾਇਗਾ ਇਹ ਜੋਗੀ ਕਾਮਲ ਏਸਦਾ ਗੁਰੂ ਤੇ ਪੀਰ ਹੈ ਨੀ
ਨਾ ਕਰ ਹੁਸਨ ਦਾ ਮਾਨ ਪਲ ਵਿੱਚ ਮਿੱਟੀ ਮੁਕੇ ਚੋਗ ਜੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨੀਰ ਹੈ ਨੀ
ਦੁਨੀਆਂਦਾਰ ਦੁਖੀਏ ਕੈਦੀ ਹਿਰਸ ਦੇ ਨੇ ਸੁਖੀਏ ਜਾਨ ਅਜ਼ਾਦ ਫਕੀਰ ਹੈ ਨੀ
ਕਦੀ ਸ਼ਾਲ ਦੇ ਸ਼ਾਲ ਤੇ ਕਦੀ ਨੰਗੇ ਕਦੀ ਪੈਹਨਦੇ ਗੋਦੜੀ ਲੀਰ ਹੈ ਨੀ
ਝੁੱਕ ਵਾਂਗ ਕਮਾਣ ਦੇ ਲਗ ਚਰਣੀ ਗੁਸੇ ਵੇਖਣਾ ਫਕਰ ਦਾ ਤੀਰ ਹੈ ਨੀ
ਜੋ ਕੁਝ ਕਹਾਂਗਾ ਕਰਨਗੇ ਪੀਰ ਮੇਰੇ ਐਸੀ ਵਿੱਚ ਜੁਬਾਨ ਤਾਸੀਰ ਹੈ ਨੀ
ਤੇਰੇ ਦਵਾਰਿਓਂ ਖੈਰ ਮੈਂ ਮੰਗਨਾ ਹਾਂ ਨਾ ਗੁਨਾਹ ਤੇ ਨਾ ਤਕਸੀਰ ਹੈ ਨੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਵਾਂਗ ਭੱਨੀ ਫਿਰੇਂ ਮਗਰ ਮੇਰੇ ਘੱਤਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਜਿਹਾ ਜੰਜੀਰ ਹੈ ਨੀ

(ਜਵਾਬ ਸੈਹਤੀ)

ਠੱਗ ਲੁੱਚ ਉਚਕੜਾ ਛਿੱਟ ਕੰਜਰ ਜਾ ਜਾ ਏਥੋਂ ਕਰਾਮਾਤੀਆ ਵੇ
ਆਇਓਂ ਫਕਰ ਹੋ ਖੈਰ ਬਹਾਨੜਾਏ ਕਿਸੇ ਰੰਨ ਦਿਆ ਮੁਲਾਕਾਤੀਆ ਵੇ
ਦੇਵਾਂ ਖੈਰ ਤੇ ਲੜਣ ਨੂੰ ਪਵੇਂ ਅੱਗੋਂ ਢਾਲ ਵਾਂਗ ਵਿਖਾਂਵਣਾ ਛਾਤੀਆ ਵੇ
ਜਾਪੇਂ ਚੂਹੜਾ ਤੂੰ ਚਮਾਰ ਬੁਰੱਛਾ ਭੱਟ ਨੱਟ ਕੇ ਜ਼ਾਤ ਕੁਜਾਤੀਆ ਵੇ
ਗੱਲ ਗੱਲ ਅੰਦਰ ਪਿਆ ਵੱਲ ਪਾਵੇਂ ਗੁਫਤਗੂ ਮੈਂ ਸਭ ਪਛਾਤੀਆ ਵੇ
ਉਰੇ ਹੋ ਜੁਟਾਂ ਜੁਟਾਂ ਸਾੜਨੀ ਹਾਂ ਬਲਦੀ ਮਾਰ ਕੇ ਸੀਸ ਚੁਵਾਤੀਆ ਵੇ
ਕਰਾਮਾਤ ਮਿੱਟੀ ਕੂੜੇ ਦੇਂਦਾ ਬੇ ਪੁਤਲਾ ਝੂਠ ਅਪਰਾਧ ਆਫਾਤੀਆ ਵੇ
ਬਾਹਰੋਂ ਫਕੂਰੇ ਅੰਦਰੋਂ ਕ੍ਰੋਧਭਰਿਆ ਵਾਹਮੈਹਰਾਬਮੱਥੇ ਬਗਲ ਕਾਤੀਆ ਵੇ
ਕਦੋਂ ਮੌਨ ਮੰਦਰਸਾਈਂ ਧਿਆਨ ਧਰਿਆ ਪਾਈ ਚਿਤ ਮਸੀਤ ਨ ਝਾਤੀਆ ਵੇ
ਚੀਣਾ ਖੈਰ ਲਾਹੌਰੀਆ ਬੁਰਾ ਆਖੇਂ ਤੈਂ ਕੁਝ ਰੱਬ ਦੀ ਕਦਰ ਨ ਜਾਤੀਆ ਵੇ

ਸਾਨੂੰ ਸਹਿਤੀਏ ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਮੱਤ ਹੈ ਏ ਮੈਲੀ ਨਜ਼ਰ ਨ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਤਾੜੀਏ ਨੀ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅੱਖੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਮ ਨਾਹੀ ਚੰਗੀ ਗੁੱਤ ਨ ਉਹ ਚੰਗੀਦਾੜੀਏ ਨੀ
ਮੰਦਾ ਬੋਲ ਨ ਰੋਕ ਜ਼ਬਾਨ ਮੋਈਏ ਦਿਲ ਕਿਸੇ ਦਾ ਮੂਲ ਨ ਸਾੜੀਏ ਨੀ
ਕੋਈ ਘੜੀ ਲਾਹੋਰੀਆ ਜੱਗ ਮੇਲਾ ਭੜਕ ਭੜਕ ਨ ਅੱਗ ਚੰਗਿਆੜੀਏ ਨੀ

ਪੰਥ ਜੋਗੀ

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਫਕੀਰਾਂ ਦੇ ਅੜੀ ਬੱਧੀ ਇਕ ਰੋਜ਼ ਉਹ ਸੀਸ ਝੁਕਾਣ ਗੀਆਂ
ਜੇੜੀਆਂ ਫਕਰ ਨੂੰ ਖੈਰ ਨ ਪਾਣ ਸੂਮਾਂ ਅੱਗੇ ਭੁਖੀਆਂ ਓਹ ਕੀ ਖਾਣ ਗੀਆਂ
ਮਿੱਠਾ ਬੋਲ ਹੱਥੋਂ ਦੇਵਨ ਨਾਮ ਸਾਈਂ ਸੋਈ ਜੱਗ ਤੋਂ ਕੁਝ ਲੈ ਜਾਣ ਗੀਆਂ
ਖਸਮਾਂ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਖੱਲੇ ਖਾਣ ਤੇ ਨੀਰ ਵਹਾਨ ਗੀਆਂ
ਅੱਜ ਕੱਲ ਓਹ ਬੁਲਬੁਲਾਂ ਜਾਨ ਫੜੀਆਂ ਏਸ ਚਮਨ ਜੋ ਸ਼ੋਰ ਮਚਾਣ ਗੀਆਂ
ਮੂਹੀਂ ਚੋਗ ਤੇ ਗਲਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਫਾਹੀਆਂ ਕਿਸਨੂੰ ਖੋਹਲ ਕੇ ਹਾਲ ਸੁਣਾਨ ਗੀਆਂ
ਕਰਕੇ ਕੋਲ ਕਰਾਰ ਵਿਸਾਰ ਦੇਵਣ ਪਈਆਂ ਦੋਜ਼ਖਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਰਲਾਣ ਗੀਆਂ
ਕੂੜੇ ਹਾਰ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਨੇ ਜੇਵਰਾਂ ਦੇ ਅਮਲਾਂ ਹਛਿਆਂ ਨਾਲ ਸੁਹਾਣ ਗੀਆਂ
ਤੂੰ ਨ ਹੋਵੇਂਗੀ ਨ ਤੇਰੇ ਹਾਣਦੀਆਂ ਏਹਨੀ ਤ੍ਰਿਵੱਣੀ ਹੋਰ ਹੀ ਗਾਣ ਗੀਆਂ
ਲਾਹੋਰੀ ਸਦਾ ਓਹ ਰੰਡੀਆਂ ਜਾਣ ਰੰਨਾਂ ਜੇੜੀਆਂ ਰੱਬਨੂੰ ਮਨੋ ਭੁਲਾਨ ਗੀਆਂ

ਜੋਗੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹਕੀਮ ਤੇ ਆਲਮ ਦਸਣਾ ॥

ਖਰਾ ਸਹਿਤੀਏ ਠੱਗ ਜਹਾਂਨ ਦਾ ਮੈਂ ਮੇਰੀ ਬਾਤ ਤੂੰ ਇਕ ਅਜ਼ਮਾ ਲੈ ਨੀਂ
ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਫਕੀਰ ਨ ਮਿਲੇ ਐਸਾ ਸੁਖ ਮੰਗ ਤੇ ਨੇਕ ਦੁਆ ਲੈ ਨੀਂ
ਯਾਦਕਰੇਂਗੀ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਫਕਰ ਕੋਈ ਸਾਥੋਂ ਨਕਸ਼ ਤਾਵੀਜ਼ ਲਿਖਾ ਲੈ ਨੀਂ
ਪਈ ਵਹੁਟੜੀ ਪਲੰਘ ਬੀਮਾਰ ਜਾਪੇ ਅਸੀਂ ਵੈਦ ਹਾਂ ਨਬਜ਼ ਵਿਖਾ ਲੈ ਨੀਂ
ਪਰੀ ਜਿੰਨ ਤੇ ਭੂਤ ਦਾ ਹੋਵੇ ਸਾਇਆ ਦੇਵਾਂ ਬੱਤੀਆਂ ਧੂਖ ਧੁਖਾ ਲੈ ਨੀਂ
ਹੈ ਜੇ ਤਾਪ ਤੇਈਆ ਇਕੇ ਨੇਤਕੀ ਜੇ ਨੁਸਖਾ ਦੱਸਣਾ ਆਪ ਬਣਾ ਲੈ ਨੀਂ
ਆਇਆ ਟਿਲਿਓ ਮੈਂ ਰਾਜ ਵੈਦ ਜੋਗੀ ਕਾਮਲ ਸਹਿਤੀਏ ਹੱਥ ਪਵਾ ਲੈ ਨੀਂ
ਜੋਗੀ ਫਾਲ ਨਜ਼ਮ ਵੀ ਜਾਣਦਾ ਏ ਤਲੀ ਦੱਸ ਤੇ ਰੇਖ ਪੁਛਾ ਲੈ ਨੀਂ

ਭਲੇ ਭਾਗ ਤੁਸਾਡੜੇ ਘਰੀਂ ਆਏ ਰੋਗਣ ਹੀਰ ਦਾ ਰੋਗ ਹਟਾ ਲੈ ਨੀਂ
ਲਾਹੋਰਾ ਸਿੰਘ ਮੁਸੱਵਰ ਦੇ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਜੰਤਰ ਦਿਆਂ ਮੈਂ ਘੋਲ ਪਿਆ ਲੈ ਨੀਂ

ਜੋਗੀ ਦੇ ਅੱਗੇ ਸਹਿਤੀ ਨੇ ਹੀਰ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਦਾ ਹਾਲ ਦੱਸਣਾ ॥

ਸੁਣੀ ਜੋਗੀਆ ਏਸਦਾਹਾਲ ਐਵੇਂ ਵਹੁਟੀ ਜਦੋਂਦੀ ਵਿਆਹਕੇ ਆਣੀਆਂ ਦੇ
ਦਿਨਰਾਤ ਮੰਜੀ ਉਤੇ ਰਹੇ ਡਿੱਗੀ ਗੁੱਝਾ ਦੁੱਖੜਾ ਦਰਦ ਰੰਵਾਣੀਆਂ ਦੇ
ਨਹੀਂ ਖਬਰ ਕਿਸ ਆਸਰੇ ਜੀਉਂਦੀਏ ਖਾਂਦੀ ਅੰਨਨਾ ਪੀਂਵਦੀਪਾਣੀਆਂ ਦੇ
ਦਿਨ ਗੁਜਰਦੇ ਦੁੱਖਦੇ ਛਿਕਰ ਅੰਦਰ ਰਾਤਾਂ ਜਾਗਦੇ ਅਸਾਂ ਵਿਹਾਣ ਆਂ ਦੇ
ਪਰਦਾ ਰੱਖਿਆਨਾਕਈ ਵੈਦਸੱਦੇ ਅਸੀਂ ਸਤਰਦੀਆਂ ਬੀਵੀਆਂ ਰਾਣੀਆਂ ਦੇ
ਸਭ ਏਸ ਨੂੰ ਘੋਲ ਪਿਆਲ ਚੁੱਕੇ ਜੋ ਜੋ ਦਸਿਆਂ ਵੈਦ ਸਿਆਣਿਆਂ ਦੇ
ਜਾਲੀਨੀਉਸਕੇ ਤੂੰ ਅਫਲਾਤੂਨ ਆਇਓਂ ਦੱਸਕੇਹੜੀਮਰਜ਼ ਪਛਾਣੀਆਂ ਦੇ
ਧਨੰਤਰਵੈਦਲੁਕਮਾਨ ਜਹੇ ਹਾਰਗਏ ਲੱਖਾਂਸਿਆਨਿਆਂ ਹੋਸ਼ ਭੁਲਾਣੀਆਂ ਦੇ
ਦੰਮਾਂ ਬੋਰੀਆਂ ਲਾਕੇ ਵਿਆਹ ਆਂਦੀ ਕੋਈ ਘੜੀ ਨ ਸੁੱਖ ਦੀ ਮਾਣੀਆਂ ਦੇ
ਲਾਹੋਰੀ ਕੂੜਗੱਲਾਂ ਓਸਰਬ ਬਾਝੋਂ ਪਈਆਂ ਜੈਹਮਤਾਂ ਕਿਨੇ ਹਟਾਣੀਆਂ ਦੇ

ਜੱਵਾਬ ਜੋਗੀ

ਏਹ ਕਮਾਲ ਹਕੀਮ ਦੇ ਜੋਹਿਰ ਵਾਲੀ ਤੈਂਨੂੰ ਸਹਿਤੀਏ ਖਬਰ ਨ ਕਾਈਏ ॥
ਅਫਲਾਤੂਨਲੁਕਮਾਨ ਹੈ ਕੋਣ ਕੋਈ ਜਾਲੀਨੀਉਸ ਥੀਂ ਪੈਰ ਧੁਆਏ ਏ ਨੀ
ਹਿਕਮਤਨਾਲ ਭਰਪੂਰਹਨ ਨਾਥ ਪੂਰਧਨੰਤਰਜਿਹਾਂਨੂੰ ਅਸੀਂ ਪੜ੍ਹਾਈਏ ਨੀ
ਹੁਕਮ ਰੱਬ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਫਾ ਹੋਵੇ ਹੱਥ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਾਈਏ ਨੀ
ਧੁਰੋਂ ਵਧੀ ਦੇ ਹੈਨ ਇਲਾਜ ਸਾਰੇ ਨਾ ਤਕਦੀਰ ਖੁਦ ਮਟਾਈਏ ਨੀ
ਇਸੇ ਵੈਦਗੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਜਾ ਟਿੱਲੇ ਬਾਲੇ ਨਾਥ ਦੀ ਸੇਵ ਕਮਾਈਏ ਨੀ
ਨੁਸਖੇ ਹੈਨਸਨਿਆਸੀਆਂ ਜੋਗੀਆਂਦੇ ਜੜੀਆਂ ਬੂਟੀਆਂ ਕੁੱਟ ਫਕਾਈਏ ਨੀ
ਐਸੀ ਦੇਖ ਦੁਆ ਹੈ ਪਾਸ ਸਾਡੇ ਛੱਤੀ ਰੋਗ ਤੇ ਇੱਕ ਚਲਾਈਏ ਨੀ
ਕਈ ਸਾਲਾਂਦੇ ਦੁੱਖੜੇ ਦਿਨਾਂ ਅੰਦਰ ਹੁਕਮ ਰੱਬ ਦੇ ਨਾਲ ਉਡਾਈਏ ਨੀ
ਲਾਹੋਰੀ ਨਾਲ ਯਕੀਨ ਜੇ ਕਰੇਦਾਰੂ ਓਹਦੀ ਰੋਗ ਥੀਂ ਜਾਨ ਛੁਡਾਈਏ ਨੀ

ਅੰਮਿਰਤਸਰ ਦਰਬਾਰ ਨ ਕੋਈ ਸਾਨੀ ਕੋਈ ਦੇਸ ਨ ਦੇਸ ਕਸ਼ਮੀਰ ਜੇਹਾ
ਸੂਰਜ ਅੰਗ ਦੇ ਜੇਡ ਨਹੀਂ ਤਪਸ਼ ਹੋਸ਼ ਨ ਕੋਈ ਸਰਦ ਨ ਮਾਹਿ ਮੂਨੀਰ ਜੇਹਾ
ਯੂਸਫ ਜੇਡ ਨ ਹੋਰ ਹੁਸੀਨ ਕੋਈ ਸਾਨੀ ਤੀਰਨ ਨਿਗਾਹ ਦੇ ਤੀਰ ਜੇਹਾ
ਸਾਨੀ ਨਹੀਂ ਰਸੂਲ ਦੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਅਤੇ ਪੀਰ ਮੀਰਾਂ ਦਸਤਗੀਰ ਜੇਹਾ
ਸਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੁਸੈਣ ਸ਼ਹੀਦਜੈਸਾ ਜ਼ਾਲਮ ਹੋਰ ਨ ਸਿਮਰ ਸ਼ਰੀਰ ਜੇਹਾ
ਰੰਜਬਖਸ਼ ਜੇਹਾ ਕਾਮਲ ਵਲੀ ਨਾਹੀਂ ਕੋਈ ਪੀਰ ਨਾਹੀਂ ਖੁਆਜਾ ਪੀਰ ਜੇਹਾ
ਮੱਕੇ ਜੇਡ ਨਾਹੀਂ ਸਯਦੇ ਗਾਹ ਕੋਈ ਹਰਦੁਾਰ ਜੈਸਾ ਨਿਰਮਲ ਨੀਰ ਜੇਹਾ
ਜਗਤ ਗੁਰ ਨਾਹੀਂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੈਸਾ ਧ੍ਰੁ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਨ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੇਹਾ
ਰਾਮਚੰਦ ਲਛਮਣ ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੀਤਾ ਮੂਰਖ ਹੋਰ ਨ ਰਾਵਣ ਬਖੀਰ ਜੇਹਾ
ਜਾਦੂ ਹੁਸਨ ਜੁਬਾਨ ਤੇ ਰਾਗ ਪੈਸਾ ਸੰਗਲ ਹੋਰ ਨ ਜੁਲਫ ਜੰਜੀਰ ਜੇਹਾ
ਸਾਨੀ ਨਹੀਂ ਕਾਰੂ ਦੇ ਸੂਮ ਕੋਈ ਹਾਤਮ ਸਖੀ ਹਰੀਚੰਦ ਸ਼ਖੀਰ ਜੇਹਾ
ਰੁਸਤਮ ਅਲੀ ਸਾਨੀ ਨ ਕੋਈ ਜੋਰ ਵਾਲਾ ਤੇ ਬਲਵਾਨ ਨਾਹੀਂ ਮਹਾਂਬੀਰਜੇਹਾ
ਮਜਨੂੰ ਲੈਲੀ ਦੇ ਇਸ਼ਕ ਜ਼ਹੀਰ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੁੱਕ ਮਿਸਾਲ ਕਰੀਰਜੇਹਾ
ਸੁਣੀਏਂ ਸ਼ੀਰੀ ਫਰਿਹਾਦ ਮੇਹੀਂ ਵਾਲ ਸੋਹਣੀ ਇਸ਼ਕ ਹੋਰ ਨਾਹੀਂ ਰਾਂਝੇਹੀਰਜੇਹਾ
ਸੱਸੀ ਪੁੰਨੂੰ ਦਾ ਜਿਵੇਂ ਮਿਲਾਪ ਹੋਇਆ ਮਿਲਿਆ ਕਿਸੇ ਹੀ ਵਕਤ ਅਖੀਰਜੇਹਾ
ਬੁਲੇਸ਼ਾਹ ਜੈਸਾ ਨਹੀਂ ਮਸਤ ਕੋਈ ਜ਼ਾਹਿਦ ਨਹੀਂ ਫਰੀਦ ਫਕੀਰ ਜੇਹਾ
ਵਾਰਸ਼ਾਹ ਤੇ ਫਜ਼ਲਸ਼ਾਹ ਸ਼ਾਇਰ ਕਾਮਲ ਨਾਹੀਂ ਹੋਦੁ ਹਦਾਇਤ ਨਜ਼ੀਰਜੇਹਾ
ਮਾਧੋ ਲਾਲ ਹੁਸੈਣ ਤੇ ਭਗਤ ਛੱਜੂ ਵੱਡਾ ਦਰਸ ਨਹੀਂ ਮੀਆਂਮੀਰ ਜੇਹਾ
ਗੋਲ ਟੋਪ ਬੰਦੂਕ ਤੇ ਤੀਰ ਨੇਜਾ ਜਬਰਦਸਤ ਨ ਕੋਈ ਸ਼ਮਸ਼ੀਰ ਜੇਹਾ
ਸਾਨੀ ਕਣਕ ਕੁਪਾਹ ਨ ਘਿਓ ਕੋਈ ਖਾਣਾ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਖੰਡ ਖੀਰ ਜੇਹਾ
ਭੁਲ ਜਾਏ ਤਕਰੀਰ ਜੁਬਾਨ ਸੰਦੀ ਪੱਕਾ ਕੰਮ ਨਾਂ ਕੋਈ ਤਾਰੀਰ ਜੇਹਾ
ਅਸਾਂ ਜੇਹਾ ਨਾ ਵੈਦ ਹਕੀਮ ਕੋਈ ਆਕਲ ਅਕਲ ਲੁਕਮਾਨ ਜਮੀਰ ਜੇਹਾ
ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ ਕਰਤਾਰ ਕਰੋੜ ਐਗਣ ਗੁਨਾਂਹਗਾਰ ਨਾ ਮੈਂ ਪੁਰਤਖਸੀਰ ਜੇਹਾ

ਲਾਹੌਰਾ ਸਿੰਘ ਤਕਦੀਰ ਨਾਂ ਟਲੇ ਮੂਲੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਾ ਰੱਬ ਕਦੀਰ ਜੇਹਾ
ਜਵਾਬ ਸਹਿਤੀ

ਭਾਬੀ ਪਈ ਬੀਮਾਰ ਨ ਬੋਲ ਸੱਕੇ ਤੈਂਨੂੰ ਕਹਾਂ ਕੀ ਮੈਂ ਅਕੱਲੀਆਂ ਵੇ
ਤੇਰੀ ਵੈਦਗੀ ਸਭ ਮਲੂਮ ਹੋਸੀ ਮੈਂ ਹੁਣ ਅੰਬੜੀ ਨੂੰ ਸੱਦਣ ਚੱਲੀਆਂ ਵੇ
ਤੇਰੀ ਅਸਾਂ ਯਾ ਅੱਜਦਵਾ ਕੀਤੀ ਯਾ ਤੂੰ ਅਸਾਂ ਬੀਂ ਖਾਦੀਆਂ ਖੱਲੀਆਂ ਵੇ
ਨਸੱਣ ਲੁਕਣ ਦੀ ਥਾਂ ਲਾਹੌਰੀਆ ਨ ਗਲੀਆਂ ਤੇਰੀਆਂ ਮੋਤ ਨੇ ਮੱਲੀਆਂ ਵੇ

ਜੋਗੀ ਨੇ ਹੀਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਬਾਤ ਕਰਨੀ

ਬੋਲੀ ਹੀਰ ਵੇ ਜੋਗੀਆ ਮਾਫ਼ ਰੱਖੀਂ ਆਈ ਅਸਾਂ ਨੂੰ ਨੀਂਦ ਉਟਕਾਈਏ ਨਾਂ
ਚਾਤਰ ਫਕਰ ਕਿਉਂ ਮੂਰਖਾਂ ਨਾਲ ਬੋਲਣ ਮੰਦਾ ਬੋਲਕੇ ਬੋਲ ਬੁਲਾਈਏ ਨਾਂ
ਮਿਲੇ ਖੈਰ ਜੋ ਸੁਕਰਕਰ ਘਿੰਨ ਝੋਲੀ ਮੱਥਾ ਨਾਲ ਕੁਵਾਰੀ ਦੇ ਲਾਈਏ ਨਾਂ
ਨਾੜੀ ਖਬਰ ਨਾ ਮਰਜ਼ ਪਛਾਣ ਹੋਵੇ ਹੋਕਾ ਵੈਦਗੀ ਹੋਕ ਹੋਕਾਈਏ ਨਾਂ
ਮੰਤਰ ਯਾਦ ਨਾ ਮਾਖਿਉਂ ਡੂਮਣੇ ਦਾ ਨਾਗਾਂ ਬਿਛੂਆਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਪਾਈਏ ਨਾਂ
ਝਾੜਾ ਯਾਦ ਨਾ ਜਿੰਨ ਤੇ ਪਰੀ ਸੰਦਾ ਜਾਦੂ ਜੜੀ ਤਾਵੀਜ਼ ਸੁਣਾਈਏ ਨਾਂ
ਝੇੜੇ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਜੇ ਹੋਣ ਕਰਨੇ ਛੱਡ ਰਿਸਤ ਤੇ ਜੋਗ ਨੂੰ ਧਾਈਏ ਨਾਂ
ਕੋਈ ਪੁੱਛੇ ਤੇ ਆਖੀਏ ਜਾਣੀਏ ਜੋ ਆਪੇ ਬੋਲ ਕੇ ਭਰਮ ਗਵਾਈਏ ਨਾਂ
ਕਰਕੇ ਗਏ ਇਲਾਜ ਹਕੀਮ ਕੇਤੇ ਮੇਰੀ ਮਰਜ਼ ਦੀ ਸਮਝ ਤੇ ਆਈਏ ਨਾਂ
ਬੁੱਝੀ ਅੱਗ ਨੂੰ ਬਾਲਣਾ ਫੇਰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਲਾਹੌਰੀ ਸੁਤੀਆਂ ਕਲਾਂ ਜਗਾਈਏ ਨਾਂ

ਜਵਾਬ ਜੋਗੀ

ਦੁੱਖ ਸੈਂਕੜੇ ਸੈ ਹਕੀਮ ਦਾਰੂ ਕਾਇਮ ਰੱਬ ਦੀ ਏਹ ਖੁਦਾਈਏ ਨੀ
ਉਠ ਬੈਠ ਹੀਰੇ ਹੋਈ ਜਾਨ ਰਾਜ਼ੀ ਤੇਰੀ ਨੇਕ ਸਾਇਤ ਹੁਣ ਆਈਏ ਨੀ
ਬਹੁਤ ਹੋਣ ਰੰਝ ਇਸ ਵੈਦਗੀ ਦੇ ਮਰਜ਼ਾਂ ਬੋੜੀਆਂ ਨਾਮ ਸੁਨਾਏ ਏ ਨੀ
ਹੋਵੇ ਤਾਪ ਤੇਈਆ ਇਕੇ ਨੇਤਕੀ ਜੇ ਛੱਕੀ ਕੋੜ ਗਿਲੋ ਫਕਾਈਏ ਨੀ
ਸਾਈਆਂ ਫਜ਼ਲ ਜੇ ਪੇਟ ਵਿਚ ਸੂਲ ਹੋਵੇ ਜੋਹਿਰ ਹਾਜ਼ਮਾ ਓਹਨੂੰ ਖਵਾਈਏ ਨੀ
ਸਿਰ ਦਰਦ ਕੈਸੀ ਚਾਹੇ ਸਖਤ ਹੋਵੇ ਚੰਨਣ ਘੋਟਕੇ ਲੇਪ ਲਵਾਈਏ ਨੀ

(੮੧)

ਬਾਂਸਾ ਮਾਲ ਕੰਗਣ ਸੁੰਢ ਉਬਾਲ ਕੇ ਤੇ ਅਧਰੰਗੀਆਂ ਭਾਪ ਦਵਾਈਏ ਨੀ
ਪਲ ਪਲ ਆਂਵਦੇ ਹਣ ਮਰੋੜ ਜਿਸਨੂੰ ਮੁਰੱਬਾ ਬਿੱਲਤੇ ਵਰਕ ਖੁਵਾਈਏ ਨੀ
ਦੰਦਾਂ ਦਾਹੜਾਂ ਦੀ ਦਰਦ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਹੈ ਲੂਣ ਫੱਟਕੜੀ ਕੁੱਟ ਮਲਵਾਈਏ ਨੀ
ਲੱਗੇ ਭੁੱਖਨ ਜਿਸ ਮਰੀਜ਼ ਤਾਈਂ ਓਹਨੂੰ ਇੰਬਲੀ ਭਿਉਂ ਪਿਲਾਈਏ ਨੀ
ਮਿਰਗੀ ਕਸਰ ਅਤੀਸਾਰ ਇਕ ਹੋਵੇ ਸੌਂਪ ਰੱਬ ਥੀਂ ਸੁਖ ਮੰਗਾਈਏ ਨੀ
ਜਿਸਦੇ ਪੇਟ ਅੰਦਰ ਵਧੀ ਲਿੱਫ਼ ਹੋਵੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ਾਬ ਪਿਆਈਏ ਨੀ
ਪਰੀ ਜਿੰਨ ਤੇ ਭੂਤ ਦੀ ਕਸਰ ਹੋਵੇ ਪੜ੍ਹੀਏ ਸ਼ਾਹ ਮਦਾਰ ਬੁਲਾਈਏ ਨੀ
ਗੁਮਗਿਆਂਦਾ ਲਿਖੀਏ ਗਰਦ ਨਾਮਾ ਸਯਾਲੀਂ ਵਿਛੜੇ ਘੜੀ ਮਿਲਾਈਏ ਨੀ
ਸੀਨੇ ਜਿਨੂੰ ਜੁਦਾਈਦਾ ਜ਼ਖਮ ਹੋਵੇ ਓਹਨੂੰ ਵਸਲ ਦੀ ਮਰਹਮ ਚਾ ਲਾਈਏ ਨੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਮੂਰਖਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਏ ਕਦਰ ਮੇਰੀ ਸਮਝ ਵੰਦ ਦੇ ਵਾਰਣੇ ਜਾਈਏ ਨੀ

ਉਤਰ ਹੀਰ

ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਤ ਪਰਚਾਣ ਨੂੰ ਹੋਣ ਸੱਭੇ ਗਏ ਆਉਂਣ ਨ ਫੇਰ ਪਰਤ ਹੈ ਵੇ
ਸੁਖੀਏ ਪਾਸ ਬੈਠਣ ਦੁਖਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਤਸੱਲੀਆਂ ਦੇ ਜਗਤ ਹੈ ਵੇ
ਮੇਰਾ ਦੱਸ ਸੱਜਣ ਕੇਹੜੀ ਥਾਂ ਬੈਠਾ ਜਿਨੂੰ ਕਈ ਘੱਲੇ ਬੰਦੀ ਖਤ ਹੈ ਵੇ
ਗੱਲਾਂ ਝੱਲ ਵਲੱਲੀਆਂ ਕਰਾਂ ਬੰਦੀ ਉਹਦੇ ਹਿਜਰ ਮਾਰੀ ਮੇਰੀ ਮੱਤ ਹੈ ਵੇ
ਹੋਇਆ ਰੰਗ ਵਿਸਾਰ ਦੇ ਵਾਂਗ ਮੇਰੀ ਪੀਲਈ ਵਿਛੋੜੇ ਨੇ ਰੱਤ ਹੈ ਵੇ
ਮੈਹਰਮ ਹਾਲ ਨਾਹੀਂ ਏਥੇ ਕੋਈ ਮੇਰਾ ਕਿੱਥੇ ਜਾ ਕੱਢਾ ਘੜੀ ਝੱਟ ਹੈ ਵੇ
ਅੱਵਲ ਰੋਜ਼ ਰਜ਼ਾਕ ਜੋ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਸੋਈ ਲਿਆ ਮੈਂ ਝੋਲੜੀ ਘੱਤ ਹੈ ਵੇ
ਫੋਲ ਪੱਤਰੀ ਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਚਾਲ ਵੇਖੀ ਦੇਖੀਂ ਜੋ ਮੂੰਹੋਂ ਆਖੀਂ ਸੱਤ ਹੈ ਵੇ
ਮੇਰੀ ਦੋ ਜਹਾਨ ਤੇ ਯਾਰ ਵਲੋਂ ਚਲੀ ਜਾਨ ਤੇ ਰਹੀ ਨ ਪੱਤ ਹੈ ਵੇ
ਲਾਹੌਰੀ ਦੱਸ ਹੀਲਾ ਕੋਈ ਕਰਾਂ ਕੀ ਮੈਂ ਆਵੇ ਯਾਰ ਨਿਮਾਣੀ ਦਾ ਵੱਤ ਹੈ ਵੇ

ਹੀਰ ਨੇ ਜੋਗੀ ਤੋਂ ਯਾਰ ਦਾ ਪਤਾ ਪੁਛਣਾ ॥

ਖੋਲ ਪੱਤਰੀ ਜੋਗੀਆ ਦੱਸ ਮੈਨੂੰ ਭੈੜੇ ਜਾਣਗੇ ਕਦੇ' ਸਤਾਨ ਦੇ ਦਿਨ
ਰੋ ਰੋ ਨੀਰ ਵਹਾਵਦੇ ਨੈਣ ਮੇਰੇ ਕਦੇ ਆਉਂਣ ਸੁਰਮਾਂ ਕਜੱਲ ਪਾਣ ਦੇ ਦਿਨ

ਹਾਲ ਵਾਂਗ ਸੁਦੈਣਾ ਦੇ ਕੇਸ ਖੁਲੇ ਕਦੋਂ ਆਉਂਣਗੇ ਸੀਸ ਗੁੰਦਾਣ ਦੇ ਦਿਨ
 ਬਿਨਾ ਯਾਰ ਝੱਲੀ ਝੱਲੀ ਫਿਰਾਂ ਝੱਲੀਂ ਝੱਲੇ ਕੋਈ ਨ ਮੈਂ ਵੈਰਾਂਨ ਦੇ ਦਿਨ
 ਸੁਣੇ ਸੱਸ ਨਿਠਾਨ ਨਾਂ ਦੁਖ ਮੇਰੇ ਕਦੋਂ ਆਉਂਣਗੇ ਪੇਈਅੜੇ ਜਾਣਦੇ ਦਿਨ
 ਬਿਰਹੋਂ ਧੁੱਪ ਦਿਲ ਦੇਸਨੂੰ ਜਾਲਿਆਏ ਕਦੋਂ ਆਉਂਣਨੂੰ ਝੜੀਆਂ ਲਾਣਦੇ ਦਿਨ
 ਲੱਗੀ ਹਿਜਰਦੀ ਔੜਤੇ ਵਸਲ ਵਾਲੇ ਕਦੋਂ ਆਉਂਣਗੇ ਮੀਂਹ ਵਰਸਾਣਦੇ ਦਿਨ
 ਰਾਂਝੇ ਦੁੱਖ ਲਾਹੌਰੀਆ ਕਦੋਂ ਜਾਵਣ ਆਵਣ ਕਦੋਂ ਸਜਣ ਸੀਨੇ ਲਾਂਭਦੇ ਦਿਨ

ਜੋਗੀ ਨੇ ਫਾਲ ਪਾਕੇ ਦੱਸਣਾ

ਬੇੜੀ ਵਾਲੜਾ ਯਾਰ ਪਈ ਸ਼ਕਲ ਆਬੀ ਆਖਾ ਸੱਚਦਾ ਸੁਖਨ ਨਿਸੰਗ ਹੈ ਨੀ
 ਲੱਗੀ ਦੋਸਤੀ ਲਿਆ ਘਰ ਚਾਕ ਕੀਤੇ ਯਾਰ ਰੱਖਣੇ ਦਾ ਅਜਬ ਢੰਗ ਹੈ ਨੀ
 ਮੋਜਾਂ ਮਾਣਦੇ ਰਹੇ ਉਹ ਬਰਸ ਬਾਰਾਂ ਮੱਝੀਂ ਚੁਗਣ ਬੇਲੇ ਵਿਚ ਝੰਗ ਹੈ ਨੀ
 ਢੋਲ ਮਾਰਿਆ ਇਸ਼ਕ ਨੇ ਨਸ਼ਰ ਹੋਏ ਸੁਣ ਕੇ ਹੋਏ ਮਾਪੇ ਤੇਰੇ ਤੰਗ ਹੈ ਨੀ
 ਮਹੀਂ ਚਾਰਦਾ ਰਿਹਾ ਕਰ ਆਸ ਤੇਰੀ ਓੜਕ ਨਾਲ ਸੈਦੇ ਹੋਈ ਮੰਗ ਹੈ ਨੀ
 ਤੈਨੂੰ ਵਿਆਹ ਦਿਤਾ ਜੋਗੀਂ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਕਰ ਛਡਿਆ ਚਾਕ ਨੂੰ ਨੰਗ ਹੈ ਨੀ
 ਤੇਰੇ ਯਾਰ ਦੀ ਕਹਾਂ ਮੈਂ ਸਿਫਤ ਕੀ ਕੀ ਜੁਲਫਾਂ ਕਾਲੀਆਂ ਤੇ ਗੋਰਾਂ ਰੰਗ ਹੈ ਨੀ
 ਓਹਨੇ ਕੰਨ ਪੜਵਾਏ ਨੇਂ ਤੁਧ ਪਿੱਛ ਮਲੀ ਖਾਕ ਸਰੀਰ ਮਲੰਗ ਹੈ ਨੀ
 ਅੱਜ ਨਗਰ ਤੇਰੇ ਭੋਂਦਾ ਆਣ ਵੜਿਆ ਅੱਗੇ ਗਿਆ ਨਾਂਹੀਂ ਅਜੇ ਲੰਘ ਹੈ ਨੀ
 ਘਰ ਯਾਰ ਤੇਰੇ ਆਣ ਕੋਲ ਬੈਠਾ ਸੋਚ ਹੋਈ ਹੈਰਾਨ ਕਿਉਂ ਢੰਗ ਹੈ ਨੀ
 ਕਰ ਹੋਸ਼ ਕੁਝ ਅੱਖੀਆਂ ਖੋਲ ਵੇਖੀਂ ਕਿਸਨੇ ਘੋਟ ਪਿਲਾਈ ਭੰਗ ਹੈ ਨੀ
 ਬਾਤਾਂ ਆਖੀਆਂ ਵਰਤੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜੋ ਦੱਸੇ ਰਮਲ ਹਿਸਾਬ ਨਿਸੰਗ ਹੈ ਨੀ
 ਤੈਨੂੰ ਯਾਰ ਵਖੇ ਤੂੰ ਨਵੇਖਨੀ ਏਂ ਤੂੰ ਵੀ ਵੇਖ ਹੋਵੇ ਨਹਾਉਣ ਰੰਗ ਹੈ ਨੀ
 ਜਿਵੇਂ ਤੁਧਨੂੰ ਚਾਹ ਦੀਦਾਰ ਦੀ ਏ ਏਵੇ ਓਸ ਦੇ ਜੀਉ ਉਮੰਗ ਹੈ ਨੀ
 ਓਹੋ ਯਾਰ ਕਦੀਮ ਦਾ ਪਾਸ ਤੇਰੇ ਵੇਖ ਓਸ ਥੀਂ ਕਾਸਦੀ ਸੰਗ ਹੈ ਨੀ
 ਸੱਚ ਆਖਿਆ ਪੱਤਰੀ ਵੇਖ ਕੇ ਮੈਂ ਲਾਹੌਰੀ ਜੋਗੀਆਂ ਦਾ ਜੇਹੜਾ ਢੰਗ ਹੈ ਨੀ

(੮੩)

ਹੀਰ ਨੇ ਜੋਗੀ ਦੇ ਇਲਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ॥

ਧੱਨ ਧੱਨ ਵੇ ਜੋਗੀਆ ਗੁਰੂ ਤੇਰਾ ਤੇਰੇ ਇਲਮ ਉਤੋਂ ਬੰਦੀ ਵਾਰੀਆਂ ਵੇ
ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੀਆਂ ਸੱਚੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਤੈਂ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਚੁਭਣ ਕਟਾਰੀਆਂ ਵੇ
ਮਹੀਂ ਚਾਰਦਾ ਮੇਹਨਤਾਂ ਗਿਆ ਕਰਦਾ ਮੇਰੀ ਪੇਸ਼ਨ ਗਈ ਨਿਕਾਰੀਆਂ ਵੇ
ਸਿਰ ਸਿਰਲਾ ਬਾਜ਼ੀ ਓਹਦੇ ਨਾਲ ਖੇਡੀ ਅੰਤਜਿਤਿਆ ਓਹਮਈਏਂ ਹਾਰੀਆਂ ਵੇ
ਘਰ ਯਾਰ ਹੋਂਦਾ ਕਾਹਨੂੰ ਪੁੱਛਦੀ ਮੈਂ ਗੱਲਾਂ ਤੇਰੀਆਂ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰੀਆਂ ਵੇ
ਰਹੀ ਜੀਉਂਦੀ ਮਿਲਾਂਗੀ ਰੱਬ ਮੇਲੇ ਇਕ ਜਾਨ ਤੇ ਕਈ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਵੇ
ਮੇਰੇ ਯਾਰ ਰੰਝੇਟੜੇ ਵੇਦ ਬਾਝੋਂ ਕਰੇ ਕੌਨ ਬੰਦੀ ਦੀਆਂ ਕਾਰੀਆਂ ਵੇ
ਤਰਸਨ ਨੈਣ ਦੋ ਯਾਰ ਦੇ ਵੇਖਣੇ ਨੂੰ ਰੂਹ ਚੱਲਿਆ ਮਾਰ ਉਡਾਰੀਆਂ ਵੇ
ਹੋਈ ਤੰਗ ਨਿਮਾਣੀ ਦੀ ਜਿੰਦ ਏਥੇ ਕੋਈ ਰੋਜ਼ ਦੀ ਮੈਂ ਬਣਜਾਰੀਆਂ ਵੇ
ਲਾਹੌਰੀ ਇਕ ਉਸ ਯਾਰ ਦੇ ਦੰਮ ਬਾਝੋਂ ਬੰਦੀ ਨਿੱਤ ਦੇ ਗਮਾਂ ਨੇ ਮਾਰੀਆਂ ਵੇ

ਜਵਾਬ ਜੋਗੀ

ਰੰਜ ਦਰਦ ਸਬ ਰੋਗ ਦੇ ਕੱਟਨੇ ਨੂੰ ਜੋਗੀ ਭੇਜਿਆ ਆਇਆ ਏਹ ਰੱਬਦਾ ਨੀ
ਮਾਲਕ ਤਖ਼ਤ ਹਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਤੁੱਧ ਪਿੱਛੇ ਦਰ ਦਰ ਭੀਖ ਮੰਗੇ ਚਣੇ ਚੱਬਦਾ ਨੀ
ਸ਼ਰਮਾਂ ਰਖੀਆਂ ਕਢਿਆ ਘੁੰਡ ਲੰਮਾਂ ਤਾਹੀਏਂ ਯਾਰ ਤੈਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦਾ ਨੀ
ਅੱਜ ਜਿਵੇਂ ਤੇਰਾ ਉਹਦਾ ਮੇਲ ਹੋਇਆ ਲਾਹੌਰੀ ਕਰੇ ਸਾਈਂ ਐਸਾ ਸੱਭਦਾ ਨੀ

ਜੋਗੀ ਨੇ ਹੀਰ ਨੂੰ ਘੁੰਡ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਕੋਹਨਾ ॥

ਕਿਵੇਂ ਯਾਰ ਨੂੰ ਮੂਰਖੇ ਦੇਖ ਸੱਕੇਂ ਲੰਮਾਂ ਘੁੰਡ ਨਾ ਏਡ ਲਮਕਾਈਏ ਨੀ
ਘੁੰਡ ਕਰ ਉਜਾੜ ਬਾਜ਼ਾਰ ਅੰਦਰ ਦਿੱਸੇ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਜੇ ਚਾਈਏ ਨੀ
ਘੁੰਡ ਪਿੰਜਰੇ ਘਤ ਕੇ ਨੈਣ ਪੰਛੀ ਨਾ ਬੇਦੋਸਿਆਂ ਮਾਰ ਮੁਕਾਈਏ ਨੀ
ਘੁੰਡ ਆਸ਼ਕਾਂ ਫਾ ਅੰਧੇਰ ਘੱਤੇ ਚੰਦ ਮੁੱਖੜੇ ਤੇ ਬਦਲੀ ਛਾਈਏ ਨੀ
ਸਾੜ ਘੁੰਡ ਤੇ ਯਾਰ ਦਾ ਪਾ ਦਰਸ਼ਨ ਨੀ ਅਨੋਖੀਏ ਨਵੀਂ ਵਿਆਹੀਏ ਨੀ
ਘੁੰਡ ਚਾਨਾ ਹੁਸਨ ਦਾ ਮਾਣ ਰੱਖੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਹੋਰ ਵੀ ਜੱਗ ਤੇ ਆਈਏ ਨੀ
ਘੁੰਡ ਚਾਏਂ ਤੇ ਜਾਗਸਨ ਭਾਗ ਤੇਰੇ ਘਰ ਯਾਰ ਹੈ ਦੀਦ ਨਾਂ ਪਾਈਏ ਨੀ

ਘੁੰਡ ਵਾਲੀਏ ਘੁੰਡ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦੇ ਦਿਲ ਆਸ਼ਕਾਂ ਨਾ ਤਰਸਾਈਏ ਨੀ
ਮੋਤੀ ਹੁਸਨ ਦੇ ਘੁੰਡ ਵਿਚ ਦਬੀਏ ਨਾਂ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਨ ਫੁਲ ਜਲਾਈਏ ਨੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਆਸ਼ਕਾ ਦੇ ਝੁੰਗੇ ਚੌੜ ਹੋਏ ਅਜੇ ਤੁੱਧ ਨੂੰ ਖਬਰ ਨਾ ਕਾਈਏ ਨੀ
ਹੋਰ

ਰਾਝਾਂ ਆਇਆ ਜੋਗੀ ਹੀਰੇ ਪਾ ਦਰਸ਼ਨ ਘੁੰਡ ਚਾ ਤੂੰ ਸੈਦੇ ਦੀ ਲਾੜੀਏ ਨੀ
ਤੇਰੀ ਹੋਰ ਦੀ ਹੋਰ ਆਵਾਜ਼ ਹੋਈ ਕੇਹੜੇ ਦੁੱਖ ਕੀਤੀ ਜਿੰਦ ਮਾੜੀਏ ਨੀ
ਘੁੰਡ ਚਾਕੇ ਮੁੱਖ ਵਿਖਾ ਸਾਨੂੰ ਅੱਖ ਵੇਖ ਤੇਰਾ ਦੁੱਖ ਤਾੜੀਏ ਨੀ
ਮੁਖ ਖੋਲ ਜੁਬਾਨ ਵਿਖਾ ਹੀਰੇ ਤੇਰੇ ਰੋਗ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਉਖਾੜੀਏ ਨੀ
ਦਾਰੂ ਇਕ ਤੇ ਰੋਗ ਹਜ਼ਾਰ ਜਾਵਣ ਜੋਗੀ ਵੈਦ ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਪਾਹਾੜੀਏ ਨੀ
ਪੇਟ ਨਰਮ ਕੇ ਸਖਤ ਵਿਖਾ ਸੀਨਾ ਹੱਥ ਉਰਾਂ ਕਰ ਵੇਖਾਂ ਮੈਂ ਨਾੜੀਏ ਨੀ
ਘੁੰਡ ਚਾ ਵੇਖਾਂ ਰੰਗ ਮੁੱਖੜੇ ਦਾ ਸ਼ਰਮਾਂ ਵਾਲੀਏ ਨੈਣ ਉਘਾੜੀਏ ਨੀ
ਇਕੇ ਸੁਸਤ ਜਾਪੇ ਇਕੇ ਮਸਤ ਹੈਂ ਤੂੰ ਕਿਸਨੇ ਭੰਗ ਪਿਲਾਈ ਚਾ ਗਾੜੀਏ ਨੀ
ਪਿੱਛੇ ਬਿਮੀਂ ਤੇ ਸੱਟਨਾ ਜਿਨੂੰ ਹੋਵੇ ਪੈਹਲਾਂ ਮੈਹਲ ਤੇ ਓਹਨੂੰ ਨਾ ਚਾੜੀਏ ਨੀ
ਇਕ ਵਾਰ ਜਿਸਨੂੰ ਸਿਰ ਦਾ ਤਾਜ ਕਰੀਏ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਨ ਓਹਨੂੰ ਲਿਤਾੜੀਏ ਨੀ
ਵਿਗੜੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਹਥੋਂ ਸਵਾਰ ਦੇਈਏ ਸੌਰੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਨਾ ਵਿਗਾੜੀਏ ਨੀ
ਮੁਰਸ਼ਦ ਬਾਝ ਨ ਯਾਰ ਦਾ ਹੋਵੇ ਦਰਸ਼ਨ ਅੱਗ ਬਾਜ਼ ਨ ਦੁੱਧ ਨੂੰ ਕਾੜੀਏ ਨੀ
ਨੈਣ ਦੀਦ ਕਾਰਣ ਦਿੱਤੇ ਰੱਬ ਸੱਚੇ ਘੁੰਡ ਵਿੱਚ ਨ ਏਟਨਾ ਨੂੰ ਤਾੜੀਏ ਨੀ
ਘੁੰਡ ਵਿੱਚ ਨ ਦਬੀਏ ਲਾਲ ਮੋਤੀ ਫੁੱਲ ਸੁਘੀਏ ਅੱਗ ਨਾ ਸਾੜੀਏ ਨੀ
ਆਏ ਫਕਰ ਨੂੰ ਫਵੀਦੇ ਵਾਂਗਵੇਖੇ ਸਹਿਤੀ ਨੱਟ ਦਤੇਰੀ ਜਿਉਂ ਬਘਿਆੜੀਏ ਨੀ
ਹੋਈਏ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਾ ਵਸੋਣ ਜੋਗੇ ਵੱਸਦੇ ਝੁੰਗੜੇ ਨਾ ਉਜਾੜੀਏ ਨੀ
ਬੋਸੇ ਦੇ ਸਵਾਲ ਫਕੀਰ ਦਾ ਏ ਰਹ ਹੁਸਨ ਆਬਾਦ ਫੁਲਵਾੜੀਏ ਨੀ
ਝੋਲੀ ਵਿੱਚ ਛੁਪਾ ਨਾ ਰਬ ਦਿਤੇ ਵੰਡ ਖਾ ਖਰਬੂਜ਼ੇ ਦੀ ਫਾੜੀਏ ਨੀ
ਜੱਟ ਹਿਜਰਦੀ ਔੜਨੇ ਚੌੜ ਕੀਤਾ ਸੁੱਕੀ ਸਾਉਂਨੀ ਤੇ ਨਾਲੇ ਹਾੜੀਏ ਨੀ
ਜੱਟ ਪੱਟ ਆਈ ਛੱਟ ਸੱਟ ਆਈ ਮਾਰੀ ਨਿਗਾਹ ਦੀ ਜੇਹੀ ਕੁਹਾੜੀਏ ਨੀ

(੮੫)

ਜੋਗੀ ਯਾਰ ਆਗਿਆ ਹੈ ਲੈਣ ਤੈਂਨੂੰ ਜੀਉਣਾ ਜੱਗ ਤੇ ਕੋਈ ਦਿਹਾੜੀਏਨੀ
ਯਾਦ ਘੁੰਡ ਦਾ ਹੈ ਇਲਾਜ ਸਾਂਨੂੰ ਚਿਮਟਾ ਮਾਰ ਚੋਹਮੜ ਘੁੰਡ ਪਾੜੀਏ ਨੀ
ਸੱਚੇ ਆਸ਼ਕਾਂ ਸਾਦਕਾਂ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ੇ ਰੱਬ ਨ ਦੋਸ਼ਖੀ ਵਾੜੀਏ ਨੀ
ਲਾਈ ਚਾਕ ਨੇ ਖਾਕ ਦੁਆਰ ਆਇਆ ਮੰਜਲ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਸਖਤ ਕੁੜਾੜੀਏ ਨੀ
ਕਰਕੇ ਕੋਲ ਕਰਾਰ ਜੋ ਬਦਲ ਜਾਂਵਨ ਖਾਕ ਚੁੰਡਿਆਂ ਤੇ ਘੱਟਾ ਦਾਹੜੀਏ ਨੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਅੰਤ ਨੂੰ ਏਸ ਜਹਾਂਨ ਉਤੋਂ ਕੁਝ ਲਜਾਂਵਨਾ ਨਹੀਂ ਪੱਲੇ ਝਾੜੀਏ ਨੀ
ਵੱਡਾ ਘੁੰਡ ਤੇ ਯਾਰਨੀ ਰੰਨ ਵਿਚੋਂ ਅੱਗ ਲਾਕੇ ਘੁੰਡ ਨੂੰ ਜਾਲੀਏ ਨੀ
ਏਥੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਧਾੜਵੀ ਚੋਰ ਪੈਂਦੇ ਵੱਡੇ ਹੁਸਨ ਦੀਏ ਰਖਵਾਲੀਏ ਨੀ
ਘੁੰਡ ਚਾਕੇ ਦੀਦ ਦੀ ਖੈਰ ਪਾਵੀਂ ਆਇਆ ਕਰਣ ਸਵਾਲ ਸਵਾਲੀਏ ਨੀ
ਏਸ ਘੁੰਡ ਦੇ ਲੰਮੜੇ ਬੈਹਰ ਵਿਚੋਂ ਬੇੜੀ ਆਸ਼ਕਾਂ ਤਾਰ ਨ ਗਾਲੀਏ ਨੀ
ਜੋਗੀ ਕੌਣ ਹੈ ਕਿਸ ਥੀਂ ਸੰਗ ਤੈਂਨੂੰ ਓਹੋ ਯਾਰ ਹੈ ਝੰਗ ਸਿਆਲੀਏ ਨੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਹੀਰ ਤੂੰ ਹੈਂ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਰਾਂਝਾ ਘੁੰਡ ਲਾਹ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਸਾਲੂ ਵਾਲੀਏ ਨੀ

ਹੀਰ ਨੇ ਝੁੰਡ ਚੁੱਕਣਾ

ਹੀਰ ਘੁੰਡ ਚਾਇਆ ਡਿਠਾ ਯਾਰ ਓਹੋ ਕੀਤੀ ਨਜ਼ਰ ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਨਿਹਾਲ ਹੋਏ
ਨੈਣ ਸਿੱਕਦੇ ਸੀ ਜਿਸਦੇ ਦੇਖਣੇ ਨੂੰ ਬਾਦ ਮੁਦਤਾਂ ਰੱਜ ਜਮਾਲ ਹੋਏ
ਦੁੱਖ ਦਰਦ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਦੋਹਾਂ ਰੋਦਿਆਂ ਦੇ ਨੈਣ ਲਾਲ ਹੋਏ
ਰਾਂਝੇ ਕਿਹਾ ਹੀਰੇ ਤੇਰੇ ਕਾਰਣੇ ਨੀ ਅਸੀਂ ਹਾਲ ਥੀਂ ਦੇਖ ਬੇਹਾਲ ਹੋਏ
ਬੀਤੇ ਵਕਤ ਨੂੰ ਝੂਰੀਏ ਗਿਆ ਕਿੱਧਰ ਦਿਨ ਝੰਗਦੇ ਖਾਬ ਖਿਆਲ ਹੋਏ
ਲਾਹੌਰੀ ਹੀਰ ਕੇਹਾ ਈਵੇਂ ਹੋਂਵਣੀ ਸੀ ਲਿਖੇਲੇਖ ਨ ਕਿਸੇ ਥੀ ਟਾਲ ਹੋਏ

ਵਾਕ ਰਾਂਝਾ

ਰੱਬ ਜਾਣਦਾਏ ਜੇਹੜੇ ਤੁੱਧ ਪਿਛੇ ਏਸ ਜਾਂਨ ਉਤੇ ਕੀਤਾ ਜੁੱਧ ਹੈ ਨੀ
ਹੀਰ ਹੀਰ ਹੀ ਯਾਦ ਜੁਬਾਨ ਉਤੇ ਨ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜਹਾਂਨ ਦੀ ਸੁੱਧ ਹੈ ਨੀ
ਸੁਖਨ ਨੱਚ ਸਿਆਣਿਆਂ ਆਖਿਆਏ ਮਗਰ ਖੁਰੀ ਦੇ ਰੰਨ ਦੀ ਬੁੱਧ ਹੈ ਨੀ
ਹੋਕੇ ਚਾਕ ਲਾਹੌਰੀਆ ਖਾਕ ਹੋਇਆ ਅਜੇ ਖਬਰ ਕੀ ਕਰਨੀਏ ਤੁੱਧ ਹੈ ਨੀ

ਹੀਰ ਦਾ ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ਭੇਦ ਛੁਪਾਨ ਲਈ ਕੈਹਣਾ

ਚੌਕਸ ਰਹੀਂ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਭੇਤ ਵਾਲੀ ਕਿਤੇ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਬਾਹਰ ਉਭਾਰਨੀ ਵੇ
ਗੱਲੀਂ ਲਾ ਕੇ ਭਲਾ ਜੇ ਭੇਤ ਪੁੱਛੇ ਸਹਿਤੀ ਨੱਣਦ ਛਨਾਰ ਹੈ ਯਾਰਨੀ ਵੇ
ਮਤਾ ਆਸ ਉਮੈਦ ਰੁੜ੍ਹ ਜਾਏ ਸੱਭਾ ਕੰਢੇ ਨਦੀ ਨ ਕੰਧ ਉਸਾਰਨੀ ਵੇ
ਪੂੰਣੀ ਫੁਲੇ ਨ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਆਹ ਵਾਲੀ ਏਸ ਦੇਸ ਨਹੀਂ ਅੱਗ ਖਿਲਾਰਨੀ ਵੇ
ਏਥੋਂ ਖਿਸਕਣੇ ਦੀ ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਕੋਈ ਝੱਬਦੇ ਬਾਤ ਵਿਚਾਰਨੀ ਵੇ
ਕਰੇ ਫਜ਼ਲ ਲਾਹੌਰੀਆ ਰੱਬ ਬਾਝੋਂ ਬਿਗੜੀ ਬਾਤ ਨ ਕਿਸੇ ਸੰਵਾਰਨੀ ਵੇ

ਹੀਰ ਦੀ ਸੱਸ ਅਤੇ ਨਿਨਾਣ ਦਾ ਬਾਹਰੋਂ ਆਉਂਣਾ

ਸੱਸ ਹੀਰ ਸੰਦੀ ਤੇ ਨਿਨਾਣ ਸਹਿਤੀ ਦੋਵੇਂ ਭੰਨੀਆਂ ਬਾਹਿਰੋਂ ਆਈਆਂ ਨੇ
ਸੱਸ ਭਰੀ ਕਰੋਧ ਨਿਨਾਣ ਸਹਿਤੀ ਜਾਣੇ ਰੱਬ ਗੱਲਾਂ ਕੀ ਸਖਾਈਆਂ ਨੇ
ਦੋਹਾਂ ਰੱਜਕੇ ਜੋਗੀ ਨੂੰ ਫਾਟ ਕੀਤੀ ਸੱਭੇ ਹਿਕਮਤਾਂ ਚਾ ਭੁਲਾਈਆਂ ਨੇ
ਰੋਲਾ ਪਿਆ ਵੇਹੜੇ ਹਾਲੇ ਹਾਲ ਹੋਈ ਤੇ ਛੁਡਾਇਆ ਆਣ ਹਮਸਾਈਆਂ ਨੇ
ਦਿੱਤੀ ਫੇਰ ਹਿੰਮਤ ਰੱਬ ਜੋਗੜੇ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸੱਤ ਮੁਤੈਹਰਾਂ ਵਹਾਈਆਂ ਨੇ
ਲਾਹੌਰੀ ਹਾਲ ਥੀਂ ਫਕਰ ਬੇਹਾਲ ਹੋਇਆ ਇਸ਼ਕ ਹੀਰ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਪਾਈਆਂ ਨੇ

ਗਵਾਂਢਣਾ ਨੇ ਸਹਿਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝਾਣਾ ॥

ਦਿਲ ਦੁਖਾ ਨਾ, ਭਲੀ ਅਸੀਸ ਲਈਏ ਪਾ ਖੈਰ ਫਕੀਰ ਨੂੰ ਟੋਰ ਦੇ ਨੀ
ਕਰ ਨਾ ਰੰਜ ਗਰੀਬ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਸੈਹਜੇ ਜੇਕਰ ਕਹੇ ਬੋੜਾ ਲੱਪ ਹੋਰ ਦੇ ਨੀ
ਯਾ ਤੇ ਖੈਰ ਦੇਈਏ ਯਾ ਜਵਾਬ ਛੇਤੀ ਦੁਵਾਰੇ ਜਾ ਮੰਗੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਨੀ
ਫਕਰ ਅਉਂਣ ਲਾਹੌਰੀਆ ਘਰਾਂ ਵੱਸਦੇ ਧੱਕੇ ਦੇ ਨਾਹੀਂ ਨਾਲ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਨੀ

ਸਹਿਤੀ ਦੇ ਖੈਰ ਦੇਣ ਦੇ ਵੇਲੇ ਜੋਗੀ ਦਾ ਕਾਸਾ ਟੁੱਟਣਾ

ਭਰੀ ਕ੍ਰੋਧ ਦੀ ਅੰਦਰੋਂ ਖੈਰ ਲਿਆਈ ਪੁੰਨ ਖਟਦੀ ਨੇ ਪਾਪ ਖਟਿਆ ਏ
ਬੁੱਕ ਖੈਰ ਵਾਲਾ ਨਾਲ ਵੇਰ ਸਹਿਤੀ ਜੇਹਾ ਕਹਿਰ ਦੇ ਨਾਲ ਉਲਟਿਆ ਏ
ਕਾਸਾ ਸੈਹਜ ਸੁਭਾ ਸੀ ਫਕਰ ਫੜਿਆ ਡਿਗਾ ਧਰਤ ਟੁੱਟਾ ਜਿਗਰ ਫਟਿਆ ਏ
ਗਾਲੀਂ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਜੋਗੀ ਰੋਵੇ ਮਾਰ ਆਹੀਂ ਤੇ ਸਿਰ ਸੁਟਿਆ ਏ

ਸਹਿਤੀ ਚੁਆ ਕਰਕੇ ਨਾਲ ਨਾਜ਼ ਖੜੀ ਚੁਪ ਚਾਪ ਹੋਈ ਸਾਹ ਵਟਿਆ ਏ
ਟੁਕੜੇ ਦੇਖ ਭੱਜੇ ਹੋਏ ਕਾਸੜੇ ਦੇ ਲਾਹੌਰੀ ਚਿਤ ਫਕੀਰ ਦਾ ਘਟਿਆ ਏ

ਵਾਕ ਜੋਗੀ

ਐਸੇ ਖੈਰ ਥੀਂ ਭਲਾ ਸੀ ਫਕੂ ਐਂਵੇਂ ਪਾਇਆ ਖੈਰ ਕੀ ਅਕਲ ਦੀ ਅੰਨੀਏ ਨੀ
ਸਰੇ ਖੈਰ ਨ ਸਾਫ ਜਵਾਬ ਦੇਈਏ ਕਾਸਾ ਫਕਰ ਦਾ ਕਾਸਨੂੰ ਭੰਨੀਏ ਨੀ
ਧੱਨ ਧੱਨ ਜਣੇਦੜੀ ਮਾਂ ਤੇਰੀ ਧੱਨ ਜਿਨ੍ਹ ਖਡਾਈਏ ਧੱਨੀਏ ਨੀ
ਧੱਨ ਧੱਨ ਪੇਕੇ ਤੇਰੇ ਤਰਨ ਸੋਹਰੇ ਧੱਨ ਜਿਸ ਦੀ ਮਗਨੇਂਦੜ ਏ ਵੱਨੀਏ ਨੀ
ਜੀਵੇਂ ਭੰਨਿਓਂਈ ਮੇਰੇ ਕਾਸੜੇ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਕਰਾਂ ਟੋਟੇ ਖੱਨੋਂ ਖੱਨੀਏ ਨੀ
ਕਾਸਾ ਜੋੜਦੇ ਨਹੀਂ ਫਸਾਦ ਹੋਸੀ ਕੈਹਣਾ ਲਾਹੌਰੀ ਮੁਸੱਵਰ ਦਾ ਮੰਨੀਏ ਨੀ

ਜਵਾਬ ਸਹਿਤੀ

ਕਾਸਾ ਭੱਜਿਆ ਲੇਖ ਨਸੀਬ ਤੇਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਕੇ ਨਹੀਂ ਨੁਕਸਾਨ ਹੈ ਵੇ
ਪੈਸਾ ਟਕਾ ਲੈ ਲੈ ਨੂਠਾ ਹੋਰ ਜਾਕੇ ਜਾਹ ਭਾਲ ਘੁਮਿਆਰ ਦੁਕਾਨ ਹੈ ਵੇ
ਨੂਠੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਨੂੰ ਕੀ ਰੋਵਣਾ ਏਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਤਕਦੀਰ ਇਨਸਾਨ ਹੈ ਵੇ
ਪਰੀਆਂ ਸੁਟਿਆ ਜਦੋਂ ਤਕਦੀਰ ਹਾਰੀ ਭੱਠ ਝੋਕਿਆ ਸੀ ਸੁਲੇਮਾਨ ਹੈ ਵੇ
ਏਹ ਤਕਦੀਰ ਨੇ ਯੂਸਫ ਜੁਦਾ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਚਾ ਯਾਕੂਬ ਹੈਰਾਨ ਹੈ ਵੇ
ਪੀਤੀ ਹਸਨ ਨੇ ਜ਼ਹਿਰ ਤਕਦੀਰ ਲਿੱਖੀ ਸੀਸ ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ ਕਟਾਂਣ ਹੈ ਵੇ
ਚੱਲੀ ਪੇਸ਼ ਨ ਏਸ ਤਕਦੀਰ ਅੱਗੇ ਕਰਦਾ ਗਿਆ ਇਲਾਜ ਲੁਕਮਾਨ ਹੈ ਵੇ
ਲੱਗਾ ਜਾਣ ਸ਼ਦਾਦ ਬਹਿਸ਼ਤ ਅੰਦਰ ਕੱਢੀ ਬਾਹਿਰ ਤਕਦੀਰ ਨੇ ਜਾਨ ਹੈ ਵੇ
ਏਹ ਤਕਦੀਰ ਨ ਟਲੇ ਪੈਗੰਮਰਾਂ ਤੋਂ ਤੇਰਾ ਜੋਗੀਆ ਕਿੱਧਰ ਧਿਆਨ ਹੈ ਵੇ
ਏਹ ਤਕਦੀਰ ਜਿਸਦੇ ਸਿਰਤੇ ਕਟੇਸਾਇਆ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਓਹ ਵਿੱਚ ਜਾਹਾਨ ਹੈ ਵੇ
ਤੇਰੇ ਜੇਹੇ ਤਕਦੀਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਹੋਏ ਫਿਰਨ ਦਰੋ ਦਰ ਭੀਖ ਮੰਗਾਨ ਹੈ ਵੇ
ਭੱਜ ਹੋਏ ਇਕ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਨੂਠੜੇ ਤੋਂ ਤੇਰੀ ਜਾਨ ਕਿਉਂ ਲੱਗੀ ਏਹ ਜਾਣ ਹੈ ਵੇ
ਦੱਸਾਂ ਏਸ ਤਕਦੀਰ ਦੇ ਸੁਣੀ ਕਾਰੇ ਲੰਕਾ ਸਾੜ ਦਿੱਤੀ ਹਨੂਮਾਨ ਹੈ ਵੇ
ਕੈਰੇ ਪਾਂਡਵਾਂ ਏਹ ਤਕਦੀਰ ਵਰਤੀ ਹੋਈ ਆਗਿਆ ਜਦੋਂ ਭਗਵਾਨ ਹੈ ਵੇ

ਏਹ ਤਕਦੀਰ ਹਰਇਕ ਤੇ ਵਰਤਣੀਏਂ ਘੜਿਆ ਭੱਜਸੀ ਜੋ ਜਹਾਂਨ ਹੈ ਵੇ
ਲਾਹੌਰਾ ਸਿੰਘ ਤਕਦੀਰ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਕੰਬ ਰਹੇ ਜ਼ਮੀਨ ਅਸਮਾਨ ਹੈ ਵੇ

ਜਵਾਬ ਜੋਗੀ

ਰੰਨੇ ਮੂਰਖੇ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਨਿੰਦ ਨਾਹੀਂ ਏਸ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਜੇਡ ਨ ਕਾਈਏ ਨੀ
ਜੀਉਂਦੀ ਜਾਨ ਲਤਾੜੀਏ ਹੇਠ ਪੈਰਾਂ ਮਰ ਜਾਈਏ ਹੇਠ ਸਮਾਈਏ ਨੀ
ਪਾਣੀ ਮਿੱਟੀਓਂ ਰੱਬ ਨੇ ਸਾਜ਼ ਦੁਨੀਆਂ ਏਹ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਰੰਗਾ ਰੰਗ ਲਾਈਏਨੀ
ਕੀਤੇ ਮਿੱਟੀਓਂ ਰੱਬ ਅਨੇਕ ਮੇਵੇ ਫਲ ਖਾਈਏ ਕਾਠ ਜਲਾਈਏ ਨੀ
ਏਸ ਮਿੱਟੀਓਂ ਹੋਣ ਅਨਾਜ ਸੱਭੇ ਏਸ ਮਿੱਟੀਓਂ ਬਣੇ ਮਠਿਆਈਏ ਨੀ
ਗਾਈਂ ਮੇਹੀਂ ਲਵੇਰੀਆਂ ਘਾ ਖਾਵਣ ਏਸ ਮਿੱਟੀਓਂ ਦੁੱਧ ਮਲਾਈਏ ਨੀ
ਏਸ ਮਿੱਟੀਓਂ ਮੈਹਲ ਤੇ ਮਾੜੀਆਂ ਨੇ ਏਸ ਮਿੱਟੀਓਂ ਪਲੰਘ ਤੁਲਾਈਏ ਨੀ
ਮੋਇਆਂ ਜੀਉਂਦਿਆਂ ਦਾ ਪੜਦਾ ਕੱਜਣੇ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਕੱਠੋਂ ਕੁਪਾਹੁਗਾਈਏਨੀ
ਏਸ ਕਾਸੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨ ਹੋਵੇ ਪੂਰੀ ਤੇਰਾ ਨਗਰ ਘਰ ਘਾਟ ਵਿਕਾਈਏ ਨੀ
ਸਰਬ ਜੀਆਂ ਦਾ ਏਸ ਸੰਸਾਰ ਉੱਤੇ ਪਾਣੀ ਪੀਉ ਤੇ ਮਿੱਟੜੀ ਮਾਈਏ ਨੀ
ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਹੀਰੇ ਪੰਨੇ ਲਾਲ ਮਾਣਕ ਮਿੱਟੀ ਛਾਣ ਸੋਨਾ ਚਾਂਦੀ ਪਾਈਏ ਨੀ
ਆਵੇ ਚੀਜ਼ ਜੋ ਨਜ਼ਰ ਜਹਾਂਨ ਉੱਤੇ ਲਾਹੌਰੀ ਮਿੱਟੀਓਂ ਸਬ ਬਣਾਈਏ ਨੀ

ਸਹਿਤੀ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਵਾਲੇ ਜਨਾਨੀਆਂ ਦਾ ਦੁਰਮਟ

ਰੰਨਾ ਕੱਠ ਕੀਤਾ ਗਿਰਦ ਜੋਗਿੜੇ ਦੇ ਜੋਗੀ ਕਹੇ ਕਾਸਾ ਟੁੱਟਾ ਜੋੜ ਦੇ ਨੀ
ਖੱਪਰ ਸ਼ਿਵਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਦਾ ਗੁਰੂ ਦਿਤਾ ਐਸਾ ਮਿਲੇ ਨ ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਦੇ ਨੀ
ਰੰਨਾਂ ਆਖਿਆ ਸਹਿਤੀਏ ਮੰਗ ਮਾਛੀ ਅਰੇ ਨਾਬ ਦੇ ਤੂੰ ਹੱਥ ਜੋੜ ਦੇ ਨੀ
ਨੀਵੀਂ ਹੋ ਫਕੀਰ ਦੇ ਪੈਰ ਫੜਲੇ ਲਾਹੌਰੀ ਕੁਲਾਂ ਨਹੀਂ ਨਰਕ ਨੂੰ ਰੋਹੜ ਦੇ ਨੀ

ਜੋਗੀ ਦਾ ਤੀਮਤਾਂ ਅਗੇ ਰੋਣਾ ਪਿਟਣਾ

ਵੱਡਾ ਕੈਹਰ ਹੋਇਆ ਲੋਕੋ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਦੁੱਧ ਪੁੱਤ ਫਲੀ ਗਲੀ ਵੱਸਦੀ ਏ
ਕਾਸਾ ਜਾਣਕੇ ਭੰਨਿਆ ਖੇਤੜੀ ਨੇ ਹੁਣ ਹੱਟ ਘੁਮਿਆਰ ਦੀ ਵੱਸਦੀ ਏ
ਆਵੇ ਤਰਸ ਨ ਜਰਾ ਗੀਵਾਰਣੀ ਨੂੰ ਰੋਵਾਂ ਮੈਂ ਏਹ ਦੇਖਕੇ ਹੱਸਦੀ ਏ

(੮੯)

ਆਵੇ ਬਾਜ਼ ਨ ਗਾਲੀਆਂ ਦੇ ਅਗੋਂ ਲਾਹੌਰੀ ਲੜਨ ਉਤੇ ਕਮਰ ਕੱਸਦੀ ਏ

ਹੀਰ ਨੇ ਸਹਿਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝਾਣਾ

ਹੱਥ ਛੁੱਟੜੇ ਗੁੰਡੀਏ ਸਹਿਤੀਏ ਤੈਂ ਕਾਹਨੂੰ ਸਾਧ ਗਰੀਬ ਨੂੰ ਕੁੱਟਿਆ ਨੀ
ਕੇਹਾ ਨਾਲ ਚਵਾ ਦੇ ਖੈਰ ਪਾਇਓ ਆਟਾ ਡੁਲਿਆ ਤੇ ਕਾਸਾ ਟੁੱਟਿਆ ਨੀ
ਆਟਾ ਮੰਗਿਆ ਲੱਪ ਫਕੀਰ ਆਕੇ ਝੁੱਗਾ ਤੁਧ ਦਾ ਏਸ ਨ ਝੁੱਟਿਆ ਨੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਤੁਧਨੂੰ ਕਿਨ ਛੁਡਾਵਣਾ ਏਂ ਜੋਗੀ ਫੜੀ ਮੁਤੈਹਰ ਜੇ ਜੁੱਟਿਆ ਨੀ

ਜਵਾਬ ਸਹਿਤੀ

ਚਿੜੀਓਂ ਸਾਧ ਉਤੋਂ ਤੇਰਾ ਮੁਨਸ ਲੱਗੇ ਅੱਗੇ ਕੁੱਟਿਆ ਹੋਰ ਕੁਟਾ ਲੈ ਨੀ
ਦਰਦਣ ਸਾਧ ਦੀ ਅਸਾਂ ਦੀ ਕੀ ਲਗੇਂ ਅੰਦਰ ਵਾੜ ਕੇ ਯਾਰ ਲੁਕਾ ਲੈ ਨੀ
ਪੈਰੋਂ ਲਾਹ ਪੈਜ਼ਾਰ ਹੁਣ ਗਿਰਦ ਹੋਈਆਂ ਉਠ ਮੰਜੀਓਂ ਆ ਛੁਡਾ ਲੈ ਨੀ
ਹੁਣੇ ਕਹਿਨੀਆਂ ਵੀਰ ਨੂੰ ਸੱਭ ਗਲਾਂ ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ ਦਾ ਮਜ਼ਾ ਪਾ ਲੈ ਨੀ
ਸੰਝ ਸੁਭਾ ਨੂੰ ਹੋਈਗਾ ਕੂਚ ਤੇਰਾ ਅਜ ਖਾਂਵਣਾ ਏਂ ਜੋ ਕੁਝ ਖਾ ਲੈ ਨੀ
ਏਹ ਨਹੀਂ ਸਾਧ ਹੈ ਯਾਰ ਤੈਹਕਾਕ ਤੇਰਾ ਲਾਹੌਰੀ ਸੱਚ ਦਾ ਸੁਖਨ ਪੁਛਾ ਲੈ ਨੀ

ਜਵਾਬ ਹੀਰ

ਜੋ ਕੁਝ ਕਿਸੇ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਹੋਗਾ ਸੋਈ ਅਗੇ ਮਾਰਿਆ ਨਾਹੀਂ ਜੇ ਮਾਰ ਲੈ ਨੀ
ਕਰੇਂ ਆਪ ਕਰਤਬ ਜੋ ਕਹੇਂ ਮੈਂਨੂੰ ਮੇਰਾ ਸੱਚ ਤੇ ਝੂਠ ਨਿਤਾਰ ਲੈ ਨੀ
ਭੀਨੀਂ ਫਿਰੇਂ ਮੁਰਾਦ ਬਲੋਚ ਪਿੱਛੇ ਗਿਰੇਬਾਨ ਮੂੰਹ ਪਾ ਵਿਚਾਰ ਲੈ ਨੀ
ਸੱਚ ਰਹੇਗਾ ਅੰਤ ਨੂੰ ਢੇਣ ਸਭੇ ਕਿਨੇ ਕੂੜ ਦੇ ਕੋਟ ਉਸਾਰ ਲੈ ਨੀ
ਤੇਰੀ ਗੱਲ ਨ ਗੁਝੀਆ ਕੋਈ ਮੈਥੋਂ ਇਕ ਆਖ ਕੇ ਦੇਖ ਸੁਣ ਚਾਰ ਲੈ ਨੀ
ਤੇਰਾ ਕੁਵਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਚੋਜ ਨਾਹੀਂ ਪਹਿਨੇ ਨਿੱਤ ਤੂੰ ਛੁਲਾਂ ਦੇ ਹਾਰ ਲੈ ਨੀ
ਕਾਣੀ ਆਪ ਕੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਜੋਗੀ ਜੇ ਕੋਈ ਕਹੇ ਤੇਰੇ ਲ ਸਹਾਰ ਲੈ ਨੀ
ਮਾਰਣ ਜੋਗੜੀ ਰਹੇਂ ਨ ਜੱਗ ਉਤੇ ਤੈਂਨੂੰ ਝਬਦੇ ਚਾ ਕਰਤਾਰ ਲੈ ਨੀ
ਜੇ ਤੂੰ ਮਾਰਣਾ ਚਾਹੇਂ ਤੇ ਮਾਰ ਮੋਈਏ ਦਿਲ ਅਪਨੇ ਆਪਨੂੰ ਮਾਰ ਲੈ ਨੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਵੱਤ ਨਹੀਂ ਆਂਵਣਾ ਕਿਸੇ ਏਥੇ ਕੋਈ ਹੱਸ ਕੇ ਦਿਨ ਗੁਜ਼ਾਰ ਲੈ ਨੀ

ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਨੇ ਭੇਜਿਆ ਖਤ ਏਹਨੂੰ ਤੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ ਯਾਦ ਹੈ ਨੀ
ਜਿਵੇਂ ਲਿਖਿਆ ਮੰਨਿਆ ਹੁਕਮ ਤੇਰਾ ਆਇਆ ਭੇਸ ਵਟਾ ਆਜ਼ਾਦ ਹੈ ਨੀ
ਘਰ ਵੀਰ ਦਾ ਚੌੜ ਚੁਪੱਟ ਸੁੱਝੇ ਧੁੰਆ ਯਾਰ ਦਾ ਹੋਗ ਆਬਾਦ ਹੈ ਨੀ
ਰਸ ਝੰਗ ਸਿਆਲ ਦੀ ਭੁਲੀਓਂ ਨਾ ਚੁਪੇ ਰਲਕੇ ਦੋਹਾਂ ਕਮਾਦ ਹੈ ਨੀ
ਮੇਰੀ ਮਾਰ ਦੀ ਪੀੜ ਨ ਸੱਟ ਪੁਛੀ ਬੋਲ ਜੋਗੜੇ ਨੂੰ ਦਿਤੀ ਦਾਦ ਹੈ ਨੀ
ਲੱਥੇ ਰੋਗ ਸੱਭੇ ਤਨਦਰੁਸਤ ਹੋਈ ਜੋਗੀ ਯਾਰ ਵਾਲਾ ਸੁਣਕੇ ਨਾਦ ਹੈ ਨੀ
ਮੈਨੂੰ ਯਾਰ ਮੁਰਾਦ ਦਾ ਦੇਂ ਮੋਹਣਾ ਵੱਡਾ ਹੋਸੀਆ ਅੱਜ ਫਸਾਦ ਹੈ ਨੀ
ਐਵੇਂ ਸਈ ਤੈਨੂੰ ਚਾਹ ਰਾਝਣੇ ਦੀ ਮੈਨੂੰ ਲੋੜ ਮੁਰਾਦ ਮੁਰਾਦ ਹੈ ਨੀ
ਛੱਵੀ ਮਾਰਕੇ ਜੋਗੀ ਦੇ ਕਰਨ ਟੋਟੇ ਖੇੜੇ ਸੁਨਣ ਨ ਦਾਦ ਫਰਿਆਦ ਹੈ ਨੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਵਿੱਚ ਵੇਹੜੇ ਦੀਵਾ ਨਿੱਤ ਬਾਲੀਂ ਬਣਸੀ ਯਾਰ ਦੀ ਮੜੀ ਸਮਾਧ ਹੈਨੀ

ਦੋ ਕਾਮਿਆਂ ਨੇ ਆਕੇ ਜੋਗੀ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੁੱਟ ਕੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦੇਣਾ

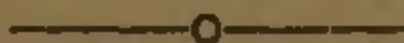
ਸਹਿਤੀ ਹੀਰਦੇਵੇਂ ਸਖਤ ਲੜਦੀਆਂ ਸਨ ਲੱਭੂ ਰੋਸ਼ਨ ਆ ਮੁੱਖਵਿਖਾਲਿਆਏ
ਸਹਿਤੀ ਉੱਠ ਕੇ ਦੱਸੀਆਂ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਜੋ ਜੀਉ ਚਾਹਿਆ ਸੋ ਸਿਖਾਲਿਆਏ
ਸੁਣਦੇ ਸਾਰ ਰੋਸ਼ਨ ਲੱਭੂ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਸਾ ਆਇਆ ਤੇ ਖੂਨ ਉਛਾਲਿਆਏ
ਦੁਹਾਂ ਆਖਿਆ ਜੋਗੀਦਿਆ ਸਾਲਿਆ ਓਇ ਏਥੇ ਕੀ ਪਾਖੰਡ ਜਗਾਲਿਆਏ
ਦਾਰੂ ਇਕ ਦਾ ਦੇ ਦੇਹ ਲੱਤ ਮੁੱਕੀ ਜੋਗੀ ਕਟਿਆ ਤੇ ਲੰਮਾਂ ਪਾ ਲਿਆਏ
ਹੋਈ ਹਾਲ ਦੁਹਾਈ ਤੇ ਆਣ ਲੋਕਾਂ ਕੀਤਾ ਤਰਸ ਫਕੀਰ ਛੁਡਾਲਿਆਏ
ਵੇਖੇਂ ਬੁਰਾ ਸ਼ਰੀਫਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਆਕੇ ਤੂੰ ਕੀ ਜੋਗੀਆ ਓਏ ਏਥੇ ਭਾਲਿਆਏ
ਖਾਧੀ ਮਾਰਤੇ ਡੇਰੇ ਨੂੰ ਉਠ ਭੰਨਾ ਹਾਲ ਕਾਲ ਨ ਗਿਆ ਸੰਭਾਲਿਆਏ
ਕਿਤੇ ਤੇਲ ਮਲਿਆ ਕਿਤੇ ਬੰਨ੍ਹ ਪੱਟੀ ਕਿਤੇ ਸੇਕ ਕਰਦਾ ਧੂਆਂ ਬਾਲਿਆਏ
ਲਾਹੌਰੀ ਦੇਖ ਪਿੰਡਾ ਰੱਤੇ ਰਤ ਹੋਇਆ ਮੱਖਣ ਦੁੱਧ ਮਲਾਈ ਜੋ ਪਾਲਿਆਏ

ਵਾਕ ਕਵੀਸ਼ਰ

ਭੁੱਖਾ ਜਨਮ ਦਾ ਫਿਰੇ ਨਾ ਰੋਜ਼ਦਾ ਏ ਭਰੇ ਕਦੀ ਨ ਬੜਾ ਅਕੂਤ ਹੈ ਜੀ

ਹੀਰਾ ਹਰੀ ਦਾ ਨਾਮ ਵਸਾਰਿਓ ਸੂ ਗੱਦਾ ਅਕਲ ਦਾ ਉਤ ਦਾ ਉਤ ਹੈ ਜੀ
 ਪੱਟੇ ਚਸਮ ਨਾਹੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾਰੀਆਂ ਥੀਂ ਦੇਖੇ ਰਾਤ ਦਿਨੇ ਖਾਂਦਾ ਜੂਤ ਹੈ ਜੀ
 ਜਪੇ ਨਾਮ ਤੇ ਦੇਵਨ ਕਾ ਦੇਵਤਾ ਹੈ ਬਿਨਾ ਨਾਮ ਦੇ ਭੂਤ ਦਾ ਭੂਤ ਹੈ ਜੀ
 ਇਕ ਨਾਮ ਦੇ ਤੁੱਲ ਨ ਹੋਰ ਕੋਈ ਲਿਖਿਆ ਵੇਦ ਗ੍ਰੰਥ ਸਬੂਤ ਹੈ ਜੀ
 ਇਕ ਪਲਕ ਵੀ ਹਰੀ ਨ ਚੇਤਿਓ ਸੂ ਸਾਰਾ ਜਨਮ ਹੀ ਗਿਆ ਕਸੂਤ ਹੈ ਜੀ
 ਹੋਈ ਮੂੰਹ ਕਾਲਾ ਅੱਗੇ ਜਾਂਦੜੇ ਦਾ ਜੇਹੜੀ ਚਲਿਓ ਘੋਲ ਕਰਤੂਤ ਹੈ ਜੀ
 ਲਾਹੌਰੀ ਕਰਣੀ ਕਰੇ ਤਾਂ ਪੂਤ ਹੋਵੇ ਬਿਨਾ ਕਰਣੀਓਂ ਮੂਤ ਦਾ ਮੂਤ ਹੈ ਜੀ

ਰੋ ਰੋ ਮਾਰ ਆਹੀਂ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੀਰ ਰੋਵੇ ਜਿਸ ਦਾ ਵੇਹੜਿਓਂ ਸੱਖਣਾ ਯਾਰ ਗਿਆ
 ਮੂੰਹੋਂ ਕਿਹਾ ਬੇੜਾ ਗਰਕ ਖੇੜਿਆਂ ਦਾ ਹਾਇ ਹਾਇ ਕਰਦਾ ਖਾਂਦਾ ਮਾਰ ਗਿਆ
 ਦੋਹਾਂ ਨਾਲ ਲੜਿਆ ਗਤਕੇ ਬਾਜ਼ ਜੋਗੀ ਜਾਨ ਰੱਖ ਕੇ ਤੇ ਕਰਦਾ ਵਾਰ ਗਿਆ
 ਜਾਨ ਤਲੀ ਤੇ ਰੱਖਕੇ ਯਾਰ ਡਿੱਠਾ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਕੇ ਲੈ ਦੀਦਾਰ ਗਿਆ
 ਵੇਲਾ ਟਾਲਿਆ ਤੇ ਦਿਲੋਂ ਰਿਹਾ ਸਾਬਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਬਣੀ ਜੋ ਸਿਰ ਸਹਾਰ ਗਿਆ
 ਥਾਂ ਥਾਂ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਜੋਗੜੇ ਦੀ ਲਾਹੌਰੀ ਘਰੇ ਘਰ ਪਾ ਪੁਕਾਰ ਗਿਆ

ਜੋਗੀ ਦਾ ਕਾਲੇ ਬਾਗ਼ ਜਾਕੇ ਆਸਣ ਲਾਉਣਾ

ਕੀਤਾ ਕੂਚ ਜੋਗੀ ਭੈਨਾ ਖੂਹ ਉਤੋਂ ਪੂੰਝੀ ਕਾਲੜੇ ਬਾਗ਼ ਜਾ ਲਾ ਦਿੱਤੀ
 ਆਸਣ ਝਾੜ ਵਿਛਾਇਆ ਰੱਖ ਤੂਬਾ ਝੋਲੀ ਬੋਹੜ ਦੇ ਨਾਲ ਲਟਕਾ ਦਿੱਤੀ
 ਮੂੰਹੋਂ ਆਖਦਾ ਮਾਰਿਆ ਇਸ਼ਕ ਮੈਂਨੂੰ ਨਵੀਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅੱਜ ਖੁਦਾ ਦਿੱਤੀ
 ਕੋਈ ਰੋਜ਼ ਲਾਹੌਰੀਆ ਕੱਟਣੇ ਨੂੰ ਕੁੱਟੀਆ ਬਾਗ਼ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਜਾ ਦਿੱਤੀ

ਹੀਰ ਦੀ ਸਹੇਲੀਆਂ ਦਾ ਕਾਲੇ ਬਾਗ਼ ਜਾਣਾ

ਜੁਮੇਰਾਤ ਦੇ ਦਿਨ ਸਈਆਂ ਹੀਰ ਦੀਆਂ ਰਲ ਧਾਈਆਂ ਕਾਲੜੇ ਬਾਗ਼ ਗਈਆਂ
 ਪੰਜਾਂ ਪੀਰਾਂ ਦੀ ਖਾਨਗਾਹ ਬਾਗ਼ ਅੰਦਰ ਸੇਹਰੇ ਹੱਥ ਜਗਾਣ ਚਰਾਗ਼ ਗਈਆਂ
 ਕੋਈ ਦੁੱਧ ਮੰਗਣ ਕੋਈ ਪੁੱਤ ਮੰਗਣ ਕੋਈ ਮਾਰੀਆਂ ਇਸ਼ਕ ਵੈਰਾਗ਼ ਗਈਆਂ

ਕੋਈ ਕੈਹਨ ਪੀਰ ਮੇਲੀ ਯਾਰ ਮੈਂਡਾ ਮੰਗਣ ਕੋਈ ਅਟੱਲ ਸੁਹਾਗ ਗਈਆਂ
 ਕੋਈ ਵਾ ਵਰੋਲੀਆਂ ਵਾਂਗ ਦੋੜਣ ਹੱਸ ਖੇਡਕੇ ਗਾਂਉਂਦੀਆਂ ਰਾਗ ਗਈਆਂ
 ਲਾਹੌਰੀ ਇਕ ਧਾਈਆਂ ਖੇਤ ਅਪਣੇ ਨੂੰ ਪੁੱਟਨ ਮੂਲੀਆਂ ਤੋੜਨੇ ਸਾਗ ਗਈਆਂ
 ਘਰੀਂ ਅੰਦਰੀਂ ਬੈਠੀਆਂ ਹੁਟੀਆਂ ਨੇ ਪੱਜ ਦੀਵਿਆਂ ਖਾਣ ਹਵਾ ਗਈਆਂ
 ਬਖਤਾਂ ਵਰਾਂ ਸੂਨਹਿਰੀ ਪਹਿਨ ਜੇਵਰ ਸੁੰਦਰਹਾਰ ਸਿੰਗਾਰ ਬਣਾ ਗਈਆਂ
 ਇਕਨਾ ਸਾਦੀਆਂ ਸਾਫ ਪੁਸ਼ਾਕ ਪਹਿਨੀ ਧੋਤੇ ਮੁੱਖੜੇ ਤੇ ਸੁਰਮਾ ਪਾ ਗਈਆਂ
 ਬੁਰਕਾ ਸੁਟਿਆ ਕਿਸੇ ਨੇ ਘੁੰਡ ਲੰਮਾਂ ਚਾਦਰ ਸ਼ਰਮ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਚਾ ਗਈਆਂ
 ਮਿਲੇ ਸੱਜਣਾਂ ਨੈਣ ਮਿਲਾ ਗਈਆਂ ਮੋਂਢਾ ਆਸ਼ਕਾਂ ਮਾਰ ਮੁਕਾ ਗਈਆਂ
 ਜੋਰਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਤਜ਼ ਰਫਤਾਰ ਹੋਈਆਂ ਇਕ ਮਾੜੀਆਂ ਸੋਹਜ ਸੁਭਾ ਗਈਆਂ
 ਅੰਦਰ ਬਾਗ ਕਾਲੇ ਕੂੜਾਂ ਵਾਂਗ ਡਾਰਾਂ ਕਦਮ ਧਰਦੀਆਂ ਵਾਂਗ ਅਦਾ ਗਈਆਂ
 ਦੀਵੇ ਬਾਲਣੇ ਨੂੰ ਖ਼ਾਨਗਾਹ ਗਿਰਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਮੰਗਣੇ ਨੇਕ ਦੁਆ ਗਈਆਂ
 ਜੋਗੀ ਵੇਖਿਆ ਤੇ ਸਈਆਂ ਹੀਰ ਦੀਆਂ ਮੂੰਹੋਂ ਕੇਹਾ ਇਹ ਕਿਧਰੋਂ ਆ ਗਈਆਂ
 ਦੀਵੇ ਬਾਲ ਲਾਹੌਰੀਆ ਜਦੋਂ ਮੁੜੀਆਂ ਸੱਭੇ ਪਾਸ ਫਕੀਰ ਦੇ ਧਾ ਗਈਆਂ

ਹੀਰ ਦੀਆਂ ਸਹੇਲੀਆਂ ਨੇ ਜੋਗੀ ਨੂੰ ਸਮਝਾਨਣਾ

ਸਈਆਂ ਆਖਿਆ ਏਹ ਤੇ ਓਹ ਜੋਗੀ ਖਾਧੀ ਕੱਲ ਜਿਨ ਵੇਹੜਿਓਂ ਮਾਰ ਹੈ ਨੀਂ
 ਪਿੰਡੋਂ ਨਸ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ ਬਾਗ ਕਾਲੇ ਰੰਗੇ ਰੰਗ ਦੀ ਦੇਖਗੁਲ ਜ਼ਾਰ ਹੈ ਨੀਂ
 ਕੋਈ ਆਖਦੀ ਏ ਪੁਰਾ ਏਹ ਜੋਗੀ ਕੋਈ ਕਹੇ ਕੀ ਜੋਗ ਦੀ ਸਾਰ ਹੈ ਨੀਂ
 ਕੋਈ ਆਖਦੀ ਮਿਲਿਆ ਸੁ ਗੁਰੂ ਪੁਰਾ ਸੱਤੇ ਕੁਲਾਂ ਲਈਆਂ ਏਸ ਤਾਰ ਹੈ ਨੀਂ
 ਕੋਈ ਆਖਦੀ ਹੋ ਇਕੰਤ ਬੈਠਾ ਯਾਦ ਰੱਬ ਸੰਦੀ ਏਹਦੀ ਕਾਰ ਹੈ ਨੀਂ
 ਕੋਈ ਆਖਦੀ ਏ ਮੈਂਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇ ਜੋਗੀ ਨਹੀਂ ਏਹ ਨੱਗ ਮਕੌਰ ਹੈ ਨੀਂ
 ਸ਼ਾਲਾ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨ ਨੇਹੁ ਲੱਗੇ ਦੇਵੇ ਭਾਗ ਨਸੀਬ ਨ ਹਾਰ ਹੈ ਨੀਂ
 ਆਸ਼ਕ ਸੈ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦੇ ਝੱਲਦੇ ਨੇ ਪਾਵਣ ਯਾਰ ਦਾ ਫੇਰ ਦੀਦਾਰ ਹੈ ਨੀਂ
 ਕੋਈ ਆਖਦੀ ਏ ਰਾਂਝਾ ਹੀਰਦਾ ਏ ਸੁਣਿਆ ਝੰਗਸਿਆਲ ਦਾ ਯਾਰ ਹੈ ਨੀਂ

(੯੩)

ਸੁਖੀਏ ਕੋਈ ਲਾਹੌਰੀਆ ਰੱਬ ਪਿਆਰੇ ਦੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਨੀਂ

ਹੀਰ ਦੀਆਂ ਸਹੇਲੀਆਂ ਦਾ ਜੋਗੀ ਨੂੰ ਛੇੜਨਾ

ਕਿਸੇ ਜੋਗੀ ਦੀ ਝੋਲੀ ਵਿੱਚ ਹੱਥ ਪਾਇਆ ਕਿਸੇ ਪਕੜਚਿਮਟਾਂਧੂਆਂ ਫੋਲਿਆਏ
ਕੋਈ ਸੇਲੀਆਂ ਫੜੇ ਤੇ ਜਟਾਂ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਮਾਰ ਠੇਡਾ ਤੁੰਬਾਂ ਡੋਲਿਆ ਏ
ਜੀਜੇ ਨਾਲ ਮਖੌਲ ਜਿਉਂ ਸ਼ਾਲੀਆਂ ਦਾ ਜੋ ਜੀ ਆਇਆ ਮੂੰਹੋਂ ਬੋਲਿਆਏ
ਲਾਹੌਰੀ ਜੇਹਾ ਫਕੀਰ ਨੂੰ ਕ੍ਰੋਧ ਚੜ੍ਹਿਆ ਸੱਭੇ ਕੁਟੀਆਂ ਖੂਬ ਮਧੋਲਿਆ ਏ

ਕੋਲਾਂ ਨੂੰ ਜੋਗੀ ਨੇ ਛੇੜਨਾ

ਸਈਆਂ ਰੋਂਦੀਆਂ ਹੱਸਦੀਆਂ ਨੱਸਗਈਆਂ ਕੋਲਾਂ ਪਕੜਲਈ ਛਾਲ ਮਾਰ ਜੋਗੀ
ਮਾਰ ਮਾਰਕੇ ਖੂਬ ਸਵਾਰਿਓ ਸੂ ਕੋਈ ਸੁਣੀ ਨਾ ਹਾਲ ਪੁਕਾਰ ਜੋਗੀ
ਕੋਲਾਂ ਆਖਿਆ ਵਾਸਤਾ ਨਾਥ ਦਾ ਈ ਭੁੱਲੀ ਮੈਂ ਤੂੰਹੋਂ ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ ਜੋਗੀ
ਤੇਰਾ ਹੀਰਦਾ ਮੇਲ ਕਰਾਵੇਸਾਂ ਮੈਂ ਜੀਵਾਂ ਜਦੋਂ ਤਾਈਂ ਖਿਦਮਤਗਾਰ ਜੋਗੀ
ਸਾਈਆਂ ਬੈਠ, ਕਰ ਸ਼ਾਂਤ, ਦੇ ਜਾਣ ਮੈਂਨੂੰ ਚੰਗੇ ਕਰੇਗਾ ਕੰਮ ਕਰਤਾਰ ਜੋਗੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਰੱਬ ਚਾਹੇ ਤੇਰਾ ਮੇਲ ਹੋਸੀ ਬੈਠਾ ਰਹੋ ਏਥੇ ਦਿਨ ਦੇ ਚਾਰ ਜੋਗੀ

ਜੋਗੀ ਨੇ ਕੋਲਾਂ ਦੀ ਰਾਹੀਂ ਹੀਰ ਨੂੰ ਸਨੇਹਾ ਭੇਜਣਾ

ਕੋਲਾਂ ਕੋਲ ਕਰ ਪਾਲ ਵਿਖਾਲਣਾਈਂ ਆਖੀਂ ਕੋਲ ਨ ਮਨੋ ਵਿਸਾਰ ਹੀਰੇ
ਬੇੜੀ ਵਿਚ ਜੋ ਕਸਮ ਸੁਗੰਧ ਖਾਧੀ ਆਖੀਂ ਯਾਦ ਕਰ ਕੋਲ ਕਰਾਰ ਹੀਰੇ
ਰਾਂਝੇ ਮਹੀਂ ਚਰਾਈਆਂ ਬਰਸ ਬਾਰਾਂ ਓੜਕ ਸੈਦੜੇ ਦੀ ਬਣੀਓਂ ਨਾਰ ਹੀਰੇ
ਲਾਗੀ ਹੋ ਭੰਨਾਂ ਆਇਆ ਮਗਰ ਡੋਲੀ ਸਿਰ ਚੁਕਾਇਆ ਇਸ਼ਕ ਪਟਾਰ ਹੀਰੇ
ਆਪ ਸਤਰ ਪਈਓਂ ਮੈਂਨੂੰ ਮਿਲੇ ਧੱਕੇ ਓੜਕ ਮੱਲਿਆ ਨਾਥ ਦੁਆਰ ਹੀਰੇ
ਪਾਈਆਂ ਮੁੰਦਰਾਂ ਚਾਕ ਨੇ ਖਾਕਲਾਈ ਕੀਤਾ ਹੁਕਮ ਜਿਉਂ ਹੀਰ ਸਰਕਾਰ ਹੀਰੇ
ਤੇਰੇ ਮੁੱਖ ਦੀ ਭੁੱਖ ਸੀ ਜੋਗੜੇ ਨੂੰ ਆਇਆ ਖ਼ੈਰ ਮੰਗਣ ਖਾਧੀ ਮਾਰ ਹੀਰੇ
ਹੀਰੇ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਜੋ ਜੋ ਬੀਤੀਆਂ ਨੇਂ ਲਈਆਂ ਜਾਣ ਤੇ ਸਬ ਸਹਾਰ ਹੀਰੇ
ਕਹਿਦਈਂ ਯਾਰ ਜੋਗੀ ਤੇਰਾ ਦਿਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦਮ ਦਾ ਕੁੱਝ ਇਤਬਾਰ ਹੀਰੇ
ਲੱਗੇ ਦਾ ਲਾਹੌਰੀਆ ਜਿਵੇਂ ਮਿਲਣਾ ਕਾਲੇ ਬਾਗ ਬੈਠਾ ਜੋਗੀ ਯਾਰ ਹੀਰੇ

(੯੪)

ਕੋਲਾਂ ਨੇ ਹੀਰ ਨੂੰ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇਣਾ

ਹੀਰ ਪਾਸ ਨ ਸੱਸ ਨਿਨਾਣ ਸਹਿਤੀ ਕੋਲਾਂ ਜਾ ਬੈਠੀ ਮੋਕਾ ਪਾ ਕੇ ਤੇ
ਗੱਲਾਂ ਹੀਰਦੇ ਨਾਲ ਚਾ ਛੇਹੜੀਆਂ ਸੂ ਇਕੋ ਜੇਡੀਆਂ ਹੱਸ ਹੱਸਾ ਕੇ ਤੇ
ਕੋਲਾਂ ਕਿਹਾ ਹੀਰੇ ਕਿਹਾ ਯਾਰ ਤੇਰੇ ਕਾਲੇ ਬਾਗ ਮਿਲਣਾ ਮੈਂਨੂੰ ਆਕੇ ਤੇ
ਬੋਲੀ ਹੀਰ ਕੇਹੜਾ ਕੋਲਾਂ ਕਿਹਾ ਓਹੋ ਜੇਹੜਾ ਗਿਆ ਏਥੋਂ ਮਾਰ ਖਾਕੇ ਤੇ
ਮੱਥੇ ਹੱਥ ਲਾਇਆ ਲਿਖਿਆ ਭਾਗ ਮੇਰੇ ਲੱਗੀ ਰੋਂਵਣੇ ਨੀਰ ਵਹਾ ਕੇ ਤੇ
ਕੋਲਾਂ ਕਿਹਾ ਜ਼ਬਾਨ ਨੂੰ ਪਾਲ ਦੇਈਏ ਯਾਰੀ ਤੋੜ ਨਭਾਈਏ ਲਾ ਕੇ ਤੇ
ਪਹਿਲੇ ਰੋਜ਼ ਹੀ ਸਾਫ਼ ਜਵਾਬ ਦੇਈਏ ਤੇ ਨਾ ਮਾਰੀਏ ਮਗਰ ਰੁਲਾ ਕੇ ਤੇ
ਅੱਜ ਭਲਕ ਜੇ ਓਸਨੂੰ ਨਾ ਮਿਲੀਓਂ ਮਰ ਜਾਏਗਾ ਓਹ ਕੁਝ ਖਾ ਕੇ ਤੇ
ਓਹਦੇ ਹਾਲ ਉਨੇ ਕਰੀਂ ਮੇਹਰਬਾਨੀ ਤੇਨੂੰ ਕਹਿਨੀਆਂ ਵਾਸਤਾ ਪਾ ਕੇ ਤੇ
ਲਾਹੌਰੀ ਆਖਿਆ ਕਿਸੇ ਬਹਾਨੜੇ ਤੂੰ ਕਾਲੇ ਬਾਗ ਮਿਲ ਪੋ ਉਸਨੂੰ ਜਾਕੇ ਤੇ

ਹੀਰ ਦਾ ਛਪਾਨ ਲਈ ਸਹੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਹਣਾ

ਭੈਣਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਣੀ ਕਿਤੇ ਗੱਲ ਮੇਰੀ ਜੋਗੀ ਯਾਰ ਨੇ ਗੱਲ ਗਵਾਈਏ ਨੀਂ
ਐਵੇਂ ਮੁੱਖ ਦਾ ਪਿੰਜਰਾ ਖੋਲਕੇ ਤੇ ਬੁਲਬੁਲ ਗਲ ਜ਼ਬਾਨ ਉੜਾਈਏ ਨੀਂ
ਗਈ ਝੰਗਸਿਆਲ ਦੀ ਬਾਤ ਗੁਜ਼ਰੀ ਖੇੜੀਂ ਕੀਤੀ ਆ ਨਵੀਂ ਚਤੁਰਾਈਏ ਨੀਂ
ਇੱਜ਼ਤ ਆਪਣੀ ਔਰਤਾਂ ਹੱਥ ਦਿੱਤੀ ਦਾਨੂ ਪਾਸ ਚਾ ਅੱਗ ਟਿਕਾਈਏ ਨੀਂ
ਗੀਤ ਆਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਮੂੰਹੋਂ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣਾ ਜੋ ਜੋ ਬੋਲਿਆ ਮਾਰ ਮੁਕਾਈਏ ਨੀਂ
ਸੂਲੀ ਚਾੜ੍ਹਿਆ ਬੋਲ ਮਨਸੂਰ ਤਾਈਂ ਸਮੱਸ ਪੁੱਠੜੀ ਖਲ ਲੁਹਾਈਏ ਨੀਂ
ਬੋਲ ਫਕਰ ਦਾ ਆਲਮਾਂ ਸਮਝਿਆ ਨਾ ਗਰਦਨ ਚਾ ਸਰਮਦ ਕਟਾਈਏ ਨੀਂ
ਚੀਲਾਂ ਕਾਂ ਉੱਲੂ ਕੌਨ ਪਾਲਦਾ ਏ ਤੋਤੇ ਪੜ੍ਹਨ ਫੜ ਪਿੰਜਰੇ ਪਾਈਏ ਨੀਂ
ਘਰ ਵਿੱਚ ਸਲੂਕ ਨਾ ਨਾਲ ਸਹਿਤੀ ਜੋਗੀ ਯਾਰ ਦੇ ਕਿਸਤਰੂ ਜਾਈਏ ਨੀਂ
ਲਾਹੌਰੀ ਮਿੰਨਤਾਂ ਨਾਲ ਨਿਨਾਣ ਸਹਿਤੀ ਰੁੱਠੀ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਅੱਜ ਮਨਾਈਏ ਨੀਂ

ਹੀਰ ਨੇ ਸਹਿਤੀ ਦੀ ਮਿੰਨਤ ਕਰਕੇ ਮਨਾਣਾ

ਬੀਬੀ ਹੱਸਕੇ ਬੋਲ ਕਈ ਰੋਜ਼ ਹੋਏ ਕੇਹਾ ਰੋਸ ਹੈ ਨਾਲ ਭਰਜਾਈਏ ਨੀਂ

(੯੫)

ਸੈ ਵਾਰ ਲੜਨਾ ਘਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਏਡੀ ਜੀਉ ਨੂੰ ਗੰਢ ਨਾ ਪਾਈਏ ਨੀਂ
ਗੱਲਲੱਗ ਪਿਆਰੀ ਮੇਰੀ ਨਣਦ ਬੀਬੀ ਜੋ ਮੈਂ ਬੋਲਿਆ ਬਖਸ਼ ਬਖਸ਼ਾਈਏ ਨੀਂ
ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਨਾਹੀਂ ਮੈਹਰਮ ਹਾਲ ਕੋਈ ਕਿਸਨੂੰ ਜੀਉ ਦਾ ਹਾਲ ਸੁਣਾਈਏ ਨੀਂ
ਘੜੀ ਪਹਿਰ ਭਰਜਾਈ ਦੇ ਪਾਸ ਬਹਿਕੇ ਦੁੱਖ ਪੁੱਛੀਏ ਦਰਦ ਵੰਡਾਈਏ ਨੀਂ
ਦਾਰੂ ਵੱਸ ਤੇਰੇ ਮੇਰਾ ਸਹਿਤੀਏ ਨੀਂ ਲਾਹੌਰੀ ਜੋਗੜਾ ਯਾਰ ਮਿਲਾਈਏ ਨੀਂ

ਜਵਾਬ ਸਹਿਤੀ

ਸਹਿਤੀ ਹੱਸਕੇ ਆਖਿਆ ਸੁਣੀ ਭਾਬੀ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਕੀ ਅਸਾਂ ਦਾ ਰੋਸੜਾ ਨੀਂ
ਬੋਲੇ ਬੋਲ ਕੁਬੋਲ ਜੋ ਯਾਰ ਤੇਰੇ ਅਸਾਂ ਓਸਨੂੰ ਫੇਰਿਆ ਖੋਂਸੜਾ ਨੀਂ
ਜੇਹੜਾ ਕਰੇਗਾ ਭਰੇਗਾ ਦੋਹੀਂ ਥਾਈਂ ਕੋਈ ਕੁੱਟੀਏ ਨਹੀਂ ਬੇਦੋਸੜਾ ਨੀਂ
ਜਿਵੇਂ ਜੀਉ ਮੈਜਾਂ ਮਾਣ ਭਾਬੀਏ ਤੂੰ ਲਾਹੌਰੀ ਦਮ ਦਾ ਕੀ ਭਰੋਸੜਾ ਨੀਂ

ਗੋਰ ਨੇ ਸਹਿਤੀ ਦੀ ਮਿੰਨਤ ਕਰਣੀ

ਮੇਰੇ ਐਬ ਦੀ ਗੱਲ ਤੈਂ ਸਬ ਜਾਣੀਏ ਪਰ ਅਰਜ਼ ਨਿਮਾਣੀ ਦੀ ਮੰਨ ਬੀਬੀ
ਮੇਰਾ ਯਾਰ ਜੋਗੀ ਕਾਲੇ ਬਾਗ ਬੈਠਾ ਸੋਚੀਂ ਮਿਲਣ ਦਾ ਕੋਈ ਜਤਨ ਬੀਬੀ
ਹਾਇ ਹਾਇ ਪਰਦੇਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰੁਲਿਆ ਛੱਡੇ ਮਾਪੜੇ ਵੀਰ ਵਤਨ ਬੀਬੀ
ਜਿਵੇਂ ਤੁੱਧ ਨੂੰ ਚਾਂਹ ਮੁਰਾਦ ਦੀ ਏ ਲਾਹੌਰੀ ਅਸਾਂ ਨੂੰ ਉਹਦੀ ਲਗਨ ਬੀਬੀ

ਜਵਾਬ ਸਹਿਤੀ

ਅਨੀਂ ਭਾਬੀਏ ਹੋ ਉਦਾਸ ਨਾਹੀਂ ਜਿਵੇਂ ਕੈਹਨੀਏਂ ਤਿਵੇਂ ਕਮਾਂ ਗੀ ਮੈਂ
ਤੇਰੇ ਯਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨਜੋੜ ਮੇਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪਕੱਲੀ ਬਾਗ ਜਾਂ ਗੀ ਮੈਂ
ਤੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਫੜਾਂਗੀ ਕਦਮ ਉਸਦੇ ਜੋ ਕੁਝ ਬੋਲਿਆ ਸਬ ਬਖਸ਼ਾਰੀ ਮੈਂ
ਤੇਰਾ ਓਸਨੂੰ ਕਹਾਂਗੀ ਹਾਲ ਸਾਰਾ ਉਹਦਾ ਤੁੱਧ ਨੂੰ ਆਣ ਸੁਣਾਂਗੀ ਮੈਂ
ਮਕਰ ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਣਾਂਗੀ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਜਾਨ ਦਾ ਢੰਗ ਲੜਾਂਗੀ ਮੈਂ
ਲਾਹੌਰੀ ਦੂਰ ਨਾਹੀਂ ਇਕ ਦੋ ਦਿਨਾ ਅੰਦਰ ਤੇਰਾ ਓਸਦਾ ਮੇਲ ਕਰਾਂਗੀ ਮੈਂ

ਸਹਿਤੀ ਨੇ ਕਾਲੇ ਬਾਗ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੋਣਾ

ਅਗਲੀ ਹੋਈ ਸਵੇਰ ਤੇ ਉਠ ਸਹਿਤੀ ਕਾਲੇ ਬਾਗ ਨੂੰ ਹੋ ਰਵਾਨ ਚੱਲੀ

(੯੬)

ਚਾਟੀ ਦੁੱਧ ਦੀ ਲੈ ਬਾਲੀ ਚਾਵਲਾਂ ਦੀ ਅੱਗੇ ਜੋਗੀ ਦੇ ਨਜ਼ਰ ਟਿਕਾਨ ਚੱਲੀ
ਭਾਬੀ ਹੀਰ ਦਿਲਗੀਰ ਦਾ ਮੁਦੱਤਾਂ ਦਾ ਸਹਿਤੀ ਵਿਗੜਿਆ ਕੰਮ ਬਨਾਣ ਚੱਲੀ
ਜੋ ਕੁਝ ਕਹੇਗਾ ਸਹੇਰੀ ਸਬ ਗੱਲਾਂ ਦਿਲੋਂ ਛੱਡ ਕੇ ਖੁਦੀ ਗੁਮਾਨ ਚੱਲੀ
ਭਾਬੀ ਹੀਰ ਦਾ ਯਾਰ ਮਨਾਣ ਚੱਲੀ ਕਿੱਲੀ ਕਲਾ ਦੀ ਕਲਾ ਭੂਆਣ ਚੱਲੀ
ਬੁੱਠਾ ਵੀਰ ਦਾ ਚੌੜ ਕਰਾਣ ਚੱਲੀ ਲਾਹੌਰੀ ਹੀਰ ਦਾ ਕੰਮ ਬਨਾਣ ਚੱਲੀ

ਸਹਿਤੀ ਦਾ ਕਾਲੇ ਬਾਗ ਪਹੁੰਚਣਾ

ਓਸੇ ਘੜੀ ਪਹੁੰਚੀ ਕਾਲੇ ਬਾਗ ਸਹਿਤੀ ਓਹਨੂੰ ਦੇਖ ਦੂਰੋਂ ਜੋਗੀ ਹਸਿਆਏ
ਤਾਂਘ ਹੀਰ ਦੀ ਆਈ ਨਿਨਾਣ ਸਹਿਤੀ ਪੱਕੀ ਫਸਲ ਉੱਤੇ ਮੀਂਹ ਵਸਿਆਏ
ਸਹਿਤੀ ਰੱਖਕੇ ਬਾਲ ਸਭਾਮ ਕੀਤਾ ਜੋਗੀ ਲੜਨ ਉੱਤੇ ਲੱਕ ਕਸਿਆਏ
ਸਹਿਤੀ ਕਿਹਾ ਕਰਸ਼ਾਂਤ ਓਹ ਫਕੂ ਨਾਹੀਂ ਜੇਹੜਾ ਕੋਧ ਤੇ ਹਿਰਸ ਵਿਚ ਫੱਸਿਆਏ
ਸੁਣਕੇ ਨਾਥ ਕਾਮਲ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਣ ਆਈ ਪਤਾ ਹੀਰ ਸਿਆਲ ਨੇ ਦਸਿਆਏ
ਲਾਹੌਰੀ ਦੇਖ ਫਕੀਰ ਦਾ ਸਭ ਗੁਸਾ ਸਹਿਤੀ ਆਜੜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮੱਸਿਆਏ

ਜੋਗੀ ਨੇ ਸਹਿਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਲੜਾਈ ਦਾ ਮੋਹਣਾ ਦੇਣਾ

ਅਨੀ ਸਹਿਤੀਏ ਵੈਰਨੇ ਕਹਿਰਨੇ ਨੀਂ ਮੰਗਣ ਗਿਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਾ ਮਾਰਦਾ ਨੀਂ
ਚੌੜਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਮਾਨ ਚੁੱਧਰਾ ਉਤੇ ਮੈਂ ਵੀ ਮਾਲਕ ਸੀ ਤਖਤ ਹਜ਼ਾਰਦਾ ਨੀਂ
ਹੋ ਮੰਗਤਾ ਗਿਆ ਦੂਰ ਤੇਰੇ ਕੰਮ ਦੇਖ ਤਕਦੀਰ ਦੀ ਹਾਰਦਾ ਨੀਂ
ਮੇਰੇ ਦੁੱਖ ਦੀ ਕਦਰ ਹੈ ਓਸ ਤਾਈਂ ਦੁਖੀਆ ਹੋਏ ਜੋ ਇਸ਼ਕ ਆਜ਼ਾਦ ਦਾ ਨੀਂ
ਸੈਆਂ ਕੋਹਾਂਥੀਂ ਖਿਚਿਆ ਆਣ ਪਹੁੰਚਾ ਸੰਗਲਾਘਤਿਆ ਜੁਲਫਦੀ ਤਾਰਦਾਨੀਂ
ਪੇਕੇ ਮਹੀਂ ਚਰਾਂਈਆਂ ਹੀਰ ਪਿੱਛੇ ਸਹੁਰੇ ਮਜ਼ਾ ਆ ਚੱਖਿਆ ਮਾਰਦਾ ਨੀਂ
ਜਿਸਦੇ ਵਾਸਤੇ ਮੇਰਾ ਏਹ ਹਾਲ ਹੋਇਆ ਓਹਨੂੰ ਫਿਕੂ ਨਾਹੀਂ ਕੋਈ ਯਾਰਦਾ ਨੀਂ
ਦਿਲ ਮੋੜਿਆ ਮੁੜੇ ਨ ਟੁੱਟਦਾ ਏ ਜਿਹਾ ਨਿਹੁੰ ਲੱਗਾ ਭਲੇ ਵਾਰਦਾ ਨੀਂ
ਮੂਰਖ ਜਾਣ ਓਹ ਮਰਦ ਨਾਦਾਨ ਵੱਡਾ ਕੋਈ ਕਰੇ ਇਤਬਾਰ ਜੇ ਨਾਰਦਾ ਨੀਂ
ਪਾਣੀ ਦੇਕੇ ਪਾਲਿਆ ਕਿਸੇ ਬੂਟਾ ਫੁੱਲ ਤੋੜਿਆ ਕਿਸੇ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਦਾ ਨੀਂ
ਮੱਤੀ ਰੂਪ ਦੀ ਫਕਰ ਨੂੰ ਕੁਟਿਆਈ ਤੈਂਨੂੰ ਖੋਫ ਨ ਰੱਬ ਗਫਾਰ ਦਾ ਨੀਂ

(੯)

ਜੋ ਜੋ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਇਸ਼ਕ ਪਾਈਆਂ ਲਾਹੌਰੀ ਜਾਨ ਤੇ ਰਿਹਾ ਸਹਾਰ ਦਾ ਨੀਂ

ਅਰਜ਼ ਸਹਿਤੀ

ਜੋ ਜੋ ਭੁਲ ਕੇ ਬੋਲ ਕੁਬੋਲ ਬੋਲੇ ਬਖਸ਼ੀਂ ਜੋਗੀਆ ਮੈਂ ਬਖਸ਼ਾਂਵਣਾ ਈ
ਗਲ ਵਿੱਚ ਪੱਲਾ ਕਦਮੀਂ ਸੀਸ ਤੇਰੇ ਬੰਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੀਕ ਝੁਕਾਂਵਣਾ ਈ
ਦੰਮਾਂ ਬਾਝ ਬੰਦੀ ਨੌਕਰ ਤੇਰੀਆਂ ਮੈਂ ਹੁਕਮ ਕਰੇਂ ਜੋ ਸੋਈ ਬਖਸ਼ਾਂਵਣਾ ਈ
ਜੋਗੀ ਆਖਿਆ ਏਹ ਹੈ ਅਰਜ਼ ਮੇਰੀ ਵਹੁਟੀ ਹੀਰ ਨੂੰ ਸੱਦ ਲੈ ਆਂਵਣਾ ਈ
ਸਹਿਤੀ ਕਿਹਾ ਇਕ ਵਾਰ ਕੀ ਸੈ ਵਾਰੀ ਤੇਰਾ ਓਸਦਾ ਮੇਲ ਕਰਾਂਵਣਾ ਈ
ਘਰ ਜਾਇਕੇ ਫੰਧ ਬਣਾਵਸਾਂ ਮੈਂ ਕੱਲ ਹੀਰ ਨੂੰ ਬਾਗ ਲੈ ਆਂਵਣਾ ਈ
ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਇਲਾਜ ਹੈ ਜੋਗੀਆ ਵੇ ਰੋਗਣ ਹੀਰ ਦਾ ਰੋਗ ਹਟਾਂਵਣਾ ਈ
ਸੱਪ ਮਕਰ ਦਾ ਓਹਨੂੰ ਲੜਾਂਵਣਾ ਈ ਝਾੜਾ ਤੁੱਧ ਥੀਂ ਓਹਨੂੰ ਪੁਆਵਣਾ ਈ
ਏਹ ਲੇ ਜੋਗੀਆ ਹੁਣ ਸਲਾਮ ਸਾਡੀ ਹੋਈ ਦੇਰ ਹੁਣ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਵਣਾ ਈ
ਆਦ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਾਹੌਰੀਆ ਦੁੱਖ ਪਾਏ ਓਨ੍ਹਾਂ ਅੰਤ ਵੇਲੇ ਸੁੱਖ ਪਾਂਵਣਾ ਈ

ਸਹਿਤੀ ਨੇ ਹੀਰ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੇਣਾ

ਭਾਬੀ ਪਿਆਰੀਏ ਡਾਰੀਏ ਸੁਣੀਂ ਹੀਰੇ ਤੇਰੇ ਯਾਰ ਨੂੰ ਅੱਜ ਮਨਾਇਆਈ
ਭਰਿਆ ਕ੍ਰੋਧਦਾ ਉਠਕੇ ਲੜਣ ਲੱਗਾ ਮਿੰਨਤ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਬਹਾਇਆਈ
ਲਾ ਪੱਜ ਕੋਈ ਅੱਜ ਨਾਲ ਸੱਸੁ ਕੱਲ ਯਾਰ ਨੇ ਬਾਗ ਬੁਲਾਇਆ ਈ
ਲਾਹੌਰੀ ਜਾਨ ਹੀਰੇ ਜਾਗੇ ਭਾਗ ਤੇਰੇ ਤੈਂਨੂੰ ਯਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸੱਦਾ ਆਇਆ ਈ

ਹੀਰ ਨੇ ਸਹਿਤੀ ਅੱਗੇ ਅਪਣੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਜਾਹਰ ਕਰਨੀ

ਬੀਬੀ ਕਰਾਂ ਕੀ ਕੋਈ ਨਾ ਪੇਸ਼ ਜਾਂਦੀ ਕਰਣਾ ਮੇਲ ਏਹ ਤੁੱਧ ਦੇਵੱਸ ਹੈ ਨੀਂ
ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹੇ ਬੰਦੀ ਕੌਣ ਅਰਜ਼ ਮੰਨੇਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸਲੂਕ ਨ ਸੱਸ ਹੈ ਨੀਂ
ਹੋਵਾਂ ਕੋਇਲ ਬੁਲਬੁਲ ਉੱਡ ਬਾਗ ਜਾਂਵਾਂ ਵੇਖਾਂ ਗੁੱਲ ਜੋਗੀ ਮਿਟੇ ਤਸ ਹੈ ਨੀਂ
ਸੱਦਾ ਮੰਨਿਆਂ ਆਇਆ ਯਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲਾਹੌਰੀ ਚੋਗ ਮੁੱਕੇ ਜਾਂਵਾਂ ਨੱਸ ਹੈ ਨੀਂ

ਹੀਰ ਦਾ ਸਹਿਤੀ ਨੂੰ ਅਪਣੀ ਕਾਰਸਾਜ਼ੀ ਲਈ ਕੈਹਣਾ

ਮੈਂ ਕੀ ਪੱਜ ਲਾਂਵਾਂ ਬੀਬੀ ਨਾਲ ਸੱਸੁ ਮੈਥੀਂ ਤੂੰ ਵਧੀਕ ਸਿਆਣੀਏਂ ਨੀਂ

ਤੇਰਾ ਆਖਿਆ ਅੰਬੜੀ ਮੰਨ ਲੈਸੀ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨ ਸੁਨਣੀਏਂ ਰਾਣੀਏਂ ਨੀਂ
ਪੰਜ ਸੱਤ ਸਹੇਲੀਆਂ ਨਾਲ ਭਲੀਆਂ ਓਥੇ ਬਹੁਤੜੀ ਖੱਪਨ ਪਾਣੀਏਂ ਨੀਂ
ਜੁਗੀ ਹੋ ਲਾਹੌਰੀਆ ਕਹੇ ਜਾਵੇ ਪੱਟੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਜੇਹੀ ਪੜ੍ਹਾਨੀਏਂ ਨੀਂ

ਸਹਿਤੀ ਨੇ ਹੀਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਲਈ ਮਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ

ਮਾਏ ਵਹੁਟੜੀ ਨੂੰ ਜੇਹੀ ਮਰਜ਼ ਲੱਗੀ ਵਿਚੋਂ ਵਿਚ ਏਹ ਸੁੱਕਦੀ ਜਾਂਦੜੀ ਏ
ਜਿਹੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਜਦੋਂ ਦੀ ਏਹ ਵੀਆਹੀ ਘਰ ਆਉਂਦੀ ਪੈਗਈ ਮਾਦੜੀਏ
ਘੁੱਟ ਦੁੱਧ ਦੇ ਆਸਰੇ ਜਾਨ ਹੋਈ ਰੋਟੀ ਰੱਜਕੇ ਮੂਲ ਨ ਖਦੜੀ ਏ
ਅੰਦਰ ਰਹੇ ਡਿੱਗੀ ਹੀਰ ਹੁੱਟ ਮਾਰੀ ਰੰਗਤ ਸੋਨਿਓਂ ਹੋ ਗਈ ਚਾਂਦੜੀ ਏ
ਨਹੀਂ ਘੜੀ ਆਰਾਮ ਹਾਇ ਹਾਇ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਪਈ ਅਕਾਂਦੜੀਏ
ਚਾਰੂ ਸੈਕੀਤੇ ਕੋਈ ਲੱਗਦਾ ਨਹੀਂ ਮਰਜ਼ ਸਿਆਣਿਆ ਅਕਲ ਭੁਲਾਂਦੜੀਏ
ਏਹਦੀ ਗੱਭਰੂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਣੇ ਨਾਹੀਂ ਗੱਲ ਕਰੇ ਨਾ ਰਹੇ ਸ਼ਰਮਾਂਦੜੀ ਏ
ਏਹ ਕੁਰਲਾਂਦੜੀ ਨੀਰ ਵਹਾਂਦੜੀ ਏ ਦਿਲ ਦਾ ਭੇਤ ਨ ਖੋਲ੍ਹ ਸੁਨਾਂਦੜੀ ਏ
ਹਰਨੀ ਝੰਗ ਸਿਆਲ ਦੇ ਬਾਗ ਵਾਲੀ ਏਥੇ ਪਿੰਜਰੇ ਪਈ ਘਬਰਾਂਦੜੀਏ
ਨਹੀਂ ਖਬਰ ਕੇਹੜੇ ਧਿਆਨ ਚੁੱਪ ਹੋਈ ਨਾ ਏਹ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਦੀ ਬੁਲਾਂਦੜੀਏ
ਮੇਰਾ ਚਿਤ ਚਾਹੇ ਏਹਨੂੰ ਬਾਗ ਖੜੀਏ ਮਾਏ ਤੇਰੀ ਦਲੀਲ ਕੀ ਚਾਂਦੜੀ ਏ
ਲਾਹੌਰੀ ਸੋਚਕਿਓਂ ਨਹੀਂ ਰਬਯਾਦਕਰਦਾਓ ਮਰਧੰਦਿਆਂ ਵਿਚ ਵਹਾਂਦੜੀ ਏ

ਜਵਾਬ ਸਹਿਤੀ ਦੀ ਮਾਂ ਦਾ

ਧੀਏ ਕਰਾਂ ਕੀ ਕੋਈ ਨਾ ਪੇਸ਼ ਜਾਂਦੀ ਦੁੱਖ ਹੀਰ ਵੱਲੋਂ ਛਾਤੀ ਧੁੱਖਦੀ ਏ
ਬਾਹਰ ਉੱਠ ਕੇ ਕਦੇ ਨਾ ਝਾਤ ਮਾਰੀ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਡਾਢੀ ਨੇਕ ਕੁੱਖਦੀ ਏ
ਸਾਈਂ ਭਾਗ ਲਾਏ ਵੱਧੇ ਵੇਲ ਵਾਂਗੂ ਟਹਿਣੀ ਝੰਗ ਸਿਆਲ ਦੇ ਰੁੱਖਦੀ ਏ
ਮੇਰੀ ਨੂੰਹ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਹੈ ਅੰਗਣੇ ਦਾ ਚੰਦ ਵਾਂਗ ਚਮਕੇ ਟਿਕੀ ਮੁੱਖਦੀ ਏ
ਘਰ ਖੇੜਿਆਂ ਦੇ ਧੀਏ ਸਤਰ ਵੱਡਾ ਵੇਖਣ ਸ਼ਕਲ ਨਾ ਗੈਰ ਮਨੁੱਖਦੀ ਏ
ਨਿੱਤ ਕਰਾਂ ਦੁਆ ਖੁਦਾ ਅੱਗੇ ਲਾਹੌਰੀ ਦੁੱਖ ਜਾਵਣ ਲੋੜ ਸੁੱਖਦੀ ਏ

ਹੀਰ ਨੇ ਬਾਹਿਰ ਜਾਣ ਲਈ ਸੱਸ ਤੋਂ ਆਗਿਆ ਲੈਣੀ

ਮੰਨ ਰਬ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਅਰਜ਼ ਸੱਸੇ ਅੰਦਰ ਘੱਤਕੇ ਨੂੰਹ ਨ ਮਾਰ ਹਾਇ ਨੀ
ਦਿਲ ਚਾਹੁੰਦਾ ਏ ਬੈਠਾਂ ਨਦੀ ਕੰਢੇ ਹੋਵਣ ਰੁੱਖ ਹਵਾ ਠੰਡੀਠਾਰ ਹਾਇ ਨੀ
ਜਾਵਾਂ ਬਾਹਿਰ ਤੇ ਰੱਬ ਦੇ ਰੰਗ ਦੇਖਾਂ ਹਰੇ ਖੇਤ ਦੇ ਬਾਗ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਹਾਇ ਨੀ
ਸਹਿਤੀਨਾਲ ਜਾਣਾ ਸਹਿਤੀਨਾਲ ਆਉਨਾ ਤੈਂ ਨੂੰ ਹੋਰਕੀ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਹਾਇ ਨੀ
ਮੂਹੋਂ ਆਖ ਭਲਕੇ ਦੋਵੇਂ ਖੇਤ ਜਾਈਏ ਮੇਰਾ ਕੱਟਿਆ ਜਾਇਆ ਜ਼ਾਰ ਹਾਇ ਨੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਆਖ ਗੱਲਾਂ ਜਗਰਹਿਣ ਗੀਆਂ ਕੋਈ ਜਾਣਦਾ ਨਹੀਂ ਇਤਬਾਰ ਹਾਇ ਨੀ

ਸੱਸ ਨੇ ਬਾਹਿਰ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣੀ

ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਜਾਵੇ ਨਹੀਂ ਵਰਜਦੀ ਮੈਂ ਭਲੀ ਤੁਧ ਦੀ ਜਿਵੇਂ ਸਲਾਹ ਧੀਆ
ਦੇਵੇ ਹੀਰ ਨੂੰ ਰੱਬ ਸੁਫਾ ਬੀਬੀ ਜੇਹੜੀ ਲੱਗਦੀ ਏ ਲਾਂਈਂ ਵਾਹ ਧੀਆ
ਫਜ਼ਰੇ ਫਿਕਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਮਾਜ਼ ਵੇਲੇ ਉਠ ਧਾਂਵਣਾ ਖੇਤ ਦੇ ਰਾਹ ਧੀਆ
ਬੈਹਣਾ ਬਾਗ ਦੇ ਵਿੱਚ ਨ ਧੁੱਪ ਫਿਰਨਾ ਜਿੱਥੇ ਚੁਨੀਆਂ ਚੁਨਣ ਕਪਾਹ ਧੀਆ
ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਥੀਂ ਹੀਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਨਾ ਖਾਏ ਸੋਈ ਜੋ ਖਾਣ ਦੀ ਚਾਹ ਧੀਆ
ਸਾਈਂ ਕਰੇ ਲਾਹੌਰੀਆ ਹੀਰ ਰਾਜ਼ੀ ਮਾਣੇ ਉਮਰ ਸੁਖ ਨਾਲ ਨਿਬਾਹ ਧੀਆ

ਸਹਿਤੀ ਦੀ ਬਾਹਿਰ ਜਾਣ ਲਈ ਸਹੇਲੀਆਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ

ਸਹਿਤੀ ਸਈਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦ ਕੇ ਮਤਾ ਕੀਤਾ ਫਜ਼ਰੇ ਸਾਰੀਆਂ ਚੱਲਣਾ ਖੇਤ ਸਈਓ
ਮਾਘਾ ਮਾਰਨਾ ਗਾਉਂਣਾ ਖੇਡਣਾ ਜੇ ਮੈਂ ਵੀ ਆਵਸਾਂ ਹੀਰ ਸਮੇਤ ਸਈਓ
ਓਥੇ ਮਕਰ ਸਤਰੰਜ ਭੀ ਖੇਡਣੀ ਜੇ ਭਾਂਵੇ ਹਾਰ ਹੋਵੇ ਭਾਂਵੇ ਜਿੱਤ ਸਈਓ
ਜੇ ਕੁਝ ਖੇਡ ਲਹੌਰੀਆ ਕੱਲ ਹੋਵੇ ਦੇਣਾ ਘਰੀਂ ਨਾ ਆਕੇ ਭੇਤ ਸਈਓ

ਖੇਤ ਵਿਚ ਹੀਰ, ਸਹਿਤੀ ਤੇ ਸਹੇਲੀਆਂ ਦਾ ਪੁੱਜਣਾ

ਅਗਲੀ ਹੋਈ ਸਵੇਰ ਤੇ ਉਠ ਸਈਆਂ ਰਲ ਕੀਤੀਆਂ ਖੇਤ ਤਿਆਰੀਆਂ ਨੇਂ
ਗਲੀਂ ਚੋਲੀਆਂ ਅੰਗੀਆਂ ਫੱਬ ਰਹੀਆਂ ਲੱਕਲੂਕੀਆਂ ਸਿਰੀਂ ਸਲਾਰੀਆਂ ਨੇਂ
ਇਕ ਮਾਂਵਾਂ ਥੀਂ ਪੁੱਛ ਕੇ ਉਠ ਧਾਈਆਂ ਇਕ ਦੋੜੀਆਂ ਆਪ ਮੁਹਾਰੀਆਂ ਨੇਂ
ਪੁੰਬ ਚਾਹੜੀਆਂ ਪੋਬਣਾ ਸਾਫ਼ ਹੋਈਆਂ ਨੈਣਾਂ ਤ੍ਰਿਖੀਆਂ ਤੇਜ਼ ਕਟਾਰੀਆਂ ਨੇਂ

(੧੦੦)

ਆਤਸ਼ਬਾਜ਼ਣਾ ਮਾਰੀਆਂ ਅੱਗਦੀਆਂ ਅਤੇ ਝੀਉਰੀਆਂ ਠੰਢੀਆਂ ਠਾਰੀਆਂ ਨੇ
 ਟੁਰੀਆਂ ਤੇਲਣਾ ਮੇਲਣਾ ਸੱਬ ਦੀਆਂ ਗੁਜਰੇਟੀਆਂ ਦੁੱਧ ਪਿਆਰੀਆਂ ਨੇ
 ਸੁੰਦਰ ਦਰਜ਼ਣਾ ਦੁੱਖ ਵੰਡਾਨਗੀਆਂ ਤੇ ਪਟੋਲਣਾ ਪੱਟ ਸਿੰਗਾਰੀਆਂ ਨੇ
 ਚੂੜੇਗਰਨੀਆਂ ਤੇ ਛਾਪੇਗਰਨੀਆਂ ਨੇ ਤੇ ਲੁਹਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸੁਨਿਆਰੀਆਂ ਨੇ
 ਵਾਹ ਖਰਾਸਣਾ ਜੱਟੀਆਂ ਸ਼ਾਹ ਪਰੀਆਂ ਤੇ ਮਰਾਸਣਾ ਰਾਗ ਉਚਾਰੀਆਂ ਨੇ
 ਤੇ ਅਰਾਇਣਾ ਖਾਰੀਆਂ ਚਾਲਈਆਂ ਵੇਚਣ ਧਾਈਆਂ ਤਰੇ ਤਰਕਾਰੀਆਂ ਨੇ
 ਚੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਚਾ ਜੁਲਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਤਾਏ ਭੱਠ ਨ ਕਿਸੇ ਭਠੀਆਰੀਆਂ ਨੇ
 ਜਾ ਚੰਗੜੀਆਂ ਚੂੜੀਆਂ ਗੀਤ ਗਾਏ ਗੱਲਾਂ ਕਰਣ ਜਹਾਂਨ ਤੋਂ ਨਿਆਰੀਆਂ ਨੇ
 ਤਰਖਾਣੀਆਂ ਰਾਜਣਾ ਨਕਸ਼ ਗਰਨਾ ਗੋਟੇ ਬਾਫ਼ਨਾ ਜਿਵੇਂ ਕਨਾਰੀਆਂ ਨੇ
 ਸਈਆਂ ਚਾਰ ਸਹਿਤੀ ਹੀਰ ਖੇਤਗਈਆਂ ਸਭੇਹੱਸੀਆਂ ਆਖਿਆ ਵਾਰੀਆਂ ਨੇ
 ਹੋਰ ਮੋਚਣਾ ਖੋਜਣਾ ਖੋਜ ਉੱਤੇ ਭੁੱਲ ਭੁੱਲ ਘੁਮਿਆਰੀਆਂ ਹਾਰੀਆਂ ਨੇ
 ਲਾਹੌਰੀ ਕੂੜ ਕੁਸੰਗ ਦੇ ਵਿੱਚ ਫੱਸੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮੱਚੀਆਂ ਸਬ ਵਿਸਾਰੀਆਂ ਨੇ

ਹੀਰ ਨੇ ਸਹੇਲੀਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਣਾ

ਬੋਲੀ ਹੀਰ ਹੈ ਰੱਬ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰ ਸਈਓ ਭਲਾ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਿਆ ਮੈਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਹੈ ਨੀਂ
 ਠੰਢੀ ਹਵਾ ਵੱਸੋਂ ਭਲੀ ਬਾਹਰ ਦੀ ਏ ਸਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀ ਜੀਉਂਣਦਾ ਹੱਜ ਹੈ ਨੀਂ
 ਸੱਸ ਨਣਦ ਸਹੇਲੀਆਂ ਜੀਉਣ ਸਹੁਰੇ ਦਿੱਤਾ ਮ ਪਿਆਂ ਨੇ ਮੈਂ ਨੂੰ ਤੱਜ ਹੈ ਨੀਂ
 ਧੰਨ ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਕਮਾਈਆਂ ਸਾਫ਼ ਸੀਨੇ ਵੇਖਣ ਐਬ ਪਾਵਣ ਪਰਦੇ ਕੱਜ ਹੈ ਨੀਂ
 ਨਾ ਮੈਂ ਸੋਹਿਣੀ ਕੋਈ ਨਾ ਅਕਲ ਪੱਲੇ ਮੂਰਖ ਸਿਖਿਆ ਕੋਈ ਨ ਚੱਜ ਹੈ ਨੀਂ
 ਲਾਹੌਰੀ ਜਗ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਭਾਰੀਆਂ ਨੇ ਰੱਖੇ ਰੱਬ ਸਰਬਤ ਦੀ ਲੱਜ ਹੈ ਨੀਂ

ਸਹਿਤੀ ਤੇ ਹੀਰ ਦੀ ਸਲਾਹ

ਤੇਰੇ ਜੋਗੜੇ ਵਾਸਤੇ ਭਾਬੀਏ ਨੀਂ ਏਥੇ ਨਵਾਂ ਹੀ ਮਕਰ ਮਚਾਈਏ ਨੀਂ
 ਕੁੜੀਆਂ ਚੁਨਣ ਕੁਪਾਹ ਜਿਵੇਂ ਖੇਤ ਅੰਦਰ ਨਾਲ ਰਲੀਏ ਅਸੀਂ ਚੁਗਾਈਏ ਨੀਂ
 ਕੰਢਾ ਚੋਭ ਦਈਏ ਤੇਰੇ ਪੈਰ ਖੱਬੇ ਲੜਿਆ ਨਾਗ ਏਹ ਆਖ ਸੁਣਾਈਏ ਨੀਂ

(੧੦੧)

ਕੁੜੀਆਂ ਕੱਠੀਆਂ ਹੋਣ ਜੇ ਕਹਿਣ ਕਿੱਥੇ ਓਹ ਗਿਆ ਓਹ ਗਿਆ ਬਤਾਈਏ ਨੀਂ
ਦੜ ਵੱਟ ਹੀਰੇ ਪਈ ਰਹੀਂ ਲੰਮੀ ਘੱਤ ਡੋਲੜੀ ਘਰੀਂ ਲੈ ਜਾਈਏ ਨੀਂ
ਜੋਗੀ ਮਾਂਦਰੀ ਦੀ ਦੱਸ ਪਾਈਏ ਨੀਂ ਓਥੇ ਵੀਰ ਨੂੰ ਘਲ ਸਦਾਈਏ ਨੀਂ
ਜੇ ਕੁਝ ਯਾਰ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪਾਈਏ ਨੀਂ ਦਈਏ ਭੇਤ ਨ ਜਾਨ ਗਵਾਈਏ ਨੀਂ
ਲਾਹੌਰੀ ਸੌਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਏਸ ਹੀਲੇ ਤੇਰਾ ਓਸਦਾ ਮੇਲ ਕਰਾਈਏ ਨੀਂ

ਹੀਰ ਨੂੰ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਸੱਪ ਲੜਨਾ

ਕੰਢਾ ਚੋਭ ਕੇ ਡੰਗ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਕੀਤੀ ਪਾਈ ਧਰਤ ਤੇ ਆਪ ਲਕੀਰ ਜੇ ਨੀਂ
ਵਿੱਚ ਖੇਤ ਦੇ ਦੁਨਣ ਕੁਪਾਹ ਖਲੀਆਂ ਸਹਿਤੀ ਸਣੇ ਸਹੇਲੀਆਂ ਹੀਰ ਜੇ ਨੀਂ
ਚੀਖ ਮਾਰਕੇ ਧਰਤ ਤੇ ਹੀਰ ਡਿੱਗੀ ਮੂੰਹੋਂ ਰੱਤ ਜਾਵੇ ਨੈਣੀ ਨੀਰ ਜੇ ਨੀਂ
ਡੰਗ ਮਾਰਿਆ ਨਾਗ ਨੇ ਜਲਣ ਲੱਗੀ ਜ਼ਹਿਰੀ ਗਿਆ ਕਲੇਜੜਾ ਚੀਰ ਜੇ ਨੀਂ
ਢੋਈ ਪੇਕੜੇ ਮਿਲੀ ਨ ਸੁੱਖ ਸਹੁਰੇ ਆਈ ਖੇਤ ਦੇ ਵਿੱਚ ਤਕਦੀਰ ਜੇ ਨੀਂ
ਕੁੜੀਆਂ ਹੁੰਮ ਹੁੰਮਾ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿੱਥੇ ਹੋਈਆਂ ਸਬ ਹੈਰਾਨ ਦਲਗੀਰ ਜੇ ਨੀਂ
ਸਹਿਤੀਆਂ ਖਿਆ ਹਾਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਟੀਆਂ ਮੈਂ ਡੰਗ ਮਾਰ ਗਿਆ ਜੀਵੇਤੀਰ ਜੇ ਨੀਂ
ਹਾਏ ਓਹ ਗਿਆ ਓਹ ਗਿਆ ਓਹ ਗਿਆ ਜੇ ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਿਆ ਉਸ ਕੀਰ ਜੇ ਨੀਂ
ਕੁੜੀਆਂ ਘੱਲੀਆਂ ਪਿੰਡ ਘਰ ਬਰਕੀਤੀ ਭਾਬੀ ਹੀਰ ਦੀ ਅੱਜ ਅਖੀਰ ਜੇ ਨੀਂ
ਲਾਹੌਰੀ ਬਚੇਰੀ ਹੀਰ ਉਸ ਜੋਗੜੇ ਥੀਂ ਬੂਟੀ ਮਿਲੇ ਜੇ ਕੋਈ ਅਕਸੀਰ ਜੇ ਨੀਂ

ਸਹੇਲੀਆਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਜਾ ਕੇ ਖਬਰ ਕਰਣੀ

ਕੁੜੀਆਂ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਆਣਕੇ ਖਬਰ ਕੀਤੀ ਘਰ ਹੀਰ ਦੇ ਹਾਲ ਸੁਣਾਇਓ ਨੇਂ
ਸੁਣਕੇ ਅਪਣੀ ਪੈ ਗਈ ਖੇੜਿਆਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਾਰ ਚਾ ਸਭ ਭੁਲਾਇਓ ਨੇਂ
ਖੇੜੇ ਚਾਰ ਕਹਾਰ ਲੈ ਗਏ ਡੋਲੀ ਝੱਟ ਹੀਰ ਨੂੰ ਡੋਲੜੀ ਪਾਇਓ ਨੇਂ
ਲਾਹੌਰੀ ਨਾਲ ਸਹੇਲੀਆਂ ਸਬ ਗਈਆਂ ਡੰਗੀ ਹੀਰ ਨੂੰ ਘਰੀਂ ਪੁਚਾਇਓ ਨੇਂ

ਸਹੇਲੀਆਂ ਦਾ ਹੀਰ ਨਾਲ ਅਫਸੋਸ ਕਰਣਾ

ਸਈਆਂ ਕਰਣ ਆਵਾਜ਼ ਇਕ ਵਾਰ ਬੋਲੀਂ ਹਾਏ ਹਾਏ ਹੀਰੇ ਕੀ ਹੋਗਿਆ ਨੀਂ
ਜ਼ਰਾ ਆਉਂਣ ਨਹੀਂ ਦੇਂਦੜਾ ਸੁਰਤ ਤੇ ਨੂੰ ਜੇਹਾ ਨਾਗ ਜੇਹੀ ਕਿਥੋਂ ਛੋਹ ਗਿਆ ਨੀਂ

ਚੁੰਡੀ ਵੱਢਿਆਂ ਦਰਦ ਨ ਪੀੜ ਤੇਰਾ ਜੇਹਾ ਖੂਨ ਸਰੀਰ ਦਾ ਸੌਂ ਗਿਆ ਨੀਂ
ਲਾਹੌਰੀ ਸੁੱਖ ਨ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਜਿੰਦੜੀ ਨੂੰ ਹਾਇ ਦੁਖਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪਰੋਗਿਆਨੀਂ

ਖੇੜਿਆਂ ਦਾ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਣਾ ਤੇ ਸਹਿਤੀ ਨੇ ਜੋਗੀ ਮਾਂਦਰੀ ਕਾਲੇ ਬਾਗ ਦਾ ਪਤਾ ਦੇਣਾ
ਹੀਰ ਪਈ ਬੀਮਾਰ ਨ ਸੁਰਤ ਕੋਈ ਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਗਿਰਦ ਪਰਵਾਰ ਹੈ ਜੀ
ਰੋਵੇ ਸੱਸ ਸਹੁਰਾ ਸੈਦਾ ਮਾਰ ਆਹੀਂ ਜਿਸ ਦੀ ਹੀਰ ਸੋਹਿਣੀ ਸੁੰਦ ਨਾਰ ਹੈ ਜੀ
ਨਿੱਜ ਜਾਂਦੀਆਂ ਖੇਤ ਨਿਨਾਣ ਭਾਬੀ ਘਰ ਹੀਰ ਨੂੰ ਆਂਦੜਾ ਮਾਰ ਹੈ ਜੀ
ਵੇਖਣ ਆਈਆਂ ਹੀਰ ਨੂੰ ਸੱਪ ਲੜਿਆ ਪਈ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪੁਕਾਰ ਹੈ ਜੀ
ਸਹਿਤੀ ਆਖਿਆ ਫਕਰ ਹੈ ਬਾਗ ਕਾਲੇ ਸੁਣਿਆਂ ਮਾਂਦੀ ਓਹ ਬਰਦਾਰ ਹੈ ਜੀ
ਸਬਨਾ ਆਖਿਆ ਜ਼ਰਾ ਨਾ ਢਿੱਲ ਲਾਵੇ ਸੱਦੇ ਓਸਨੂੰ ਹੀਰ ਲਾਚਾਰ ਹੈ ਜੀ
ਲਾਓ ਵਾਹ ਝਬਦੇ ਜੇਹੜੀ ਲੱਗਦੀ ਜੇ ਨੂੰਹ ਨਾਲ ਸੋਹੇ ਘਰ ਬਾਰ ਹੈ ਜੀ
ਘੋੜੀ ਕੱਸਕੇ ਹੱਥ ਲਗਾਮ ਪਕੜੀ ਸੈਦਾ ਚਲਿਆ ਹੋ ਅਸਵਾਰ ਹੈ ਜੀ
ਰੱਖੇ ਹੀਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਰੱਬ ਸੱਚਾ ਬਖਸ਼ਣ ਹਾਰ ਓਹ ਦੇਵਣਹਾਰ ਹੈ ਜੀ
ਲਾਹੌਰਾ ਸਿੰਘ ਮੁਸੱਵਰ ਨੇ ਦੱਸ ਪਾਈ ਜੋਗੀ ਮਾਂਦਰੀ ਓਹ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਹੈ ਜੀ

ਸੈਦੇ ਦੀ ਜੋਗੀ ਅੱਗੇ ਅਰਜ਼

ਸੈਦੇ ਜੋੜਕੇ ਹੱਥ ਸਲਾਮ ਕੀਤਾ ਬੈਠ ਆਖਿਆ ਸੱਭ ਐਹਵਾਲ ਸਾਈਂ
ਰੁੜੀ ਜਾਂਦੜੀ ਬੇੜੀ ਨੂੰ ਪਾਰ ਲਾਈਂ ਮੇਰੀ ਅਰਜ਼ ਸੁਣ ਨਾਲ ਖਿਆਲ ਸਾਈਂ
ਸੁਆਣੀ ਹੀਰ ਮੇਰੀ ਪੈਰੀ ਨਾਗ ਲੜਿਆ ਤੁਸੀਂ ਜਾਨਦੇ ਹੋ ਕੀਲ ਕਾਲ ਸਾਈਂ
ਮੰਨੋ ਅਰਜ਼ ਤੇ ਜਾਣਗੇ ਦੁੱਖ ਮੇਰੇ ਕਰੋ ਮੇਹਰਬਾਨੀ ਚੱਲੋ ਨਾਲ ਸਾਈਂ
ਖੇੜੇ ਰਹਿਣਗੇ ਸਦਾ ਗੁਲਾਮ ਤੇਰੇ ਆਦਰ ਕਰਣਗੇ ਝੰਗ ਸਿਆਲ ਸਾਈਂ
ਨਾ ਮੈਂ ਖਾਧੀਆਂ ਪੱਕੀਆਂ ਓਸਦੀਆਂ ਡਿਠਾ ਅਜੇ ਨਾ ਹੁਸਨ ਜਮਾਲ ਸਾਈਂ
ਅਸਾਂ ਗੋਦੜੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲਾਲ ਸੁਣਿਆਂ ਬਾਲਨਾਥ ਦੇ ਹੋ ਤੁਸੀਂ ਬਾਲ ਸਾਈਂ
ਮਠਕਾ ਲਾ ਕੋਈ ਚੱਲ ਘੱਤ ਝਾੜਾ ਬੂਟੀ ਜੜੀ ਚਾ ਕੋਈ ਪਿਆਲ ਸਾਈਂ
ਟੁਰੀ ਜਾਂਦੜੀ ਏ ਅੱਜ ਹੀਰ ਦੌਲਤ ਸ਼ਾਹ ਚਲਿਆ ਹੋ ਕੰਗਾਲ ਸਾਈਂ

(੧੦੩)

ਕਰੇ ਰੱਬ ਲਾਹੌਰੀਆ ਫਜ਼ਲ ਚੱਲੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਐਹਸਾਨ ਕਮਾਲ ਸਾਈਂ

ਜਵਾਬ ਜੋਗੀ

ਜੋ ਲਿਖਿਆ ਵਿੱਚ ਤਕਦੀਰ ਹੋਇਆ ਕੀਤਾ ਰੱਬ ਦਾ ਕਿਸ ਹਟਾਉਂਣਾ ਓਏ
ਦਿੱਤਾ ਛੱਡ ਸੰਸਾਰ ਨਾ ਸਾਂਝ ਕੋਈ ਅਸਾਂ ਨਾਲ ਨਾ ਕਿਸੇ ਦੇ ਜਾਉਂਣਾ ਓਏ
ਬਾਰਾਂ ਬਰਸ ਹੋਏ ਅਸਾਂ ਨੇਮ ਕੀਤਾ ਝਾੜਾ ਵਿਆਹੀਆਂ ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਣਾ ਓਏ
ਮਰਨ ਦੇ ਜੱਟੀ ਕਾਹਦਾ ਛਿਕੂ ਤੈਂ ਨੂੰ ਵਹੁਟੀ ਨਵੀਂ ਵਿਆਹ ਲਿਆਉਂਣਾ ਓਏ
ਅਸੀਂ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਮਸਤ ਬੈਠੇ ਸਾਡਾ ਵਕਤ ਕਿਉਂ ਪਿਆਗਵਾਉਂਣਾ ਓਏ
ਲਾਹੌਰੀ ਜਾਹ ਜੇ ਤੁਧ ਨੂੰ ਲੋੜ ਵੱਡੀ ਏਥੇ ਡੋਲੜੀ ਪਾ ਲਿਆਉਂਣਾ ਓਏ

ਸੈਦੇ ਨੇ ਮਿੰਨਤਾਂ ਕਰਣੀਆਂ

ਮੇਰਾ ਆਖਿਆ ਜੋਗੀਆ ਸੱਚ ਜਾਣੀ ਅਜੇ ਤੀਕ ਹੈ ਨਵੀਂ ਨਕੋਰ ਜੱਟੀ
ਜੇਹੀ ਸੋਹਣੀ ਹੀਰ ਹੈ ਨਾਰ ਐਸੀ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਨਾ ਹੋਸੀਆ ਹੋਰ ਜੱਟੀ
ਹੋਇਆ ਸਾਲ ਨਾ ਸਿਆਲਾਂ ਦੇ ਜਵਦੁੱਕੀ ਖੇੜੀਂ ਵਿਆਹ ਆਂਦੀ ਜ਼ੋਰਾ ਜ਼ੋਰ ਜੱਟੀ
ਤੇਰੇ ਚੱਲਿਆਂ ਦੂਰ ਆਜ਼ਾਰ ਹੋਵੇ ਚੀਖਾਂ ਮਾਰ ਮਚਾਇਆ ਸ਼ੋਰ ਜੱਟੀ
ਹੁਣ ਨਾਗ ਦੇ ਡੰਗ ਲਾਚਾਰ ਕੀਤੀ ਅੱਗੇ ਸੀ ਬੀਮਾਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਜੱਟੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਵਾਸਤੇ ਰੱਬ ਦੇ ਚਲ ਜੋਗੀ ਸ਼ਾਮ ਸੁਬਹਾ ਨਹੀਂ ਪਏਗੀ ਗੋਰ ਜੱਟੀ

ਜਵਾਬ ਜੋਗੀ

ਸੋਹਣੀ ਕੋਝੜੀ ਨਾਲ ਕੀ ਜੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਮਰ ਜਾਏ ਤੇ ਕੁੱਝ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਾਹੀਂ
ਮੰਦਾ ਫਕਰ ਨੂੰ ਔਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਅਸਾਂ ਦੇਖਣੀ ਨਾਲ ਨਿਗਾਹ ਨਾਹੀਂ
ਝੁੱਗੇ ਅਪਣੇ ਪੱਟਕੇ ਚੌੜ ਕੀਤੇ ਸਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕ ਵਸਾਉਣ ਦੀ ਚਾਹ ਨਾਹੀਂ
ਏਸ ਦੇਸ ਲਾਹੌਰੀਆ ਸ਼ਖਤ ਡਾਢੇ ਕੀਲ ਮੰਨਦੇ ਸੱਪ ਕੁਪਾਹ ਨਾਹੀਂ

ਸੈਦੇ ਦੀ ਦੇਰੀ ਦੇ ਕਾਰਣ ਉਸਦੇ ਬਾਪ ਦਾ ਆਉਂਣਾ

ਅੱਜੂ ਆਣ ਪਹੁੰਚਾ ਸੈਦੇ ਦੇਰ ਹੋਈ ਰੱਲਾਂ ਕਰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਫਕੀਰ ਦੇ ਜੀ
ਅੱਜੂ ਰਖਕੇ ਨਜ਼ਰ ਫਕੀਰ ਅੱਗੇ ਕੀਤੀ ਅਰਜ਼ ਚਾ ਤਦਬੀਰ ਦੇ ਜੀ
ਸਾਡਾ ਆਵਣਾ ਜਾਵਣਾ ਕੰਮ ਕੇਹੜੇ ਪਹੁੰਚੇ ਆਪ ਜੇਬਾਦ ਆਖੀਰ ਦੇ ਜੀ

ਪਈ ਭੀੜ ਤੇ ਮਰਦ ਨੂੰ ਮਰਦ ਆਖੇ ਚੱਲ ਵਾਸਤੇ ਗੁਰੂ ਤੇ ਪੀਰ ਦੇ ਜੀ
ਮੇਰੀ ਨੂੰਹ ਦੇ ਪੈਰ ਤੇ ਸੱਪ ਲੜਿਆ ਕੰਮ ਹੈਨ ਏਹ ਬੁਰੀ ਤਕਦੀਰ ਦੇ ਜੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਆਖਿਆ ਤਰਸ ਕਰ ਅਸਾਂ ਉੱਤੇ ਭਰਕੇ ਨੈਣ ਰੋਏ ਦੋਵੇਂ ਨੀਰ ਦੇ ਜੀ

ਜੋਗੀ ਨੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਸੋਚਣਾ

ਜ਼ਰਾ ਸੋਚਿਆ ਧਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋਗੀ ਜਿਤਨਾ ਦੌੜਿਆ ਖਿਆਲ ਦੁੜਾਇਆ ਏ
ਨਹੀਂ ਹੀਰ ਬੀਮਾਰ ਨਹੀਂ ਸੱਪ ਲੜਿਆ ਐਵੇਂ ਜਾਣਕੇ ਮਕੂ ਬਣਾਇਆ ਏ
ਮੇਲਾ ਮੇਲਿਆ ਢੰਗ ਸਬੱਬ ਮੈਂ ਨੂੰ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਮੂਰਖਾ ਓਏ ਚਿਰ ਲਾਇਆ ਏ
ਗਿਆ ਵਕਤ ਲਾਹੌਰੀਆ ਮਿਲੇ ਨਾਹੀਂ ਸੁਖ ਨਸਿਆਇਆ ਏ ਹਫ਼ਰ ਮਾਇਆ ਏ

ਜੋਗੀ ਦਾ ਮੋਹਰਬਾਨ ਹੋਣਾ

ਆਇਆ ਤਰਸ ਤੁਸਾਡੜੇ ਹਾਲ ਉੱਤੇ ਚੱਲੋ ਨਾਲ ਤੁਸਾਡੜੇ ਚੱਲੀਏ ਜੀ
ਫੜਨੇ ਸੱਪ ਤੇ ਕੀਲਣੇ ਬਹੁਤ ਮੰਦੇ ਜੋ ਕੁਝ ਬਣੇ ਸੋ ਜਾਨ ਤੇ ਖੱਲੀਏ ਜੀ
ਕੁਲ ਜਾਤ ਜੋ ਸੱਪ ਹੈ ਕਰਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਗੁਰ ਕਾ ਸ਼ਬਦ ਕਾਮਲ ਵੱਡਾ ਖੱਲੀਏ ਜੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਹੀਰ ਜੀਵੇ ਵੱਸੇ ਮਰੇ ਜੋਗੀ ਕੁਝ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਜਾਨ ਔਕਲੀਏ ਜੀ

ਅੱਜੂ ਚੋਧਰੀ ਨੇ ਮਿੰਨਤਾਂ ਕਰਣੀਆਂ

ਮਰੇਂ ਜੋਗੀਆ ਕਿਉਂ ਤੇਰੇ ਮਰਨ ਵੇਰੀ ਸਾਈਂ ਸਦਾ ਰੱਖੇ ਤੇਰੀ ਖ਼ੈਰ ਜੋਗੀ
ਬਚੇ ਨੂੰਹ ਜੇ ਏਸ ਆਜ਼ਾਰ ਕੋਲੋਂ ਖੇੜੇ ਨਿੱਤ ਪੂਜਣ ਤੇਰੇ ਪੈਰ ਜੋਗੀ
ਹੀਲਾ ਕਰੋ ਸਟੇ ਕਦਮ ਝਬ ਚਲੋ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਿਆਂ ਗਈ ਦੁਪਹਿਰ ਜੋਗੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਕੋੜਮੇਂ ਪਿਆਆਂ ਧੇਰ ਪਲਪਲ ਚੜ੍ਹਦੀ ਹੀਰ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀਆਂ ਜ਼ੋਹਰ ਜੋਗੀ

ਕਵੀਸ਼ਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ

ਹਾਲ ਕਾਲ ਫ਼ਕੀਰ ਨੇ ਪਹਿਨਕੇ ਤੇ ਅੱਜੂ ਨਾਲ ਸੈਦੇ ਹੋ ਰਵਾਨ ਆਇਆ
ਦਰ ਯਾਰ ਦਾ ਗੰਗ ਦਰਿਆ ਜਾਪੇ ਜੋਗੀ ਕੁੰਭ ਦਾ ਕਰਣ ਇਸ਼ਨਾਨ ਆਇਆ
ਧਾਮ ਖੀਰ ਉੱਤੇ ਜਿਵੇਂ ਪਵੇ ਬਾਮੁਨ ਮੁੱਲਾਂ ਖਾਣ ਹਲਵਾ ਜਿਵੇਂ ਨਾਨ ਆਇਆ
ਦਾਹੜੀ ਮੁੱਛ ਨ ਰਹੇਗੀ ਖੇੜਿਆਂ ਦੀ ਬਿਨਾਂ ਪਾਣੀ ਹਜ਼ਾਮਤ ਬਨਾਣ ਆਇਆ
ਅੰਦ੍ਰਿਸਿਆਹ, ਚਿੱਟਾ ਬਾਹੁੰ ਵਾਂਗ ਬਗਲੇ ਮੱਛੀ ਹੀਰ ਫ਼ਕੀਰ ਖਿਸਕਾਣ ਆਇਆ

ਮਿਲਿਆ ਵਾਂਗ ਕਲੰਦਰਾਂ ਖੇੜਿਆਂ ਨੂੰ ਜੋਗੀ ਬਾਂਦਰਾਂ ਵਾਂਗ ਨਚਾਣ ਆਇਆ
 ਬਿਨਾਪਾਣੀਉਂ ਹੀ ਏਹਨਾਂ ਖੇੜਿਆਂ ਦੀ ਕਿਸਤੀ ਸ਼ੁਮ ਦੇ ਵਿਚੜ ਬਾਣ ਆਇਆ
 ਓਨ੍ਹਾਂ ਸੱਦਿਆ ਸੱਪ ਦੀ ਵਿੱਸ ਜਾਏ ਮਸਤੀ ਨਾਗਣੀ ਸਰੋਂ ਲੜਾਨ ਆਇਆ
 ਸਹਿਤੀ ਹੀਰ ਦਾਰੂ ਦੀਆਂ ਪੁਤਲੀਆਂ ਨੂੰ ਤੋੜਾ ਲਾ ਉਸਤਾਦ ਉਡਾਣ ਆਇਆ
 ਮਾਲੀ ਸੱਦਿਆ ਹੀਰ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਥੀਵੇ ਰਾਖਾ ਬਾਗ ਹੀ ਕਰਣ ਵੈਰਾਣ ਆਇਆ
 ਸੋਦਾ ਤੋਲਿਆ ਸੀ ਬੈਠ ਹੱਟ ਜੇਹੜੀ ਵੇਖਣ ਬਾਣੀਆਂ ਸੋਈ ਦੁਕਾਨ ਆਇਆ
 ਲਾਹੌਰੀ ਦਰਦ ਫਿਰਾਕ ਨੇ ਚੂਰ ਕੀਤਾ ਮੈਂ ਨੂੰ ਹੀਰ ਦੇ ਸ਼ੇਹਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਆਇਆ
 ਸਿਰਤੇ ਸੇਹਲੀਆ ਸੇਹਰਿਆਂ ਵਾਂਗ ਸੋਹਣੀ ਝੰਡਾ ਜੋਗ ਦਾ ਪਹਿਨ ਉਛਾੜ ਆਇਆ
 ਭੁੱਖਾ ਸ਼ੇਰ ਤੇ ਬਾਜ਼ ਜਿਉਂ ਮਾਰ ਉਤੇ ਸਾਧ ਬੱਕਰੀ ਖੜਨ ਬਘਿਆੜ ਆਇਆ
 ਪੜ੍ਹੀ ਕੋਈ ਕਿਤਾਬ ਨਾ ਕੀਲ ਮੰਤ੍ਰ ਤੰਤ੍ਰ ਸਿਖਿਆ ਪਾਂਵਨੇ ਝਾੜ ਆਇਆ
 ਪੇਕੇ ਰਹਿਣ ਨਾ ਦਿੱਤੜੀ ਹੀਰ ਬੂਟੀ ਪੱਟ ਸਹੁਰਿਓਂ ਕਰਣ ਉਜਾੜ ਆਇਆ
 ਆਇਆ ਪਕੜ ਮੁਆਤੜਾ ਖੇੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣਾ ਭੁੱਗੜਾ ਸਾੜ ਆਇਆ
 ਲਾਹੌਰੀ ਲਿਖਿਆ ਵਿੱਚ ਤਕਦੀਰ ਵੱਟਾ ਸਿਰ ਖੇੜਿਆਂ ਪਹਿਨ ਪਾਹੜ ਆਇਆ

ਜੋਗੀ ਦਾ ਫਟੇਬ ਨਾਲ ਤਸੱਲੀ ਦੇਣਾ

ਛੋਟਾ ਅੰਗਣਾ ਏਹ, ਜੇਰਾ ਬੜਾ ਮੰਤਰ, ਏਸ ਜਾਹ ਨਹੀਂ ਫੁਰੇ ਫਰੇਗਾ ਜੀ
 ਸੱਪ ਆਉਂਦਾ ਬੇਅੰਦਾਜ਼ ਏਥੇ ਲੋਕਾਂ ਬਾਲ ਬੱਚਾ ਪਿਆ ਡਰੇਗਾ ਜੀ
 ਪਿੰਡੇ ਚੱਲ ਕੇ ਬਾਹਰ ਕਨਾਤ ਲਾਵੇ ਰਾਜ਼ੀ ਹੋਵੇ ਦੇਣਾ ਜੋ ਕੁਝ ਸਰੇਗਾ ਜੀ
 ਪਲੰਘ ਏਸਦਾ ਚਾ ਲੈ ਚਲੇ ਓਥੇ ਜੋਗੀ ਕੀਲ ਮੰਤ੍ਰ ਰਾਤੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜੀ
 ਗੁਰਕੀ ਸ਼ਕਤ ਵਾਚਾਂ ਐਸਾ ਚਲੇ ਮੰਤਰ ਜੱਟੀ ਉਠ ਜੀਵੇ ਸੱਪ ਮਰੇਗਾ ਜੀ
 ਮੰਗੋ ਫਜ਼ਲ ਲਾਹੌਰੀਆ ਟੱਬ ਚਾਹੇ ਬੇੜਾ ਫਿਕਰ ਦੇ ਬੈਹਿਰ ਵਿਚੋਂ ਤਰੇਗਾ ਜੀ

ਖੇੜਿਆਂ ਨੇ ਬਾਹਰ ਕਨਾਤ ਲੁਆਉਂਦੀ

ਜਿਵੇਂ ਕਿਹਾ ਜੋਗੀ ਕੀਤਾ ਖੇੜਿਆਂ ਨੇ ਪਿੰਡੇ ਬਾਹਰ ਕਨਾਤ ਲਵਾ ਦਿੱਤੀ
 ਮੰਜੀ ਹੀਰ ਦੀ ਚਾ ਲੈ ਗਏ ਓਥੇ ਅੰਦਰ ਸਹਿਜ ਦੇ ਨਾਲ ਟਿਕਾ ਦਿੱਤੀ
 ਅੰਦਰ ਏਸਦੇ ਪਾਸ ਨਾ ਕੋਈ ਜਾਵੇ ਜੋਗੀ ਵਰਜਿਆ ਖੱਪ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀ

(੧੦੬)

ਪਈ ਰਾਤ ਅੰਧੇਰ ਗੁਬਾਰ ਕਾਲੀ ਦੀਵਾ ਬਾਲਿਆ ਧੂਖ ਧੂਖਾ ਦਿੱਤੀ
ਸਾਰੇ ਕੋੜਮੇਂ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਚਤਰ ਸਹਿਤੀ ਧਿਆਨ ਵਾਸਤੇ ਪਾਸ ਬਹਾ ਦਿੱਤੀ
ਆਪੇ ਸਾਧ ਨੂੰ ਹੀਰ ਜਾਗੀਰ ਦਿੱਤੀ ਕਿਸਮਤ ਖੇੜਿਆਂ ਹੋਸ਼ ਭੁਲਾ ਦਿੱਤੀ
ਮਰਦ ਨਾਰ ਨੂੰ ਰਹੀ ਨਾ ਸੁਰਤ ਕੋਈ ਬੂਟੀ ਫਕਰ ਨੇ ਜੇਹੀ ਸੁੰਘਾ ਦਿੱਤੀ
ਜਦੋਂ ਜਾਣਿਆਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸੁਰਤ ਨਾਹੀਂ ਜੋਗੀ ਬੂਣ ਕੇ ਹੀਰ ਉਠਾ ਦਿੱਤੀ
ਮਿਲੇ ਚਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਛੜੇ ਯਾਰ ਹੋਸੇ ਸਾਈਂ ਦਿਲਾਂ ਦੀ ਆਸ ਪੁਚਾ ਦਿੱਤੀ
ਸਾਬਤ ਰਹੇ ਦੋਵੇਂ ਰਾਹ ਇਸ਼ਕ ਅੰਦਰ ਲਾਹੌਰੀ ਵਸਲ ਦੀ ਰਾਤ ਖੁਦਾ ਦਿੱਤੀ

ਵਾਕ ਸਹਿਤੀ

ਭਾਬੀ ਜੋਗੀਆ ਥਾਂ ਸੁਹਾਂਵਣੀ ਏਹ ਅੱਜ ਰਾਤ ਅਨੋਖੜੀ ਭਲੀ ਹੈ ਵੇ
ਅੱਜ ਹੀਰ ਦੇ ਹੁਸਨ ਦਾ ਬਾਗ ਖਿੜਿਆ ਆ ਭੋਰ ਫਿਰਾ ਕਲੀ ਕਲੀ ਹੈ ਵੇ
ਤੇਰੀ ਜੋਗੀਆ ਹੀਰ ਤੂੰ ਹੀਰ ਜੋਗਾ ਜੋੜੀ ਧੁਰੋਂ ਸੰਜੋਗ ਥੀਂ ਰਲੀ ਹੈ ਵੇ
ਲਾਹੌਰੀ ਆਣ ਮਿਲਾਇਆ ਦੇਖ ਗੀਲਾ ਮਕਰ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਪੀਰ ਵਲੀ ਹੈ ਵੇ

ਸਹਿਤੀ ਤੇ ਜੋਗੀ ਦਾ ਮੇਹਰ ਬਾਨ ਹੋਣਾ

ਜੋਗੀ ਆਖਿਆ ਸਹਿਤੀਏ ਪਿਆਰੀਏ ਨੀਂ ਕੁਝ ਮੰਗ ਮੂੰਹੋਂ ਰੱਖ ਸੰਗ ਨਾਹੀਂ
ਜੇ ਕੁਝ ਕਹਾਂਗਾ ਕਰੇਗਾ ਰੱਬ ਸੱਚਾ ਖਾਲੀ ਪਲਿੱਓਂ ਏਹ ਮਲੰਗ ਨਾਹੀਂ
ਰੰਗਣ ਆਸ਼ਕਾਂ ਚੜ੍ਹੀ ਕੁਝ ਰੰਗ ਤੂੰ ਵੀ ਵਲਾ ਲੱਭਣਾ ਫੇਰ ਏਹ ਰੰਗ ਨਾਹੀਂ
ਕੋਈ ਘੜੀ ਲਾਹੌਰੀਆ ਸਾਥ ਸਾਡਾ ਹੋਣਾ ਫੇਰ ਸੰਜੋਗ ਏਹ ਸੰਗ ਨਾਹੀਂ

ਅਰਜ ਸਹਿਤੀ

ਸਹਿਤੀ ਜੋੜ ਕੇ ਹੱਥ ਚਾ ਆਖਿਆ ਏ ਮੇਰੀ ਅਰਜ ਹੈ ਏਹ ਫਰਿਆਦ ਜੋਗੀ
ਜੋੜੀ ਤੁਸਾਂ ਦੀ ਰੱਬ ਨੇ ਮੇਲ ਕੀਤਾ ਮੈਂਨੂੰ ਮੇਲ ਦੇ ਯਾਰ ਮੁਰਾਦ ਜੋਗੀ
ਦੇਵੇਂ ਕਰੋ ਦੁਆ ਜੇ ਸੁਣੇ ਸਾਈਂ ਹੋਵਾਂ ਉੱਜੜੀ ਮੈਂ ਆਬਾਦ ਜੋਗੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਫਸੀ ਮੈਂ ਇਸ਼ਕ ਦੇ ਜਾਲ ਅੰਦਰ ਦੁਖੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਕਰੀਂ ਆਜ਼ਾਦ ਜੋਗੀ

ਸਹਿਤੀ ਲਈ ਜੋਗੀ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਣੀ

ਜੋਗੀ ਅੱਖੀਆਂ ਮੀਟਕੇ ਅਰਜ਼ਕੀਤੀ ਸਾਈਆਂ ਝੱਬ ਮੇਲੀਂ ਜਾਨੀ ਜਾਨ ਏਹਦਾ

(੧੦੭)

ਐਗੁਣਹਾਰੀਆਂ ਤੇ ਪੜਦਾ ਘੱਤਿਆਸੂ ਸਿਰ ਅਸਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਐਹਸਾਨ ਏਹਦਾ
ਜਿਵੇਂ ਅਸਾਂ ਦਾ ਮੇਲ ਮਿਲਾਪ ਕੀਤਾ ਆਸ਼ਕ ਮੇਲ ਮੁਰਾਦ ਜਵਾਨ ਏਹਦਾ
ਲਾਹੌਰੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਹਲ ਜਹਾਂਨ ਅੰਦਰ ਰਹੇ ਨਾਮ ਏਹਦਾ ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਏਹਦਾ

ਜੋਗੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਬੂਲ ਹੋਨੀ

ਹੋਈ ਦੁਆ ਕਬੂਲ ਦੇ ਆਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਝੱਟ ਸਾਂਢਣੀ ਦਾ ਅਸਵਾਰ ਆਇਆ
ਲੰਮੇਂ ਵਾਲ ਬਲੋਚ ਮੁਰਾਦ ਪਿਆਰਾ ਸਿਰਵਾਟਵੀਂ ਪਹਿਨ ਦਸਤਾਰ ਆਇਆ
ਕੁੜਤਾ ਲੰਮੜਾ ਹੱਥ ਰੁਮਾਲ ਸੋਹੇ ਘੇਰੇ ਵਾਲੜੀ ਪਹਿਣ ਸਲਵਾਰ ਆਇਆ
ਕਿਹਾ ਚੜ੍ਹ ਕਚਾਵੇ ਵਿੱਚ ਸਹਿਤੀਏ ਮੈਂ ਦੂਰ ਉੱਠਾਂ ਦੀ ਛੱਡ ਕਤਾਰ ਆਇਆ
ਕੇਹਾ ਜੋਗੜੇ ਨੂੰ ਹੋਕੇ ਦਸਤ ਬਸਤਾ ਮੈਂ ਆਪਦਾ ਕਰਣ ਦੀਦਾਰ ਆਇਆ
ਲਾਹੌਰੀ ਬੰਦਗੀ ਬਿਨਾ ਜਹਾਂਨ ਬੰਦਾ ਕਰਣ ਉਮਰ ਬ੍ਰਬਾਦ ਬੇਕਾਰ ਆਇਆ

ਵਾਕ ਕਵੀਸ਼ਰ

ਅੰਨ੍ਹਾਂ ਜਾਣ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਇਲਮ ਬਾਝੋਂ ਸਮਝ ਬੰਦਗੀ ਬਿਨਾ ਹੈਵਾਨ ਹੈ ਜੀ
ਬਿਨ ਵਕੀਲ ਚੋਰੀ ਯਾਰੀ ਚਾਕਰੀ ਏਹ ਹੋਨ ਸੱਕਦੀ ਵਿੱਚ ਜਹਾਂਨ ਹੈ ਜੀ
ਦੇਖ ਪਰਾਂ ਬਗੈਰ ਜਿਓਂ ਹੋਵੇ ਪੰਛੀ ਏਵੇਂ ਹੁਨਰ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਇਨਸਾਨ ਹੈ ਜੀ
ਪੂਰਾ ਜਾਣੀਏ ਓਸਨੂੰ ਫਕਰ ਵੱਡਾ ਜਿਸਦੇ ਚਿੱਤ ਨ ਖੁਦੀ ਗੁਮਾਨ ਹੈ ਜੀ
ਜ਼ਾਤ ਪਾਤ ਉਤੇ ਨਹੀਂ ਗੱਲ ਕੋਈ ਕਰਣੀ ਕਰੇ ਜੋ ਸੋਈ ਪਰਵਾਨ ਹੈ ਜੀ
ਜਾਣ ਸ਼ਾਹ ਵੱਡਾ ਜੇਹੜਾ ਅਦਲ ਵਾਲਾ ਜਿਵੇਂ ਨਾਮ ਰੋਸ਼ਨ ਸ਼ੇਰਵਾਨ ਹੈ ਜੀ
ਜੇੜੀ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਰੱਬ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੁੰਦਾ ਵੱਸੋਂ ਜਾਣ ਨਾ ਓਹ ਵੈਰਾਨ ਹੈ ਜੀ
ਜ਼ਾਹਿਰਾ ਜੋ ਜਹਾਂਨ ਏਹ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇ ਤਲਿਸਮਾਤ ਰੱਬੀ ਏਹ ਸਾਮਾਨ ਹੈ ਜੀ
ਚਾਰ ਹੱਥ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਘਣੀ ਤੈਨੂੰ ਵਲੇਂ ਕਾਸਨੂੰ ਏਡ ਵਲਾਨ ਹੈ ਜੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰੋ ਕੋਈ ਘੜੀ ਕਟੋ ਰਹਿਣਾ ਕਿਸੇ ਨਾ ਏਸ ਮਕਾਨ ਹੈ ਜੀ
ਹਸਤੀ ਬਿਨਾ ਹੋਦੇ ਹੋਦਾ ਬਿਨ ਸਵਾਰੀ ਐਵੇਂ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਬਿਨਾ ਹੈ ਤਾਜ ਸੁੱਨਾ
ਨਾਰੀ ਨਰ ਬਾਝੋਂ ਨਰ ਨਾਰ ਬਾਝੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਦਲ ਬਾਝੋਂ ਰਾਜਾ ਰਾਜ ਸੁੱਨਾ
ਹੁਨਰ ਬਿਨਾ ਉਸਤਾਦ ਨਰ ਲੇਖ ਬਾਝੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪਰਾਂ ਦੇ ਉੜੇ ਕੀ ਬਾਜ ਸੁੱਨਾ

(੧੦੮)

ਲਾਹੌਰੀ ਰਾਮ ਬਾਝੋਂ ਨੇਕਕਾਮ ਬਾਝੋਂ ਹੈ ਸਭ ਜਗਤ ਦਾ ਸਾਜੋ ਸਾਮਾਨ ਸੁਨਾ

ਸਹਿਤੀ ਤੇ ਹੀਰ ਦਾ ਅਖੀਰੀ ਮੇਲ ਮਿਲਾਪ

ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲੱਗੇ ਸਹਿਤੀ ਹੀਰ ਦੋਵੇਂ ਮਿਲ ਰੁਨੀਆਂ ਨੇ
ਮੇਲਾ ਜੀਉਂਦਿਆਂ ਫੇਰ ਸਬੱਬ ਸੇਤੀ ਖਿੰਡੀ ਚੋਗ ਤਕਦੀਰ ਵਿਛੁੰਨੀਆਂ ਨੇ
ਰੱਬ ਕਰਮ ਕੀਤਾ ਸਾਡੇ ਹਾਲ ਉੱਤੇ ਆਸਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਜ ਪੁੰਨੀਆਂ ਨੇ
ਲਾਹੌਰੀ ਜੀਉਣ ਸੱਜਣ ਜੁਗਾਂ ਤੀਕ ਸਾਡੇ ਕੰਮ ਸੋਰ ਗਏ ਦੀਨ ਦੁਨੀਆਂ ਨੇ

ਮੁਰਾਦ ਨੇ ਸਹਿਤੀ ਨੂੰ ਤੇ ਰਾਂਝੇ ਨੇ ਹੀਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਨਸ਼ਟਾਂ

ਓਧਰ ਸਹਿਤੀ ਨੂੰ ਚਾੜ੍ਹ ਮੁਰਾਦ ਨੱਠਾ ਏਧਰ ਹੀਰ ਲੈ ਕੇ ਰਾਂਝਾ ਜੱਟ ਗਿਆ
ਸ਼ੇਰਾਂ ਘਿੱਨ ਕੇ ਮਾਸ ਨੂੰ ਛਾਲ ਮਾਰੀ ਚੀਤੇ ਬਾਜ਼ ਵਾਲਾ ਲੱਗ ਝੱਟ ਗਿਆ
ਯਾਦ ਕਰਣਗੇ ਜੀਉਂਦੀ ਜਾਨ ਤਾਈਂ ਝੁੱਗ ਖੇੜਿਆਂਦਾ ਜੇਹਾ ਪੱਟ ਗਿਆ
ਦਿੱਤਾ ਮੇਲ ਮੁਰਾਦ ਦੁਆ ਕਰਕੇ ਸਹਿਤੀ ਯਾਰਣੀ ਦਾ ਪੁੰਨ ਖੱਟ ਗਿਆ
ਕਦੀ ਹਰੇ ਨਾ ਹੋਨਗੇ ਫੇਰ ਮੜਕੇ ਜੇਹੜੇ ਰੁੱਖ ਬੂਟੇ ਜੋਗੀ ਚੱਟ ਗਿਆ
ਪਹਿਲਾਂ ਚਾਕ ਸੀ ਫੇਰ ਫਕੀਰ ਹੋਇਆ ਲਾਹੌਰੀ ਪਈ ਸਿਰ ਤੇ ਜੇਹੜੀ ਕੱਟ ਗਿਆ

ਖੇੜਿਆਂ ਦਾ ਜਾਗਣਾ ਤੇ ਢੰਡ ਚਾਲ ਕਰਣੀ

ਬੀਤੀ ਰਾਤ ਜਾਂ ਵਕਤ ਸਵੇਰ ਹੋਇਆ ਸੁਰਤ ਕੋੜਮੇਂ ਨੂੰ ਆਈ ਜਾਗ ਲੋਕੋ
ਖਾਲੀ ਦੇਖ ਕਨਾਤ ਨੂੰ ਖੜੇ ਪਿੱਟੇ ਮੱਥੇ ਬੁਰੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂਦੜੇ ਭਾਗ ਲੋਕੋ
ਦੋਵੇਂ ਜੱਟੀਆਂ ਫੱਟੀਆਂ ਇਸ਼ਕ ਦੀਆਂ ਪੱਟ ਕਰ ਗਏ ਗੁਲ ਚਰਾਗ ਲੋਕੋ
ਸਹਿਤੀ ਮੋਰਨੀ ਤੇ ਹੀਰ ਹੋਸਨੀ ਸੀ ਦੋਵੇਂ ਦੀਵੀਆਂ ਲੈ ਗਏ ਕਾਗ ਲੋਕੋ
ਅੱਜ ਖੇੜਿਆਂਦੀ ਨਾਲ ਵਾਹਰ ਲੋਕ ਘੋੜੀ ਚੜ੍ਹ ਨੱਠਾ ਫੜੀ ਵਾਗ ਲੋਕੋ
ਲਾਹੌਰੀ ਸਭ ਖਤਰੇਟੀਆਂ ਕੱਠੀਆਂ ਹੋ ਕਰਣ ਕੀਰਣੇ ਆਖਰੀ ਰਾਗ ਲੋਕੋ

ਵ ਕ ਕ ਵੀ ਸ਼ ਰ

ਜੋਗੀ ਬਹੁਤ ਬਣਿਆਂ ਬਗਲਾ ਭਗਤ ਬਾਹਰੋਂ ਐਧਰ ਰਹਿ ਗਿਆ ਕਾਂਗਦਾ ਕਾਂਗਵਿਚੋਂ
ਨੀਚ ਵਿੱਚ ਅਰੂੜੀਆਂ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਲੋੜੇ ਫੁਲ ਤੋਹੀਦ ਦੇ ਬਾਗ ਵਿੱਚੋਂ
ਧੋਵੇ ਖੱਲੜੀ ਲੱਖ ਨ ਹੋਵੇ ਚਿੱਟੀ ਜਾਵਣ ਨਾਂ ਪਲੀਤੀ ਦੇ ਦਾਗ ਵਿੱਚੋਂ
ਲਾਹੌਰੀ ਚਾਨਣਾ ਅੰਦਰ ਤਾਂ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇ ਰੋਸ਼ਨ ਹੋਵੇ ਜੇ ਦਿਲ ਚਰਾਗ ਵਿੱਚੋਂ

(੧੦੯)

ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਆਖਸ਼ ਦੀਆਂ ਗਲਾਂ

ਲੋਕਾਂ ਆਖਿਆ ਤੁਸਾਂ ਦੀ ਮੱਤਮਾਰੀ ਓਹ ਫਕੀਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਖਿਸਕੂ ਸ਼ਾਹਮੀਆਂ
ਏਸੇ ਵਾਸਤੇ ਬਾਹਿਰ ਕਨਾਤ ਲਾਈ ਸਹਿਤੀ ਹੀਰ ਸੀ ਇਕ ਸਲਾਹ ਮੀਆਂ
ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੀਰ ਦੇ ਪੈਰ ਨੂੰ ਸੱਪ ਲੜਿਆ ਐਂਵੇ ਮਕਰ ਸੀ ਵਿੱਚ ਕੁਪਾਹ ਮੀਆਂ
ਅੱਜ ਨਾਲ ਤੁਸਾਡੜੇ ਬੁਰੀ ਹੋਈ ਸੁੱਤੇ ਪਏ ਰਹੇ ਬੇ ਰੁਮਰਾਹ ਮੀਆਂ
ਜੋ ਕਰੇ ਸਾਈਂ ਸੱਚਾ ਸੋਈ ਹੋਵੇ ਮਾਂਗਤ ਸ਼ਾਹ ਤੇ ਸ਼ਾਹ ਤਬਾਹ ਮੀਆਂ
ਲਾਹੌਰੀ ਛੱਡ ਝਗੜੇ ਰੱਬ ਯਾਦ ਕਰ ਲੈ ਨਹੀਂ ਦੇਮ ਦਾ ਕੁਝ ਵਸਾਹ ਮੀਆਂ

ਵਾਕ ਕਵੀਸ਼ਰ ਮਰਜ਼ੀ ਮੋਲਾ ਪਰ

ਆਸਮਾਨ ਸਾਇਬਾਨ ਬਿਨਾ ਚੋਬਾਂ, ਜ਼ਿਮੀਂ ਮਖਮਲੀ ਦੇਖ ਵਿਛਾਉਣਾ ਏਂ
ਕਦੀ ਚੰਦ ਸੂਰਜ ਕਦੀ ਰਾਤ ਕਾਲੀ ਕਦੀ ਅਬਰ ਆ ਮੀਂਹ ਬਰਸਾਉਣਾ ਏਂ
ਖਲਕਤ ਕੁੱਲ ਜਨੌਰ ਪਰਿੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਓਸੇ ਦਾ ਰਿਜ਼ਕ ਪੁਚਾਉਣਾ ਏਂ
ਏਹ ਸੰਸਾਰ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਖੇਲ ਰਚਿਆ ਪਾਇਆ ਭੇਤ ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੇ ਪਾਉਂਣਾ ਏਂ
ਨਹੀਂ ਖਬਰ ਭਲਕੇ ਕੇਹੜਾ ਤਖਤ ਬੈਹਸੀ ਕਿਸਨੂੰ ਫਰਸ਼ ਤੇ ਚਾ ਪਟਕਾਉਂਣਾ ਏਂ
ਨਹੀਂ ਖਬਰ ਭਲਕੇ ਕੇਹੜਾ ਸ਼ਾਹ ਹੋਸੀ ਖਾਨਾ ਚੋਰਾਂ ਥੀਂ ਕਿਸਦਾ ਲੁਟਾਉਂਣਾ ਏਂ
ਨਹੀਂ ਖਬਰ ਭਲਕੇ ਕਿਸਦਾ ਕਾਲ ਹੋਸੀ ਅੰਗਣ ਕਿਸਦੇ ਬਾਲ ਖਿਡਾਉਂਣਾ ਏਂ
ਨਹੀਂ ਖਬਰ ਕੇਹੜਾ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾਰਬਨ ਸੀ ਕਿਸਨੇ ਖਾਕ ਮਲ ਜੋਗ ਕਮਾਉਂਣਾ ਏਂ
ਹਰ ਹਰ ਭੇਤ ਦਾ ਆਪ ਵਾਕਫ਼ ਕਿਧਰੇ ਹਸਣਾ ਕਿਧਰੇ ਅਲਾਹੁਣਾ ਏਂ
ਚੱਕੀ ਜ਼ਿਮੀਂ ਅਸਮਾਨ ਦੀ ਵਿੱਚ ਆਕੇ ਸਾਬਤ ਕੌਣ ਗਿਆ ਕਿਸਨੇ ਜਾਉਂਣਾ ਏਂ
ਅੱਗੇ ਓਸ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਸੱਜਣਾ ਓਏ ਅਮਲਾਂ ਤੇਰਿਆਂ ਨੇ ਕੰਮ ਆਉਂਣਾ ਏਂ
ਲਾਹੌਰੀ ਰੱਬ ਬਖਸ਼ੇ ਔਗਨ ਹਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੇਹਰ ਓਸੇ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਗਾਉਂਣਾ ਏਂ

ਖੇੜਿਆਂ ਨੇ ਸਹਿਤੀ ਤੇ ਮੁਰਾਦ ਨੂੰ ਫੜਨਾ

ਭੱਜ ਦੌੜ ਜਾ ਫੜੇ ਮੁਰਾਦ ਸਹਿਤੀ ਕੀਤਾ ਏੜਿਆਂ ਬੜਾ ਫਸਾਦ ਮੀਆਂ
ਓਥੇ ਖੂਬ ਬਲੋਚਾਂ ਨੇ ਫਾਟ ਕੀਤੀ ਥੋੜੀ ਖੇੜਿਆਂ ਸੀ ਤਾਦਾਦ ਮੀਆਂ
ਹਾਇ ਹਾਇ ਕੁਰਲਾਂਦੜੇ ਸੁੱਟ ਗਏ ਕਿਸੇ ਸੁਣੀ ਨਾ ਕੂਕ ਫਰਿਆਦ ਮੀਆਂ

(੧੧੦)

ਲਾਹੌਰੀ ਖੇੜਿਆਂ ਚਿੱਤ ਸ਼ਕਿਸਤ ਹੋਏ ਭੱਜ ਗਏ ਬਲੋਚ ਦਿਲ ਸ਼ਾਦ ਮੀਆਂ

ਖੇੜਿਆਂ ਨੇ ਜੋਗੀ ਤੇ ਹੀਰ ਨੂੰ ਫੜਨਾ

ਜਾ ਖੇੜਿਆਂ ਨੇ ਫੜੇ ਹੀਰ ਜੋਗੀ ਲੱਕੋਂ ਚਾ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਸੁਟਿਆ ਜੇ
ਹਾਇ ਹਾਇ ਪੁਕਾਰਦਾ ਕੋਣ ਛੱਡੇ ਲੱਤਾਂ ਮਾਰ ਹੂਰੇ ਬੁਰਾ ਕੁਟਿਆ ਜੇ
ਖੋਈ ਹੀਰ ਫਕੀਰ ਥੀਂ ਖੇੜਿਆਂ ਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਪਾਸ ਹੋਸੀ ਸੱਭੇ ਲੁਟਿਆ ਜੇ
ਲਾਹੌਰੀ ਦੇਖ ਰੰਝੇਟੇ ਦਾ ਹਾਲ ਰੁਨਾ ਹੰਝੂ ਢਲਦੇ ਨੀਰ ਨਿਖੁਟਿਆ ਜੇ

ਰਾਜੇ ਅਦਲੀ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਖੇਡਦੇ ਹੋਏ ਸਭ ਨੂੰ ਫੜਨਾ

ਦੂਰ ਹਾਲ ਪੁਕਾਰ ਆਵਾਜ਼ ਪਹੁੰਚੀ ਜੋਗੀ ਆਣ ਛੁਡਾਇਆ ਰਾਹੀਆਂ ਨੇ
ਖੇਡਣ ਗਿਆ ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ਿਕਾਰ ਅਦਲੀ ਸੱਭੇ ਪਕੜ ਲਏ ਦੇਖ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੇ
ਕਿਹਾ ਖੇੜਿਆਂ ਏਹ ਹੈ ਚੋਰ ਸਾਡਾ ਗੱਲਾਂ ਬੀਤੀਆਂ ਸਭ ਸੁਣਾਈਆਂ ਨੇ
ਲਿਖੇ ਲੇਖ ਲਾਹੌਰੀਆ ਮਿਟਨ ਨਾਹੀਂ ਭਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧੁਰੋਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਨੇ

ਮਹਾਰਾਜ ਅਦਲੀ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰ ਪੇਸ਼ੀ

ਵਲਿਆ ਹੀਰ ਜੋਗੀ ਨਾਲੇ ਖੇੜਿਆਂ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਘੱਤ ਨਫਰਾਂ ਅੱਗੇ ਲਾਇਆ ਏ
ਰਾਜੇ ਵਿਸਰੀ ਖੇਡ ਸ਼ਕਾਰ ਵਾਲੀ ਘੋੜਾ ਪਰਤਿਆ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਆਇਆ ਏ
ਐਹਲਕਾਰ ਦੀਵਾਨ ਸਭ ਹੋਏ ਕੱਠੇ ਬੈਠਾ ਤਖ਼ਤ ਵਜ਼ਾਰ ਸਦਾਇਆ ਏ
ਹੋਏ ਪੇਸ਼ ਖੇੜੇ ਲਾਹੌਰੀ ਹੀਰ ਜੋਗੀ ਰਾਜੇ ਪੁਛਿਆ ਹਾਲ ਸੁਣਾਇਆ ਏ

ਜੋਗੀ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿੱਚ ਹਾਲ ਦੁਹਾਈ

ਜੋਗੀ ਆਖਿਆ ਉੱਚੜੀ ਬਾਂਹ ਕਰਕੇ ਰਾਜਾ ਧਰੋਹੀ ਏ ਆਪਦੀ ਧਰੋਹੀ ਏ ਜੀ
ਸੁਣੀ ਨਾਲ ਖਿਆਲ ਦੇ ਹਾਲ ਰਾਜਾ ਮੇਰਾ ਆਪਦੇ ਬਾਝ ਨਾ ਕੋਈ ਏ ਜੀ
ਸੋਹਣੀ ਦੇਖ ਜੋਗਣ ਮੇਰੇ ਮਗਰ ਏਗੇ ਮੈਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਸਾਧਨੀ ਖੋਹੀਏ ਜੀ
ਜਾਣੇ ਫਕਰ ਫਕੀਰਨੀ ਰਬ ਜਾਨੇ ਲਾਹੌਰੀ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਜੇਹੜੀ ਹੋਈਏ ਜੀ

ਰਾਜੇ ਅਗੇ ਖੇੜਿਆਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦੇਨਾ

ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਆਕੇ ਏਸ ਜੋਗੜੇ ਨੇ ਕਾਲੇ ਬਾਗ ਅੰਦਰ ਧੂਨੀ ਲਾਈਏ ਜੀ

(੧੧੧)

ਦਮ ਲਾਕੇ ਅਸਾਂ ਏਹ ਵਿਆਹ ਆਂਦੀ ਸਾਡੀ ਨੂੰਹ ਸਿਆਲਾਂ ਦੀ ਜਾਈਏ ਜੀ
ਪੈਰ ਹੀਰ ਕਪਾਹ ਚੋਂ ਸਪ ਲੜਿਆ ਲੋਕਾਂ ਕੇਹਾ ਜੋਗੀ ਕੋਲ ਜਾਈਏ ਜੀ
ਅਸਾਂ ਸਦਿਆ ਸਪ ਦਾ ਕਰੇ ਝਾੜਾ ਮਾਰੀ ਮਤ ਭੁਲੀ ਚਤਰਾਈਏ ਜੀ
ਪਿੰਡੇ ਬਾਹਿਰ ਕਨਾਤ ਲਵਾਈਏ ਜੀ ਮੰਜੀ ਹੀਰ ਦੀ ਓਸ ਥਾਂ ਡਾਈਏ ਜੀ
ਬੂਟੀ ਅਸਾਂ ਨੂੰ ਜੇਹੀ ਸੁੰਘਾ ਦਿੱਤੀ ਸਾਂਨੂੰ ਸੁਰਤ ਨ ਰਹੀ ਏ ਕਾਈਏ ਜੀ
ਰਾਤੀਂ ਨੂੰਹ ਅਸਾਡੜੀ ਕਢ ਨੱਠਾ ਚੜਿਆ ਦਿਨ ਸਾਂਨੂੰ ਸੁਰਤ ਆਈਏ ਜੀ
ਵਾਹਰ ਪਿੰਡ ਦੀ ਚਾੜ੍ਹਕੇ ਆਣ ਫੜਿਆ ਸਾਡੀ ਨੂੰਹ ਹੈ ਲੋਕ ਪੁਛਾਈਏ ਜੀ
ਸਾਂਨੂੰ ਮਿਲੇ ਬਾਜ਼ੂ ਦਾਵਾ ਸਜਾ ਏਹਨੂੰ ਇੱਜਤ ਅਸਾਂ ਦੀ ਏਸ ਗਵਾਈਏ ਜੀ
ਕਰੋ ਅਦਲ ਹੈ ਆਪਦਾ ਨਾਮ ਅਦਲ ਲਾਹੋਰੀ ਸੱਚ ਨਿਆਂ ਮੁਕਾਈਏ ਜੀ

ਰਾਜੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਖੇੜਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ

ਰਾਜੇ ਆਖਿਆ ਨੂੰਹ ਹੈ ਖੇੜਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਦੇਖ ਜੋਗੀ ਬੇਈਮਾਨ ਹੋਇਆ
ਮੂਰਖ ਮੱਤ ਹੈ ਰੰਨ ਦੀ ਖੁਰੀ ਪਿੱਛੇ ਰਾਤੀਂ ਕੱਢ ਫਕੀਰ ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ
ਇੱਜਤ ਗਈ ਆਕੜ ਖਾਂ ਖੇੜਿਆਂ ਦੀ ਤੇਰਾ ਜੋਗੀਆ ਕੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ
ਦਿੱਤੀ ਹੀਰ ਦੀ ਬਾਂਹ ਚਾ ਖੇੜਿਆਂ ਨੂੰ ਜੋਗੀ ਹੀਰ ਦੇ ਭਾ ਤੁਫਾਨ ਹੋਇਆ
ਸੱਚ ਝੂਠ ਪਛਾਣ ਕੇ ਨਿਆਂ ਕੀਤਾ ਰਾਜਾ ਖੇੜਿਆਂ ਤੇ ਮੇਹਰਬਾਨ ਹੋਇਆ
ਦੇਵੇਂ ਕੱਢ ਲਾਹੋਰੀਆ ਬਾਹਰ ਜੋਗੀ ਰਾਜੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕੈਹਰਵਾਨ ਹੋਇਆ

ਜੋਗੀ ਨੇ ਸੁਪ ਦੇਣਾ

ਜੋਗੀ ਨਿਕਲ ਬਾਹਰ ਡਿੱਗ ਆਹ ਮਾਰੀ ਸਾੜੀਂ ਸ਼ਹਿਰ ਤੂੰ ਏਹ ਮਹਿੱਲ ਰੱਬਾ
ਮੇਰਾ ਨਿਆਂ ਨਾ ਏਸਨੇ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਮੇਰੇ ਬਾਲ ਬੱਚਾ ਏਹਦਾ ਜਲ ਰੱਬਾ
ਮਰਨ ਪਾਣੀਓਂ ਬਿਨਾਂ ਪਿਆਸੜੇ ਏਹ ਨਹਿਰਾਂ ਖੂਹ ਸੁਕਾ ਦੇ ਜਲ ਰੱਬਾ
ਹੀਰ ਘਿੰਨ ਦੇਵੇਂ ਮੈਂਨੂੰ ਖੇੜਿਆਂ ਥੀਂ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਹੋਂਵੇ ਮੇਰੇ ਵਲ ਰੱਬਾ
ਰਾਜਾ ਆਣ ਫਕੀਰ ਦੇ ਪੈਰ ਪੂਜੇ ਕਰਾਮਾਤ ਵੱਸੀਂ ਏਸੇ ਪਲ ਰੱਬਾ
ਮਾਂਵਾਂ ਪੁੱਤ ਸੰਭਾਲਣੇ ਹੋਣ ਔਖੇ ਲਾਹੋਰੀ ਸ਼ਹਿਰ ਪਾਈਂ ਤਰਬਲ ਰੱਬਾ

(੧੧੨)

ਹੀਰ ਨੇ ਸੁਪ ਦੇਣਾ

ਬਾਹਿਰ ਨਿਕਲਕੇ ਹੀਰ ਨੇ ਆਹ ਮਾਰੀ ਏਸ ਨਗਰ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾ ਸਾੜ ਰੱਬਾ
ਰਾਂਝੇ ਹੀਰ ਦਾ ਇਸ਼ਕ ਜੇ ਹੈ ਸੱਚਾ ਏਹ ਨਗਰ ਹੋ ਜਾਏ ਉਜਾੜ ਰੱਬਾ
ਰਾਜਾ ਰਹੇ ਨਾ ਰਾਣੀਆਂ ਜਲਨ ਸੱਭੇ ਜੋੜੀ ਬਣੀ ਦਿੱਤੀ ਏਸ ਪਾੜ ਰੱਬਾ
ਲਾਹੌਰੀ ਰਾਂਝੇ ਨੇ ਯਾਰ ਦੀ ਹੀਰ ਦੌਲਤ ਮਿਲੀ ਖੇੜਿਆਂ ਨੂੰ ਪਵੇ ਧਾੜ ਰੱਬਾ

ਜੋਗੀ ਦੀ ਹੋਰ ਬਦਾਸੀਸ ਦੇਣੀ

ਦੂਜੀਵਾਰ ਫਕੀਰ ਦੁਆ ਮੰਗੀ ਏਸ ਨਗਰ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾ ਜਾਲ ਰੱਬਾ
ਮਾਰ ਕੁੱਟ ਲਾਈ ਅੱਗੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੇ ਰੋਂਦੀ ਹੀਰ ਗਈ ਖੇੜਿਆਂ ਨਾਲ ਰੱਬਾ
ਮੇਰੇ ਗੁਰੂ ਤੇ ਪੀਰ ਦੀ ਲਾਜ ਰੱਖੀਂ ਏਥੇ ਜਾਹਿਰੀ ਕਲਾ ਵਿਖਾਲ ਰੱਬਾ
ਦਿੱਤੀ ਹੀਰ ਰਾਜੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਖੇੜਿਆਂ ਨੂੰ ਮੈਥੋਂ ਪੁਛਿਆ ਕੋਈ ਨਾ ਹਾਲ ਰੱਬਾ
ਹੁਣ ਦੀ ਵਿਛੜੀ ਏਹ ਜੱਟੀ ਹੀਰ ਮੈਥੋਂ ਮੇਲ ਹੋਵਣਾ ਫੇਰ ਮੁਹਾਲ ਰੱਬਾ
ਲਾਹੌਰੀ ਜਾਣ ਨਾ ਦੇਹ ਏਨ੍ਹਾ ਖੇੜਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਲ ਜਾਲ ਰੱਬਾ ਏਥੇ ਜਾਲ ਰੱਬਾ

ਜੋਗੀ ਨੇ ਇਕ ਮਨ ਹੋ ਕੇ ਰੱਬ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਣੀ

ਕਰੀਂ ਕੈਹਰ ਕਹਾਰ ਏਸ ਘੜੀ ਅੰਦਰ ਏਸ ਸ਼ੇਹਰ ਨੂੰ ਲਾਈਂ ਚਾ ਅੱਗ ਰੱਬਾ
ਹੋਵੇ ਦੁਆ ਕਬੂਲ ਫਕੀਰ ਦੀ ਜੇ ਪੈਰੀਂ ਪਵੇ ਰਾਜਾ ਦੇਖੋ ਜੱਗ ਰੱਬਾ
ਰਾਜਾ ਹੀਰ ਦਵਾਏ ਤੇ ਮਿਲੇ ਮੇਰੀ ਪੈਰੀਂ ਆਨ ਰੱਖੇ ਸਿਰੋਂ ਪੱਗ ਰੱਬਾ
ਲਾਹੌਰੀ ਵਾਂਗ ਨਿਸਾਇਆਂ ਭੋਕਿਆ ਏਹ ਆਜਜ਼ ਤੇਰੇ ਦੁਬਾਰ ਦਾ ਸੱਗ ਰੱਬਾ

ਜੋਗੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਥਨਾ ਰਬ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਈ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਣੀ
ਕਰਣਾ ਰੱਬ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲੱਗੀ ਲੋਕਾਂ ਰਾਹ ਨਾ ਮਿਲੇ ਘਬਰਾਂਦਿਆਂ ਨੂੰ
ਮਾਂਵਾਂ ਪੁੱਤ ਨਾ ਦੇਖ ਸੰਭਾਲ ਸੱਕੇ ਕਿਸੇ ਚੁਕਿਆ ਨਾਂ ਮਾੜੇ ਮਾਂਦਿਆਂ ਨੂੰ
ਲੋਕਾਂ ਆਖਿਆ ਰਾਜਿਆ ਕਹਿਰ ਹੋਇਆ ਸੱਦ ਪੁਛਿਆ ਪੰਡਤਾਂ ਪਾਂਧਿਆਂ ਨੂੰ
ਕੇਹਾ ਪੰਡਤਾਂ ਤੁੱਧਨਾ ਅਦਲ ਕੀਤਾ ਸੱਦੋ ਸਾਧਣੀ ਸਾਧ ਕੁਰਲਾਂਦਿਆਂ ਨੂੰ
ਓਸੇ ਵਕਤ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਜਾ ਫੜਿਆ ਲਿਆਂਦਾ ਮੋੜਕੇ ਖੇੜਿਆ ਜਾਂਦਿਆਂ ਨੂੰ
ਲਾਹੌਰੀ ਹੀਰ ਫਕੀਰ ਨੂੰ ਖੋਹ ਦਿੱਤੀ ਮਾਰ ਕਢਿਆ ਖੇੜਿਆਂ ਬਾਂਦਿਆਂ ਨੂੰ

(੧੧੩)

ਰਾਜਾ ਨੇ ਜੋਗੀ ਪਾਸੋਂ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗਣੀ

ਪੈਰੀਂ ਡਿੱਗਕੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਮੇਰੀ ਮਾਫ਼ ਚਾਕਰੀਂ ਤਕਸੀਰ ਸਾਈਂ
ਲਾਈ ਅੱਗ ਬੁਝਾ ਦੇ ਸੁੱਖ ਹੋਵੇ ਹੋਵੇ ਜਿਵੇਂ ਹੈਸੀ ਖੂਹੀਂ ਨੀਰ ਸਾਈਂ
ਛੱਡ ਕ੍ਰੋਧ ਕਮਾਣ ਨਾ ਚਾਹੜ ਚਿੱਲਾ ਕਰਾਮਾਤ ਦੇ ਸਾਂਭ ਲਏ ਤੀਰ ਸਾਈਂ
ਤੂਹੀਂ ਗੁਰੂ ਸਾਡਾ ਜੀਉਂਦੀ ਜਾਨ ਤਾਈਂ ਮੇਰੀ ਅਲਉਲਾਦ ਦਾ ਪੀਰ ਸਾਈਂ
ਏਥੇ ਟਿਕੋ ਮੰਦਰ ਬੈਠ ਭਜਨ ਕਰਣਾ ਖਾਵੇ ਨਿੱਤ ਬੈਠੇ ਖੰਡ ਖੀਰ ਸਾਈਂ
ਅੱਗੇ ਜੋਗੀਆਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਨਿਆਂ ਕਰਣਾ ਲਾਹੌਰੀ ਨੱਕ ਦੇ ਨਾਲ ਲਕੀਰ ਸਾਈਂ

ਜੋਗੀ ਨੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਕੇ ਅਸੀਸ ਕਰਣੀ

ਜੋਗੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੀਸ ਦਿੱਤੀ ਕਿਰਪਾ ਅਪਣੀ ਕਰੇ ਕਰਤਾਰ ਸਾਈਂ
ਬੁੱਝੇ ਅੱਗ ਖੂਹੀਂ ਪਾਣੀ ਵਗਣ ਨਹਿਰਾਂ ਵੱਸੇ ਦੇਸ ਏਹ ਬਾਗ਼ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਾਈਂ
ਦੁੱਧ ਪੁੱਤ ਤੇ ਲਛਮੀ ਰਹੇ ਹਾਜ਼ਰ ਤੇਰਾ ਰਾਜ ਅੱਟਲ ਵਰਬਾਰ ਸਾਈਂ
ਅਮਨਚੈਨ ਸੇਤੀ ਰਹੇ ਰਾਜ ਤੇਰਾ ਚੜ੍ਹਕੇ ਜੋ ਆਵੇ ਜਾਵੇ ਹਾਰ ਸਾਈਂ
ਮੰਗੇ ਜੋ ਮੁਰਾਦ ਸੋ ਰੱਬ ਦੇਵੇ ਬਖਸ਼ਣ ਹਾਰ ਸਾਈਂ ਦੇਵਣ ਹਾਰ ਸਾਈਂ
ਅਟਕੇ ਕੰਮ ਹੋ ਜਾਣ ਆਸਾਨ ਤੇਰੇ ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਹੋਵਨ ਬੇੜੇ ਪਾਰ ਸਾਈਂ
ਰਹੇ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਆਬਰੂ ਰਾਜਾ ਮੇਰਾ ਦਿੱਤੜਾ ਕੰਮ ਸਵਾਰ ਸਾਈਂ
ਰਾਜੇ ਸੀਸ ਨਿਵਾਇਕ ਟੇਕ ਮੱਥਾ ਮੋਹਰਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਸਾਈਂ
ਜਾਕੇ ਅਪਣੇ ਗੁਰਾਂ ਦਾ ਜੋਗ ਕਰਣਾ ਕਰੋ ਹੁਕਮ ਜੋ ਹੋਰ ਦਰਕਾਰ ਸਾਈਂ
ਰਾਜਾ ਕੁਝ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਜੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਅਸਾਂ ਸਿਰ ਚਾੜ੍ਹਿਆ ਭਾਰ ਸਾਈਂ
ਅੱਛਾ ਦੇਹ ਰੁਖਸਤ ਰਾਜਾ ਰਾਹ ਪਈਏ ਜਾਣਾ ਦੂਰ ਸਾਡਾ ਗੁਰਦਵਾਰ ਸਾਈਂ
ਲਾਹੌਰੀ ਚਲਦਿਆਂ ਏਹ ਆਵਾਜ਼ ਕੀਤੀ ਨਾ ਵਿਸਾਰ ਸਾਈਂ ਨਾ ਵਿਸਾਰ ਸਾਈਂ

ਜੋਗੀ ਦਾ ਹੀਰ ਦੇ ਨਾਲ ਅਪਣੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ਜਾਣਾ

ਜੋਗੀ ਚਲਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਹੀਰ ਸਾਈਂ ਚੱਲ ਰੱਬ ਮਿਲਾਈਏ ਨੱਢੀਏ ਨੀਂ
ਮਾਰ ਮੰਜ਼ਲਾਂ ਅਪਣੇ ਦੇਸ ਜਾਈਏ ਰੱਬ ਖੇੜਿਆਂ ਦੀ ਅਲਖ ਵੱਢੀਏ ਨੀਂ
ਮਾਲਕ ਤਖਤ ਹਜ਼ਾਰੇ ਦੀ ਹੋ ਵਾਰਸ ਘਰ ਵੱਸੀਏ ਅੱਡਨਾ ਅੱਡੀਏ ਨੀਂ

(੧੧੪)

ਇਤਨੀ ਉਮਰ ਸਾਡੀ ਦੁੱਖਾਂ ਵਿਚ ਬੀਤੀ ਕੋਈ ਘੜੀ ਹੁਣ ਸੁੱਖ ਦੀ ਕੱਢੀਏ ਨੀਂ
ਵੇਖਣ ਆਉਂਣ ਲੋਕੀ ਨੀਵੇਂ ਚਾਰ ਕੂਟਾਂ ਝੰਡਾ ਆਸਕਾਨਾ ਚੱਲ ਗੱਡੀਏ ਨੀਂ
ਲਾਹੌਰੀ ਬੈਠ ਗੋਸ਼ੇ ਰੱਬ ਯਾਦ ਕਰੀਏ ਝਗੜੇ ਕੂੜ ਕੁਸੰਗ ਦੇ ਛੱਡੀਏ ਨੀਂ

ਹੀਰ ਨੇ ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ਹੱਕ ਨਿਕਾਹ ਦੇ ਲਈ ਕੈਹਣਾ

ਬੋਲੀ ਹੀਰ ਐਂ ਵੇ ਗਈ ਨਾਲ ਤੇਰੇ ਮੈਂਨੂੰ ਕਹਿਣਗੇ ਲੋਕ ਹੁਧਾਲ ਮੀਆਂ
ਬਣੇ ਢੰਗ ਤੇ ਹੱਕ ਨਿਕਾਹ ਕਰੀਏ ਹੋਵੇ ਜੱਗ ਜਹਾਂਨ ਦੀ ਚਾਲ ਮੀਆਂ
ਮੇਰੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਓਹ ਜੂਹ ਆਈ ਵੇਖਣ ਸੁਨਣ ਲੈ ਜਾਣ ਜੇ ਨਾਲ ਮੀਆਂ
ਲਾਹੌਰੀ ਹੀਰ ਰਾਂਝੇ ਜੇੜੀ ਨੀਤ ਕੀਤੀ ਦੁੱਕੀ ਰੱਬ ਵਲੋਂ ਸੋਈ ਫਾਲ ਮੀਆਂ

ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੇ ਰਾਂਝੇ ਤੇ ਹੀਰ ਦੀ ਖਬਰ ਸਿਆਲਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣੀ

ਸੁਣਿਆਂ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਬਾਹਰ ਹੀਰ ਬੈਠੀ ਓਹ ਚਾਕ ਵੀ ਓਸਦੇ ਨਾਲ ਹੈ ਜੀ
ਮਲਕੀ ਜਾ ਚੂਚਕ ਦੁਹਾਂ ਘਰੀਂ ਆਂਦੇ ਬੈਠ ਪੁਛਿਆ ਹਾਲ ਅਹਿਵਾਲ ਹੈ ਜੀ
ਦਿੱਤੀ ਦਿਹੀ ਜਵਾਈ ਨੂੰ ਖੂਬ ਰੋਟੀ ਖੰਡ ਖੀਰ ਚਾਵਲ ਮੰਡਾ ਦਾਲ ਹੈ ਜੀ
ਹੋਇਆ ਵਿੱਚ ਤਕਦੀਰ ਜੋ ਲਿਆ ਸੀ ਕੇਹਾ ਧੁਰੋਂ ਨਾ ਚਿੱਤ ਖਿਆਲ ਹੈ ਜੀ
ਸਿਆਲਾਂ ਕਿਹਾ ਬੀਬਾ ਤੇਰੀ ਹੀਰ ਹੋਈ ਜੇਵ ਜੋੜ ਲੈ ਆ ਤਰਾ ਮਾਲ ਹੈ ਜੀ
ਜੇਵਰ ਪਾਂਵਣਾ ਈਂ ਨੱਕ ਅਪਣੇ ਨੂੰ ਸਾਥੋਂ ਸਰੇ ਲੈ ਜਾ ਛੱਨਾ ਥਾਲ ਹੈ ਜੀ
ਅਸਾਂ ਜੱਗ ਦੇ ਮੋਹਣੇ ਤੀਰ ਝੱਲੇ ਸੀਨਾ ਵਾਂਗ ਬਣਾਇਆ ਢਾਲ ਹੈ ਜੀ
ਜਟਾਂ ਤੁਰਤ ਮੁਨਾਈਆਂ ਪੱਗ ਬੱਧੀ ਪੈਹਨੇ ਕਪੜੇ ਹੱਥ ਰੁਮਾਲ ਹੈ ਜੀ
ਜਾਹ ਹੁਨ ਜੇਵ ਲਿਆ ਕੇ ਹੀਰ ਲੈਜਾਹ ਕਰਣੀ ਜੱਗ ਜਹਾਂਨ ਦੀ ਚਾਲ ਹੈ ਜੀ
ਜਾਂਦੀ ਵਾਰ ਲਾਹੌਰੀਆ ਰਾਂਝੇ ਨੇ ਕੀਤੀ ਰੱਲ ਨ ਹਰ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ ਜੀ

ਰਾਂਝੇ ਦਾ ਹਜ਼ਰੇ ਜਾਣਾ

ਗਿਆ ਤਖਤ ਹਜ਼ਾਰੇ ਦੀ ਮਾਰ ਮੰਜ਼ਲ ਜਾ ਦੇਖੀਆਂ ਭਾਬੀਆਂ ਪਿਯਾਰੀਆਂ ਜੀ
ਧੰਨ ਭਾਗ ਭਰਜਾਈਆਂ ਆਂਦੇ ਵਰ ਮਲਿਆ ਅਸੀਂ ਵਾਰੀਆਂ ਵਾਰੀਆਂ ਵਾਰੀਆਂ ਜੀ
ਗਲੇ ਲਾਇਕੇ ਭਾਈਆਂ ਖੈਰ ਪੁੱਛੀ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੀਆਂ ਬੀਤੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜੀ
ਮੱਝੀਂ ਝੰਗ ਸਿਆਲਾਂ ਦੀਆਂ ਚਾਰੀਆਂ ਜੀ ਖੇੜੀਂ ਘੱਤੀਆਂ ਚਾਖਾਰੀਆਂ ਜੀ

(੧੧੫)

ਅਸਾਂ ਬਾਜ਼ੀਆਂ ਡਾਢਿਆਂ ਨਾਲ ਲਾਈਆਂ ਓੜਕਜਿੱਤੀਆਂ ਓਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਾਰੀਆਂ ਜੀ
ਪਰਸੋਂ ਚਲ ਸਿਆਲਾਂ ਦੇ ਢੁੱਕਣਾ ਜੇ ਮੇਰੀ ਜੰਦ ਦੀਆਂ ਕਰੋ ਤਿਆਰੀਆਂ ਜੀ
ਗੈਹਣਾ ਕੱਪੜਾ ਖੂਬ ਬਣਾ ਚਲੋ ਲਾਵੇ ਵਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕਨਾਰੀਆਂ ਜੀ
ਗੰਢੀਂ ਫੇਰੀਆਂ ਭਾਜੀਆਂ ਵੰਡੀਆਂ ਨੇ ਗਾਏ ਗੀਤ ਵਿਆਹੀਆਂ ਕਵਾਰੀਆਂ ਜੀ
ਚੜ੍ਹੀ ਤਖਤ ਹਜ਼ਾਰੇਓਂ ਜੰਦ ਬਾਂਕੀ ਬੈਹਲਾਂ ਘੋੜੀਆਂ ਖੂਬ ਸਿੰਗਾਰੀਆਂ ਜੀ
ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਾਹੌਰੀਆ ਇਕ ਪਲ ਦਾ ਨਿਤ ਕੁਦਰਤਾਂ ਰੱਬ ਨਿਆਰੀਆਂ ਜੀ
ਹੀਰ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ

ਕੀਤ ਕੱਠ ਸਿਆਲਾਂ ਨੇ ਵਿੱਚ ਵੇਹੜੇ ਰਾਤੀ ਬੈਠਕੇ ਬਾਤ ਵਿਚਾਰੀਏ ਜੀ
ਚਾਕ ਨਾਲ ਜੇ ਹੀਰ ਨੂੰ ਟੋਰ ਦਈਏ ਸਾਨੂੰ ਜੱਗ ਸਰਮਿੰਦਗੀ ਭਾਰੀਏ ਜੀ
ਮਾਰ ਘੱਤੀਏ ਹੀਰ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰ ਦੇਕੇ ਮੁੱਕੇ ਨਿੱਤ ਦੀ ਏਹ ਖੁਆਰੀਏ ਜੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਹੀਰ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਜ਼ੋਰ ਦੇਕੇ ਰਾਂਝੇ ਚਾਕ ਦੀ ਆਈ ਹੁਨ ਵਾਰੀਏ ਜੀ
ਕਲਾਮ ਸ਼ਾਇਰ

ਰੂਹ ਚਲਿਆ ਤੇ ਬੁੱਤ ਕਰੇ ਅਰਜ਼ਾਂ ਕਿਧਰ ਰਵਾਂ ਹੋਏ ਕਮਰ ਕੱਸਕੇ ਤੇ
ਮੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਗੀਤ ਅਨੀਤ ਕਰਕੇ ਕਿਧਰ ਚਿੱਤ ਚਾਇਆ ਜਾਈਂ ਦਸਕੇ ਤੇ
ਪੰਜ ਰੋਜ਼ ਦਾ ਸਾਥ ਸੀ ਰੂਹ ਬੋਲੇ ਚੱਲੇ ਕੱਚੇ ਨੌਘਰੇ ਵਿਚ ਵੱਸ ਕੇ ਤੇ
ਬੁਠੀ ਪ੍ਰੀਤ ਤੇ ਪਤਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਕਾਹਦਾ ਲਾਹੌਰੀ ਰੂਹ ਏਹ ਕੈਹ ਗਿਆ ਹੱਸਕੇ ਤੇ

—o—

ਕਾਰੀਗਰੀ ਹੈ ਖਤਮ ਖੁਦਾ ਉਤੇ ਪੁਤਲੀ ਚਾਕ ਥੀਂ ਅਜਬ ਬਣਾਈਓ ਸੂ
ਡੋਰੀਤਾਰਬਿਨ ਵਾਲ ਬਿਨ ਆਸਰੇ ਦੇ ਜਿਉਂ ਰਜ਼ਾ ਆਈ ਤਿਉਂ ਨਚਾਇਓ ਸੂ
ਪੁਤਲੀ ਨੱਚਦੀ ਗਾਉਂਦੀ ਹੱਸਦੀ ਨੂੰ ਲਾਇਆ ਚਟਕਨਾਜ਼ਿਮੀਂ ਪਟਕਾਇਓ ਸੂ
ਲਾਹੌਰੀ ਦੇਖ ਖੇਡਾਂ ਸਬ ਤਮਾਮ ਹੋਈਆਂ ਖਾਕੋਂ ਸਾਜ਼ ਮੁੜ ਖਾਕ ਰਲਾਇਓ ਸੂ

—o—

ਸਾਰੇ ਜਗਜਹਾਨ ਦੇ ਪਹਨਣੇ ਨੂੰ ਮਾਈ ਅਜਲ ਘਰ ਘਰ ਰੀਜਾਉਨ ਦੀ ਪਈਏ
ਸਾਡੇ ਕੂਚ ਵਾਲਾ ਹਥ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਓਸ ਸ਼ਾਹਸੁਲਤਾਨ ਥੀਂ ਸੁਣਦੀ ਪਈਏ

(੧੧੬)

ਅੱਜਭਲਕ ਏਹਖਾਕ ਨਾਲਖਾਕਰੁਲਸੀ ਮਾੜੀ ਜਾਨ ਲਕੜੀ ਖਾਧੀ ਘੁੰਠਦੀਪਈਏ
ਲਾਹੌਰੀ ਦੇਖ ਏਹਬਾਗਜਹਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਸਦਾਮੌਤ ਮਾਲਣ ਫੁੱਲਚੁਨਦੀਪਈਏ

ਸਿਆਲਾ ਨੇ ਹੀਰ ਦੇ ਮਰਣ ਦਾ ਖਤ ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ਲਿਖਣਾ

ਖਤ ਲਿਖਿਆ ਸਿਆਲਾਂ ਨੇ ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ਚਾਰ ਪਹਿਰਹੋਏ ਹੀਰ ਮੋਈਏ ਜੀ
ਜੇਹੀ ਪੀੜ ਉਠੀ ਦਾਰੂ ਕਈ ਕੀਤੇ ਓੜਕ ਪੇਸ਼ ਨ ਗਈ ਜੇ ਕੋਈਏ ਜ
ਅਸੀਂ ਰੋ ਬੈਠੇ ਤੁਸੀਂ ਰੋਵਣਾ ਏਂ ਏਹ ਤਕਦੀਰ ਖੁਦਾ ਦੀ ਹੋਈਏ ਜੀ
ਲਾਹੌਰੀ ਸਿੱਕ ਸੀ ਖੁਸੀ ਦੀ ਰਾਮੀ ਹੋਈ ਜੇਹੜੀ ਰੱਬ ਭਾਈ ਭਲੀ ਮੋਈਏ ਜੀ

ਹੀਰ ਨੂੰ ਨਹਾਣਾ ਤੇ ਦਬਣਾ

ਬਾਹਰ ਆਣ ਸਿਆਲ ਸਬ ਹੋਏ ਕੱਠੇ ਅੰਦਰ ਹੀਰਦੀਆਂਹੋਣ ਤਿਆਰੀਆਂਨੇ
ਮਲਮਲ ਨੁਹਾਂਣ ਗਲ ਪਾਨ ਚੋਲਾ ਸਈਆਂ ਹੀਰਦੀਆਂ ਅੰਤ ਪਿਆਰੀਆਂਨੇ
ਨਾਲੇ ਕਾਜ ਸਵਾਰਨ ਸਹੇਲੜੀ ਦੇ ਨਾਲੇ ਗਾਂਉਂਦੀਆਂਗੀਤ ਵਿਚ ਰੀਆਂਨੇ
ਹਾਲੋਂ ਹੋਣ ਬੇਹਾਲ ਬੇਦਰਦ ਸੁਣਕੇ ਓਸ ਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸੁਰਾਂ ਨਿਆਰੀਆਂਨੇ
ਡੋਲੀ ਹੀਰ ਨੂੰ ਪਾ ਕਾਹਾਰ ਚੱਲੇ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿਤੜਾ ਦਾਜ ਪਿਟਾਰੀਆਂ ਨੇ
ਵਿਦਾ ਹੀਰ ਪਿਆਰੀ ਨੂੰ ਕਰਨ ਗਈਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਝੰਗ ਸਿਆਲਦੀਆਂਸਦੀਆਂਨੇ
ਨਿੱਮੋਂ ਝਾਣੀਆਂ ਤੇ ਮੈਲੇ ਵੇਸਹੋਈਆਂ ਕੀ ਸਿਆਣੀਆਂ ਬਾਲ ਕੁਵਾਰੀਆਂਨੇ
ਵਾਰੋ ਵਾਰ ਕੰਧਾ ਦੇਵਨ ਡੋਲੜੀ ਨੂੰ ਮੰਝਲ ਗੌਰ ਤੇ ਜਾ ਖਲੁਾਰੀਆਂਨੇ
ਆਖਣ ਦੇਖ ਹੀਰੇ ਘਰ ਸੋਹੁਰਾ ਨੀਂ ਜਿੰਨੂੰ ਤਾਕ ਬੁਹੇ ਤੇ ਨਾ ਬਾਰੀਆਂਨੇ
ਪੱਲਾ ਲਾਹ ਮੁੱਖੜਾ ਦਰਦ ਨਾਲ ਦੇਖਣ ਉੱਚੀ ਰੋਨਾਹਰੇ ਚੀਖਾਂ ਮਾਂ ਆਂਨੇ
ਏਥੋਂ ਤੀਕ ਤਰਾ ਸਡਾ ਸਾਕ ਹੋਸੀ ਅੱਗੇ ਜਾਣ ਤੂੰ ਮੰਝਲਾਂ ਭਾਰੀਆਂਨੇ
ਅੰਦਰ ਹੀਰ ਰੰਝਟੇ ਨੂੰ ਸੌਂਪਕੇ ਤੇ ਕੰਧਾਂ ਕੱਚੀਆਂ ਬਾਹਰ ਉਸਾਰੀਆਂਨੇ
ਚੰਦ ਮੁੱਖੜਾ ਜ਼ਿਮੀਂ ਦੇਵਿੱਚ ਛਪਿਆ ਰੁਲੀਆਂ ਖਾਕ ਦੇਵਿੱਚ ਕਨਾਰੀਆਂਨੇ
ਰਾਂਝੇ ਗੁਲ ਨੂੰ ਭਾਲਨੇ ਹੀਰ ਬੁਲਬੁਲ ਜਾਨ ਨਿਕਲਗਈਮਾਰ ਉਡਾਰੀਆਂਨੇ
ਅੱਛਾ ਨਾਲ ਰਾਂਝੇ ਤੇਰੀ ਨਿੱਭੇ ਅੱਛੀ ਰੋ ਰੋ ਕੈਹਣ ਸੱਭੇ ਜਾਹੋ ਜਾਰੀਆਂਨੇ
ਲਾਹੌਰੀਵਾਂਗਨਿਮਾਣਿਆਂਅਸੀਂਕੂੰਜਾਂਅੰਤਐਉਂਣਅਸਾਡੀਆਂਵਾਰੀਆਂਨੇ

(੧੧੭)

ਕਾਸਦ ਨੇ ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ਖਤ ਦੇਕੇ ਸੁਨਾਣਾ

ਕਾਸਦ ਖਤ ਸੁਣਾਇਆ ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ਕੇਹਾ ਹੀਰ ਤੇਰੀ ਸਿਆਲੀਂ ਮਰਗਈਏ
ਸਾਡੇ ਵੱਸ ਕੀ ਰਾਂਝਿਆ ਰੱਬ ਵੱਲੋਂ ਬਾਜ਼ੀ ਤੇਰੇ ਨਸੀਬ ਦੀ ਹਰ ਗਈਏ
ਰਹੀ ਹੀਰ ਸਾਬਤ ਰਾਹਿ ਇਸ਼ਕ ਅੰਦਰ ਜੇੜੇ ਦੁੱਖੜੇ ਬਣੇ ਸਿਰ ਜਰ ਗਈਏ
ਲਾਹੌਰੀ ਸਬਕਰਣਾ ਏਹ ਤਕਦੀਰ ਸਬ ਤੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਤਕਦੀਰ ਏਹਕੁ ਗਈਏ

ਰਾਂਝੇ ਹੀਰ ਦੀ ਮੌਤ ਸੁਣਕੇ ਜਾਨ ਵੇਨੀ

ਆਹ ਮਾਰ ਡਿੱਗਾ ਆਸ਼ਕ ਜ਼ਿਮੀਂ ਉਤੇ ਰਾਂਝਾ ਮਰਗਿਆ ਕਹਿਰਤੁ ਫਾਨਸਾਈਂ
ਕੇ ਤਾ ਆਪਣਾ ਹੁੰਦੜਾ ਕੁਝ ਨਾਹੀਂ ਹੋਵੇ ਸੋਈ ਜੋ ਕਰੇ ਭਗਵਾਨ ਸਾਈਂ
ਭਾਈ ਹਾਲ ਵੰਜਾਵਦੇ ਮਾਰ ਆਹੀਂ ਜਾਂਵੀ ਘਰੇ ਘਰ ਹੋਏ ਰਵਾਨ ਸਾਈਂ
ਗੁਸਲ ਦੇ ਰੋਂਦੇ ਧੋਂਦੇ ਭਾਈਆਂ ਜਾ ਪਾਇਆ ਗੋਰ ਕੀਤਾ ਦਫਨਾਨ ਸਾਈਂ
ਚਾ ਗਉਂਣ ਦਾ ਜੱਟੀਆਂ ਕੱਠੀਆਂ ਹੋ ਕਰਨ ਕੀਰਨੇ ਤੇ ਵੈਣ ਪਾਣ ਸਾਈਂ
ਬੱਠ ਸੰਦਲੇ ਭਾਬੀਆਂ ਪਿਟਿਆ ਜੇ ਦੇਵਰ ਲਦਿਆ ਸ਼ੇਰ ਜਵਾਨ ਸਾਈਂ
ਬੈਠੇ ਫੂੜ ਵਿਛਾ ਅਫਸੋਸ ਕਰਦੇ ਲੋਕੀ ਆਂਵਦੇ ਘਰੀਂ ਬੁਲਾਣ ਸਾਈਂ
ਜੋ ਕੁਝ ਰੱਬ ਕੀਤਾ ਸੋਈ ਹੋਗਿਆ ਏ ਤੇ ਅਫਸੋਸ ਨੂੰ ਵੇਵੇ ਹੁਣ ਜਾਨ ਸਾਈਂ
ਸੱਚਾ ਇਸ਼ਕ ਹੋਇਆ ਰਾਂਝੇ ਹੀਰ ਵਾਲਾ ਤੇਰੀਆਂ ਕੁਦਰਤਾਂ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਸਾਈਂ
ਲਾਹੌਰੀ ਨਜ਼ਰ ਉਸਤਾਦ ਹਬਾਯਤ ਹੋਈ ਲਿਖੇ ਸ਼ੇਅਰ ਪੰਜਾਬ ਜ਼ੁਬਾਨ ਸਾਈਂ

—○—

ਇਕ ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਅਤਰ ਅਮੀਰ ਲਾਵਣ ਇਕ ਫੁੱਲ ਜੋ ਗੁਰੂ ਦਰਬਾਰ ਚੜ੍ਹਦੇ
ਇਕ ਫੁੱਲ ਹੁਸੀਨਾ ਦੇ ਹੱਥ ਜਾਵਣ ਇਕ ਫੁੱਲ ਸੰਤਾਂ ਸਿਰੀਂ ਹਾਰ ਚੜ੍ਹਦੇ
ਇਕ ਫੁੱਲ ਐਸੇ ਜੇਹੜੇ ਵਕਤ ਸ਼ਾਦੀ ਸੇਹਰਾ ਬੰਨ ਸਿਰ ਦੂਲੇ ਦਸਤਾਰ ਚੜ੍ਹਦੇ
ਲਾਹੌਰੀ ਇਕ ਐਸੇ ਫੁੱਲ ਮਰਨ ਬਾਦ ਵਕਤ ਗਾਮੀਂ ਦੇ ਉਤੇ ਮਜ਼ਾਰ ਚੜ੍ਹਦੇ

—○—

ਸੀਨ ਸੁਖਾਂ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਨਾਲ ਜਾਨੀ ਮੈਂਨੂੰ ਦੁਖਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਖਲ੍ਹਾਰ ਗਏ ਨੇਂ
ਕੰਡੇ ਹਿਜਰਦੇ ਸੱਟ ਜ਼ਮੀਨ ਉਤੇ ਗਿਰਦੇ ਗਾਮੀਂ ਦੀ ਬੰਨ ਦੀਵਾਰ ਗਏ ਨੇਂ

(੧੧੮)

ਇਕ ਪਲ ਚੈਨ ਆਰਾਮ ਨਾ ਜੀਉੜੇ ਨੂੰ ਐਸੇ ਤੀਰ ਜੁਦਾਈ ਦੇ ਮਾਰ ਗਏ ਨੇਂ
ਮੈਂਨੂੰ ਵਿੱਚ ਪਰਦੇਸ ਦੇ ਸਟਿਓਨੇਂ ਆਪ ਸੋਹਿਣੇ ਵਤਨ ਸਿਧਾਰਗਏ ਨੇਂ
ਟੁੱਟਾ ਸ਼ਾਨ ਗੁਮਾਨ ਨਿਤਾਣ ਹੋਇਆ ਭੱਜੀ ਬਾਂਹ ਮੇਰੇ ਬਲਕਾਰ ਗਏ ਨੇਂ
ਗਰਦਸ਼ ਫਲਕ ਵਾਲਾ ਪਾਸਾ ਜੀਤ ਹੋਇਆ ਲਿਖੇ ਲੇਖ ਮੇਰੇ ਮਸਤਕਹਾਰਗਏ ਨੇਂ
ਘੱਲੇ ਆਏ ਸਨ ਏਸ ਜਹਾਂਨ ਅੰਦਰ ਹਾਕਮ ਸਦਿਆ ਹੋਤਿਆਰ ਗਏ ਨੇਂ
ਮੰਦਾ ਬੋਲ ਨਾ ਬੋਲਿਆ ਕਿਸੇ ਤਾਈਂ ਕਰਦੇ ਨੇਕ ਹੀ ਨੇਕ ਗੁਫਤਾਰਗਏ ਨੇਂ
ਸਾਈਂ ਜਾਣੇ ਤੇਰੇ ਦੋ ਜਹਾਂਨ ਅੰਦਰ ਨਾਮ ਰੱਬ ਦਾ ਖੂਬ ਚਿਤਾਰ ਗਏ ਨੇਂ
ਐਸੀ ਰੱਬ ਦੇ ਨਾਲ ਪਰੀਤ ਲਾਈ ਹਸਤ ਪੂਸਤ ਸੱਤੇ ਕੁਲਾਂ ਤਾਰ ਗਏ ਨੇਂ
ਦੂਰਦੂਰ ਤਾਈਂ ਮੁਲਕ ਮੁਲਕ ਅੰਦਰ ਲਾ ਸ਼ਾਇਰੀ ਦਾ ਇਸ਼ਤਹਾਰ ਗਏ ਨੇਂ
ਸੁਖਨ ਫੁੱਲ ਤੋਹੀਦ ਦੇ ਬਾਗ ਵਾਲੇ ਰੰਗਾ ਰੰਗ ਦੀ ਲਾ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਗਏ ਨੇਂ
ਹੀਰੇ ਲਾਲ ਮੋਤੀ ਸੁਖਨ ਜੜਤ ਜੜਕੇ ਕਿਲਾ ਨਜ਼ਮ ਦਾ ਖੂਬ ਉਸਾਰ ਗਏ ਨੇਂ
ਤੇਜ਼ ਤੱਬਾਹ ਦੇ ਬੜੇ ਮਜ਼ਮੂਨ ਪੱਕੇ ਤੋੜ ਹਾਸਦਾਂ ਕਿਬਰ ਹੰਕਾਰ ਗਏ ਨੇਂ
ਹੋਕੇ ਜ਼ੋਰ ਵਾਲੇ ਹਿਕਮਤ ਰੱਬ ਦਾ ਏਹਰਇਕ ਨੂੰ ਸੀਸ ਨਿਵਾਰ ਗਏ ਨੇਂ
ਪੰਜ ਰੋਜ਼ ਦਾ ਹੈ ਏਹ ਜਗ ਮੇਲਾ ਹੱਸ ਖੇਡਕੇ ਵਕਤ ਗੁਜ਼ਾਰ ਗਏ ਨੇਂ
ਗਲੀ ਗਲੀ ਬੇਲੀ ਬੇਲੀ ਰੋਵਣ ਬੇਲੀ, ਬੇਲੀ ਜਿਨ੍ਹਾ ਦਾ ਤੋੜ ਪਿਆਰ ਗਏ ਨੇਂ
ਬੰਧੇ ਭਾਰ ਮੁਸਫ਼ਰਾਂ ਕੂਚ ਕੀਤੇ ਤੋਸਨ ਅਜਲ ਤੇ ਹੋ ਅਸਵਾਰ ਗਏ ਨੇਂ
ਮੇਰੇ ਵੇਂਹਦਿਆਂ ਵੇਂਹਦਿਆ ਗੁੰਮ ਹੋਏ ਓਹ ਲੰਘ ਸੱਜਨ ਧੋਲੀ ਧਾਰ ਨਾਏ ਨੇਂ
ਅੱਜ ਭਾਲਿਆਂ ਦਿਸਦੇ ਨਹੀਂ ਜਾਨੀ ਟੱਪ ਹੱਦ ਸਿਕੰਦਰੀ ਪਾਰ ਗਏ ਨੇਂ
ਮਾਹ ਰਮਜ਼ਾਨ ਤੇ ਉਂਨੀ ਸੌ ਅੱਠ ਸੰਮਤ ਕੀਤਾ ਕੂਚ ਪਹਿਲੇ ਜੁੰਮੇਵਾਰ ਗਏ ਨੇਂ
ਏਸ ਬਾਗ ਜਹਾਂਨ ਥੀਂ ਅਦਮ ਵੱਲੇ ਮੁਰਾਦ ਬਖਸ਼ ਸਾਗਿਰਦ ਲੁਹਾਰ ਗਏ ਨੇਂ
ਪਹਿਲੀ ਮੰਜ਼ਲ ਵਿਦਾ ਕਰਕੇ ਯਾਰਜਾਨੀ ਵਾਪਸਘਰਾਂ ਵੱਲੇ ਜ਼ਾਰੋਜ਼ਾਰਗਏ ਨੇਂ
ਪਿਆਰੇ ਸੱਜਨ ਤੁਫੈਲ ਹਦਾਇਤ ਸੰਦੀ ਲਾਹੌਰਾ ਸਿੰਘ ਏਹ ਸੁਖਨ ਉਚਾਰ ਗਏ ਨੇਂ

ਕਵੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ

ਮੇਰਾ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿਲ ਨੇ ਠਾਠਮਾਰੀ ਕੁਝ ਲਿਖਿਆਏ

(੧੧੯)

ਅਕਲ ਮੰਦਸ਼ਾਇਰਜਿਵੇਂ ਸ਼ੇਅਰ ਆਖਣ ਕੈਹਣਾ ਤਿਵੇਂ ਨਾ ਮੂਰਖਨੇ ਸਿਖਿਆਏ
ਮਿਸਰੇ ਚੰਦ ਲਿਖੇ ਨਜ਼ਰ ਦੋਸਤਾਂ ਦੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਰੱਖੇ ਤਜੀ ਬਿਖਿਆਏ
ਦਰ ਉਸਤਾਦ ਹਿਦਾਯਤ ਦੇ ਜਾ ਲਾਹੌਰੀ ਲਈ ਵਾਂਗ ਨਿਮਾਣਿਆਂ ਭਿਖਿਆਏ

—○—

ਬਿਗੜੇ ਕਾਜ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵਣ ਰਾਸ ਉਸਦੇ ਸਾਈਂ ਸਾਹਿਬਗੁਰ ਜਿਸਤੇ ਦਿਆਲ ਹੋਵਣ
ਮਿਸਰੇ ਮੋਤੀਆਂ ਵਾਂਗ ਬਣ ਜਾਣ ਕੀਉਂ ਨਾ ਰਹਿਬਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਇਕ ਕਮਾਲ ਹੋਵਣ
ਹੋਵੇ ਜੇ ਤਾਸ਼ੀਰ ਜ਼ੁਬਾਨ ਅੰਦਰ ਸੁਨਣ ਵਾਲੜੇ ਕਿਉਂ ਨਾ ਨਿਹਾਲ ਹੋਵਣ
ਲਾਹੌਰੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਬਕ ਹਿਦਾਯਤ ਦਾ ਏ ਓਹ ਕਿਉਂ ਨਾ ਲਾਲਾਂ ਦੇ ਲਾਲ ਹੋਵਣ

—○—

ਐਨ ਇਸ਼ਕ ਤਰਖਾਣ ਲੈ ਫਿਕਰ ਆਰੀ ਸਿੱਧੀ ਦੇਖ ਕੱਟੀ ਲਕੜੀ ਬਾਰਦੀ ਮੈਂ
ਤੇਸਾ ਦੁਖਾਂ ਦਾ ਟੱਕ ਤੇ ਟੱਕ ਲਾਵੇ ਰਹੀ ਪੀੜ ਤੇ ਪੀੜ ਸਹਾਰ ਦੀ ਮੈਂ
ਰੰਦਾ ਸ਼ੌਕ ਦਾ ਲਾਕੇ ਰੰਦਿਓ ਸੂ ਰੜਕ ਫੜਕ ਨਿਕਲੀ ਹੋਈ ਕਾਰ ਦੀ ਮੈਂ
ਹੈਂਡਲ ਹਕ ਹਲੀਮੀ ਵੀ ਸ਼ੱਮ ਲਾਈ ਰੋਗਮਾਲ ਮਾਰੀ ਗਈ ਹਾਰ ਦੀ ਮੈਂ
ਪਾਲਸ਼ ਪਿਆਰ ਹਿਦਾਯਤ ਦੀ ਲਾਗ ਦੀ ਉਸਤਾਦ ਕਾਰ ਕੀ ਕੱਖੋਂ ਹਜ਼ਾਰ ਦੀ ਮੈਂ
ਲਾਹੌਰੀ ਦੁੱਖ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਰਹੀ ਸੈਂਹਦੀ ਗਰਜ਼ ਛਟੀ ਥੀਂ ਵਾਂ ਦਸਤਯਾਰ ਦੀ ਮੈਂ

—○—

ਗੁਰ ਪੀਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸ਼ਾਇਰਾਂ ਦੇ ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਹ ਜੇ ਨਾ ਏਸ ਜਹਾਂਨ ਹੁੰਦੇ
ਕੋਈ ਕੋਈ ਹੀਰ ਤੇ ਰਾਂਝੇ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈਂਦਾ ਥੋੜੇ ਸ਼ੇਅਰ ਪੰਜਾਬ ਜ਼ੁਬਾਨ ਹੁੰਦੇ
ਨਜ਼ਮ ਹੀਰ ਨੂੰ ਟਾਕੀਆਂ ਕੋਣ ਲਾਂਦਾ ਗੁਰ ਹਿਦਾਯਤ ਜੇ ਨਾ ਸੁਖਨ ਦਾਨ ਹੁੰਦੇ
ਲਾਹੌਰੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੰਮੀਂ ਹੋਵੇ ਰੱਬ ਰਾਜੀ ਸਦਾ ਜਾਨ ਸੇਕੰਮ ਆਸਾਨ ਹੁੰਦੇ

ਕਾਫ਼ੀ

ਕੌਨ ਕੁੜੇ ਨੀਂ ਤੂੰ ਕੌਨ ਕੁੜੇ ਨੀਂ । ਕੀਤੀ ਲਾਖਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ।
ਨੀਂ ਤੂੰ ਕੌਨ ਕੁੜੇ ਨੀਂ ਤੂੰ ਕੌਨ ਕੁੜੇ ਨੀਂ । ਕਿਧਰੋਂ ਆਈ ਕਿਸ
ਮਤਲਬ ਨੂੰ ਕਿਤਵਲ ਜਾਣਾ ਤੂੰ ਕੌਨ ਕੁੜੇ ਨੀਂ । ਖੁਲੜੀ ਵਾਲੀ ਐਹਲ

(੧੨੦)

ਜਵਾਨੀ । ਦੇਖੇ ਦੁਨੀਆਂ ਕਹੇ ਦੀਵਾਨੀ । ਕੇਹੜਾ ਸਾਜਣ ਵਿਛੜਿਆ
ਜਾਂਨੀ । ਕੀਉਂ ਲਾਗੀਂ ਦਰ ਦਰ ਭੋਨ ਕੁੜੇ ਨੀ ਤੂੰ ਕੋਨ । ਲਾਹੀਆਂ
ਸ਼ਰਮਾਂ ਤਾਰੀ ਕੁਲ ਕੁਲ । ਹਾਲ ਗਵਾਇਆ ਗਲੀਆਂ ਰੁਲ ਰੁਲ । ਗੁਲ
ਬਾਝੇ ਬੋਲੇ ਜੀਉਂ ਬੁਲ ਬੁਲ । ਕੀਉਂ ਲਾਗੀ ਸ਼ੋਰ ਮਚਾਉਣ ਕੁੜੇ ਨੀ ਤੂੰ ।
ਫਾੜੇ ਕੱਪੜੇ ਦੇਕੇ ਲੰਗਾਰੇ, ਨੈਂਨੀ ਚਲਦੇ ਨੀਰ ਫੁਹਾਰੇ ਰੋ ਰੋ ਉਚੜੇ
ਨਾਹਰੇ ਮਾਰੇ, ਕੀਉਂ ਲਾਗੀ ਲੋਗ ਜਗਾਉਣ ਕੁੜੇ ਨੀ । ਸੰਤ ਜਿਨਾ ਥੀਂ
ਪੁਛ ਪੁਛਾਏ, ਸੰਗ ਪਾਰਸ ਤਨ ਲੋਹਾ ਲਾਲੇ, ਅਪਨਾ ਆਪ ਸੋਨਾ ਬਣਾ
ਲੈ, ਕਿਉਂ ਜਾਵੇ ਆਵਾ ਗੋਨ ਕੁੜੇ ਨੀ ਤੂੰ ਕੋਨ । ਮੋਹ ਲੋਭ ਹੰਕਾਰ ਕੋ
ਮਾਰੇ, ਉਠਦੀ ਬੈਹਿਦੀ ਰਾਮ ਪੁਕਾਰੇ, ਆਪ ਤਰੇ ਸਾਤੋਂ ਕੁਲ ਤਾਰੇ, ਮਿਟ
ਜਾਏ ਆਵਣ ਜਾਨ ਕੁੜੇ ਨੀ ਤੂੰ ਕੋਨ । ਲਾਹੌਰੀ ਸਾਜਣ ਉਨ ਘਰ
ਆਵੇ, ਮਿਠਾ ਬੋਲੇ ਜੋ ਸੇਵ ਕਮਾਵੇ, ਸੀਨੇ ਲਾਵੇ ਜਲਨ ਬੁਜਾਵੇ, ਜੋ
ਉਸਦੇ ਦੇ ਗੁਨ ਗਾਉਣ ਕੁੜੇ ਨੀ ।

ਮਾਰਫਤ ਯਜਦਾਨੀ

ਸੱਚੇ ਯਾਰ ਦਾ ਯਾਦ ਅਸਥਾਨ ਆਇਆ ਝੂਠਾਝੂਠ ਦਸਿਆ ਝੂਠਾਘਰਮੇਂਨੂੰ
ਪਾਈ ਕੀਮੀਆਂ ਯਾਰ ਦੇ ਨਾਮ ਵਾਲੀ ਕੂੜੀ ਕੂੜ ਦਿੱਸੀ ਸੱਭਾ ਜ਼ਰ ਮੇਂਨੂੰ
ਜਦੋਂ ਦਿਲੋਂ ਚਾ ਦੂਜ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਹਰ ਹਰ ਅੰਦਰ ਜਾਪੇ ਹਰ ਮੇਂਨੂੰ
ਦਿਲਹਿਦਾਯਤ ਟੁੱਟਾ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਜੋੜਨਵਾਲੇ ਲਾਹੌਰੀ ਖੂਬ ਮਿਲੇਕਾਰੀਗਦਮੇਂਨੂੰ

ਸੰਪੂਰਨ

ਸਾਡੇ ਪਾਸ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਕ ਤੇ ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ
ਪੁਸਤਕਾਂ ਹਰ ਵੇਲੇ ਸਾਡੇ ਪਾਸੋਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ । ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ
ਖਾਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ॥ ਪਤਾ ਯਾਦ ਰਖੋ

ਭਾਈ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਐਂਡ ਸਨਜ਼

ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਾਲੇ ਲੁਹਾਰੀ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਲਾਹੌਰ

B-2048

ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਦੁਲਾਰੇ

ਤੇ

ਓਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਹੁਲਾਰੇ

ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਰਸ ਅਤੇ ਏਸ ਸੁੰਦਰ ਬੋਲੀ ਦਾ ਜੱਸ

ਵੇਖਨਾਂ ਜੇ ਤੇ

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਕਵੀਆਂ ਦੇ ਦੁਰਲੱਭ ਮਨੋਹਰ ਅਤੇ ਲਾਭਦਾਇਕ

ਲੇਖ ਮੰਗਵਾਕੇ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਕਰੋ

ਏਹ ਲੇਖ ਕੀ ਨੇ ?

ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਜਾਨ, ਅਖਾਨਾਂ ਦੀ ਖਾਣ, ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਭੰਡਾਰ

ਤੇ ਉਤਮ ਖਿਆਲਾਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ

ਦੀਆਂ

ਦਿਲਖਿਚਵੀਆਂ ਬਾਕੀਆਂ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਸਤਾਦਾਂ ਦੇ ਉਸਤਾਦ

ਜਨਾਬ ਉਸਤਾਦ ਹਦਾਇਤਉਲਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਾਨਦਾਨ

ਦੇ ਕਾਰਨਾਮੇ ਨੇ

ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਉਘੇ ਕਵੀ ਤੇ ਮੰਨੇ ਪ੍ਰਮਾਣੇ ਲਿਖਾਰੀ ਆਲੀਸ਼ਨਾਬ

ਉਸਤਾਦ ਹਦਾਇਤ ਉਲਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਾਨਦਾਨ ਦੇ

ਡਲਕਦੇ ਸਤਾਰੇ ਮਿਸਟਰ ਫ਼ੀਰੋਜ਼ਦੀਨ ਸਾਹਿਬ ਸ਼ਰਫ਼ ਦਾ ਉਰਦੂ

ਫੁਲ ਕੰਡਾ ਕੌਣ ਨਹੀਂ ਜਾਨਦਾ, ਓਹਨਾਂ ਦੇ ਵਛੋੜੇ ਦੇ ਗੀਤ ਪ੍ਰੇਮ ਹੁਲਾਰੇ,

ਮੁਲ =) ਆਨੇ

ਮੁਲ =) ਆਨੇ

ਲਾਲਾਂ ਦੇ ਹਾਰ ਅਰਬਾਤ ਇਸ਼ਕ ਦੀਆਂ ਛਮਕਾਂ

ਮੁਲ ॥) ਆਨੇ

ਮਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਅਰਬਾਤ ਚਨ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਮੁਲ ॥) ਆਨੇ ਤਰੇਖਾ ≡)

ਏਹਨਾਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿਚ ਓਹੋ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦਰਜ ਹਨ ਜੋ ਹਜ਼ੀਆਂ ਗੁਰਮੁਖੀ

ਦੀ ਕਤਾਬ ਸੁਨਹਿਰੀ ਕਲੀਆਂ ਵਿਚ ਛਾਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ । ਗੁਰਮੁਖੀ ਨਾਂ

ਜਾਨਣ ਵਾਲਿਆਂ ਸਜਨਾਂ ਲਈ ਏਹ ਵਾਧੇ ਦੀ ਗਲ ਚਿਤਾਵਨ ਜੋਗ ਹੈ ॥

ਮਿਸਟਰ ਫ਼ੀਰੋਜ਼ਦੀਨ 'ਸ਼ਰਫ਼' ਦੇ ਉਸਤਾਦ ਬਾਬੂ 'ਹਮਦਮ' ਦੀ

"ਹੀਰਿਆਂ ਦੀ ਖਾਣ" ਮੁਲ ॥) ਆਨੇ ਕਿਸੇ ਗਲੋਂ ਘਟ ਨਹੀਂ ਅਤੇ

ਜਨਾਬ ਉਸਤਾਦ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਉਸਤਾਦ ਸਰਦਾਰ ਲਾਹੌਰੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ

'ਲਾਹੌਰੀ' ਦੀ "ਹੀਰ" ਮੁਲ ॥) ਆਨੇ ਵੀ ਦੇਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ

ਖਿਲਾਰਨ ਦਾ ਅਤੇ ਸੁੰਦਰ ਹਥਨੋਕਾ ਹੈ । ਫੇਰ ਏਹਨਾਂ ਦੇ ਉਸਤਾਦ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ

ਸ਼ਾਇਰਾਂ ਦੇ ਪੀਰ ਜਨਾਬ ਉਸਤਾਦ "ਹਦਾਇਤਉਲਾ" ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ

"ਸੋਹਰਫ਼ੀ" ≡) ਆਨੇ ਭੀ ਕਾਬਲ ਕਦਰ ਚੀਜ਼ ਹੈ । ਮੈਂ ਉਮੈਦ ਕਰਨਾਂ ਜੇ

ਆਪ ਲੋਕ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਹਥੋਂ ਨਾਂ ਦੇਓਗੇ ।

ਭਾਈ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਐਂਡਸਨਜ

ਪੁਸਤਕਾਂ ਛਾਪਨ ਤੇ ਵੇਚਨ ਵਾਲੇ ਅੰਦਰੂਨ ਲੁਹਾਰੀ ਦਸਵਾਜ਼ਾ ਲਾਹੌਰ

